

*MASTER NEGATIVE*  
*NO. 93-81611-4*

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the  
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the  
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from  
Columbia University Library



# **COPYRIGHT STATEMENT**

**The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.**

**Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.**

**This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.**

*AUTHOR:*

JAMBLICHUS OF  
CHALOIS

*TITLE:*

IAMBlicHI  
PROTREPTICUS

*PLACE:*

LIPSIAE

*DATE:*

1888



Master Negative #

93-81611-4

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES  
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

183Ia6  
U5

Protrepticus. 1894.

Jamblichus, of Chalcis.

Iamblichi Protrepticus; ad fidem codicis Florentini edidit  
Hermenegildus Pistelli. Lipsiae, in aedibus B. G. Teubneri,  
1888.

xiii, (1) p., 170 p. 17½ cm. (On cover: Bibliotheca scriptorum  
graecorum et romanorum Teubneriana. (S. 8.1))

Forms books II of his Συναγωγή τῶν Πυθαγορείων δογμάτων.

1. Neoplatonism.

1. Pistelli, Ermenegildo, 1882-1927 ed.

PA3404.J2 1888

84-18595

Library of Congress

(84b1)

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

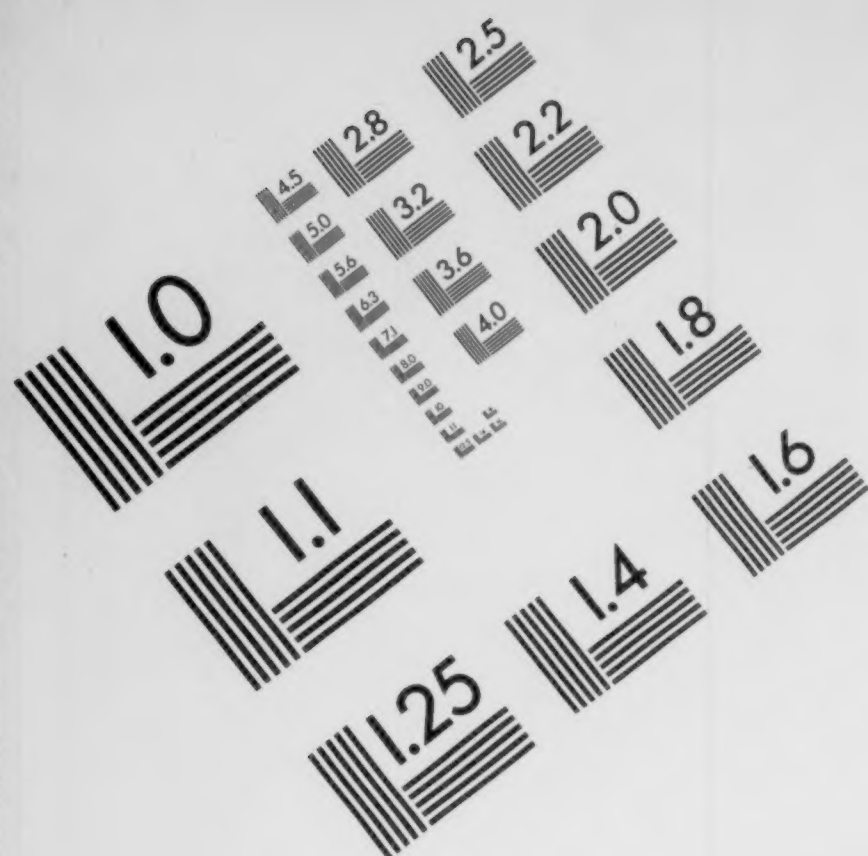
REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA IIA IB IIB

DATE FILMED: 7/26/93

INITIALS BAP

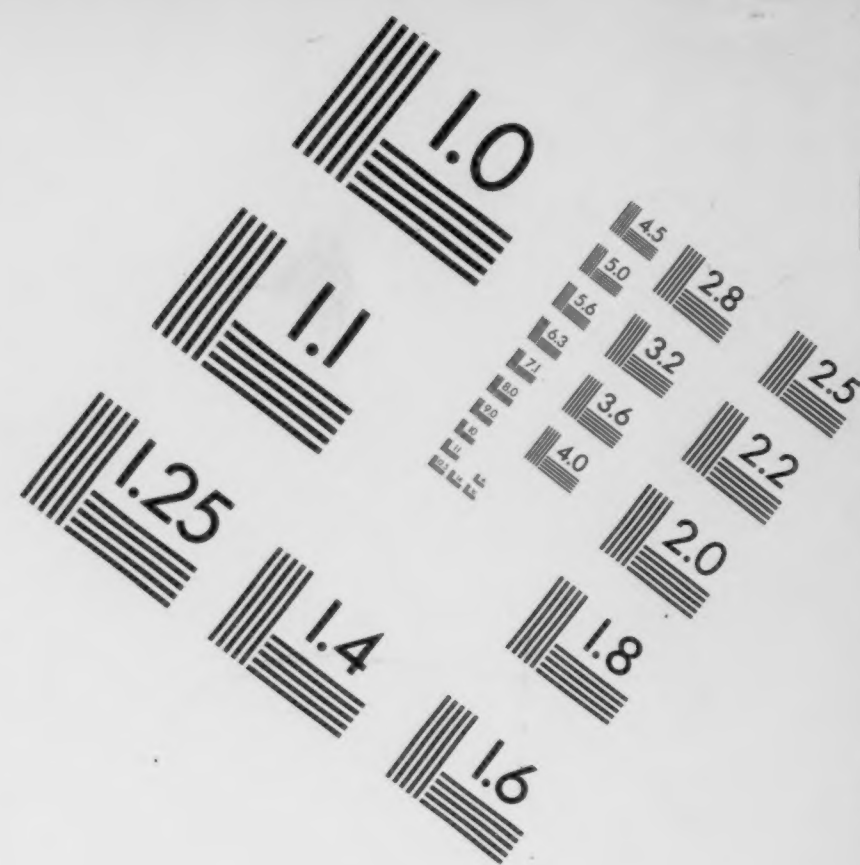
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT



**AIM**

**Association for Information and Image Management**

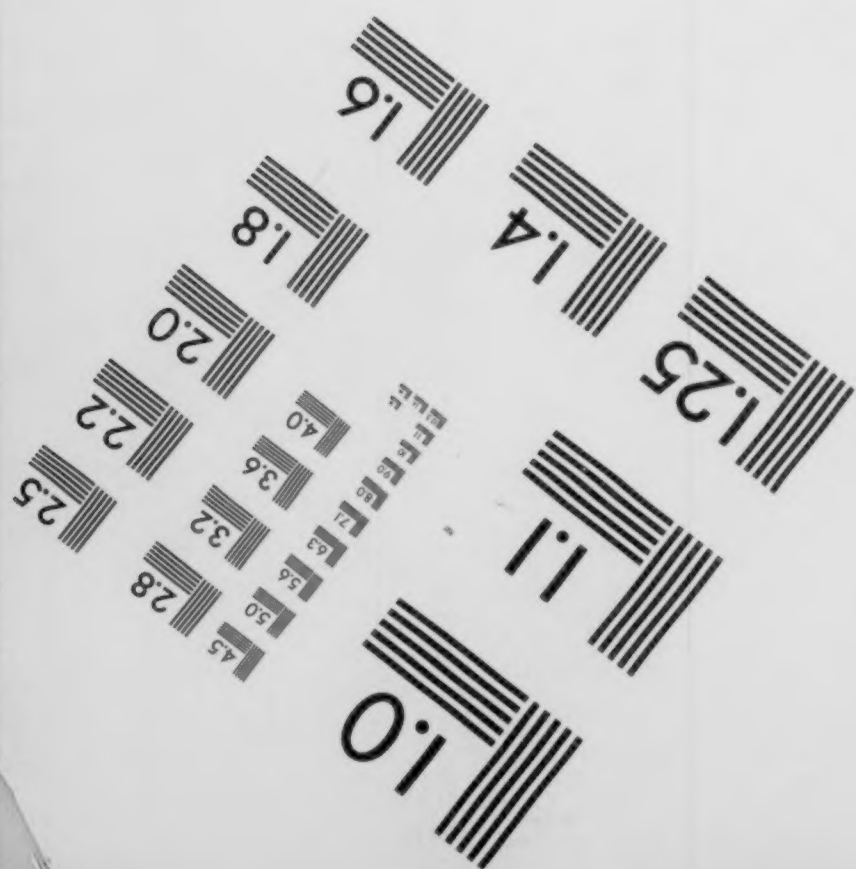
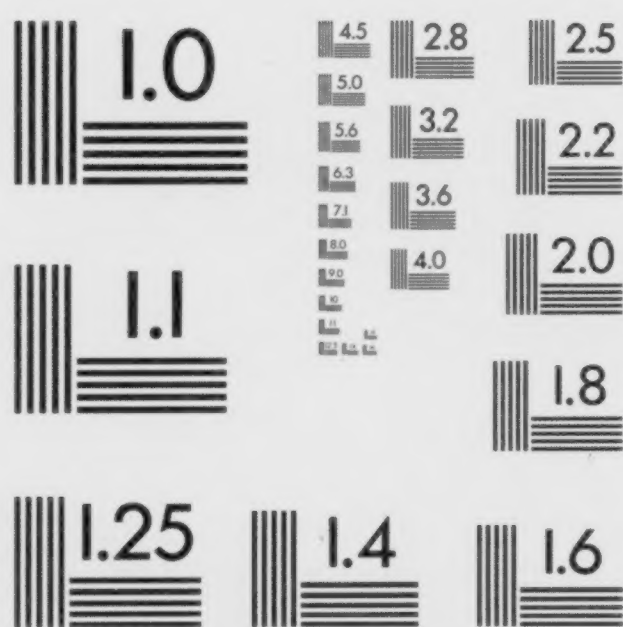
1100 Wayne Avenue, Suite 1100  
Silver Spring, Maryland 20910  
301/587-8202



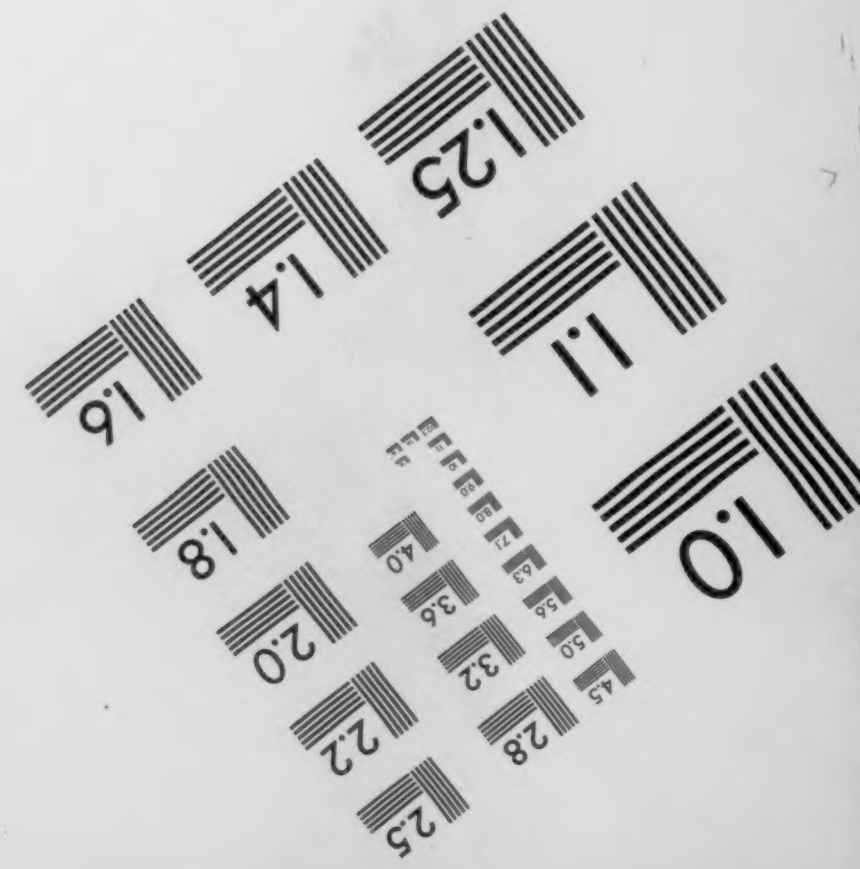
**Centimeter**



**Inches**



MANUFACTURED TO AIM STANDARDS  
BY APPLIED IMAGE, INC.





BIBLIOTHECA  
SCRIPTORUM GRAECORUM  
ET ROMANORUM  
THUBNERIANA

LAMBlichus

PROTREPTICUS

EDIDIT

IL. PISTELLI

LEIPZIG

IN AEDIBUS S. K. THUBNERI

183Ia6

45

Columbia University  
in the City of New York

LIBRARY



IAMBLLCHI

# PROTREPTICUS

AD FIDEM CODICIS FLORENTINI

EDIDIT

HERMENEGILDUS PISTELLI



LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCLXXXVIII



14-1249

183 Ia 6  
u5

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

10 Sep 1914 - W.D.

## PRAEFATIO.

Iamblichi Protrepticum qui ante me ediderunt Iohannes Arcerius Theodoretus (Franekerae a. 1598) et Theophilus Kiessling (Lipsiae a. 1813) codicibus usi sunt mendis turpissimis scatentibus, quorum exiguum admodum partem sustulit editorum sollertia. Ac 'bonus' quidem Arcerius ita frequenter et vehementer vituperatus est ab doctis hominibus, ut pudeat nunc maledicta maledictis addere<sup>1)</sup>. Aliquanto melior est Kiesslingii editio, qui nonnulla et ipse ex ingenio emendavit<sup>2)</sup>, saepius autem nova damna intulit, cum locos non paucos vel sanissime traditos 'corrigeret', id est foedissime corrumpere. Exempli colligat quivis ex quavis fere pagina: adferam nonnulla. P. 60, 21 distinguit *θεωρίας ἀμυγάνους, τὸ κάλλος ἀτενί-*

1) Quae ab Arcerio dicenda erant dixit Nauckius in Prolegom. ad Vit. Pyth. p. V adn. Neque desunt in Protreptico Arcerii emendationes et correctiones quae iniquius esse Cobeti iudicium testentur.

2) Invenerat p. 9, 7 *τῷ σώματι* vel *τῷ σώματι τὸ σῶμα*, 15 *τε*, 16, 1 *ἀποτρέπει*, 18, 21 *οὕτως* vel *ὄντος*, 29, 10 *ταῦτα*, 36, 24 *τοιαῦτα*, 49, 12 *ἐνεκά τούτου* etc.; coniecit *τῷ τὸ σῶμα*, *γε*, *προτρέπει*, *ὄντως*, *ταύτης*, *τοιαῦται*, *ἐνεκά του* etc., quae nunc omnia ut Kiesslingius correxerat obtulit codex Florentinus. Praeterea cf. Adnot. Crit.

ζοντες κτλ. ('difficillimis contemplationibus occupati, pulchritudinem animo intuentes' etc.), quamvis vel Arcerius verum vidisset. P. 116, 13 de coniectura scribit *μη παρορᾶν τὰ ἀπολλύμενα καὶ διαφθ.*, ἅτε τῆς τοῦ κόσμου κτλ., nimirum quia non intellexerat participia ex verbo *παρορᾶν* (i. *περιορᾶν*) pendere. P. 122, 20 addidit post *μεταλαβεῖν* voculam *ἐξ*, 'quum *δοκιμάζεσθαι* non cum simplici genitivo construatur'! Contra p. 57, 16 quod pro absurdo *ποιητοῦ* verissime coniecerat Vulcanius (immo Anonymus) *ποιητικοῦ*, spreuit Kiessling, 'nam τὸ *ποιητὸν* nonnumquam idem est quod τὸ *ποιητικόν*'; neque felicius p. 34, 24 ex vitiosa apographorum scriptura *αἱ δ' ἄλλαι τὴν* elicuit *αἱ τὴν ἄλλην*, cum dudum rem acu tetigisset Vulcanii (i. Anonymi) coniectura *αἱ δι' ἄλλο* (at *ἄλλα* cod. Flor.) *τὴν*. Accedit quod et ipsis subsidiis quae ad manum haberet, Arcerianam dico editionem et Cizensem codicem, satis neglegenter usus est<sup>1)</sup>; neque Parisiensem librum ipse vidit neque Scaligeri emendationes; sed perscrutatus est editionis Arcerianae exemplum in bibliotheca Senatus Lipsiensis asservatum, cuius marginibus vir quidam doctus adscripsit quae ex codice Parisiensi in Berolinense editionis Arcerianae exemplum Nicolaus Rigaltius transtulerat (v. Kiesslingii Praefat. p. XII). Ita factum est ut interdum Scaligero libri Parisiensis vitiosas scripturas tribueret (ex. gr. p. 121, 15 *ὑπέρ-τατον* pro *ὑπὲρ πάντων*), Scaligeri autem coniecturas

1) Ex. gr. p. 15, 6 extat *ἡγεμόνι* in editione Arceriana, omittit Kiesslingius etiam in interpretatione latina. De Codice Cizensi cf. Nauck p. XL sqq. et quae ipse disputavi in Comparettii *Mus. ital. d'antich. class.* II p. 466.

vel omnino praetermitteret vel libro Parisiensi adscriberet (ex. gr. p. 110, 15 *ὄγκου* [sic etiam cod. Flor.] pro *ὄλκου*).

Latina etiam Kiesslingii interpretatio, quamquam longe exsuperat bonitate Arcerianam qua nihil potest esse mendosius, omnibus numeris absoluta in Platonice<sup>1)</sup> praesertim et Aristotelicis excerptis iudicari nequit. Ab ea tamen me esse adiutum ingenue fateor; neque Kiesslingio sunt omnia vitia opprobrio vertenda, cum loci permulti graviter corrupti neque verti neque intellegi ullo modo possent.

Longe meliora me praestitisse in editione mea sine arrogantiae crimine affirmare possum, siquidem non ex ingenio et doctrina editoris haec laus accessit, sed ex virtute codicis Florentini (Laurent. LXXXVI, 3; cf. Bandini III, 286 sq. Cobet, *Mnemos.*<sup>2</sup> II [1874], 261 sqq. Nauck l. c. p. XXXIII sqq.), quem archetypum esse omnium quotquot extant librorum primus edixit Cobetus, firmissimis autem, ut opinor, argumentis ipse demonstrare conatus sum *Mus. ital.* l. c. p. 457 sqq. Florentini igitur archetypi ope innumera vitia sunt sublata vel saltem detecta, manent alia quae meliore nunc spe licet procurent ingeniosi homines de tradita scriptura edocti<sup>2)</sup>. Equidem non hoc mihi

1) In Platonice excerptis Ficinum est plerumque secutus Kiesslingius (cf. Praef. p. XV), ita ut locorum quos Iamblichus mutaverit, immo vero corruperit, nullam rationem in interpretatione haberet.

2) Codicis Florentini lectiones tantum non omnes iamdudum publici iuris fecerant Cobetus (op. cit.), Hillerus (*Jahrbücher für Phil.* CVII [1873], p. 387 sq.), Vitellius (*Mus. it.*



proposui ut Iamblicheum centonem emendarem, verum ut codicis Florentini scripturas quam accuratissime referrem. Codicem igitur ita contuli, ut nulla me effugisse memoratu digna acriter contendam; et quamquam, paucis exceptis locis, priorum editionum discrepantes scripturas in adnotatione non commemoravi, fidem mihi vel tacenti haberi velim; quod ab omnibus me facile impetraturum confido qui sciant singulas editionis meae plagulas cum Cod. Flor. ab H. Vitellio rursum esse conlatas. Litterarum compendia aliquoties in adnotatione critica commemoravi, cum propter perplexas eorum formas (quo de diligenter disseruit Nauckius l. c. p. XXXVII sqq.) quid in Florentino legeretur in dubium vocari posset: in *ν ἐφελκυστικῶ* ante consonantes ponendo, in *ὕγεία* vel *ὕγεία* scribendo, *τέλειος* vel *τέλειος*, *τελειοῦσθαι* vel *τελειοῦσθαι*, *γίνεσθαι* vel *γίνεσθαι*, *οὔτω* vel *οὔτως* sim. optimum codicem sum secutus. Ubique vero scripsi *ζῶον*, *σώζειν*, *θνήσκειν*, *μιμνήσκειν* sim., quamvis *ζῶον*, *σώζειν* etc. constanter praebeat codex, et in verbis *σώζειν θνήσκειν* *μιμνήσκειν* *ι* perperam additum putet Cobet, *Miscell. Crit.* p. XV. Praeterea tacite plerumque mutavi interpunctionem et, cum a recepto usu discreparent, accentus. Numerorum notas marginibus in codice adscriptas,

*di antich. class.* I p. 10 sqq.), unde multo emendatiora proponere poterat doctissimus Aristoteleorum fragmentorum editor Valentinus Rose (in exemplo Teubneriano). Martinus quoque Schanzius, in Platonis dialogis, quos post annum MDCCCLXXIV locupletissimis adnotationibus instructos edendos curavit, utitur quidem Cobeto, sed desultoria ut videtur opera: v. ad Gorg. 493 A. Menexen. 248 A etc.

quibus *ἐὐνομίας* bona *ἀνομίας* mala (p. 101, 17 — 103, 20) numerabantur, omnino abiciendas duxi, cum neque ordine distribui possent, neque rebus ab Iamblichio disputatis satis responderent, neque illius loci difficultatibus explanandis ullo modo inservire viderentur.

Praeter Arcerium et Kiesslingium operam Protreptico emendando dederunt Anonymus quidam<sup>1)</sup>, Scaliger<sup>2)</sup>, Fabricius (*Zeitschr. für die Alterthumsw.* 1840, n. 1 sqq.), Hemsterhusius (ib. 1838, n. 111), quorum tamen coniecturas plerasque silentio praeterii (quas enim vitiosas scripturas temptaverant Florentinus codex plerumque sanavit); itemque apographorum nullam habui rationem, cum neque in Vaticano neque in Laurent. LXXXVI, 29, quos libros ipse contuli, quamquam ceteris omnibus longe praestant, ullam lectionis discrepantiam invenerim, quam equidem memoratu dignam iudicarem. Sed non inutile videtur omnia recensere apographa quotquot mihi huc usque innotuerunt.

I. Vatican. Gr. 1028, saeculi, ut opinor, (cf. Vitelli, praefat. in Philopon. Phys. p. XV) XIV. — II. Laur. LXXXVI, 29, saec. XV. — III. Paris. gr. 1981,

1) Anonymi (de quo v. Nauck, l. c. p. IV, itemque *Mus. ital.* l. c. p. 468) emendationes vel coniecturas in adnotatione ad pp. 19, 9. 34, 19. 47, 21. 59, 28. 60, 7. 113, 3. 118, 10. 123, 27. Kiesslingii errore deceptus Vulcanio tribui.

2) De Scaligero cf. Nauck, l. c. p. XXIX sq. *Museo ital.* l. c. p. 468. Emendationem *διαβάθρας* (p. 125, 4) Scaligero dubitanter tribui; abest enim nota *Sc.* vel *Scal.* quae in Exempl. Arcer. Berol. Scaligeri coniecturis adponitur.

saec. XVI. — IV. Paris. gr. 2093, saec. XV. — V. Marc. Ven. 243, saec. XV. — VI. Cizens., saec. XVI. — VII. Franequeranus, saec. XVI (a. 1548). — VIII. Memmian., ex quo Sam. Tennulius quartum Iamblichi librum descripsit. — IX. Neapolit. III B 20, saec. XVI.<sup>1)</sup>

*Testimonia* qua potui diligentia collegi. Quae ad cap. vicesimum afferrem nulla inveni. Aristotelem et in hac Protreptici parte latere censuit Hirzel, argumenta attulit nulla. Item ex Aristotele fluxisse putat Diels (p. 489 dissertationis in Addend. ad p. 24, 14 laudatae) quae leguntur p. 7, 12 sqq. editionis nostrae et alterum Iamblichei Protreptici caput praenunciant. Multa quidem in medium proferre poteram testimonia ubi (cap. XXI) de Symbolis Pythagoricis disputat Iamblichus; quod non feci ne *πάρεργον ἔργον* ὡς *ποιεῖσθαι* viderer.

Indices huic editioni addi volui duos<sup>2)</sup>, alterum *nominum*, scriptores praesertim complexum quos Iamblichus compilavit vel commemoravit, alterum *verborum* in quem omnia quibus utitur vocabula recepi, praeter quae vel admodum vulgaria essent, vel

1) His codicibus addas: 1. cod. Vindobon. (Nessel, catal. IV p. 8 sq. cod. XI); 2. cod. Monacens. 392 quem commemorat Rose, Arist. fragm. ed. Teubn. p. 66; 3. cod. Escorial. (Graux, *Essai sur le fond grec de l'Esc.*, p. 265 Y — I — 1, cf. p. 442); 4. cod. Taurin. (Pasini, catal. I p. 327 sq.). Et hos omnes ex uno codice Florentino fluxisse satis superque ipsae Protreptici et libri quarti in Nicomachi Arithmetica inscriptiones ostendunt.

2) In Indice nominum latine scripsi quae ad testimonia pertinerent. Uncis adhibitis indicavi quae ex Scholiis excerpti.

in Platonis locis tantum aut in Pseudoarchytae<sup>1)</sup> fragmentis reperirentur.

Quae silentio praeterii ne adnotationem scripturarum haud satis probabiliū farragine onerarem, item observationes et emendationes quas dum hic liber typis describebatur H. Vitelli mecum communicavit, omnia denique quae retractanda viderentur coniciam nunc in

### Addenda et Corrigenda.

P. 7, 2 'Verba *πάσας δὲ παιδείας* si auctoris nostri in scribendo diligentia esset maior, delenda censerem' K || p. 10, 5 lege *τὰ μικρὰ* || p. 14, 11 de v. *ἐπεισοδιώδη* (coniectura eam assecuti erant Hemsterhusius et Christ. Godofr. Müller) cf. Iamblich. ap. Stob. Ecl. II 8, 4 (v. II p. 175, 4 Wachsm.). Friedlein, Index ad Procl. in Euclid. s. v. Busse praef. in Porphy. Isag. p. VII. *ἐπουσιώδη* scripserat K de Scaligeri conjectura (*ἐπεισιώδη* Laur. 86, 29 et A) || p. 15, 18 et 16, 3 'paenitet me nunc futilis conjecturae, qua Crotone saniora verba *φύσεων* et *φύσιν* attrectavi'. Vitelli || p. 16, 20 *πράγμασιν*] *omnibus in rebus humanis* et N. Scutellius vertit (de secta Pyth. p. 28); qui codice, ut videtur, non spernendo usus quaedam ex Protreptico latine excerpsit in libro qui inscribitur '*Iambl. de Myster. Aegypt. etc. Nicolao Scutellio interprete. Adiecti de vita et secta Pythagorae Flosculi, ab eodem Scutellio ex ipso Iamblichio collecti*' (Romae a. 1556) || p. 18, 27 verba *καὶ ἐπεσημήνατο* vel propter communem formam suspecta non respicit Iambl. in explicatione p. 19, 18 sq. || p. 19, 7 'Schneider in lexico suo

1) Archytae philosopho Tarentino adscribenda esse quae ex libro *Περὶ σοφίας* adferuntur (pp. 16—24) fragmenta, vix erit qui credat. Si quis aliter censeat, per me licet restituat doricam dialectum qualem Archytae restituendam ducit Blassius in *Mélanges Graux* p. 573 sqq. Ego contra bene multas vulgares formas patienter tuli, sed in aperto est ne personatum quidem Archytam modo *ἐντί* modo *ἔστι* scribere potuisse.



dubitat de forma ὀπιλίζειν' K, qui tamen addit 'quo iure, non video'. Dielesio venit in mentem Dorica vox ὀπιλλος: 'der metonymische Gebrauch des Wortes ὀφθαλμός (Xenoph. Oec. 12, 20 δεσπότην ὀφθαλμός, vgl. Aesch. Cho. 933. Pers. 171 etc.) würde den halbpoetischen Ausdruck erklären.' || p. 20, 8 ὀρμή et ὀρχή etiam alibi confunduntur, velut Arist. Phys. B 1, 192<sup>b</sup>, 18 (cf. Philopon. ad h. l. p. 203, 18 ed. Berol.) || p. 21, 19 αὐ-τᾶς] ἐκάστω perperam Mullach || p. 23, 8 ἀναλύειν voluit Anon. cf. p. 26, 16. 30, 11. 70, 14. 93, 25 al.; at p. 83, 27 sq. εἰ βου-λοίμεθα ὄντως εὐδαιμονήσιν. || p. 23, 14 ἱκανός ἢ scr. K. || p. 24, 14 Πνθ. διαίρ.] v. nunc H. Diels, Zu Aristoteles Protreptikos und Ciceros Hortensius (Arch. für Gesch. der Philos. I, 4) p. 489 n. 20 || p. 27, 1 codicis ποιεῖσθαι vertit 'per alios faciendum curare' et καὶ <τὸ> χρῆσθαι scribi vult Cobet (Mne-mos.<sup>2</sup> II p. 264), qui Platonis verba (Euthyd. p. 289 B) non agnovisse videtur || p. 30, 25 certum est Platonem solis genui-nisque formis uti φιλόνικος, φιλονικία etc. Sed dudum ante Iamblichum (in Vit. Pyth. φιλόνικος, φιλονικία constanter praebet F) irrepserant φιλόνικος, φιλονικία etc., quas vel sano alioquin iudicio grammatici defendere conati erant. Item p. 62, 13 θροῦλλοῦσιν, p. 68, 8. 11 ἐργμοῦ codicis scripturas servavi || p. 31, 1 φιλομαθείας poterat fortasse servari || p. 34, 5 adn. adde Dielesii dissertationem in Addendis ad p. 24, 14 laudatam || p. 34, 7 l. εἰκῇ || p. 34, 13 sq. τὸ δ' οὐκ ἔχον] τὸ δ' ἄλογον K ex apogr. Ciz. || p. 34, 19 mentis igitur et intelligentiae causa vertit Scutellius (l. c. p. 32) || p. 35, 22 συνάψαντας malit K || p. 36, 27 cf. Diels op. cit. p. 485 n. 13 || p. 37, 3—9 cf. Aristot. ap. Stob. Flor. III, 54 (Fr. 57, Rose ed. Teubn.). Diels op. cit. p. 480 sqq. || p. 37, 6 πλέον θάτερον ἀπεργάζεσθαι Plat. Phaeton. p. 114 E (infra p. 71, 11). Cf. Euthydem. p. 280 E (supra p. 25, 17) || p. 37, 23 adn. ante 41, 2 adde 40, 13 || p. 40, 23 sq. subestne senarius πονεῖν γὰρ οὐδεὶς βούλεται πολὺν χρόνον? || p. 41, 16 sq. cf. supra p. 27, 13 sq. (Plat. Phaed. p. 80 A) || p. 42, 19 κυβεῖ l. κυβεῖ- || p. 43, 1 l. φρονήσεως || p. 43, 3 κρίνεται Scaliger || p. 45, 7 'Perverse in verbis τὴν μεγίστην ἀπ' ἀν-θρώπων οὐσίαν eiecit Kiessling praepositionem, neque fe-licius ipse κατ' ἀνθρώπον conieci. Ut enim Lysias Plato

Aeschines alii (v. Steph. Thes. s. v. ἄνθρωπος p. 785 D) ἐξ ἀνθρώπων dixerunt τὰς γραφάς, τὰς πληγὰς, τὰ πράγματα, τὴν εὐδαιμονίαν, τὸ κάλλος (τὸν ἐξ ἀνθρώπων πλοῦτον Dionys. Hal. A. R. Excerpt. l. XII, 1 p. 173, 10 Kiessl. 686, 22 Prou; quo de v. Cobet, Obs. ad Dion. Hal. p. 13), ita nullus nunc dubito quin scripserit Aristoteles τὴν ἐξ ἀνθρώπων οὐσίαν (divitias hominum modum excedentes). Sed si ipsis Aristotelis libris adhaeserat interpretamentum μεγίστην, non is erat Iam-blichus qui putidum emblema detegeret: certe idem sexcentas codicum platonicorum corruptas scripturas integra fide servavit. In Iamblichō igitur retinendum fortasse μεγίστην, sed ἀπ' in ἐξ utique mutatum oportuit. Vitelli || p. 45, 21 τοῦ φρονεῖν abesse malim || p. 46, 19 verba καὶ τὸ δῆλον et 20 καὶ τὸ σα-φές delet Rose || p. 47, 14 πῶς voluit et A in Castigg. || p. 47, 21 πολὺ τι. τίς ἂν scr. K || p. 48, 4 in Tyrrhenia vertit Scutellius (p. 34) || p. 48, 7 memor erat Vitelli loci Platonici ab ipso Iamblichō (p. 68, 7) descripti || p. 48, 25 τὸν κατὰ νοῦν βίον scri-bendum videtur, cl. p. 4, 2. 19. 56, 13 al. || p. 49, 16 interpola-tum esse ὅτι et res ipsa docet et similis locus Aristot. de part. anim. A 1. 639<sup>b</sup>, 18 sq. Nimirum ἀποδίδωσιν ὁ τὴν τέχνην ἔχων λόγον δι' ὃν γράφει καὶ οὐ ξνεκα, sed ignorat idem καθὸ τεχνίτης quae ad philosophum pertinent, melius esse scilicet τὸ οὐ ξνεκα quam τὸ διὰ τοῦτο γιγνόμενον. Ceterum paulo ante scribendum ὁ τὴν γραφικὴν ἔχων vel ὁ τὴν <γραφικὴν> τέχνην ἔχων (cf. p. 50, 7 sq.) suspicabatur Vitelli || p. 51, 13 ἐρώτησιν l. ἐρώτησιν, || p. 51, 22 ψυχὴν l. ψυχὴν || p. 52, 3 post τέλος adde comma || p. 52, 7 adn. coniectura τῷ Scaligero de-betur || p. 53, 23 adn. similiter ἐπιδώσω pro ἐπιθήσω scribi vult Nauck in versu Iliadis Ψ 796 || p. 53, 24 ἐλοίμεθ' ἂν debetur A in Castigg. || p. 55, 1 ne δὴ conicias cf. Bonitz, Index Arist. p. 167<sup>a</sup>, 15 sqq. || p. 55, 7 sqq. cf. Diels op. cit. p. 492 sq. || p. 55, 18 πράττει voluit et Scaliger (erat in A πράττειν) || p. 55, 18sq. μιμούμενος καὶ ἀποβλέπων de altera Vitellii coniectura scri-bendum erat, cl. Iambl. lib. III p. 224, 24 Villos. πρὸς ἅπερ ἀποβλέπων τις καὶ μιμούμενος || p. 56, 8 lege ἤμεν et dele ad-notationem || p. 59, 14 num delendum ἀπὸ? || p. 60, 12 adn. αἰσθάνεσθαι l. αἰσθάνοιτο || p. 61, 5 adn. scilicet et hic et in

summario coniecerat Vitelli *παρά* || p. 69, 20 adn. l. delevit. A in Castigg. || p. 70, 2 l. *Πηνελόπης* || p. 71, 17 adn. l. Plat. apol. Socr. p. 29 D—30 B || p. 72, 4 adn. post 91, 26 sqq. adde 99, 16 || p. 73, 18 adn. pro PK l. PAnon. || p. 74, 22 l. *καταφαίνεται* || p. 78, 26 adn. l. A et Cobet ex P || p. 80, 3 *προσβάλλοντα* et Anonymus voluit || p. 86, 3 *ἐναργῶς* scribendum, ut A coni. in Castigg.; cf. p. 5, 20 || p. 95, 6 adn. excidit accentus in vocula *ἄν* || p. 96, 29 'praetulerim *οὐχ οἷόν τε* <οὔτε> *ὁψὲ ἀρξαμένω οὔτε κτλ.*' Vitelli || p. 97, 23 sq. *καταχρώμενος* — *πονηρά*[*χρώμενος*], vel *χρώμενος* — *πονηρά καταχρώμενος* malit Vitelli || p. 98, 6 adn. excidit accentus in verbis *εὖ ποιητικὸς* || p. 98, 19 adn. cf. etiam p. 95, 6 || p. 98, 24 adn. *ταυτόν ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ* l. *ταυτόν ἡ ζωὴ ἐστι καὶ* || p. 99, 27 *λείπεσθαι*] *ἀνταλλάττεσθαι* (vel *ἀλλάττεσθαι*) coni. Vitelli. de *ἀθάνατον* = *ἀθανατόν τι* v. Krüger ad Thuc. 2, 91, 3 || p. 104, 27 fort. *τῆς* <*Πυθαγορικῆς*> *αἰρέσεως*, vel cl. p. 105, 21 <*τῆςδε*> *τῆς αἰρέσεως* || p. 106, 9 calidius fortasse recepi *ἀλλήλους* ex Vit. Pyth. cf. Rittershusius ad Porphy. Vit. Pyth. p. 21 Kuster || p. 106, 10 sq. cf. et Vit. Pyth. p. 158, 9 sq. Nauck || p. 106, 15 *ἀκροαματικὸν* A in interpretatione latina, itemque in Castigg. || p. 106, 19 sqq. cf. et Vit. Pyth. p. 61, 10 sqq. Nk. || p. 108, 5 *μὴ* l. *μὴ* || p. 108, 14 *μεταφύττει*? cf. 125, 12 sqq. || p. 108, 17 Vitellii emendationem *κατ' ἰδίαν* δὲ praecepit Scutellius (p. 44) qui vertit: *communiter quidem* — *privatim vero* || p. 110, 6 adn. l. *τούτοις*, sed praestat fortasse totam adnotationem induci || p. 113, 3 *ὠνέεται*] cf. U. v. Wilamowitz-Moellendorff, Homerische Untersuchungen p. 317 n. 26 || p. 113, 13 verba *ζεῖ* — *θαλπόμενος* post *καλοῦμεν* (v. 12) transposuerit Vitelli || p. 113, 15 adn. excidit accentus in voce *γνώμην* || p. 113, 24 l. *ῥαθυμίας* || p. 115, 20 an *ἐκεῖνο προλέγει*? || p. 116, 1 adn. l. *τὸ* alterum addidit K || p. 116, 8 *ζωωδίας* legendum esse viderant A in Castigg., Anonym., Scutellius, qui vertit (p. 48) *cum sensualitate* || p. 116, 13 adn. cf. etiam Cobet, Miscell. Crit. p. 581 || p. 116, 25 *philosophandum ergo est* vertit Scutellius (p. 48) || p. 117, 4 adn. pro 15, 14 et 36, 11 l. 15, 4 et 32, 11 || p. 117, 8 *benignus esto et dapsilis*, ut A voluit, vertit Scutellius (p. 48) || p. 118, 4 *σχίζον* coni. Goettling || p. 119, 24 *αὐτὴν* pro *ἐαυτὴν* requirit Anon. || p. 120, 10

*προσέχεσθαι* scripserat K || p. 120, 20 alterum *μὴ* deleri iussit Anon. || p. 121, 19 adn. *αὐτὸν* debetur Arcerio (in Castigg.) || p. 122, 12 sq. *sed ad sacrificia, quamvis alio tempore sint neglecti, adduc ipsos ad te* vertit Scutellius (p. 50), Kiesslingii emendationem occupans || p. 123, 8 *neque propinquorum* (*τῶν πέλας*) *clade laetatur* vertit Scutellius (p. 51) || p. 124, 10 adn. post littera *ρ* adde *τ* || de forma *ἐρυνθῖνον* nunc dubito, nam veriloquium quod Iamblichus subicit commendare videtur alteram formam *ἐρυνθριῶν*. Potuit certe *ἐρυνθαινόμενον* pro *ἐρυνθριῶντα* scribere || p. 125, 4 adn. excidit accentus in voce *διαβάθρας* || p. 128, 19 dele cancellos et adnotationem || p. 128, 25 l. *οὐχ* (est in Cod. *οὐκ*).

Restat ut amplissimis viris, quorum humanitate in hoc opere perficiendo sum potissimum adiutus, in primis Hermanno Diels, a quo nonnullas emendationes et correctiones accepi, et Ottoni Hense, cui debetur si quae ex Iamblichi Protreptico (p. 8, 17—19. p. 8, 20—p. 9, 2. p. 9, 8—11. p. 32, 13—15) excerpserit in Florilegio Stobaeus critico quem vocant apparatu instructa proponere potui, gratias maximas agam, maiores etiam habere profitear. Hieronymo Vitelli, qui auctor mihi fuit ut Protrepticum edendum susciperem, quid et ipse debeam et haec Iamblichei operis editio primo quidem adspectu docti homines iudicabunt. Neque minori me beneficio obstrinxere Laurentianae Bibliothecae, itemque Vaticanae Marcianae Berolinensis Parisiensis Praefecti, qui et Iamblicheorum librorum copiam fecerunt et quae mea scire interesset mecum liberalissime communicaverunt.

Scr. Florentiae mense Septembri  
a. MDCCCLXXXVIII.

H. Pistelli.



### Notarum explicatio.

F = Laur. LXXXVI, 3, ex quo in adnotatione refertur  
nulla nota adhibita.

A = Arcerius.

K = Kiessling.

P = Plato.

Florilegii  
Stobaeensis { A = cod. Vindobon.  
L = cod. Laur. VIII, 22.  
Br = cod. Bruxell.  
M = cod. Escorial (de M<sup>d</sup> cf. Mus. Rhen. 39 p. 359 n.).  
A = cod. Paris. 1984.  
Tr = ed. Trincav.

NB. In adnotatione critica Summariis subiecta, notis 'h. l.'  
(= hoc loco) Summaria indicavi quae in codice ante Protrep-  
ticum leguntur, foliorum numeris eadem Summaria iterum in  
marginibus paginarum singula singulis capitibus adscripta.

## ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ

## ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΕΠΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ

A Τίς ἡ ἀρχὴ κατὰ Πυθαγόραν τῆς εἰς παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν εἰσαγωγῆς, καὶ πῶς κοινοτάτη ἐστὶ καὶ εἰς πάντα τὰ εἰς φιλοσοφίαν ἀγαθὰ διατείνουσα, τίς τε αὐτῆς ἡ τάξις καὶ ὅτι τριχῇ διαιρεῖται, καὶ πῶς ἀεὶ 5 πρόεισιν ἐπὶ τὸ καθαρώτερον.

B Γνωμικὰ ὁμοιώματα προτρεπτικὰ ἀπὸ τῶν ἐναργῶν πᾶσι κινοῦντα ἡμῶν τὴν προθυμίαν ἐπὶ τὸ γενναίως ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς κοινῶς κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν νοουμένης ἀρετῆς. 10

Γ Πυθαγορικὰ γινώμαι προτρεπτικὰ ἕμμετροι, εἰς πᾶσαν τὴν ἀρίστην καὶ θειοτάτην φιλοσοφίαν παρακαλεῖν δυνάμεναι.

Δ Ἐπιστημονικὰ ἔφοδοι εἰς προτροπὴν τείνουσαι τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας μετὰ τοῦ καὶ διδασκαλίαν παρ- 15  
p 4 K. ἔχειν ὅσον τε καὶ ἡλίκον ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ σοφία καὶ διὰ τίνος αἰτίας περισπούδαστον τοῖς εὖ φρονοῦσι.

E Πυθαγορικὰ ἰδίως προτροπαὶ πολὺν παραλλάττουσαι τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις φιλοσόφοις παρακλήσεις καὶ ἰδίας ποιούμεναι τὰς ἐφόδους. 20

F Σύμμικτοι προτροπαὶ πρὸς τε τὴν πρακτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ πρὸς τὴν τῆς τελειοτέρας κατὰ νοῦν σοφίας κτῆσίν τε καὶ χρῆσιν.

1 De Summariis cf. Nauck Vit. Pyth. p. 1 || 2 τίς ἀρχὴ fol. 47 b || 16 ἐστὶν ἀγαθὸν h. l.



Ζ Ἰδιάζουσαι παρακλήσεις πρὸς τὴν θεωρητικὴν φιλο-  
σοφίαν καὶ διαφερόντως τὴν κατὰ νοῦν ζωὴν, αἱ μὲν  
ἀπὸ τῆς τοῦ ὄντως ἀνθρώπου φύσεως, αἱ δὲ ἀπὸ τῶν  
ἐναργῶν ὑπομιμνήσκουσιν τοῦτ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

5 Η Ὑπομνήσεις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν παραμυθού-  
μεναι τὸ πρῶτως ὀρεκτὸν καὶ δι' ἑαυτὸ αἰρετὸν φιλο-  
σοφίας, ἐναργῶς τε προάγουσαι εἰς τὴν προτροπὴν ἀπὸ  
τῶν γνωρίμων τοῖς πᾶσιν.

Θ Ἀπὸ τοῦ βουλήματος τῆς φύσεως ἔφοδος εἰς προ-  
10 τροπὴν κατὰ τὴν Πυθαγόρου ἀπόκρισιν, ἣν εἶπε τοῖς  
ἐν Φλιούντι πυνθανομένοις τίς ἐστὶ καὶ τίνας ἕνεκα  
γέγονε· ταύτη γὰρ ἐπομένως συλλογίζομεθα τὴν προ-  
τροπὴν ὅλην. p. 5 K.

Ι Ὅτι καὶ μεγάλης ὠφελείας παρέχεται πρὸς τὸν βίον  
15 ἡ θεωρητικὴ φρόνησις, ὑπομνήσεις πλείονες καὶ ἀπὸ  
πλειόνων ἀφορμῶν τρόποι τε τῆς χρείας ὑποδείκνυνται  
διάφοροι καὶ πρὸς πολλὰ τέλη τῶν συμφερόντων ἡμῶν  
συμβαλλόμενοι.

ΙΑ Ὅτι τῷ τὸν κατὰ νοῦν ἐλομένῳ βίον καὶ τὸ χαῖρον  
20 διαφερόντως ὑπάρχει.

ΙΒ Ἀπὸ τοῦ πρὸς εὐδαιμονίαν φέρειν φιλοσοφίαν τε-  
λέως καὶ ἀληθῶς ἔφοδος εἰς προτροπὴν τοῦ φιλοσοφεῖν  
τελέαν καὶ ἀνυσιμωτάτην.

ΙΓ Ἀπὸ τῶν περὶ φιλοσοφίας ἐννοιῶν ἔφοδοι εἰς προ-  
25 τροπὴν κατὰ τὰς Πυθαγορικὰς ὑποθέσεις καὶ κατὰ τὰς  
ἀληθεῖς περὶ ψυχῆς δόξας.

ΙΔ Ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ τῆς ὅλης  
ζωῆς τοῦ φιλοσόφου ἀφορμαὶ εἰς προτροπὴν, ὁμοῦ ἐξ

1 Summaria ε' et ζ' h. l. coniuncta sunt || 3 ὄντως fol. 57 a:  
ὄντος h. l. || 6 πρῶτον fol. 58 b || αὐτὸ h. l. || 8 πᾶσι fol. 58 b || 19 fort.  
χαίρειν cl. p. 160, 6 et 170, 3 Kiessl. || 23 τελέαν fol. 62 b: τελέως h. l.

ἀντιπαραθέσεως ἐπιδεικνύουσιν ὅσῳ δὴ τινι προέχει ἡ  
τοιαύτη ἐνέργεια τῶν ἄλλων τῶν δοκούντων εὐδοκίμων  
εἶναι βίων.

ΙΕ Ἀπὸ τῆς παιδείας καὶ ἀπαιδευσίας ἡ προτροπή, εἰ  
p. 6 K. τὸ μὲν μέγιστον τῶν ἀγαθῶν, τὸ δὲ τῶν κακῶν μέγι-  
στον, εἰ καὶ αὐτὰ τέ ἐστι τοιαῦτα καὶ ἔοικε τοιούτοις  
τισὶν ἑτέροις οἷα πέρ ἐστὶν αὐτά, καὶ ὅτι φιλοσοφία μὲν  
παιδείας ἐστὶν ἡγεμών, τὸ δὲ ἐναντίον κατάρχει ἀπαι-  
δευσίας.

ΙΦ Ἄλλαι ἔφοδοι ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παιδείας προ-  
10 τρέπουσαι ἐπὶ τὴν συγγενῇ πρὸς τὸ παιδεύεσθαι φιλο-  
σοφίαν, τό τε ἔργον ὁμοῦ τῆς φιλοσοφίας ἐπιδεικνύουσιν  
καὶ τὴν ὅλην αὐτῆς ἐπιμέλειαν περὶ τὰς ἀρίστας ἐνερ-  
γείας τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων.

ΙΖ Ἀπὸ τῶν παλαιῶν λόγων καὶ τῶν ἱερῶν μύθων τῶν  
15 τε ἄλλων καὶ τῶν Πυθαγορικῶν ὑπομνήσεις εἰς προ-  
τροπὴν ἐπὶ τὸν σῶφρονα καὶ μέτριον καὶ κεκοσμημένον  
βίον· αἱ δὲ αὐταὶ μεταβάλλουσι τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἐκ  
τοῦ πρὸς τὴν ἀκολασίαν καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡδονὴν βίου.

ΙΗ Ἀπὸ τῶν ἐναργῶς περὶ τὸ σῶμα φαινομένων τά-  
20 ξεων καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸ κόσμου κατὰ τὴν ἀνάλογον  
μετάβασιν τῆς διανοίας ἐπὶ ψυχὴν μεταβαίνοντες ποιού-  
μεθα τὴν προτροπὴν γνωρίμως τοῖς ἀκούουσι καὶ πι-  
θανῶς διὰ τὸ ἀπὸ τῶν ἐναργῶν αὐτὴν προῖέναι.

ΙΘ Ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῶν ἔφοδος εἰς προτρο-  
25 πὴν ὡς ὄντων κυριωτάτων εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ἀπὸ  
p. 7 K. τῶν ἀρετῶν ὡς αὐτάρκων ὑπαρχουσῶν πρὸς τὸν μακά-  
ριον βίον ἢ ὁμοία παρακλήσεις.

12 τό τε fol. 69 b: τό τε γὰρ h. l. || 15 sq. τῶν τε] τῶν om. h. l. ||  
16 πυνθαγορείων p. 246, 13 Kiessl. || 18 sq. ἡμῶν πρὸς τὴν ἀκολ.  
καὶ τὸν κατὰ τὴν ἡδ. βίον h. l. || 23 γνωρίμοις h. l. || 24 προσιέναι h. l.

Κ Μειγμέναι ὑποθῆκαι προτροπαῖς κοινῇ διήκουνσαι Κ  
ἐπὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ μέρη πάντα τὰ ἐν φιλο-  
σοφίᾳ καὶ τὰ τέλη τοῦ βίου, ὧν στοχάζεται ἡ ἀρετή.

ΚΑ Τίς ἡ συμβολικὴ προτροπὴ καὶ πῶς γίνεται διὰ ΚΑ  
5 συμβόλων, ἀνάπτυξίς τε καὶ κοινὴ τῶν συμβόλων καὶ  
ιδία ἐκάστου, μόνον ἀπ' αὐτῶν τὸ προτρεπτικὸν ἐξη-  
γουμένη ποσαχῶς γίνεται, τὴν δὲ ἄλλην πραγματείαν  
περὶ τῶν συμβόλων ἀλλαχοῦ ὑπεριθεμένη.

10 IAMBLICHOU XALKIDEOS THS KOIΛΗΣ Π. 1 A.  
ΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΕΠΙ P. 8 K.  
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ.

1. Περὶ μὲν Πυθαγόρου καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν βίου  
τῶν τε Πυθαγορικῶν ἀνδρῶν τὰ σύμμετρα ἐν τοῖς πρὸ  
τούτων εἰρήκαμεν, ἀρχώμεθα δὲ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ τῆς  
15 αἰρέσεως ἀπὸ τῆς κοινῆς εἰς πᾶσαν παιδείαν καὶ μά-  
θησιν καὶ ἀρετὴν παρασκευῆς, ἥτις οὐ κατὰ μέρος  
ἀπολαβοῦσα πρὸς ἐν τι τῶν πάντων παρασκευάζει τὸν  
ἄνθρωπον ἐπιτήδειον, ἀλλ' ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν τὰς ἐν  
αὐτῷ προθυμίας προτρέπει εἰς πάντα μὲν τὰ μαθή-

2 τὰ πάντα τὰ ἀγ. h. l.: πάντα ἀγ. fol. 73 a || πάντα ἐν φιλ.  
h. l. || 4 γίγνεται h. l. || 5 sq. κοινῇ τῶν συμβ. καὶ διὰ ἐκάστου αὐτοῦ  
h. l. || 7 ποσαχῶς] πῶς ἀρχή fol. 76 b || 10 sq. προτρεπτικὸς ἐπὶ φιλο-  
σοφίαν in indice libr. Iambl. (f. 1 a): πυθαγορείων ὑπομνημάτων  
περιέχ. τοὺς προτρεπτικοὺς λόγους εἰς φιλοσοφίαν (cf. lemmata  
Stobaei floril. II 40. XLIII 71. VI 41, itemque XLVI 70) in in-  
scriptione: πυθαγ. ὑπομνημ. <λόγος δεύτερος> περιέχων τοὺς  
προτρ. λόγ. εἰς φιλ. Fabricius (Zeitschr. für die Alterthumsw.  
1838, 111) || 14 ἀρχώμεθα A: ἀρχόμεθα.

ματα, πάσας δὲ τὰς ἐπιστήμας, πάσας δὲ τὰς ἐν τῷ  
10 Κ. βίῳ καλὰς καὶ γενναίας πράξεις, πάσας δὲ παιδείας,  
καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν πάντα ὅσα μετέχει τοῦ καλοῦ. οὔτε  
γὰρ ἄνευ τοῦ προτραπῆναι οἷόν τε ἔστιν ὀρμῆσαι ἐπὶ  
τὰ καλὰ καὶ γενναῖα ἐπιτηδεύματα, οὔτε οἷόν τε εὐθύς 5

2 A. ἐπὶ τὸ ἀκρότατον καὶ τελειότατον ἀγαθὸν προεντρε-  
πίξειν τινὰ πρὶν ἐμποιῆσαι ὑποκατασκευὴν τῆς ψυχῆς  
διὰ τῆς προτροπῆς· ἀλλ' ὥσπερ ἡ ψυχὴ κατὰ βραχὺ  
πρόεισιν ἐπὶ τὰ μείζονα ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, διὰ πάν-  
των τε διέξεισι τῶν καλῶν, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τὰ τε- 10  
λεώτατα ἀγαθὰ εὐρίσκει, οὕτως καὶ τὴν προτροπὴν  
δεῖ ὁδῷ προεῖναι ἀρχομένην ἀπὸ τῶν κοινῶν. εἰς γὰρ  
φιλοσοφίαν ἀπλῶς παρορμήσει καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ φιλο-

12 K. σοφεῖν συλλήβδην καθ' ἡντινοῦν ἀγωγὴν, μηδεμιᾶς  
τῶν αἰρέσεων ἄντικρυς προκρινομένης, ἀλλὰ κοινῶς 15  
κατὰ γένος ἀπασῶν ἐπαινουμένων καὶ παρὰ τὰ ἀνθρώ-  
πινα ἐπιτηδεύματα πρεσβευομένων κατὰ τινα κοινὸν  
καὶ δημῶδη προτρεπτικὸν τρόπον. μετὰ δὲ ταῦτα μέση  
τινὶ μεθόδῳ χρηστέον, οὔτε παντάπασιν δημῶδει οὔτε  
μὴν ἄντικρυς Πυθαγορικῇ, ἀλλ' οὐδὲ ἀπηλλαγμένη 20  
ὀλοσχερῶς ἑκατέρου τοῦ τρόπου τούτου. ἐν δὲ ταύτῃ  
κοινὰς τε πάσης φιλοσοφίας τάξομεν παρορμήσεις, ὥστε  
3 A. κεχωρίσθαι αὐτὰς Πυθαγορικοῦ βουλήματος κατὰ γε  
τοῦτο, συμμίζομεν δὲ ἐγκαιρότατα καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν  
τούτων κυριωτάτας δόξας [εἰς ἃς προτρέπειν τῶν Πυ- 25  
θαγορικῶν], ὥστε οἰκεῖον γίνεσθαι [τὸν τρόπον] τῶν

18 sqq. cf. infra c. XXI p. 306, 6 sqq. Kiessl.

18 μετὰ δὲ] hinc alterum caput in codice: ipse K et ca-  
pitis α' summarium sequor || 19 sq. οὔτε μὴν (ex p. 306, 11 Kiessl.)  
reposui: οὐδὲ μὴν || 25 sq. εἰς ἃς (οἷας vel ἱκανὰς coni. et τῶν  
Πυθ. del. Vitelli) πρ. τῶν Πυθαγορικῶν et τὸν τρόπον deleui.



Πυθαγορικῶν ἀνδρῶν κατὰ γε τοῦτο τὸν τρόπον τῶν λόγων· ἄφ' οὗ δὴ λεληθότως, ὥς τὸ εἶκος, ἀπὸ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν ἐννοιῶν ἀποστησόμεθα, μεταβησόμεθα <sup>14 K</sup> δὲ καὶ οἰκειωσόμεθα ταῖς κατὰ τὴν αἴρεσιν τεχνολογούμεναις ἀποδείξεσιν, οἷον διὰ τινος γεφύρας ἢ κλίμακος <sup>5</sup> κάτωθεν εἰς ὕψος ἀνιόντες. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τὰ ἴδια προτρεπτικὰ τῆς Πυθαγορικῆς αἰρέσεως συντάξομεν, ἀλλότρια καὶ ἀπόρρητα τρόπον τινὰ πρὸς τὰς ἄλλας ἀγωγὰς ὑπάρχοντα.

<sup>10</sup> II. Ἀρξώμεθα δὲ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῶν ὥς πρὸς ἡμᾶς πρώτων. ἔστι δὴ τὰ ἐναργῆ ταῦτα καὶ φαινόμενα πᾶσι καὶ μηδέπω προειληφότα τὴν οὐσίαν τῆς ἀρετῆς, κατὰ δὲ τὰς κοινὰς ἐννοίας περὶ αὐτῆς ἀνεγείροντα ἡμῶν τὴν προθυμίαν κατὰ τινὰς γνωρίμους τοῖς πολ- <sup>15</sup> λοῖς γνώμας, ἀπεικαζόμενας πρὸς τὰ ἐναργῆ δείγματα τῶν ὄντων. ἔχουσι δὲ αὐταὶ ὧδέ πως·

Ψυχῇ ζῶντας ἡμᾶς τῇ ταύτης ἀρετῇ ῥητέον εὖ ζῆν, ὥς ὀφθαλμοῖς ὁρῶντας τῇ τούτων ἀρετῇ καλῶς <sup>1 A.</sup> ὁρᾶν. οὔτε χρυσοῦ νομιστέον ἰόν, οὔτ' ἀρετῆς αἶσχος <sup>16 K.</sup> ἄπτεσθαι. καθάπερ εἰς ἄστυλον τέμενος τὴν ἀρετὴν

<sup>5</sup> διὰ τινος γεφύρας κτλ.] cf. Nicomach. Arithm. I 3, 6 (p. 7, 21 sqq. Hoche). Iamblich. in Villoison Anecd. II p. 189, 13 || 17 sqq. cf. Mullach Fragm. Philos. Graec. I 492 sqq. || 17. 19. ψυχῇ — ὁρᾶν Stob. Flor. I 58 Br. Tr. (lemma ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου Tr.: τοῦ αὐτοῦ Br., ubi praecedat Iamblichii excerptum editum ab O. Hense, De Stob. Flor. Excerpt. Bruxell. [Friburgi i. Br. 1882] p. 33) || 20. p. 9, 2 καθάπερ — ἔκδοτοι Stob. Flor. I 59 MATr. (lemma Ἰαμβλίχου ἐκ τῶν προτρεπτικῶν λόγων [λόγον M] MA: in Tr. cohaeret cum I 58).

<sup>1</sup> τοῦτο scripsi: τοῦτον || <sup>11</sup> δὴ τοι ἐναργῆ et <sup>12</sup> περιειληφότα Hemsterhusius (Zeitschr. für die Alterthumsw. 1840, 1) || <sup>14</sup> <καὶ> κατὰ? Vitelli

ὁρμητέον, ὅπως πρὸς μηδεμίαν ἀγεννῆ ψυχῆς ὕβριν ὤμεν ἔκδοτοι. [περὶ κοινωνίας βίου καὶ παραμονῆς.] ἀρετῇ μὲν θαρσητέον ὥς σώφροσι γαμετῇ, τύχῃ δ' ὥς ἀστιάτῳ πιστευτέον ἐταίρῳ. κρεῖττον μετὰ πενίας ἀρετὴν ὑποληπτέον ἢ πλοῦτον μετὰ κακίας, ὀλιγοσιτίαν <sup>5</sup> μετὰ ὑγείας ἢ πολυφαγίαν μετὰ νόσου. βλαβερά μάλιστα τροφῆς μὲν ἀφθονία τῷ τὸ σῶμα, κτήσεως δὲ <sup>18 K.</sup> τῷ τὴν ψυχὴν διακειμένῳ κακῶς. καὶ ἐπισφαλὲς καὶ ὅμοιον μαινομένῳ δοῦναι μάχαιραν καὶ μοχθηρῷ δύναμιν. καθάπερ τῷ ἐμπύῳ βέλτιον τὸ καίεσθαι τοῦ δια- <sup>10</sup> μένειν, καὶ τῷ μοχθηρῷ τὸ τεθνάναι τοῦ ζῆν. τῶν κατὰ σοφίαν θεωρημάτων ἀπολαυστέον ἐφόσον οἶόν τε, καθάπερ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος· ἀκήρατόν τε γὰρ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἡδὺ καὶ † τὸ θεῖον τὸ μεγαλόψυχον † δύ- <sup>15</sup> νатаι [τε] ποιεῖν, καὶ εἰ μὴ αἰδίους, αἰδίων γε ἐπι- <sup>20 K.</sup> στήμονας. εἰ εὐκτὸν ἢ εὐαίσθησία, μᾶλλον σπουδαστὸν <sup>5 A.</sup> ἢ φρόνησις· ἔστι γὰρ τοῦ ἐν ἡμῖν πρακτικοῦ νοῦ οἶονεῖ τις εὐαίσθησία· δι' ἣν μὲν γὰρ ἐν οἷς πάσχομεν οὐ παραισθανόμεθα, δι' ἣν δὲ ἐν οἷς πράττομεν οὐ παρ-

<sup>6</sup> sq. cf. Menandr. inc. fab. fragm. 65 (Com. Gr. IV 252 Mein.). 8. 10 ὁμοίως ἐπισφαλὲς μαιν. — δύναμιν Stob. Flor. II 40 MA Br. XLIII 71 SMA (lemma: II Ἐκ τῶν προτρεπτικῶν εἰς φιλοσοφίαν [ἐκ φιλοσοφ. M<sup>d</sup>] λόγων MA, om. Br.: XLIII Ἰαμβλίχ. S, cum XLIII 67 cohaer. in MA) || 10. 11 καθάπερ — ζῆν Stob. Flor. XLVI 70 SMA (lemma Ἰαμβλίχου ἐκ τῶν προτρεπτ. εἰς (sic M: πρὸς A) φιλοσ. λόγων MA: Ἰαμβλίχ. S).

<sup>1</sup> πρὸς] εἰς Stob. Tr. || τύχης Stobaeus; quod si verum est, scribas in proximis ἔκδοτοι || <sup>2</sup> περὶ — παραμονῆς delevit Hemsterhusius: loco inscriptionis habenda putat K || <sup>4</sup> ἀπιστητέον Cobet || <sup>8</sup> καὶ ἐπισφαλὲς καὶ ὅμοιον] immo ὁμοίως ἐπισφαλὲς cum Stobaeo || <sup>9</sup> μοχθηρῷ] πονηρῷ Stobaei (t. II) codex A || <sup>10</sup> ὑποπύῳ et καίεσθαι Stobaeus, ubi mox οὕτω (sic MAS) καὶ τῷ || <sup>14</sup> καὶ [τό] θεῖον, καὶ μεγαλόψυχους tentabat Diels || <sup>15</sup> τε delevi.

λογιζόμεθα. καὶ τὸν θεὸν σεβόμεθα κατὰ τρόπον, εἰ  
τὸν ἐν ἡμῖν νοῦν παρασκευάσαιμεν πάσης κακίας  
ὥσπερ τινὸς κηλίδος καθαρὸν. κοσμητέον ἱερὸν μὲν  
ἀναθήμασι, τὴν δὲ ψυχὴν μαθήμασιν. ὥς πρὸ τῶν  
5 μεγάλων μυστηρίων τὸ μικρὰ παραδοτέον, καὶ πρὸ  
φιλοσοφίας παιδείαν. ὁ μὲν τῆς γῆς καρπὸς δι' ἐνι-  
αυτοῦ, καθ' ἕκαστον δὲ ὥρας μόνιον ὁ <τῆς> φιλο-  
σοφίας ἀποδίδεται. καθάπερ χώρας μάλιστα ἐπιμελη-  
τέον τῷ τῆς ἀρίστης ἐπιτυχόντι, καὶ ψυχῆς, ὅπως τῆς  
10 φύσεως ἄξιον ἐνέγκηται τὸν καρπὸν.

Τοιαῦτα ἂν τις ἀπὸ τῶν ἐναργῶν γνωμικὰ ὁμοιω-  
ματα παρατιθέμενος κοινῶς ἂν εἰς φιλοσοφίαν προ-  
τρέψειεν.

III. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τύπος γνώμης χρώμενος <sup>22 K.</sup>  
15 καὶ αὐτός, οὐκέτι δὲ διὰ παραβολῆς ἀντιπαρατιθεῖς τὰς <sup>6 A.</sup>  
ὁμοιώσεις, ἔμμετρος καὶ ἐναρμόνιος, γνήσιος τῶν ἀν-  
δρῶν τούτων, ὃν ἔχομεν παρειληφότες ἐν ἄλλοις τε  
καὶ ἐν τοῖς Χρυσοῖς ἔπεσιν, ὧν ὀλίγα ἄττα δείγματα  
παραθετέον τὰ τοιαῦτα.

20 ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρὴ ἐρᾶν σε·  
ταῦτά σε τῆς θείας ἀρετῆς εἰς ἔχνηα θήσει.

διὰ γὰρ τούτων εἰς πάντα τὰ καλὰ μαθήματά τε  
καὶ ἐπιτηδεύματα προτρέπει, μήτε πόνων φείδεσθαι  
οἰόμενος δεῖν, μήτε μελέτην ὑφιέναι μηδεμίαν, εἰς  
25 ἔρωτά τε καὶ προθυμίαν τῶν καλῶν διεγείρων, καὶ

3. 4 κοσμητέον — μαθήμ.] cf. Stob. Ecl. II 31, 53 (v. II  
p. 210, 16 sq. Wachsm.) || 4. 6 ὥς — παιδείαν] cf. Stob. I. c. 27  
(p. 206, 26 sqq.) || 20 sq. Carm. Aur. vv. 45 sq.

1 καὶ delet Vitelli || 7 τῆς addidit K || 10 ἐνέγκη καὶ coni. K ||  
18 ἄττα || 20 ταῦτ' ἐκπο' || 24 μελέτης ὑφιέναι μηδεμίαν vel με-  
λέτην ἀφιέναι μηδεμίαν Hemsterhusius.

πάντα ταῦτα ἀνάγων εἰς τὴν τῆς ἀρετῆς ἐπιτηδεύειν  
οὐχ ἀπλῶς τῆς τυχοῦσης, ἀλλ' ἥτις ἡμᾶς ἀφίστησι  
24 K. μὲν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἐπὶ δὲ τὴν θείαν οὐσίαν  
καὶ τὴν γνῶσιν τῆς θείας ἀρετῆς καὶ τὴν κτῆσιν αὐτῆς  
περιάγει. ἀλλὰ μὴν εἰς γε τὴν θεωρητικὴν σοφίαν <sup>5</sup>  
διὰ τούτων παρακαλεῖ.

τούτων δὲ κρατήσας

γνώσεαι ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων  
σύστασιν, ἥ τε ἕκαστα διέρχεται ἥ τε κρατεῖται·  
γνώσῃ δ', ἥ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην, 10  
ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν μήτε τι λήθειν.

τούτων γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλα θαυμασιώτερα τοῖς εὔ  
7 A. πεφυκόσιν εἰς τὸ παρορμαῖσθαι γενναίως εἰς τὴν θεω-  
ρητικὴν φιλοσοφίαν. ἡ μὲν γὰρ γνῶσις τῶν θεῶν ἀρετὴ  
τέ ἐστι καὶ σοφία καὶ εὐδαιμονία τελεία, ποιεῖ τε ἡμᾶς 15  
τοῖς θεοῖς ὁμοίους, ἡ δὲ τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιστήμη  
τάς τε ἀνθρωπίνους ἀρετὰς παρέχει καὶ τῶν ἡμετέρων  
πραγμάτων ἐμπείρους ποιεῖ, τὰ τε ἀπὸ τούτων ὠφέ-  
λιμα καὶ βλαβερά διακρίνει, καὶ τὰ μὲν φυλάττεται  
τὰ δὲ περιποιεῖ, καὶ ὅλως τὴν σύστασιν ἥτις ἐστὶ τῆς 20  
ἀνθρωπίνης ζωῆς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ καταμανθάνει.  
26 K. τὸ δὲ θαυμασιώτατον ἐκεῖνο διδάσκεται ἀπὸ τῆς τοιαύ-  
της εἰδήσεως, κατὰ τί διέρχεται εὐλύτως καὶ ἀκωλύτως  
ἕκαστα τῶν ἐν ἡμῖν, ὅσα ἐστὶ τῆς κρείττονος μοίρας,  
καὶ κατὰ τί κρατεῖται καὶ κωλύεται, ὥστε μὴ δύνα- 25  
σθαι ῥαδίως ἐξιέναι καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύεσθαι.

7 sqq. Carm. Aur. vv. 49—53.

11 ἄελπτα || 14 θεῶν Reinesius, cf. Nauck ad Vit. Pyth.  
p. 89, 14. Plutarch. Plac. I Prooem. (ap. Diels, Doxograph.  
p. 273, 12) || 16 ἀνθρώπων ex apographo Cizensi K || 18 ἐπὶ τού-  
των coni. A.



Ἡ δὲ μετὰ ταύτην γνώμη εἰς φυσιολογίαν ποιεῖται  
τὴν παράκλησιν καὶ πᾶσαν τὴν περὶ τὸν οὐρανὸν θεω-  
ρίαν. ἡ γὰρ τούτου φύσις αἰεὶ ἐστὶν ὁμοία κατὰ τὴν  
αὐτὴν περιφορὰν ὡσαύτως περιοῦσα, ἣν ἐάν τις κατα-  
5 μάθῃ, οὐτ' ἂν ἀπροσδόκητά ποτε προσδοκήσειεν, οὐτ'  
ἂν ἀγνοήσῃε τι τῶν κατ' ἀνάγκην αὐτῷ μελλόντων 8 A.  
συμβαίνειν.

Αἱ δὲ ἐπὶ τούτοις γνώμαι ἀπὸ τῆς προαιρετικῆς  
ἐν ἡμῖν ζωῆς ποιοῦνται τὴν παράκλησιν, οἷον  
10 γνώσῃ δ' ἀνθρώπους ἀνθαίρετα πῆματ' ἔχοντας  
τλήμονας.

εἰ γὰρ ἀρχαὶ τῶν πράξεων εἰσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ 28 K.  
δύναμιν ἔχουσιν ἐξ ἑαυτῶν οἰκείαν εἰς αἵρεσιν τῶν  
ἀγαθῶν καὶ φυγὴν τῶν κακῶν, ὁ μὴ χρώμενος ταύτῃ  
15 τῇ δυνάμει τῶν δοθέντων ἐκ φύσεως αὐτῷ πλεον-  
εκτιμμάτων ἐστὶν ἀνάξιος. οὐδὲν οὖν ἄλλο λέγει ἢ  
τοῦτο, ὅτι ἡμεῖς τὸν δαίμονα αἰρούμεθα, καὶ ὅτι αὐτοὶ  
ἑαυτοῖς ἐσμεν ἐν τύχῃ τάξει καὶ δαίμονος, καὶ ὅτι  
εὐδαίμονας αὐτοὶ ἑαυτοὺς παρασκευάζομεν· ὁ πρὸς  
20 μόνον τὸ καλὸν προτρέπει καὶ τὴν τούτου τιμὴν δι'  
ἑαυτὸ αἵρετήν ἐπιδείκνυσι.

Παραπλήσια δὲ τούτῳ καὶ τὰ τοιαῦτά ἐστιν·

10 sq. Carm. Aur. vv. 54 sq.

4 περιοῦσα A: περιοῦσαν (cf. Plat. Theaet. p. 153 C)  
Hemsterhusius: vel hoc vel <καὶ> κατὰ scripserit K. servandam  
duxi atticam verbi περιέναι formam: cf. Voemel ad Demosth.  
IV 10 (Thuc. 1, 30, 3. Xen. Hell. 3, 2, 25), Epicurus ap. D. L.  
X 114 (Usener, Epicur. p. 53, 17), et comicorum loci quos com-  
posuit Iacobi in Indice dict. com. p. 832 s. v. περίεμι || 5 οὐτ'  
ἂν (priori loco) A: οὐ τὰ || 10 δὲ || 21 αὐτὸ Hemsterhusius:  
'auctor in animo habuit μόνον τὸ καλὸν καὶ δι' ἑαυτὸ αἵρε-  
τόν' K || αἵρετήν A: ἀρετήν.

οἱ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐτ' ἐσορῶσιν  
οὔτε κλύουσι, λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνιᾶσι.

τὸ γὰρ ἐγγὺς εἶναι τὰγαθὰ καὶ συμπεφυκέναι ἡμῶν  
τῇ ψυχῇ πάντων δὲ ὑπάρχειν οἰκειότατα ἡμῖν, θαυ-  
μαστῶς ἐστὶ προτρεπτικά. καὶ τὸ μήτε ὄρᾶν μήτε 5  
ἀκούειν, ὑπὸ δὲ τῆς αἰσθήσεως ἐπισκοτεῖσθαι, δαι-  
30 K. μονίως εἰς τὴν νοερὰν ζωὴν παρακαλεῖ, ὥς τοῦ νοῦ  
μόνου καὶ ὄρῶντος πάντα καὶ ἀκούοντος. ἡ δὲ ἀπαλ-  
9 A. λαγὴ τῶν κακῶν, ἣν ὀλίγοι καθορῶσι, προτρέπει εἰς  
τὴν λύσιν τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ τὴν ζωὴν τὴν 10  
καθ' ἑαυτὴν τῆς ψυχῆς, ἣντινα μελέτην θανάτου  
προσαγορεύομεν.

Καὶ ἄλλος δ' ἐστὶ προτρεπτικὸς τρόπος ἐφεξῆς  
ἀπὸ τῆς διαβολῆς τῶν κακῶν. οὐ γὰρ ἀνεκτόν ἐστι  
κυλινδροῖς ἐοικότας 15

ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρεσθαι, ἀπείρονα πῆματ' ἔχοντας.

τὸ γὰρ βίαιον καὶ ἀλόγιστον καὶ εἰκῇ φερόμενον καὶ  
ἄλλοτε ἄλλοτον καὶ μάλιστα τὸ ἀπέραντον ἢ κακία  
παρίστησιν, ἃ δεῖ διαφερόντως φεύγειν.

Ἡ δὲ μετὰ ταῦτα γνώμη ἐστὶ τοιαύτη· 20

λυγρὰ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθε  
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προάγειν, εἰκοντα δὲ φεύγειν.

ἐνταῦθα καὶ τὸ διττὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπέ-  
δειξε, καὶ τὸ παραπεφυκὸς ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως

1 sqq. Carm. Aur. vv. 55 sq. || 5 sqq. cf. Epicharm. ap. Mul-  
lach I p. 144 (Lorenz, p. 255 sq.). Vit. Pyth. p. 158, 16 sqq. Nauck  
et infra Protr. p. 178, 16 sqq. Kiessl. || 11 cf. Plat. Phaedon. p. 67 D  
(Stallbaum ad p. 64 A) || 16 et 21 sq. Carm. Aur. vv. 58—60.

2 λύσιν et συνίασι || 15 κυλίνδροις A.

ἀλλότριον ζῶον, ὅπερ οἱ μὲν πολυκέφαλον θηρίον,  
οἱ δὲ θνητόν τι ζωῆς εἶδος, ἄλλοι δὲ φύσιν γενεσιουργὸν  
καλοῦσιν· ἐνταῦθα δὲ ἔριν σύμφυτον ἐπώ-  
νόμασεν, οὐχ ὥς ἴσῃν τάξιν ἔχουσιν ἡμῶν πρὸς τὴν  
5 κυριωτάτην ζωὴν, ἀλλ' ὥς συνοπαδὸν συνακολουθοῦ- 32 K.  
σαν τῇ πρεσβυτέρᾳ ζωῇ. ταύτην δὴ οὖν παραγγέλλει  
φεύγειν, ἀντὶ δὲ ταύτης ἀνταλλάττεσθαι τὴν ἄνευ  
ἐναντιώσεως ἐνοειδῇ νοερὰν ἐνέργειαν, ἣτις ἀντὶ μὲν 10 A.  
τοῦ βλάπτειν ἀγαθοειδὴς ἐστίν, ἀντὶ δὲ τοῦ ῥέπειν  
10 εἰς ὀλεθρον σωτηρίας ἀρχὴν παρέχει, καὶ τὴν μὲν  
ἐπεισοδιώδη καὶ δευτέραν συνεπομένην ὑπόστασιν  
ὥς ἀλλοτρίαν ἐκτὸς μεθίησι, τὴν δὲ πρωτογενὴ καὶ  
ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐν ἑαυτῇ πάντα ἔχουσιν τελεωτάτην  
ζωὴν προσείληφε. διὰ πάντα οὖν ταῦτα ἐκείνην  
15 μὲν ὥς ἐπὶ βραχύτατον συστέλλειν ἄξιον, ταύτην 34 K.  
δὲ προάγειν ὥς ἐπὶ πλείστον· καὶ οὕτως εἰς τὴν κατὰ  
νοῦν ζωὴν ἢ τοιαύτη προτροπὴ γέγονεν ἀνυσιμωτάτη.  
Πρὸς γε μὴν τὴν θείαν τελειότητα καὶ τὴν μετὰ  
θεῶν συνεπομένην ἀρίστην κατάστασιν αἱ τοιαῦται  
20 γινώμμαι παρακαλοῦσι·

Ζεῦ πάτερ, ἢ πολλῶν γε κακῶν παύσειας ἅπαντας,  
εἰ πᾶσιν δείξεις οἷῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.  
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν.  
ἐν δὴ τούτοις μία μὲν ἀρίστη παράκλησις εἰς τὴν  
25 θείαν εὐδαιμονίαν ἢ μεμιγμένη ταῖς εὐχαῖς καὶ ἀνα-  
κλήσεσι τῶν θεῶν καὶ μάλιστα τοῦ βασιλέως αὐτῶν

1 πολυκ. θηρ.] Plat. Civit. IX p. 588 C || 21 sqq. Carm. Aur. vv. 61—63.

3 ἐπώνόμασεν scripsit K: ἐπώνόμασαν || 21 γε] τε. cf. Nauck ad h. vers. || 22 πᾶσι || δείξαις Carm. Aur.

Διός, δευτέρα δὲ ἡ τοῦ δοθέντος καὶ συγκληρωθέν-  
τος ἡμῖν ἀπὸ τῶν θεῶν δαίμονος δείξεις ἐμφανῆς καὶ  
11 A. δι' αὐτοῦ πάλιν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναγωγή. οὐδὲ γὰρ  
ἂν ἄλλως τις δυνηθείη πρὸς τὸ θειότατον ἑαυτοῦ  
καὶ κυριώτατον τῆς οὐσίας ἀναδραμεῖν, εἰ μὴ τῷ 5  
36 K. τοιούτῳ δαίμονι ἡγεμόνι χρῆσταιτο, ὃν δεῖ πάντα τὸν  
ἐραστὴν τῶν θεῶν γνησίως ἀποκαθαίρειν. ἀφ' οὗ δὴ  
πρώτη μὲν ἔσται κακῶν παῦλα τῶν συμπεφυκότων  
ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως, ἔπειτα γινώσις ἡμῖν ἀληθινὴ  
παρέσται τῆς δαιμονίας καὶ μακαρίας ζωῆς, ὅση τίς 10  
ἐστί καὶ ὁποία· μεθ' ἧς ἀνιόντες τὸ ἀρχηγὸν θεῖον  
γένος τῶν ἀνθρώπων κατοψόμεθα, καὶ εἰς αὐτὸ ἐνι-  
δρουθέντες τέλος ἔξομεν τοῦ προτεθέντος ὑπὸ τῶν  
θεῶν τοῖς ἀνθρώποις μακαριωτάτου βίου.

Ἐπὶ τέλει τοίνυν πρὸς τὴν μετάστασιν τῆς ψυχῆς 15  
προτρέπει καὶ τὴν ζωὴν αὐτῆς τὴν καθ' ἑαυτήν, καθ'  
ἣν ἀπήλλακται τοῦ σώματος καὶ τῶν τῷ σώματι συν-  
ηοτημένων φύσεων. λέγει δὲ οὕτως·

ἡνίοχον γνώμην στήσον καθύπερθεν ἀρίστην,  
ἣν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς, 20  
ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.

τὸ μὲν οὖν ἐν τῇ ἀνωτάτῳ τάξει τὸν ἄριστον νοῦν  
ἡγεμόνα προστήσασθαι, τῆς ψυχῆς ἀκραιφνή τὴν  
38 K. ὁμοιότητα διασφίξει πρὸς τοὺς θεοὺς, εἰς ἣν καὶ

19 sqq. Carm. Aur. vv. 69—71.

2 fort. καὶ <ἡ> || 10 sq. ὅση (ἡ ex corr.) et ὁποῖα || 18 et p. 16, 3 φύσεων et φύσιν? Vitelli, cui tum vocis φύραμα usus (ex gr. Marc. Anton. Comm. 7, 68 p. 94, 20 Stich.), tum alii scriptorum loci obversabantur, inprimis Plat. Phaedon. p. 66 C (infra p. 184, 1 Kiessl.). praeterea conferri iubet Valckenaer ad Eur. Hipp. 1114 p. 283. at cf. Phaedon. p. 67 A (infra p. 186, 16 Kiessl.)? || 23 distinguit post ψυχῆς.



προτρέπει πρώτως· τὸ δ' ἀπολιπεῖν τὸ σῶμα καὶ μεταστῆναι εἰς τὸν αἰθέρα, μεταλλάττειν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν εἰς τὴν τῶν θεῶν καθαρότητα <sup>12</sup> A. καὶ ἀντὶ θνητοῦ βίου ἀθάνατον ζωὴν προαιρεῖσθαι, <sup>5</sup> εἰς τὴν αὐτὴν οὐσίαν τε ἀποκαθίστασθαι παρέχει καὶ μετὰ θεῶν περίοδον, ἥνπερ εἰχομεν καὶ πρότερον πρὶν ἐλθεῖν εἰς ἀνθρώπινον εἶδος. πέφηνεν ἄρα καὶ ἡ τῶν τοιούτων παρακλήσεων μέθοδος εἰς ὅλα τὰ γένη τῶν ἀγαθῶν καὶ πρὸς πάντα τὰ εἶδη τῆς βελ- <sup>10</sup> τίονος ζωῆς ἡμᾶς προτρέπουσα.

IV. Εἰ δὲ δεῖ λοιπὸν καὶ ἐπὶ τὰς ἐσωτερικὰς τε καὶ ἐπιστημονικὰς προτροπὰς ὁρμῆσαι, προχειρισώμεθα πρώτας ἐκεῖνας, ὅσαι μετὰ τοῦ διδασκῆναι παρέχουσιν τῶν κυριωτάτων καὶ πρώτων οὐσιῶν ὁμοῦ καὶ προτρέ- <sup>15</sup> πουσιν ἐπὶ τὴν θεολογικὴν καὶ νοερὰν αὐτῶν ἀνεύρεσιν τε καὶ μάθησιν, καὶ πρὸς τὴν πρεσβυτάτην σοφίαν παρακαλοῦσιν. Ἀρχύτας τοίνυν ἐν τῷ Περὶ σοφίας εὐθὺς ἀρχόμενος προτρέπει οὕτως· 'τοσοῦτον <sup>40</sup> K. διαφέρει σοφία ἐν πᾶσι τοῖς ἀνθρώπinois <sup>20</sup> πράγμασιν, ὅσον ὄψις μὲν αἰσθασίῳ σώματος, νόος δὲ ψυχᾶς, ἄλιος δὲ ἄστρον. ὄψις τε γὰρ ἐκαβολεστάτα καὶ πολυειδεστάτα τᾶν ἁλλᾶν αἰσθασίῳ ἐντὶ καὶ νόος ὑπατος λόγῳ καὶ διανοίας τὸ δέον ἐπικραίνων καὶ ὄψις καὶ <sup>25</sup> δύνამις τῶν τιμιωτάτων ὑπάρχων. ἄλιός γε μὲν ὀφθαλμός ἐντι καὶ ψυχὰ τῶν φύσιν ἐχόν- <sup>13</sup> A.

18 sqq. Archytae fragmenta v. in Mullach I p. 558 sqq.

<sup>20</sup> πράγμασιν m. rec. marg. Laur. 86, 29: σώμασιν || <sup>23</sup> ἐντὶ K: ἐστὶ || λόγῳ || <sup>24</sup> et p. 17, 26 διανοίας (cl. p. 18, 1) conl. K: διανοία || <sup>24</sup> Galei (opusc. Mythol. p. 732) coniecturam ἐπικραίνων improbat I. Conr. Orelli (opusc. vet. sentent. II p. 682).

των· ὁρῆται τε γὰρ δι' αὐτῷ πάντα καὶ γεν-  
νῆται καὶ νοῆται, ῥιζωθέντα καὶ γενναθέντα  
δὲ τράφεται τε καὶ ἀέξεται καὶ ζωπυρῆται μετ'  
αἰσθασιος·' πάνυ ἐπιστημονικῶς ἐνταῦθα τὴν τε  
φύσιν καὶ ἐνέργειαν τῆς σοφίας ἐπιδείκνυσιν, καὶ ἀπὸ <sup>5</sup>  
<sup>42</sup> K. τοῦ χρησιμωτάτην αὐτὴν εἶναι καὶ ἡγεμονικωτάτην  
ποιεῖται τὴν προτροπὴν ἐπὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν θεωρίαν.  
καὶ ἄλλο δὲ θαυμάσιον οἶον εἰς προτροπὴν ἀγαθὸν  
παρέχεται· ἀπὸ γὰρ τῶν γνωρίμων ποιεῖται τὴν ὑπό-  
μνησιν δι' ἀναλογίας ἐναργοῦς. τὸ γὰρ ὄψιν εἶναι <sup>10</sup>  
ὀξυτάτην τῶν αἰσθήσεων καὶ ἀκριβεστάτην καὶ τιμιω-  
τάτην πᾶσι πρόδηλον, καὶ τὸ τὸν ἥλιον τῶν ἄστρον  
ὑπερέχειν οὐδένα λέληθε, καὶ τὸ τὸν νοῦν τῆς ψυ-  
χῆς εἶναι ἐξάρχοντα ἐν ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις προ-  
εἰλήφμεν. ἀπὸ δὲ τούτων τὸ διαφέρειν παραδηλοῖ <sup>15</sup>  
τῆς σοφίας πρὸς ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα  
γνωρίμως καὶ ἐπιστημονικῶς, ὥστε εὐμαθὲς εἶναι τὸ  
ἀληθὲς καὶ εὐληπτον τοῖς ἀκούουσι τὸ κρυπτόμενον  
ἐν ἀφανεί. πρὸς τούτοις τοίνυν καὶ ἀπὸ τῶν δια-  
φορῶν ἐκάστου ἢ τε εἰδησις τῆς σοφίας καὶ ἡ πρὸς <sup>20</sup>  
αὐτὴν προτροπὴ ἀναδιδάσκειται. τοῦτο μὲν γὰρ, εἰ ἡ  
<sup>14</sup> A. ὄψις ἐκαβολεστάτα καὶ πολυειδεστάτα τᾶν ἁλλᾶν  
αἰσθασίῳ ἐντί, καὶ ἡ σοφία κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ  
πορρωτάτω ἀφεστηκότα ὥς παρόντα νοεῖ καὶ πάντων  
τῶν ὄντων τὰ εἶδη περιείληφεν ἐν ἑαυτῇ· τοῦτο δέ, <sup>25</sup>  
εἰ ὁ νόος ὑπατος λόγῳ καὶ διανοίας τὸ δέον  
<sup>44</sup> K. ἐπικραίνων καὶ ὄψις καὶ δύνამις τῶν τιμιω-  
τάτων ὑπάρχων, πάντως που καὶ ἡ σοφία ὡσαύτως

<sup>3</sup> τε post τράφεται transposui, quod post ζωπυρῆται lege-  
batur; cf. ad p. 18, 9 || <sup>15</sup> num ἀποδηλοῖ? || <sup>23</sup> ἐντί K: ἐστὶ ||  
<sup>24</sup> πορρωτέρως.

ὑπερέχει λόγου καὶ διανοίας καὶ ταῖς ἀπλουστέραις  
 τούτων ἐπιβλητικαῖς νοήσεσι τὰ ὄντα θεωρεῖ, τὰ τε  
 ἀγαθὰ κρίνει ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐπιτελεῖ ἐν ἑαυτῇ, τῶν  
 τε νοητῶν ἐστὶν ὄψις καὶ δύνάμις τῶν θειοτάτων καὶ  
 5 τελειοτάτων ἐνεργειῶν ὑπάρχει· τοῦτο δ' αὖ, εἰ ὁ  
 ἥλιος ὀφθαλμός ἐντι καὶ ψυχὰ τῶν φύσιν ἐχόν-  
 των· ὁρῆται τε γὰρ δι' αὐτῷ πάντα καὶ γεννῆ-  
 ται καὶ νοῆται, ῥιζωθέντα καὶ γενναθέντα δὲ  
 τράφεται τε καὶ ἀέξεται καὶ ζωπυρῆται μετ'  
 10 αἰσθάσιος· δῆλόν που καὶ ἀπὸ τούτων γίγνεται ὡς  
 ὀφθαλμός ἐστι καὶ ζωὴ τῶν νοερῶν ἢ σοφία, καὶ τὸ  
 ὁρᾶσθαι τοῖς νοουμένοις παρέχει πᾶσι καὶ τὸ εἶναι 15 A.  
 τοῖς οὖσι, δημιουργίας τε πάσης ἀρχηγὸς γίγνεται ἐν  
 τῷ κόσμῳ καὶ γεννήσεως τῆς πρώτης καὶ τάξεως, καὶ  
 15 δὴ καὶ ἐν ἡμῖν ὡσαύτως. τὴν δὴ τοιαύτην τε καὶ  
 τοσαύτην αἰτίαν καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ παρέχουσιν τίς 46 K.  
 οὐκ ἂν μετὰ μεγάλης σπουδῆς μεταθέοι ἂν προθύμως,  
 βουλόμενος τῆς ἀρίστης εὐδαιμονίας μεταλαμβάνειν;  
 Ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ τίμιον εἶναι τὴν σοφίαν  
 20 προῖοῦσα εἰς προτροπὴν ἐφοδός ἐστι τοιαύτη, ἢ δὲ ἀπὸ  
 τοῦ ὄντως ἀνθρώπου ὑπομιμνήσκουσα τῆς ἐπὶ τὰ αὐτὰ  
 προτροπῆς διὰ τῶν ἐξῆς ἐπιδείκνυται τῶν οὕτω λεγο-  
 μένων· ἄνθρωπος πάντων ζώων ἐπὶ πολλὸν  
 γέγονε σοφώτατος· θεωρῆσαι τε γὰρ δυνατός  
 25 ἐντι τὰ ἔόντα καὶ ἐπιστάμαν καὶ φρόνασιν  
 λαβὲν αὐτῶν ἀπάντων. παρὸ καὶ ἐνεχάραξε  
 [καὶ ἐπεσημήνατο] τὸ θεῖον αὐτῷ τὸ τῷ παντὸς  
 λόγῳ σύστημα, ἐν ᾧ τὰ τε εἶδεα πάντα τῷ

7 γεννᾶται || 9 τε post τράφεται traieci; est in codice  
 post ἀέξεται || 25 ἐντι K: ἐστι || 26 λαβὲν Gale p. 733: λάβεν ||  
 27 καὶ ἐπεσημήνατο delevit Vitelli.

48 K ἔόντος ἐνδέδασται καὶ τὰ σαμασίαι [τε] τῶν  
 ὀνυμάτων τε καὶ ῥημάτων. τοῖς μὲν γὰρ φθόγ-  
 γοις τὰς φωνὰς τόπος ἀφώριστα φάρυγξ καὶ  
 στόμα καὶ ῥῖνες. ὥσπερ δὲ τῶν φθόγγων, δι'  
 ὧν τὰ ὀνύματά τε καὶ ῥήματα τυπούμενα σαμασί- 5  
 νεται, γέγονεν ἄνθρωπος ὄργανον, οὕτω δὲ  
 16 A καὶ τῶν νοημάτων ἐν τοῖς ἔόντεσσιν ὁπτιζο-  
 μένοις. ἔργον σοφίας τοῦτο δοκεῖ μοι ἡμεν,  
 ποθ' ὅπερ καὶ γέγονε καὶ συνέστα ὁ ἄνθρωπος  
 καὶ ὄργανα δὲ καὶ δυνάμεις εἴλαφε παρὰ τῷ 10  
 θεῷ. αὕτη ἢ ἐφοδος ἐπὶ τὴν προτροπὴν ἀπὸ τῆς  
 φύσεως γέγονε τοῦ ἀνθρώπου. εἰ γὰρ σοφώτατός  
 ἐστι καὶ θεωρῆσαι τὰ ὄντα δυνατός, τῆς θεωρητικῆς  
 αὐτὸν καὶ θεολογικῆς σοφίας δεῖ ἀντιποιεῖσθαι· καὶ  
 εἴπερ ἐπιστήμην καὶ φρόνησιν λαβεῖν ἀπάντων δύναιμι 15  
 50 K ἔχει παρὰ τῆς φύσεως, τὴν ἀποδεικτικὴν ἐπιστήμην  
 αὐτὸν δεῖ μεταδιώκειν καὶ τὴν κατὰ φρόνησιν ἀρετὴν  
 ὡς μάλιστα αὐτῷ πρέπουσαν. διότι γε μὴν ἐνετυ-  
 πώσατο ἐν αὐτῷ τὸ θεῖον τὸ τοῦ παντὸς λόγου  
 σύστημα, ἐν ᾧ καὶ τὰ εἶδη πάντα τῶν ὄντων καὶ αἱ 20  
 σημασίαι ἐνυπάρχουσι τῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων,  
 διὰ τοῦτο τῆς λογικῆς αὐτὸν φιλοσοφίας πάσης ἀντι-  
 λαμβάνεσθαι προσήκει, ἐπειδὴ οὐ τῶν σημαινόμενων  
 μόνον <διὰ τῶν φθόγγων ὄργανον> γέγονεν ὁ ἄν-  
 25 θρωπος, ἀλλὰ καὶ τῶν νοημάτων τῶν ἐν τοῖς οὖσι 25

1 ἐνδέδασται] cf. Kiessling ad Vit. Pyth. p. 410 (§ 201) ||  
 ται] ται || τε delet K || 3 τὰς φωνὰς || 7 ὀπτιζομένοις corrup-  
 tum: ὀπτιζομένων Gale: ὀπτιζομένοις θεαρός. καὶ τοῦτο δοκεῖ  
 (deletis ἔργον σοφίας) scripsit K || 8 σοφίας· τοῦτο || 9 ποθ' ὅπερ  
 Vulcanius: πόθ' ἅπερ || 18 ἐνετυπώσατο Vitelli: ἀνετυπώσατο ||  
 24 διὰ τῶν φθόγγων ὄργανον addidi: διὰ τῶν φθόγγων μόνον  
 γέγ. ὁ ἄνθρ. ὄργανον conl. K.



θεωρὸς ὑπάρχει, καὶ πρὸς τοῦτο γέρονε καὶ ὄργανα  
καὶ δυνάμεις εἴληφε παρὰ τοῦ θεοῦ. διὰ ταῦτα δὴ  
πάλιν περὶ πᾶν τὸ ὄν, ἢ ὄν, τῆς θεωρητικῆς σοφίας  
ἐφίεσθαι αὐτὸν χρή, καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ κριτήρια <sup>17 A.</sup>  
<sup>5</sup> πάσης γνώσεως μεταθεῖν ἐπιστημονικῶς περὶ πάντα  
τὰ γένη τῶν ὄντων· αὐτόν τε τὸν νοῦν καθ' ἑαυτὸν  
καὶ τὸν καθαρῶτατον λόγον ἐπισκοπεῖσθαι ἄξιον· καὶ  
ὅσαι ἀπ' αὐτοῦ ἀρχαὶ ἐνδίδονται εἰς τὰ καλὰ καὶ  
ἀγαθὰ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, καὶ ὅσα περὶ ἀρετῶν  
<sup>10</sup> ἐπιλογιζόμεθα καθόλου, καὶ ὅσα περὶ μαθημάτων ἢ  
ἄλλων τινῶν τεχνῶν ἢ ἐπιτηδευμάτων μανθάνομεν,  
προσθήκει προθύμως ἀναδιδάσκεσθαι. καὶ οὕτω πρὸς <sup>52 K.</sup>  
ὅλην τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἢ ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ  
ἀνθρώπου ὁρμωμένη γέρονε παρὰ κλησίς.

<sup>15</sup> Ποιεῖται δὲ καὶ ἄλλην σύμμικτον ἔφοδον ἐπὶ τὰ αὐτὰ  
προτρέπουσαν ὧδε πως· 'γέρονε καὶ συνέστα ὁ ἄν-  
θρωπος ποτὶ θεωρῆσαι τὸν λόγον τὰς τῷ ὅλῳ  
φύσιος· καὶ τὰς σοφίας ὧν ἔργον <κτᾶσθαι> καὶ  
θεωρῆν τὰν τῶν ἐόντων φρόνασιν.' ὁ δὴ φάμεν  
<sup>20</sup> ἐν τούτοις σύμμικτον, ἐκεῖνό ἐστι· τῇ γὰρ ἰδίᾳ φύσει  
τὴν κοινήν συνεκέρασεν, ὥς ἔχουσιν τούτων συμφω-  
νίαν πρὸς ἀλλήλας. εἰ γὰρ ὁ τε λόγος τοῦ ἀνθρώπου  
θεωρητικός ἐστιν ἐν τῷ λόγῳ τὰς τῷ ὅλῳ φύσιος  
καὶ ἡ σοφία τοῦ ἀνθρώπου κτᾶται καὶ θεωρεῖ τὰν  
<sup>25</sup> τῶν ἐόντων φρόνασιν, ὁμοῦ μὲν ὁμολογία οὕσα  
ἀποδέδεικται τῆς μεριστῆς τοῦ λόγου καὶ τῆς τοῦ <sup>54 K.</sup>  
ὅλου νοεράς φύσεως, ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ προτροπὴ τελεω- <sup>18 A.</sup>

16. 19 γέρονε — φρόνασιν Perictione ap. Stob. Flor. I 62.

8 ὁρμαὶ Vitelli || 18 σοφίας ὧν scripsit K: σοφίας· ὧν || κτᾶ-  
σθαι addidit K || 19 θεώρεν || 23 τῷ ὅλῳ Gale: τῷ λόγῳ.

τέρα γέρονε. οὐ γὰρ ἄλλως διαβιωσόμεθα κατὰ φύσιν,  
οὐ πάντες διαφερόντως ἐφιέμεθα, ἐὰν μὴ κατὰ λόγον  
ζῶμεν τὸν θεῖον καὶ τὸν ἀνθρώπινον, οὐδὲ ἄλλη πη  
εὐδαιμονήσομεν, ἐὰν μὴ κτησόμεθα διὰ φιλοσοφίας  
καὶ θεωρήσωμεν τὴν τῶν ὄντων φρόνησιν. ἄλλη <sup>5</sup>  
τοίνυν ἐν τούτοις τοιαύτη νοείσθω σύμμιξις· ἐν ταύτῃ  
γὰρ παρορμᾶν ἐπιχειρεῖ εἰς τε τὴν πρακτικὴν καὶ  
θεωρητικὴν φιλοσοφίαν. τὸ μὲν γὰρ κτήσασθαι φρό-  
νησιν ποιητικῆς τινός ἐστι καὶ πρακτικῆς ἀρετῆς  
ἔργον, ἥς τέλος οὐ τὸ κατιδεῖν ἀπλῶς οὕτως, ἀλλὰ <sup>10</sup>  
τὸ προσλαβεῖν αὐτὸ διὰ τῶν ἐνεργειῶν, τό γε μὴν  
θεωρῆσαι τοῦ θεωρητικοῦ νοῦ ἐνέργημα ὑπῆρχε.  
πρὸς ἀμφοτέρω τοίνυν ἡ προτροπὴ δεόντως γέρονε.

Ἐπεὶ τοίνυν μᾶλλον τὸ κοινὸν καὶ διατεῖνον ἐπὶ  
πάντα τῆς σοφίας ἀγαθὸν διαφαίνεται, καὶ ἡ προτροπὴ <sup>15</sup>  
τελειωτέρα πρὸς αὐτὸ γίγνεται διὰ τῶν τοιούτων· 'ἀ-  
σοφία οὐ περὶ τι ἀφωρισμένον ἐντὶ τῶν ἐόντων,  
<sup>56 K.</sup> ἀλλ' ἀπλῶς περὶ πάντα τὰ ἐόντα, καὶ δεῖ μὴ πρῶ-  
ταν αὐτὰν τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ἀνευρέσθαι, ἀλλὰ τὰς  
<sup>19 A.</sup> κοινὰς τῶν ἐόντων· οὕτω γὰρ ἔχει σοφία περὶ <sup>20</sup>  
πάντα τὰ ἐόντα ὥς ὅψις περὶ πάντα τὰ ὁρατά.  
τὰ ὧν καθόλου πᾶσι συμβεβακότα συνιδὲν καὶ  
θεωρῆν τὰς σοφίας οἰκῆον, καὶ διὰ τοῦτο  
σοφία τὰς τῶν ἐόντων ἀπάντων ἀρχὰς ἀνευ-  
ρίσκει.' πάλιν γὰρ ἐνταῦθα οὐκ ἀφορίζει περὶ τι <sup>25</sup>

16. 25 ἀ σοφία — ἀνευρίσκει] cf. Perictione ap. Stob.  
Flor. I 63.

10 κατιδεῖν <τὸ ἀγαθόν>? cf. Schol. || 16 τελειωτέρα || 19 αὐ-  
τὰς (vel αὐταύτας) Vitelli: αὐτὰς || 22 ὧν K: ὧν || 22 et p. 22, 5  
καθ' || συμβεβηκότα et 23 οἰκείον: doric forms servavit Sto-  
baeus.

μέρος τὴν ἐνέργειαν, αὐτῆς, ἀλλὰ κοινῇ διήκειν φησὶν ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα, τὰς τε ἀρχὰς τὰς κοινὰς τῶν ὅλων φησὶν αὐτὴν ἐπισκοπεῖν καὶ κατὰ γένη ταῦτα θεωρεῖν καὶ κατὰ ἀπλουσιτάτας ἐπιβολάς, ὥσπερ ἡ ὄψις τοῖς  
 5 ὁρατοῖς ἐπιβάλλει, τοὺς τε καθόλου λόγους πάντων φησὶν αὐτὴν περιέχειν, καὶ πρὸς τούτῳ θεωρεῖν καὶ διαλογίζεσθαι· μόνην δὲ καὶ ἀνυπόθετον εἶναι ἐπιστήμην, ἅτε δὴ τῶν ὄντων πάντων τὰς ἀρχὰς ἀνευρίσκουσιν καὶ περὶ τῶν οἰκείων ἑαυτῆς ἀρχῶν δυνα-  
 10 μένην λόγον διδόναι. εἰς καλὸν ἄρα συμβαίνει ἡ ἔφοδος τῆς προτροπῆς· εἰ γὰρ τῆς τοιαύτης σοφίας οὔτε καθολικωτέραν οὔτε τελειοτέραν οὔτε κοινοτέραν 58 K. οὔτε αὐταρκεστέραν οὔτε ἀγαθοειδεστέραν ἢ καλλίονα δυνατὸν λογισμῷ λαβεῖν, ταύτης ἐφίεσθαι χρὴ τοὺς  
 15 βουλομένους κατὰ λόγον καὶ νοῦν εὐδαιμονεῖν.

Ἐν τῷ τέλει τοίνυν πρὸς αὐτὸ τὸ ἀκρότατον ἄνεισιν ἡ παράκλησις ὧδέ πως· ὅστις ὢν ἀναλῦσαι οἶός τε 20 A. ἐντι πάντα τὰ γένη ὑπὸ μίαν τε καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχὰν καὶ πάλιν συνθεῖναι τε καὶ συναριθ-  
 20 μῆσασθαι, οὗτος δοκεῖ μοι καὶ σοφώτατος ἦμεν καὶ παναλαθέστατος, ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν εὐρηκέναι, ἀφ' ἧς δυνατὸς ἐσσεῖται τὸν θεὸν κατοψεῖσθαι καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ  
 συστοιχίᾳ καὶ τάξει τῷ ἐκείνῳ κατακεχωρι-  
 25 σμένα, καὶ ταύταν ἀρματήλατον ὁδὸν ἐκπορι- 60 K.

17. 24 ὅστις ὢν — κατακεχωρισμένα Perictione l. c.

6 τοῦτο fort. recte K, nescio unde || 7 πρώτην Vitelli || 17 ὅστις ὢν] hinc novum caput (IV) in A || τ' ἐντι K: τέ ἐστι || 19 συναριθμάσασθαι coniecit K || 21 παναλαθέστατος Gale: πανα-  
 ληθέστατος || 24 τάξει Mullach (II p. 33) || ἐκείνῳ K: ἐκείνου ||  
 25 ταύταν τὰν K, nescio unde.

σάμενος τῷ νόῳ κατ' εὐθεΐαν ὁρμαθῆμεν καὶ τελεοδρομάσαι τὰς ἀρχὰς τοῖς πέρασιν συν-  
 ἄψαντα καὶ ἐπιγνόντα διότι ὁ θεὸς ἀρχὰς τε καὶ τέλος καὶ μέσον ἐντὶ πάντων τῶν κατὰ δίκαν  
 τε καὶ τὸν ὁρθὸν λόγον περαινομένων. σαφῶς 5  
 δὴ καὶ ἐν τούτοις τὸ τέλος ἐπέθηκε τῆς θεολογικῆς προτροπῆς, μὴ ἴστασθαι ἀξιῶν ἐπὶ τῶν πολλῶν ἀρχῶν καὶ πάντων τοῦ ὄντος γενῶν, ἀναλύσειν δὲ προθυ-  
 μούμενος ὑπὸ μίαν τε καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τὰ πάντα, ἀπὸ δὲ τῆς μιᾶς διαιρῶν κατὰ ἀριθμὸν ὠρισμένον τὰ 10  
 πλησίον τοῦ ἐνὸς καὶ οὕτως ἀεὶ τὰ πορρωτέρω ἀφιστάμενα καὶ διυστάμενα ἐπισκοπῶν, ἕως ἂν ἐπὶ τὰ σύνθετα καὶ ἐκ πολλῶν συνεστηκότα συναριθμηθῇται  
 21 A. τὸ πλήθος· ἐπ' ἅμφω τε οὕτω προῖδων ἱκανὸς ἦν ἀνάγειν  
 τε ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ πλήθους ἐπὶ τὸ ἐν καὶ κατὰγειν 15  
 ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸ πλήθος. ἐπεὶ δὲ μάλιστα ἀλη-  
 62 K. θείας καὶ σοφίας ἐφιέμεθα, προτρέπων ἐπὶ τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην σοφώτατον καὶ παναληθέστατον φησὶν  
 εἶναι τὸν τὴν τοιαύτην διαιρετικὴν ἔχοντα ἐπιστήμην διὰ τῶν πρώτων εἰδῶν καὶ γενῶν, συνάγοντά τε αὐτὴν 20  
 εἰς ἓν διὰ τῆς ὀριστικῆς ἐπιστήμης, τοῦ τε ἐνὸς ὄντα θεωρητικόν, ὅπερ τέλος ἐστὶ πάσης θεωρίας. καὶ τούτου  
 δ' ἔτι κυριώτερον ἀγαθὸν ἐπήγαγε, τὸ ὥσπερ ἀπὸ σκοπιᾶς ἐντεῦθεν δύνασθαι τὸν θεὸν καθορᾶν καὶ  
 πάντα τὰ ἐν τῇ συστοιχίᾳ τοῦ θεοῦ. εἰ γὰρ πάσης 25  
 ἀληθείας καὶ εὐδαιμονίας οὐσίας τε καὶ αἰτίας καὶ τῶν ἀρχῶν ὁ θεὸς ἐξηγεῖται, σπουδαστέον ἐν τούτῳ

2 τελεοδρομάσαι || συνάψας τε καὶ ἐπιγνοὺς Mullach: contra p. 22, 25 ἐκπορισάμενον I. Conr. Orelli (Opusc. vet. sentent. II p. 665) || 4 ἐντι Mullach: ἐστι || 8 malim ἀναλύειν vel, cum Scaligero, ἀναλῦσαι || 14 ἡ scripsit K || 20 αὐτὰ Vitelli || 25 συστοί.



μάλιστα ἐκείνην τὴν ἐπιστήμην κτήσασθαι, δι' ἧς  
ἀτενίσσει τις αὐτὸν καθαρόν καὶ δι' ἧς πλατεῖαν εὐρήσει  
τὴν πρὸς αὐτὸν πορείαν καὶ δι' ἧς τὰ τέλη ταῖς ἀρχαῖς  
συνάψει. τελεωτάτη γὰρ ἡ τοιαύτη ζωὴ καὶ εὐδαι-  
5 μονία, οὐκέτι διωρισμένως τὰ τελευταῖα ἀπὸ τῶν  
πρώτων διακρίνουσα, ἀλλ' εἰς ἓν τὰ συναμφοτέρα  
ταῦτα συλλαβοῦσα ἀρχὰς τε καὶ τέλος καὶ μέσον ὁμοῦ  
συνέχουσα. τοιαύτη γὰρ ἐστὶν ἡ θεία αἰτία, ἧς δεῖ  
ἀντέχεσθαι τοὺς μέλλοντας εὐδαιμονήσειν. οὕτω μὲν  
10 οὖν ἡ προτροπὴ διὰ πάντων διεξελθοῦσα τῶν τε ἐν 64 K.  
ἡμῖν καὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν διὰ πάν-  
των τῶν ὄντων, συνεκεφαλαιώσατο πάσας τὰς ἐφόδους 22 A.  
εἰς μίαν τὴν ἐπὶ τὸν θεὸν ἀνήκουσαν ἀναγωγὴν.

V. Δεῖ δὲ λοιπὸν αὐταῖς ταῖς Πυθαγορικαῖς διαι-  
15 ρέσεσι προσχρησθαι εἰς τὸ προτρέπειν. πάννυ γὰρ  
ἐντρεχῶς καὶ τελειότατα καὶ πρὸς τὰς ἄλλας φιλο-  
σοφίας ἐξηλλαγμένως οἱ κατὰ τήνδε τὴν αἴρεσιν διήρουν  
ἐπόμενοι ταῖς ἐκείνου διδασκαλίαις τὸν εἰς παρόρμησιν  
ἐπὶ φιλοσοφίαν λόγον, εὐμηχάνως ἐπιρρωννύντες καὶ  
20 πιστούμενοι ἀποδείξεσιν ἐπιστημονικωτάταις μηδὲν ἀνα-  
κόλουθον συναγαγούσαις. εἰσὶ δὲ τοιαῦται·

Πάντες ἄνθρωποι βουλόμεθα εὖ πράττειν, εὖ δὲ  
πράττομεν, εἰ ἡμῖν πολλὰ ἀγαθὰ παρείη. ἀγαθὰ δὲ  
τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ σῶμα, ὥστε ἱκανῶς αὐτὸ παρ-  
25 εσκευάσθαι πρὸς τὴν κατὰ φύσιν συμμετρίαν καὶ 66 K.  
κρᾶσιν καὶ ῥώμην· τὰ δὲ ἐν τοῖς ἐκτός, ὥσπερ εὐγέ-  
νειαί καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι·

22. p. 27, 2 cf. Plat. Euthyd. pp. 278 E—289 B.

2 fort. τις <εἰς> || 16 τελειότ' || 19 ἐπιρρωννύντες || 24 fort.  
κατὰ <τὸ> σῶμα cl. Plat. l. c. p. 279 A.

τὰ δὲ περὶ ψυχὴν, ὡς τὸ σώφρονά τε εἶναι καὶ δίκαιον  
καὶ ἀνδρεῖον, καὶ διαφερόντως τὸ σοφὸν εἶναι· μεθ'  
ὧν οὐ μικρὸν διαφέρει τὸ συνεπιλαμβάνειν καὶ τὴν  
εὐτυχίαν ταῖς ὁρθαῖς πράξεσιν, ἥτοι ὑπὸ τῆς σοφίας  
ἐπιφερομένην, ἣ καὶ καθ' αὐτὴν ἔχουσιν ἰδίαν τινὰ 5  
23 A. δύναμιν. ἀλλ' οὐκ εὐθύς εὐδαιμονοῦμεν διὰ τὰ παρ-  
όντα ἀγαθὰ, εἰ μηδὲν ἡμᾶς ὠφελοῖ· ὠφελεῖ δὲ οὐδὲν,  
εἰ εἴη μόνον ἡμῖν, χρώμεθα δὲ αὐτοῖς μὴ. οὐδὲ γὰρ  
ἄλλο οὐδὲν παρὸν διὰ τὴν κτήσιν ὠφελεῖ ἄνευ τοῦ  
χρησθαι αὐτῷ, οὐδ' εἴ τις οὖν πλοῦτον καὶ ἂ νῦν 10  
δὴ ἐλέγομεν ἀγαθὰ κεκτημένος εἴη, χρώτο δὲ αὐτοῖς  
μὴ, οὐκ ἂν εὐδαιμονοῖ διὰ τὴν τούτων τῶν ἀγαθῶν  
κτήσιν. δεῖ ἄρα μὴ μόνον κεκτησθαι τὰ τοιαῦτα  
ἀγαθὰ τὸν μέλλοντα εὐδαίμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ καὶ  
χρησθαι αὐτοῖς, ἢ οὐδὲν ὄφελος τῆς κτήσεως γίγνεται. 15  
ἀλλ' οὐδὲ τὸ χρησθαι μόνον ἔξαρκεῖ, ἀλλὰ δεῖ προσ-  
68 K. εἶναι τὸ ὁρθῶς χρησθαι. πλεον γὰρ θάτερόν ἐστιν,  
εἴαν τις χρητῇ μὴ ὁρθῶς ὁττωῦν πράγματι, ἢ εἴαν ἑᾶ·  
τὸ μὲν γὰρ κακόν, τὸ δὲ οὔτε κακὸν οὔτε ἀγαθόν.  
ἀλλὰ μὴν ἐν γε τῇ χρήσει τε καὶ ἐργασίᾳ πάσῃ τῇ 20  
περὶ ὁτιοῦν τὸ ἀπεργαζόμενον τὸ ὁρθῶς χρησθαι ἐπι-  
στήμη παρέχεται· καὶ περὶ τὴν χρεῖαν οὖν ὧν ἐλέγομεν  
τὸ πρῶτον τῶν ἀγαθῶν, πλούτου τε καὶ ὑγείας καὶ  
κάλλους, τὸ ὁρθῶς πᾶσι χρησθαι τοῖς τοιούτοις ἐπι-  
στήμη ἡγουμένη καὶ κατορθοῦσά ἐστι τὴν προᾶξιν. οὐ 25  
μόνον οὖν εὐτυχίαν, ἀλλὰ καὶ εὐπραγίαν ἢ ἐπιστήμη  
24 A. παρέχει τοῖς ἀνθρώποις ἐν πάσῃ κτήσει τε καὶ πράξει,  
καὶ οὐδὲν ὄφελος τῶν ἄλλων κτημάτων ἄνευ φρονή-  
σεώς τε καὶ σοφίας. τί γὰρ ὄφελος κεκτησθαι πολλὰ

3 συμπεριλαμβάνειν Vitelli || 8 χρώμεθα || 9 ὠφέλ' || 11 χρώτο.

καὶ πολλὰ πράττειν νοῦν μὴ ἔχοντα μᾶλλον ἢ ὀλίγα;  
 οὐχ ὁ μὲν ἐλάττω πράττων ἐλάττω ἐξαμαρτάνει, ἐλάττω  
 δ' ἐξαμαρτάνων ἦττον ἂν κακῶς πράττοι, ἦττον δὲ  
 κακῶς πράττων ἄθλιος ἂν ἦττον εἴη; συγχωρεῖν ἀναγ-  
 5 καῖον τούτοις, καὶ ὅτι ὁ μὲν τὰ εἰρημένα ἀγαθὰ κεκτη-  
 μένος ἄνευ νοῦ πλείονα πράξει, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ἔχων  
 [τὰ κακὰ] ἐλάττονα. ἐν κεφαλαίῳ ἄρα κινδυνεύει  
 πάντα ἂ τὸ πρῶτον ἔφαμεν ἀγαθὰ εἶναι, οὐ περὶ  
 τούτου αὐτοῖς ὁ λόγος εἶναι, ὅπως αὐτὰ γε καθ'  
 10 αὐτὰ πέφυκεν ἀγαθὰ εἶναι, ἀλλ', ὥς ἔοικεν, ὧδε ἔχει· 70 K.  
 ἐὰν μὲν αὐτῶν ἡγῆται ἀμαθία, μείζω κακὰ εἶναι τῶν  
 ἐναντίων, ὅσῳ δυνατώτερα ὑπηρετεῖν τῷ ἡγουμένῳ  
 κακῷ ὄντι· ἐὰν δὲ φρόνησις καὶ σοφία, μείζω ἀγαθὰ  
 αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ οὐδέτερα αὐτῶν οὐδενὸς ἄξια εἶναι.  
 15 μόνη τοίνυν ἡ μὲν σοφία ἀγαθὸν ἐστίν, ἡ δὲ ἀμαθία  
 κακόν. ἐπειδὴ τοίνυν εὐδαίμονες μὲν εἶναι προθυμοῦ- 25 A.  
 μεθα πάντες, ἐφάνημεν δὲ τοιοῦτοι γιγνόμενοι ἐκ τοῦ  
 χρῆσθαι τε τοῖς πράγμασι καὶ ὀρθῶς χρῆσθαι, τὴν δὲ  
 ὀρθότητα καὶ εὐτυχίαν ἐπιστήμη ἐστὶν ἢ παρέχουσα,  
 20 δεῖ δὴ, ὥς ἔοικεν, ἐκ παντὸς τρόπου πάντα ἄνδρα  
 παρασκευάζεσθαι, ὅπως ὥς σοφώτατος ἔσται· μόνον  
 γὰρ τοῦτο τῶν ὄντων εὐδαίμονα καὶ εὐτυχῇ ποιεῖ τὸν  
 ἄνθρωπον. ἀναγκαῖον οὖν φιλοσοφεῖν τοῖς βουλομέ-  
 νοις εὖ πράττειν· ἡ δὲ φιλοσοφία ὕρεξις ἐστὶ καὶ κτη-  
 25 σις ἐπιστήμης, οὐχ ἥτις κτητικὴ μόνον ἐστὶ τῶν δο-  
 κούντων ἀγαθῶν, οὐθ' ἥτις ποιητικὴ αὐτῶν, χρηστικὴ  
 δὲ οὐ. τοιαύτης οὖν δεῖ ἐπιστήμης, ἐν ἣ συμπεπτώκεν

2 sqq. cf. Trag. adesp. fr. 259, et quos ibidem locos attulit Nauck.

7 τὰ κακὰ deleui || 26 οὐθ' ] fort. οὐδ'.

ἅμα τό τε ποιεῖν καὶ τὸ ἐπίστασθαι καὶ χρῆσθαι τούτῳ  
 72 K. ὃ ἂν ποιήσῃ. εἰ τοίνυν αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι ἐπιστήμαι  
 θηρευτικαὶ τινές εἰσι καὶ παρασκευαστικαὶ τῶν ἀγαθῶν,  
 μόνη δὲ ἡ τελέα δικαιοσύνη καὶ φρόνησις τὴν κατ'  
 ἀξίαν χρῆσιν ποιοῦνται ἐκάστῳ καὶ ἀναφέρουσι ταύτην 5  
 πρὸς τὸν ἡγεμόνα νοῦν, αὕτη ἂν εἴη ἥς δεῖ ἀντι-  
 ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ τὸ θεωρεῖν καὶ κρίνειν ἐν αὐτῇ  
 ἔχει καὶ τὰς ἀρχὰς ἔχει τῆς ὀρθῆς χρήσεως τῶν ἀγα-  
 θῶν, ἥς τυχόντες καλῶς ἂν τὸν ἐπίλοιπον βίον διεξέλ-  
 26 A.θοιμεν. τοιαύτη τίς ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς-〈πρώτης〉 διαίρε- 10  
 σεως προτρεπτικὴ ἔφοδος.

Ἄλλη δὲ ἐστὶ παρὰ αὐτοῖς τοιαύτη διαίρεσις· ὥς  
 ἐστὶ μὲν τι ψυχὴ ἐστὶ δὲ τι σῶμα ἐν ἡμῖν, καὶ τὸ  
 μὲν ἄρχει τὸ δὲ ἄρχεται, καὶ τὸ μὲν χρῆται τὸ δ'  
 ἐστὶ τοιοῦτον οἷον ᾧ χρῆται, καὶ τὸ μὲν θεῖον καὶ 15  
 ἀγαθὸν καὶ οἰκειότατον ἡμῖν, τὸ δὲ ἄλλως συνηρη-  
 μένον ὑπουργίας τινὸς ἔνεκα καὶ χρείας ἐχόμενον τῆς  
 εἰς τὸν κοινὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον. δεῖ τοίνυν τοῦ  
 ἄρχοντος μᾶλλον ἀλλὰ μὴ τοῦ ἀρχομένου, καὶ τοῦ θειο-  
 τέρου καὶ οἰκειότερου ἡμῖν ἀλλὰ μὴ τοῦ καταδεστέρου 20  
 ἐπιμελεῖσθαι.

74 K. Ταύτη δ' ἐστὶ παραπλησία τοιαύτη διαίρεσις· ὥς  
 τριχῇ τὰ ἡμέτερα πάντα διήρηται, εἰς τε ψυχὴν καὶ  
 σῶμα καὶ τὰ τοῦ σώματος· τούτων δὲ τὰ μὲν ἐστὶ  
 πρῶτα, τὰ δὲ δεύτερα, τὰ δὲ τρίτα· καὶ προηγουμένως 25

9 sq. ἥς — διεξέλθοιμεν] cf. Plat. Euthyd. p. 293 A.

1 ἐπίστασθαι ex P scripsi: ποιεῖσθαι || 5 ἐκάστον Vitelli ||  
 7 ἐν ἐαυτῇ (αὐτῇ scripsi) scripsit K: ἐαυτὴν || 10 πρώτης (scil. A,  
 quod facili errore excidit ante Δ) addidit Vitelli: 〈ταύτης〉 τῆς  
 scripserat K: possis etiam 〈τῆςδε〉 τῆς || 13 μὲν τι scripsit K:  
 μέντοι || 15 οἷον ᾧ] οἷῳ scripsit fortasse recte K.



μὲν δεῖ στοχάζεσθαι τῶν τῆς ψυχῆς, τὰ δ' ἄλλα τῆς  
 ψυχῆς ἕνεκα πράττειν· καὶ γὰρ τοῦ σώματος ἐπιμελεῖ-  
 σθαι χρὴ ἀναφέροντας αὐτοῦ τὴν ἐπιμέλειαν ἐπὶ τὴν  
 τῆς ψυχῆς ὑπηρεσίαν, καὶ τὰ χρήματα κτᾶσθαι δεῖ διὰ  
 5 τὸ σῶμα, πάντα δὲ τῆς ψυχῆς ἕνεκα διατάττειν καὶ  
 τῶν τῆς ψυχῆς ἀρχουσῶν δυνάμεων. εἰ δὴ τοῦτο οὐ-  
 τως ἔχει, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττουσιν ὅσοι χρη-  
 μάτων μὲν πέρι τὴν πᾶσαν σπουδὴν ἔχουσι, δικαιο- 27 A.  
 σύνης δὲ ἀμελοῦσι δι' ἣν ἐπιστάμεθα ὁρθῶς χρῆσθαι  
 10 τοῖς χρήμασι, καὶ τοῦ μὲν ζῆν καὶ ὑγιαίνειν φροντί-  
 ζουσι τῷ σώματι, τοῦ δὲ ὁρθῶς χρῆσθαι τῇ ζωῇ καὶ  
 τῇ ὑγείᾳ ἀμελοῦσι, καὶ τῆς μὲν ἄλλης παιδείας ἐπιμε-  
 λοῦνται δι' ἣν οὐδέποτε ὁμονοητικὴν φιλίαν κτήσα-  
 σθαι δύνανται, τὴν δὲ τῆς ὁμονοίας ἀρχηγὸν ἐπιστή-  
 15 μὴν παρορῶσιν ἥτις διὰ φιλοσοφίας μόνης κάλλιστα  
 παραγίγνεται, καὶ ταῖς μὲν πράξεσιν ἐπιχειροῦσι, τὸ δὲ  
 πῶς δεῖ πράττειν ἕκαστον τῶν ἔργων οὔτε ἴσασιν οὔτε  
 λογίζονται.

Ἀπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς διαιροῦσι τὰ τοιαῦτα· χωρὶς 76 K.  
 20 δὴπουθεν ἐστὶν αὐτὸς ἕκαστος, τὸ ἑαυτοῦ, ἃ ἐστὶ τῶν  
 αὐτοῦ. αὐτὸς μὲν οὖν ἕκαστός ἐστιν ἡμῶν ἢ ψυχῆ,  
 τὸ δ' αὐτοῦ ἐστὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ τοῦ σώματος, ἃ δ'  
 ἐστὶ τῶν αὐτοῦ, τὰ χρήματά ἐστιν, ὅσα τοῦ σώματος  
 ἕνεκα κτῶμεθα. καὶ ἐπιστήμαι τοίνυν τρεῖς εἰσιν ἐπὶ  
 25 τοῖς τρισὶ τούτοις πράγμασιν. ὁ μὲν οὖν τὰ τοῦ  
 σώματος γινώσκων, τὰ αὐτοῦ ἀλλ' οὐχ αὐτὸν ἔγνωκεν.

7 sq. οὐδὲν — ἔχουσι] cf. Plat. Clitoph. p. 407 B || 19. p. 29, 10  
 Plat. Alcib. I p. 130 E sqq.

4 τῇ ψυχῇ praetulerit Vitelli || 7 post ὅσοι est μη deletum ||  
 21 αὐτοῦ K: αὐτοῦ || 23 ἐστὶ <καὶ> ὅσα?

ὅθεν οἱ ἱατροὶ οὐχ ἑαυτοὺς γινώσκουσι καθόσον  
 ἱατροί, οὐδὲ οἱ παιδοτρῖβαι καθόσον παιδοτρῖβαι. καὶ  
 ὅσοι δὲ πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν τὰ περὶ τὸ σῶμα  
 γινώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται, ὥς οἱ γεωργοὶ  
 28 A. καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί, πολλοῦ δὴ δέουσιν ἑαυτοὺς 5  
 γινώσκειν· οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὗτοι γινώσκουσι.  
 διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάνανσοι αὐταὶ αἱ τέχναι δοκοῦσιν  
 εἶναι. μόνη δὲ σωφροσύνη ἐστὶν ἡ τῆς ψυχῆς γνῶσις,  
 καὶ τῷ ὄντι ἡμετέρα ἀρετὴ μόνη ἐκείνη ὑπάρχει, ἥτις  
 τὴν ψυχὴν βελτίονα ἀπεργάζεται. ταύτης ἄρα μάλιστα 10  
 ἀντιποιεῖσθαι ἄξιον τοὺς βουλομένους ὁμολογουμένως  
 78 K. τῇ ἑαυτῶν οὐσίᾳ διακοσμεῖν τὸν ἑαυτῶν βίον καὶ  
 ἑαυτοὺς ἀπεργάζεσθαι καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ τῷ ὄντι  
 ἑαυτῶν ἐπιμελεῖσθαι προαιρουμένους.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἔχεται γνώμης καὶ ταῦτα· ὥς τῶν 15  
 ἡμετέρων κτημάτων μετὰ θεοὺς ψυχὴ θειότατον οἰκειό-  
 τατόν τέ ἐστι, τὰ δ' ἡμέτερα διττὰ πάντα ἐστὶ πᾶσι,  
 τὰ μὲν κρείττω καὶ ἀμείνω δεσπόζοντα, τὰ δὲ ἥττω  
 καὶ χείρω δοῦλα. τὰ δεσπόζοντα οὖν προτιμητέον  
 τῶν δουλευόντων. οὕτως οὖν τὴν ψυχὴν μετὰ θεοὺς 20  
 τῶν ἄλλων προτιμητέον πάντων· τιμᾷ δὲ αὐτὴν οὐχ  
 ὁ χείρονα ἐκ βελτίονος ἀπεργαζόμενος, οὐδ' ὁ κακῶν  
 καὶ μεταμελείας ἐμπιπλᾷς αὐτὴν, οὐδ' ὁ φεύγων τοὺς  
 ἐπαινουμένους πόρους καὶ φόβους καὶ ἀλγηδόνας καὶ  
 λύπας (ἄτιμον γὰρ αὐτὴν ἀπεργάζεται ὁ τοιοῦτος), οὐδ' 25  
 ὁ φεύγων τὸν θάνατον (τὴν γὰρ λύσιν τὴν ἀπὸ τοῦ  
 σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τὴν καθ' ἑαυτὴν ζωὴν δυσχεραί-  
 νοιτο ἂν ὁ τοιοῦτος), οὐδ' ὁ πρὸ ἀρετῆς προτιμῶν

15. p. 30, 2 Plat. Legg. V pp. 726—728 A.

3 δὲ] γε K nescio unde: cf. Plat. Alc. I p. 131 A || 10 ταῦ.

κάλλος ἢ χρήματα (τῶν γὰρ χειρόνων οὕτω τὴν κρείτ- 29 A.  
 τωνα ψυχὴν καταδεστέραν ἀποφαίνει). μία τοίνυν  
 ἔσται τιμὴ τῆς ψυχῆς ἢ κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον ζωὴ καὶ 80 K.  
 κατὰ νοῦν τελειότης τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ὁμοιοῦσθαι τοῖς  
 5 οὖσιν ἀρίστοις παραδείγμασι καὶ τὸ τοῖς ἀμείνοσιν  
 ἔπεσθαι τὰ χείρονα, ὅσα γενέσθαι βελτίω δύναται, καὶ  
 τὸ φεύγειν μὲν τὸ κακόν, ἰχνεῦσαι δὲ καὶ ἐλεῖν τὸ  
 πάντων ἄριστον, καὶ ἐλόντα αὖ κοινῇ ξυνοικεῖν τὸν  
 ἐπίλοιπον βίον. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δεόντως  
 10 φιλοσοφεῖν, ὥστ' ἐξ ἅπαντος τρόπου φιλοσοφητέον  
 τοῖς βουλομένοις εὐδαιμονεῖν.

Τελέως δ' ἂν καὶ οὕτως ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκ διαιρέσεως  
 ἐπέλθοιμεν. τρία τριχῇ ψυχῆς ἐν ἡμῖν εἶδη κατῴκισται,  
 τὸ μὲν ᾧ λογιζόμεθα, τὸ δὲ ᾧ θυμούμεθα, τρίτον δὲ ᾧ  
 15 ἐπιθυμοῦμεν. τυγχάνει δ' ἕκαστον αὐτῶν κινήσεις ἔχον.  
 τὸ μὲν οὖν αὐτῶν ἐν ἀργίᾳ διάγον καὶ τῶν ἑαυτοῦ  
 κινήσεων ἡσυχίαν ἄγον ἀσθενέστατον ἀνάγκη γίνεσθαι,  
 τὸ δὲ ἐν γυμνασίοις ἐρρωμενέστατον· διὸ φυλακτέον,  
 ὅπως ἂν ἔχωσι τὰς κινήσεις πρὸς ἀλλήλας συμμέτρους.  
 20 διαφερόντως δὲ δὴ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς εἶδος,  
 ὅπερ δαίμονα ὁ θεὸς ἕκαστῳ δέδωκε καὶ ὅπερ ἀπὸ γῆς 82 K.  
 ἡμᾶς αἶρει πρὸς τὴν ἐν οὐρανῷ ξυγγένειαν ὥς ὄντας  
 φυτὸν οὐκ ἔγγειον, ἀλλ' οὐράνιον, τοῦτο δὴ μάλιστα 30 A.  
 ἀσκητέον. τῷ μὲν γὰρ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἢ περὶ  
 25 φιλονεικίας ἐσπουδακότι καὶ ταῦτα σφόδρα διαπονοῦντι  
 πάντα τὰ δόγματα ἀνάγκη θνητὰ ἐγγεγονέναι, καὶ  
 παντάπασι καθόσον μάλιστα δυνατόν γίνεσθαι θνητῷ,  
 τούτου μηδὲ σμικρὸν ἐλλείπειν, ἅτε τὸ τοιοῦτον ἡύξη-

13. p. 31, 19 Plat. Timae. pp. 89 E—90 D.

4 τελειῶ || 13 et 20 ψυχῇ || 19 ἄλληλα P.

κότι· τῷ δὲ περὶ φιλομάθειαν καὶ περὶ τὰς τῆς ἀλη-  
 θείας φρονήσεις ἐσπουδακότι καὶ ταῦτα μάλιστα τῶν  
 αὐτοῦ γεγυμνασμένων, φρονεῖν μὲν ἀθάνατα καὶ θεῖα,  
 ἅνπερ ἀληθείας ἐφάπτηται, πᾶσα ἀνάγκη πού, καθόσον  
 δ' αὖ μετασχεῖν ἀνθρωπίνῃ φύσει ἀθανασίας ἐνδέχεται, 5  
 τούτου μηδὲν μέρος ἀπολείπειν, ἅτε δὴ αἰεὶ θεραπευ-  
 οντα τὸ θεῖον ἔχοντά τε αὐτὸν εὖ κεκοσμημένον τὸν  
 84 K. δαίμονα ξύνοικον ἑαυτῷ, διαφερόντως εὐδαίμονα εἶναι.  
 θεραπεία δὲ δὴ παντὶ παντὸς μία, τὰς οἰκείας ἕκαστῳ  
 τροφὰς καὶ κινήσεις ἀποδιδόναι· τῷ δ' ἐν ἡμῖν θεῷ 10  
 ξυγγενεῖς εἰσι κινήσεις αἱ τοῦ παντὸς διανοήσεις καὶ  
 31 A. περιφοραί. ταύταις δὴ οὖν ξυνεπόμενον ἕκαστον δεῖ  
 τὰς περὶ τὴν γένεσιν ἐν τῇ κεφαλῇ διεφθαρμένας  
 ἡμῶν περιόδους ἐξορθεῖν, διὰ τὸ καταμανθάνειν τὰς  
 τοῦ παντὸς ἀρμονίας καὶ περιφοράς, τῷ κατανοομένῳ 15  
 δὲ τὸ κατανοοῦν ἐξομοιωσάμεν κατὰ τὴν ἀρχαίαν φύσιν,  
 ὁμοιώσαντα δὲ τέλος ἔχειν τοῦ προτεθέντος ἀνθρώποις  
 ὑπὸ θεῶν ἀρίστου βίου πρὸς τε τὸν παρόντα καὶ τὸν  
 ἔπειτα χρόνον. οὐ γὰρ δὴ λυσιτελεῖ τὸ παντοδαπὸν  
 θηρίον ὥσπερ τὴν ἐπιθυμίαν εὐωχοῦντας ποιεῖν ἰσχυ- 20  
 ρόν, οὐδὲ τὸν λέοντα οἶον τὸν θυμὸν καὶ τὰ περὶ  
 τὸν λέοντα τρέφειν ἄξιον καὶ ἰσχυρὰ ποιεῖν ἐν ἡμῖν,  
 86 K. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὥσπερ τὸν λόγον λιμοκτονεῖν καὶ  
 ποιεῖν ἀσθενῆ, ὥς ἔλκεσθαι ὅπῃ ἂν ἐκείνων ὁπότερον  
 ἄγῃ, καὶ μηδὲν ἕτερον ἑτέρῳ συνεθίζειν μηδὲ φίλον 25  
 ποιεῖν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τὸν ἐν ἡμῖν θεῖον ἄνθρω-  
 πον τοῦ πολυκεφάλου θρέμματος ἐγκρατῆ ποιητέον,

19. p. 33, 27 Plat. Civit. IX pp. 588 E—591 E.

1 φιλομάθειαν PK: φιλομαθείας || 8 ξυνοικόν || ἐν αὐτῷ PK ||  
 12 ταύταις] hinc novum caput (VI) in AK.



ὅπως ἂν τὰ μὲν ἡμερα τῶν ἐπιθυμιῶν εἶδη τρέφῃ καὶ  
 τιθασσενῇ, τὰ δὲ ἄγρια ἀποκωλύῃ φύεσθαι, σύμμαχον  
 ποιησάμενος τὴν τοῦ θυμοῦ φύσιν καὶ κοινῇ πάντων  
 κηδόμενος, φίλα ποιησάμενος ἀλλήλοις τε καὶ ἑαυτῷ, <sup>32 A</sup>  
 οὕτως αὐτὰ θρέψει. καὶ ὁ μὲν τοιοῦτος κατὰ πάντα  
 ἔσται ἄριστος, ὁ δ' ἐναντίος οὐδὲν ὑγιὲς ἔχει. καὶ  
 τὸ μὲν καλὸν ἐν τῷ τοιούτῳ διαφαίνεται (ὑπὸ γὰρ τῷ  
 θεῷ τὰ θηριώδη τῆς φύσεως ὑποτάσσεται), τὸ δ'  
 αἰσχρὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ· ὑπὸ γὰρ τῷ ἀγρίῳ τὸ ἡμερον  
 δουλοῦται, καὶ τὸ βέλτιστον ὑπὸ τῷ μοχθηροτάτῳ καὶ  
 τὸ ἑαυτῷ θειότατον ὑπὸ τῷ ἀθεωτάτῳ τε καὶ μιαινω-  
 τάτῳ δουλοῦται καὶ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ψυχῇ πλημμελεῖ.  
 καὶ μὴν τό γε ἀκολασταίνειν διὰ τὰ τοιαῦτα πάλαι <sup>88 K.</sup>  
 ψέγεται, ὅτι ἀνίσταται ἐν τῷ τοιούτῳ τὸ ἐπιθυμητικὸν  
 εἰς ἐλευθερίαν πέρα τοῦ δέοντος. καὶ ἡ αὐθάδεια δὲ  
 καὶ δυσκολία ψέγεται, ὅταν ὁ θυμὸς ἀναρμόστως  
 αὔξηται καὶ συντείνηται. τρυφή δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ αὐτοῦ  
 ἀνέσει ψέγεται, ὅταν ἐν αὐτῷ δειλίαν ἐμποιῇ. κολακεία  
 δὲ καὶ ἀνελευθερία παρενοχλεῖ, ὅταν τις τὸ θυμοειδὲς  
 ὑπὸ τῷ ὀχλώδει θηρίῳ ποιῇ, καὶ ἔνεκα χρημάτων καὶ  
 τῆς ἐκείνου ἀπληστίας προπηλακιζόμενον ἐθίξῃ ἐκ νέου  
 ἀντὶ λέοντος πίθηκον γίνεσθαι. καὶ τὰλλα δὲ ἀπὸ  
 τούτου δῆλα ὥς ἐστὶ δεινὰ, ὅσα τὸ βέλτιστον ἐν ἡμῖν <sup>89 A.</sup>  
 εἶδος ἀσθενὲς ἀπεργάζεται. μόνως τοίνυν εὐδαιμονή-  
 25 σομεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ φρονίμου ἀρχόμενοι. οὕτω  
 γὰρ εἰς δύναμιν πάντες ὅμοιοι ἐσόμεθα καὶ φίλοι τῷ

13. 15 καὶ μὴν — δέοντος Stob. Flor. VI 41 LMA (lemma  
 εἰς [sic M<sup>a</sup>A: ὁ rubro L] φιλοσοφίαν λόγων).

11 ἑαυτοῦ PK: fort. ἐν αὐτῷ || 12 αὐτοῦ K: αὐτοῦ || 13 διὰ  
 τὰ τοιαῦτα om. Stobaeus || 19 παρενοχλεῖ scripsit K: παρενοχλῇ.

αὐτῷ κυβερνώμενοι. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ νόμος ὅτι τὸ  
 τοιοῦτον βούλεται, πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει ξύμμαχος ὢν·  
 καὶ ἡ τῶν παίδων ἀρχή, τὸ μὴ ἔαν ἐλευθέρους εἶναι,  
 ἕως ἂν ἐν αὐτοῖς ὥσπερ ἐν πόλει πολιτείαν καταστή-  
 σωμεν, καὶ τὸ βέλτιστον θεραπεύσαντες τῶν παρ' ἡμῖν, <sup>5</sup>  
 τούτῳ ἀντικαταστήσωμεν φύλακα ὁμοιον καὶ ἄρχοντα  
<sup>90 K.</sup> ἐν αὐτῷ, καὶ τότε δὴ ἐλεύθερον ἀφίεμεν. οὐκοῦν ὁ  
 γε νοῦν ἔχων πάντα τὰ αὐτοῦ εἰς τοῦτο ξυντείνας  
 βιώσεται, πρῶτον μὲν μαθήματα τιμῶν ἀ τοιαύτην  
 αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀπεργάζεται, τὰ δὲ ἄλλα ἀτιμάζων, <sup>10</sup>  
 ἔπειτα τὴν τοῦ σώματος ἔξιν καὶ τροφήν. οὐχ ὅπως  
 τῇ θηριώδει καὶ ἀλόγῳ ἡδονῇ ἐπιτρέψας ἐνταῦθα τε-  
 τραμμένος ζήσῃ, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑγίαν βλέπων, οὐδὲ  
 τοῦτο πρεσβεύων, ὅπως ἰσχυρὸς ἢ ὑγιὲς ἢ καλὸς ἔσται,  
 ἔαν μὴ καὶ σωφρονήσῃν μέλλῃ ἀπ' αὐτῶν. ἀλλ' αἰ <sup>15</sup>  
 τὴν ἐν τῷ σώματι ἀρμονίαν τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἔνεκα  
 ξυμφωνίας ἀρμοστούμενος φανεῖται, ἔάνπερ μέλλῃ τῇ  
 ἀληθείᾳ μουσικὸς εἶναι. οὐκοῦν καὶ τὴν ἐν τῇ τῶν  
 χρημάτων κτήσῃ σύνταξιν οὐκ εἰς ἄπειρον αὐξήσῃ  
<sup>34 A.</sup> ἀπέραντα κακὰ ἔχων, ἀλλ' ἀποβλέπων πρὸς τὴν ἐν <sup>20</sup>  
 ἑαυτῷ πολιτείαν καὶ φυλάττων, μὴ τι παρακινῇ αὐτοῦ  
 τῶν ἐκεῖ διὰ πλῆθος οὐσίας ἢ δι' ὀλιγότητα, οὕτω  
 κυβερνῶν προσθήσῃ καὶ ἀναλώσῃ τῆς οὐσίας καθόσον  
<sup>92 K.</sup> ἂν οἶός τε. ἀλλὰ μὴν καὶ τιμὰς γε εἰς ταῦτον ἀπο-  
 βλέπων τῶν μὲν μεθέξει ἐκόν, ὡς ἂν οἴηται ἀμείνω <sup>25</sup>  
 αὐτὸν ποιήσῃν, τὰς δὲ φεύξεται ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ,  
 ὡς ἂν ἡγῇται λύσειν τὴν ὑπάρχουσαν ἔξιν. καὶ ἐνὶ  
 δηλονότι τῷ πάντα τὰ ἄλλα ἀνταλλάσσεσθαι ἐπι-  
 χειρήσῃ ἐνὸς τούτου μόνου, τοῦ φρόνησιν κτήσασθαι,

3 ἔαν ἐλευθέρους PK: ἀνελευθέρους || 5 τῷ παρ' ἡμῖν,  
 τοιούτῳ P || 8 et 21 αὐτοῦ || 24 οἶός τ' ἢ P || 26 αὐτόν PK: αὐτόν.

καὶ πάντα πράξει δουλεύων τῇ τοῦ νοῦ κτήσει. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ φιλοσοφεῖν, ὥστε καὶ κατὰ ταύτην τὴν διαίρεσιν πάντων μάλιστα φιλοσοφητέον τοῖς βουλομένοις εὖ πράττειν.

- 5 Εἰς ταὐτὸ δὲ φέρει τέλος καὶ ἡ τοιάδε ἔφοδος. πᾶσα φύσις ὥσπερ ἔχουσα λόγον οὐθὲν μὲν εἰκῇ ποιεῖ, ἔνεκα δὲ τινος πάντα, καὶ μᾶλλον τοῦ ἔνεκά τινος τὸ εἰκῇ ἐξορίσασα πεφρόντικεν ἢ περ αἱ τέχναι, ὅτι καὶ φύσεως αἱ τέχναι ἦσαν μιμήματα. τοῦ δὲ ἀνθρώπου συνεστῶτος 10 φύσει ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος, βελτίονος δὲ οὔσης τῆς ψυχῆς τοῦ σώματος καὶ αἰ τοῦ βελτίονος ἔνεκα ὑπηρετουμένου τοῦ χειρόνος, καὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς 35 A. ἔνεκά ἐστι. τῆς ψυχῆς δὲ τὸ μὲν ἦν ἔχον λόγον, τὸ δ' οὐκ ἔχον, ὅπερ καὶ χειρόν· ὥστε τὸ ἄλογον ἔνεκα τοῦ 94 K. λόγον ἔχοντος. ἐν δὲ τῷ λόγον ἔχοντι ὁ νοῦς· ὥστε τοῦ νοῦ ἔνεκα πάντα εἶναι ἀναγκάζει ἡ ἀπόδειξις. τοῦ δ' αὖ νοῦ αἱ νοήσεις ἐνεργεῖαι, ὁράσεις οὔσαι νοητῶν, ὡς τοῦ ὁρατικοῦ ἐνεργεῖα ὁρᾶν τὰ ὁρατά. νοήσεως οὖν καὶ νοῦ <ἔνεκα> πάντα αἰρετὰ τοῖς 20 ἀνθρώποις, εἴπερ τὰ μὲν ἄλλα τῆς ψυχῆς ἔνεκα αἰρετά, νοῦς δὲ τὸ βέλτιστον τῶν κατὰ ψυχὴν μόνον, τοῦ δὲ βελτίστου τὰ ἄλλα συνέστηκε χάριν. πάλιν δὲ τῶν διανοήσεων ἐλεύθεραι μὲν ἦσαν ὅσαι δι' αὐτὰς αἰρε- 25 ται, δούλαις δὲ εἰκνύται αἱ δι' ἄλλα τὴν γνῶσιν ἀπερείδουσαι· κρεῖττον δὲ πανταχοῦ τὸ δι' αὐτὸ τοῦ δι' ἄλλο, ὅτι καὶ τὸ ἐλεύθερον τοῦ μὴ τοιούτου. χρωμένων δὴ τῶν πράξεων τῇ διανοίᾳ, καὶ αὐτὸς

5 πᾶσα κτλ. usque ad medium c. XII excerpta sunt Aristotelica. Cf. Bywater, Journ. of Phil. II 55 sqq. Hirzel, Herm. X [1876] 83 sqq.

10 βελτίονος δὴ? || 13 ἐστι Vitelli: εἶναι || 19 (non 16) ἔνεκα addidit Vulcanius || 21 μόνον suspectum || 27 αὐτὸς ὁ νοῦς Schol.

- ὑποβάλλῃ τὸ συμφέρον καὶ ταύτῃ ἡγῆται, ἀλλ' ἔπειταί 96 K. γε ταύταις καὶ δεῖται γε καὶ τοῦ διακονήσοντος σώ-ματος καὶ ἀναπύμπλαται γε καὶ τῆς τύχης, ὑπὲρ ὧν 36 A. ἀποδίδωσι τὰς πράξεις ὧν ὁ νοῦς κύριος, καὶ διὰ σώματος αἱ πολλαί. ὥστε τῶν διανοήσεων αἱ δι' αὐτὸ 5 ψιλὸν τὸ θεωρεῖν αἰρεται τιμιώτεραι καὶ κρεῖττους τῶν πρὸς ἄλλα χρησίμων· δι' αὐτὰς δὲ τίμιοι αἱ θεωρίαι καὶ αἰρετὴ ἐν ταύταις τοῦ νοῦ ἡ σοφία, διὰ δὲ πράξεις αἱ κατὰ φρόνησιν· ὥστε τὸ ἀγαθὸν καὶ τίμιον ἐν ταῖς κατὰ σοφίαν θεωρίαις, θεωρίαις δὲ οὐ 10 δῆπου πάλιν ταῖς τυχεύουσιν· οὐ γὰρ πᾶσα ἀπλῶς κατάληψις τίμιον, ἀλλ' ἡ τοῦ ἄρχοντος σοφοῦ ὄντος καὶ τῆς ἐν τῷ παντὶ ἀρχῆς, αὕτη καὶ σοφία σύνοικος καὶ οἰκείως ἂν ὑποκέοιτο. αἰσθήσεως μὲν οὖν καὶ νοῦ ἀφαιρεθεῖς ἄνθρωπος φνυτῷ γίνεται παραπλή- 15 σιος, νοῦ δὲ μόνου ἀφηρημένος ἐκθηριοῦται, ἀλο- 98 K. γίας δὲ ἀφαιρεθεῖς μένων δ' ἐν τῷ νῷ ὁμοιοῦται θεῷ. καταργητέον οὖν εἰς δύναμιν τῆς ἀλογίας τὰ πάθη, ταῖς δὲ τοῦ νοῦ καθαραῖς ἐνεργείαις καὶ εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸ θεῖον ἀφορώσας χρηστέον, καὶ ταῖς 20 διεξόδοις τοῦ νοῦ ζῆν μελετητέον, πᾶν τὸ τῆς προσοχῆς 37 A. ὄμμα καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τοῦτον συνάψαντα. οὐ γὰρ δὴ τὰ περὶ τὸν θεὸν καὶ τὰ θεῖα θεωρητέον τῶν πρά-ξεων ἔνεκα. οὐ γὰρ φασὶ θεμιτὸν εἶναι χραίνειν τὴν θέαν τοῦ θείου καταδουλούμενον τῷ τοῦ χρησίμου 25 ἀνθρώποις ἀναγκαίῳ, οὐδ' ὅλως τὸν νοῦν ἀσπαστέον διὰ τὰς χρείας \*\*\* εἰκὼς πρὸς ταύτας (μόνος δὴ πασῶν

1. 4 non intellego || 5 αὐτὸ A: αὐτὸ || 8 αἰρετὴ A: ἀρετὴ || 22 τοῦτο A || 27 lacunam signavit Vitelli, qui <οὐδὲ συντακτέον> εἰκῇ tentabat: τὸν νοῦν κατασπάσασθαι τὰς χρείας εἰκὼς (at εἰκὼς h. e. εἰκὼς codex) scripsit K || δὴ] γὰρ? Vitelli.



τῶν ἄλλων ὅς ἔχομεν ἐπιτυχῆς δυνάμεων), ἔμπαλιν δὲ καὶ τὰς πράξεις καὶ πάντα τὰ ἄλλα πρὸς νοῦν καὶ τὸν θεὸν συντακτέον, καὶ ἀπὸ τούτου καὶ τῶν κατὰ μέρος καθηκόντων τὸ εὐλόγιστον ἀναμετρητέον. δικαία τε  
 5 γὰρ καὶ κατ' ἀξίαν ἡ κρίσις καὶ μόνῃ πασῶν ἱκανὴ τὴν ἀληθινὴν ἀνθρώποις εὐδαιμονίαν παρασκευάζειν. 100 K.  
 ὧ γὰρ τῶν ἄλλων διαφέρομεν ζώων, ἐν μόνῳ δὲ τούτῳ τῷ βίῳ διαλάμπει, ὧ οὐκ ἦν τι τυχὸν καὶ οὐ μεγάλην ἔχον ἀξίαν. λόγου μὲν γὰρ καὶ φρονήσεως μικρά τινα  
 10 καὶ ἐν ἐκείνοις αἰθύγματα, σοφίας δὲ θεωρητικῆς ταῦτα μὲν παντελῶς ἄμοιρα, μόνῳ δὲ μέτεστι θεοῖς· ὥς αἰσθήσεσσι γε καὶ ὁρμαῖς πολλῶν ἤδη ζώων τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς ἰσχύος λείπεται ἄνθρωπος, καὶ μόνον τοῦτο ὄντως ἀγαθὸν ἀναφαίρετον, ὃ δὲ περιέχειν συγ-  
 15 χωροῦσι τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἔννοιαν, οὐδαμῶς μὲν τοῖς 38 A.  
 τυχηροῖς ὑποτάττοντος ἑαυτὸν κατὰ τοῦτον τὸν βίον τοῦ σπουδαίου, ἀπὸ δὲ τῶν ὑποχειρίων τῇ τύχῃ μάλιστα δὴ πάντων ἑαυτὸν ἐλευθερώσαντος. διὸ καὶ τὸ θαρρεῖν ἐξ ὅλης τῆς γνώμης ἐν τούτῳ διατελοῦντα  
 20 ἔνεστι τῷ βίῳ. τίνας γὰρ τίς αὐτὸν ἀφαιρήσεται τὸν πάλαι τῶν ἀφαιρεθῆναι οἶων τε ἑαυτὸν ἀλλοτριώσαντα, 102 K.  
 ἔχοντα δὲ τὸν ὄντως ἑαυτὸν καὶ ζῶντα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τρεφόμενον ἀπὸ τῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀμετρήτου ὧ συνῆπται θεοῦ εὐζωίας; τοιαῦται μὲν οὖν ἡμῖν ἔστι-  
 25 σάν αἱ πρὸς τὴν τελειοτάτην σοφίαν Πυθαγορικαὶ παρακλήσεις.

VI. Ἐπεὶ δὲ ἀνθρώποις διαλεγόμεθα, ἀλλ' οὐχὶ τοῖς τὴν θείαν μοῖραν τῆς ζωῆς πρόχειρον ἔχουσι, δεῖ

20 τίς scr. K: τίς || τὸν] τῷ<sup>δ</sup> || 21 ἀλλοτριώσαντι<sup>ε</sup>, item 22 ἔχοντι<sup>ε</sup> et ζῶντι<sup>ε</sup> et 23 τρεφόμενον ex τρεφομένῳ || 27 c. VI. VII = c. VII ap. AK.

συμμιγνύναι ταῖς τοιαύταις παρακλήσεσι τὰς πρὸς τὸν πολιτικὸν καὶ πρακτικὸν βίον προτροπὰς. ὥδε οὖν λέγωμεν· τὰ ὑποκείμενα πρὸς τὸν βίον ἡμῖν, οἷον <τὸ> σῶμα καὶ <τὰ> περὶ τὸ σῶμα, καθάπερ ὄργανά τινα ὑπόκειται, τούτων δ' ἐπικίνδυνός ἐστιν ἡ χρῆσις, καὶ 5  
 πλέον θάτερον ἀπεργάζεται τοῖς μὴ δεόντως αὐτοῖς  
 39 A. χρωμένοις. δεῖ τοίνυν ὁρέγεσθαι τῆς ἐπιστήμης κτᾶ-  
 σθαί τε αὐτὴν καὶ χρῆσθαι αὐτῇ προσηκόντως, δι' ἧς  
 104 K. πάντα ταῦτα εὖ θησόμεθα. φιλοσοφητέον ἄρα ἡμῖν, εἰ μέλλομεν ὁρθῶς πολιτεύσεσθαι καὶ τὸν ἑαυτῶν βίον 10  
 διάξειν ὠφελίμως. ἔτι τοίνυν ἄλλαι μὲν εἰσιν αἱ ποιοῦσαι ἕκαστον τῶν ἐν τῷ βίῳ πλεονεκτημάτων ἐπι-  
 στῆμαι, ἄλλαι δὲ αἱ χρώμεναι ταύταις, καὶ ἄλλαι μὲν αἱ ὑπηρετοῦσαι, ἕτεραι δὲ αἱ ἐπιτάττονσαι, ἐν αἷς ἐστιν ὥς ἂν ἡγεμονικωτέραις ὑπαρχούσαις τὸ κυρίως ὄν ἀγα- 15  
 θόν. εἰ τοίνυν μόνῃ ἡ τοῦ κρίνειν ἔχουσα τὴν ὁρθό-  
 τητα καὶ ἡ τῷ λόγῳ χρωμένη καὶ ἡ τὸ ὅλον ἀγαθὸν θεωροῦσα, ἥτις ἐστὶ φιλοσοφία, χρῆσθαι πᾶσι καὶ ἐπι-  
 τάττειν κατὰ φύσιν δύναται, φιλοσοφητέον ἐκ παντὸς τρόπου, ὥς μόνῃς φιλοσοφίας τὴν ὁρθὴν κρίσιν καὶ 20  
 τὴν ἀναμάρτητον ἐπιτακτικὴν φρόνησιν ἐν ἑαυτῇ περικ-  
 χούσης. ἔτι τοίνυν, ἐπεὶ τὰ δυνατὰ καὶ ὠφέλιμα πάν-  
 τες αἰρούμεθα, παραδεικτέον ὥς τῷ φιλοσοφεῖν ἀμ-  
 φότερα ταῦτα ὑπάρχει, καὶ ὅτι τὴν χαλεπότητα τῆς κτήσεως ὑποδεεστέραν ἔχει τοῦ μεγέθους τῆς ὠφελείας· 25  
 τὰ γὰρ ῥάω πάντες ἡδίων ποιοῦμεν. ὅτι μὲν οὖν τὰς

26. p. 41, 5 Aristot. Protr. fr. 52 Rose (ed. Teubn. p. 60, 17—63, 16).

3 τὸ et 4 τὰ addidit K: equidem verba οἷον σῶμα καὶ περὶ τὸ σῶμα abesse malim || 13 ταύταις] τούτοις scripsit K || 23 scribendum videtur (cl. p. 41, 2) ἀποδεικτέον.

περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν συμφερόντων, ἔτι δὲ περὶ <sup>40 A.</sup>  
φύσεώς τε καὶ τῆς ἄλλης ἀληθείας ἐπιστήμας δυνατοὶ <sup>106 K.</sup>  
λαβεῖν ἐσμεν, ὁάδιον ἐπιδείξει. ἀεὶ γὰρ γνωριμώτερα  
τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων καὶ τὰ βελτίω τὴν φύσιν  
<sup>5</sup> τῶν χειρόνων. τῶν γὰρ ὠρισμένων καὶ τεταγμένων  
ἐπιστήμη μᾶλλον ἐστὶν ἢ τῶν ἐναντίων, ἔτι δὲ τῶν  
αἰτίων ἢ τῶν ἀποβαινόντων. ἔστι δ' ὠρισμένα καὶ  
τεταγμένα τάγαθὰ τῶν κακῶν μᾶλλον, ὥσπερ ἄνθρω-  
πος ἐπεικῆς ἀνθρώπου φαύλου· τὴν αὐτὴν γὰρ ἔχειν  
<sup>10</sup> ἀναγκαῖον αὐτὰ πρὸς ἄλληλα διαφορὰν. αἰτία τε μᾶλ-  
λον τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων· ἐκείνων γὰρ ἀναιρου-  
μένων ἀναιρεῖται τὰ τὴν οὐσίαν ἐξ ἐκείνων ἔχοντα,  
μήκη μὲν ἀριθμῶν, ἐπίπεδα δὲ μηκῶν, στερεὰ δὲ ἐπι-  
πέδων[, στοιχεῖα δὲ τῶν ὀνομαζομένων συλλαβῶν]. ὥστε  
<sup>15</sup> εἴπερ ψυχὴ μὲν σώματος ἄμεινον (ἀρχικώτερον γὰρ τὴν  
φύσιν ἐστί), περὶ δὲ σῶμα τέχνη καὶ φρονήσεις εἰσὶν  
ἰατρικὴ τε καὶ γυμναστικὴ (ταύτας γὰρ ἡμεῖς ἐπιστήμας  
τίθεμεν καὶ κεκτῆσθαι τινὰς αὐτάς φαμεν), δῆλον ὅτι <sup>108 K.</sup>  
καὶ περὶ ψυχὴν καὶ τὰς ψυχῆς ἀρετάς ἐστί τις ἐπιμέ-  
<sup>20</sup> λεια καὶ τέχνη, καὶ δυνατοὶ λαβεῖν αὐτὴν ἐσμεν, εἴπερ  
γε καὶ τῶν μετ' ἀγνοίας πλείονος καὶ γινῶναι χαλε-  
πωτέρων. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν περὶ φύσεως· πολὺ γὰρ  
πρότερον ἀναγκαῖον τῶν αἰτίων καὶ τῶν στοιχείων

3. p. 41, 2 cf. Iambl. in libro III (Villoison, Anecd. II p. 217, 35—218, 25. Cod. Laurent. 86, 3 f. 109 a sqq.).

3 γνωριμώτερα ἀμφοτέρω, τὰ lib. III || 13 ἀριθμῶν] an στιγ-  
μῶν (cl. Ar. Top. Z 4. 141<sup>a</sup>, 6)? at cf. lib. III p. 214, 14 || 14 στοι-  
χεῖα — συλλαβῶν del. Rose, om. lib. III. certe dicendum erat  
συλλαβαὶ δὲ τῶν ὀνομ. στοιχείων; nam Pythagoreorum συνθέ-  
τοις στοιχείοις, de quibus cogitaverat Kiessling, nullus hic locus  
(cf. p. 39, 7 sq.).

<sup>41 A.</sup> εἶναι φρόνησιν ἢ τῶν ὑστέρων. οὐ γὰρ ταῦτα τῶν  
ἄκρων οὐδ' ἐκ τούτων τὰ πρῶτα πέφυκεν, ἀλλ' ἐξ  
ἐκείνων καὶ δι' ἐκείνων τὰλλα γίννεται καὶ συνίστα-  
ται φανερώς. εἴτε γὰρ πῦρ εἴτ' ἀήρ εἴτε ἀριθμὸς εἴτε  
ἄλλαι τινὲς φύσεις αἰτίαι καὶ πρῶται τῶν ἄλλων, ἀδύ- <sup>5</sup>  
νατον τῶν ἄλλων τι γιννώσκειν ἐκείνας ἀγνοοῦντας·  
πῶς γὰρ ἂν τις ἢ λόγον γνωρίζοι συλλαβὰς ἀγνοῶν,  
ἢ ταύτας ἐπίστατο μηδὲν τῶν στοιχείων εἰδώς;

Ὅτι μὲν οὖν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς περὶ ψυχὴν  
ἀρετῆς ἐστὶν ἐπιστήμη καὶ διότι δυνατοὶ λαβεῖν αὐτάς <sup>10</sup>  
ἐσμεν, ταῦτα ἡμῖν εἰρήσθω περὶ αὐτῶν· ὅτι δὲ μέγιστόν  
ἐστὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ πάντων ὠφελιμώτατον τῶν ἄλλων,  
ἐκ τῶνδε δῆλον. πάντες γὰρ ὁμολογοῦμεν ὅτι δεῖ μὲν  
τὸν σπουδαιότατον ἄρχειν καὶ τὸν τὴν φύσιν κράτιστον,  
τὸν δὲ νόμον ἄρχοντα καὶ κύριον εἶναι μόνον· οὗτος <sup>15</sup>  
<sup>110 K.</sup> δὲ φρόνησίς τις καὶ λόγος ἀπὸ φρονήσεώς ἐστιν. ἔτι  
δὲ τίς ἡμῖν κανὼν ἢ τίς ὅρος ἀκριβέστερος τῶν ἀγα-  
θῶν πλὴν ὁ φρόνιμος; ὅσα γὰρ ἂν οὗτος ἔλοιτο κατὰ  
τὴν ἐπιστήμην αἰρούμενος, ταῦτ' ἐστὶν ἀγαθὰ, καὶ  
κακὰ δὲ τὰ ἐναντία τούτοις. ἐπεὶ δὲ πάντες αἰροῦνται <sup>20</sup>  
μάλιστα τὰ κατὰ τὰς οἰκείας ἕξεις (τὸ μὲν γὰρ δικαίως  
<sup>42 A.</sup> ζῆν ὁ δίκαιος, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀνδρείαν ὁ τὴν ἀνδρείαν  
ἔχων, ὁ δὲ σώφρων τὸ σωφρονεῖν ὁμοίως), δῆλον ὅτι  
καὶ τὸ φρονεῖν ὁ φρόνιμος αἰρήσεται πάντων μάλιστα·  
τοῦτο γὰρ ἔργον ταύτης τῆς δυνάμεως. ὥστε φανερόν <sup>25</sup>  
ὅτι κατὰ τὴν κυριωτάτην κρίσιν κράτιστόν ἐστι τῶν

2 ἀρχῶν conl. K: fort. πρώτων || 3 καὶ τὰλλα et 11 ὅτι δὲ  
καὶ liber III, ubi εἴτε γὰρ — περὶ αὐτῶν (4. 11) om. || 20 τὰ-  
ναντία lib. III, ubi καὶ (ante κακὰ) et κατὰ τὴν ἐπιστήμην αἰ-  
ρούμενος desunt || 21 τὰ om. lib. III || 23 ante ὁμοίως distinguit  
lib. III.



ἀγαθῶν ἢ φρόνησις. οὐ δὴ δεῖ φεύγειν φιλοσοφίαν, εἴπερ ἐστὶν ἢ μὲν φιλοσοφία, καθάπερ οἴομεθα, κτήσις τε καὶ χρῆσις σοφίας, ἢ δὲ σοφία τῶν μεγίστων ἀγαθῶν· οὐδὲ δεῖ χρημάτων μὲν ἔνεκα πλεῖν ἐφ' 5 Ἡρακλέους στήλας καὶ πολλάκις κινδυνεύειν, διὰ δὲ φρόνησιν μηδὲν πονεῖν μηδὲ δαπανᾶν. ἢ μὴν ἀνδραποδῶδες γε τοῦ ζῆν ἀλλὰ μὴ τοῦ ζῆν εὖ γλίχασθαι, καὶ ταῖς τῶν πολλῶν αὐτὸν ἀκολουθεῖν δόξαις ἀλλὰ 112 K. μὴ τοὺς πολλοὺς ἀξιοῦν ταῖς αὐτοῦ, καὶ τὰ μὲν χρή-  
10 ματα ζητεῖν τῶν δὲ καλῶν μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποι-  
εῖσθαι τοπαράπαν.

Καὶ περὶ μὲν ὠφελείας καὶ μεγέθους τοῦ πράγ-  
ματος ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι νομίζω, διότι δὲ πολλῶ  
ῥάσθη τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἢ κτήσις αὐτῆς, ἐκ τῶνδε  
15 πεισθεῖη τις ἂν. τὸ γὰρ μήτε μισθοῦ παρὰ τῶν ἀν-  
θρώπων γινομένου τοῖς φιλοσοφοῦσι, δι' ὃν συντόμως 43 A.  
οὕτως ἂν διαπονήσειαν, πολὺ τε προεμένους εἰς τὰς  
ἄλλας τέχνας ὅμως ἐξ ὀλίγου χρόνου θέοντας παρελη-  
λυθέναι ταῖς ἀκριβείαις, σημειῖόν μοι δοκεῖ τῆς περὶ  
20 τὴν φιλοσοφίαν εἶναι ῥαστώνης. ἔτι δὲ τὸ πάντας  
φιλοχωρεῖν ἐπ' αὐτῇ καὶ βούλεσθαι σχολάζειν ἀφε-  
μένους τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐ μικρὸν τεκμήριον ὅτι  
μεθ' ἡδονῆς ἢ προσεδρεῖα γίνεται· πονεῖν γὰρ οὐδεὶς  
ἐθέλει πολὺν χρόνον. πρὸς δὲ τούτοις ἢ χρῆσις πλεῖ-  
25 στον διαφέρει πάντων· οὐδὲ γὰρ δέονται πρὸς τὴν 114 K.  
ἐργασίαν ὀργάνων οὐδὲ τόπων, ἀλλ' ὅπη τις ἂν θῇ

9 ἀξιοῦν ταῖς αὐτοῦ (sic) correxit manus recens marg. Lau-  
rent. 86, 29: ἀξιοῦντες αὐτοῦ (ὁ fort. ex ὁ) || 15 πέπεισμαι lib. III ||  
16 φιλοσόφοις liber III || 17 εἰς om. liber III || 21 ἐπ' delet Rose ||  
23 προσεδρεῖα (non aliter) || προσεδρεῖα ex apogr. Rose: liber III  
προσεδρεῖα f. 109<sup>b</sup> (= Villos. p. 218, 21) et προσεδρεῖαν f. 106<sup>b</sup> (= Villos. p. 214, 14) || 25 οὐδὲν γὰρ liber III.

τῆς οἰκουμένης τὴν διάνοιαν, ὁμοίως πανταχόθεν ὥσπερ  
παρούσης ἄπτεται τῆς ἀληθείας. οὐκοῦν ἀποδέδεικται  
καὶ ὅτι δυνατόν καὶ διότι μέγιστον τῶν ἀγαθῶν καὶ  
κτήσασθαι ῥάδιον ἢ φιλοσοφία, ὥστε πάντων ἔνεκα  
προθύμως αὐτῆς ἀντιλαμβάνεσθαι ἄξιον. 5

VII. Ἴδοι δ' ἂν τις τὸ αὐτὸ γνωριμώτερον ἀπὸ τού-  
των. τὸ φρονεῖν καὶ τὸ γινώσκειν ἐστὶν αἰρετὸν καθ'  
αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις (οὐδὲ γὰρ ζῆν δυνατόν ὡς ἀνθρώ-  
ποις ἄνευ τούτων), χρήσιμόν τε εἰς τὸν βίον ὑπάρχει·  
44 A. οὐδὲν γὰρ ἡμῖν ἀγαθὸν παραγίνεται, ὃ τι μὴ λογισα- 10  
μένοις καὶ κατὰ φρόνησιν ἐνεργήσασιν τελειοῦται. καὶ  
μὴν εἴτε τὸ ζῆν εὐδαιμόνως ἐν τῷ χαίρειν ἐστὶν εἴτε ἐν  
τῷ τὴν ἀρετὴν ἔχειν εἴτε ἐν τῇ φρονήσει, κατὰ ταῦτα  
πάντα φιλοσοφητέον· ταῦτα γὰρ μάλιστα καὶ εἰλικρινῶς  
διὰ τοῦ φιλοσοφεῖν ἡμῖν παραγίνεται. ἔτι τοίνυν τὸ 15  
μὲν ἐστὶ ψυχὴ τῶν ἐν ἡμῖν τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸ μὲν  
ἄρχει τὸ δὲ ἄρχεται, καὶ τὸ μὲν χρῆται τὸ δ' ὑπόκειται  
ὡς ὄργανον. αἰ τοίνυν πρὸς τὸ ἄρχον καὶ τὸ χρώ-  
μενον συντάττεται ἢ τοῦ ἀρχομένου καὶ τοῦ ὀργάνου  
χρεία. τῆς δὲ ψυχῆς τὸ μὲν λόγος ἐστὶν ὅπερ κατὰ 20  
116 K. φύσιν ἄρχει καὶ κρίνει περὶ ἡμῶν, τὸ δ' ἔπεται τε καὶ  
πέφυκεν ἄρχεσθαι. πᾶν δὲ εὖ διάκειται κατὰ τὴν  
οἰκείαν ἀρετὴν· τὸ γὰρ τετυχηκέναι ταύτης ἀγαθὸν  
ἐστὶ. καὶ μὴν ὅταν γε ἔχη τὰ μάλιστα καὶ κυριώτατα  
καὶ τιμιώτατα τὴν ἀρετὴν, τότε εὖ διάκειται· τοῦ 25  
βελτίονος ἄρα φύσει βελτίων ἐστὶν ἢ κατὰ φύσιν  
ἀρετῇ. βέλτιον δὲ τὸ κατὰ φύσιν ἀρχικώτερον καὶ  
45 A. μᾶλλον ἡγεμονικόν, ὡς ἀνθρώπος πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα·  
οὐκοῦν ψυχὴ μὲν σώματος βέλτιον (ἀρχικώτερον γάρ),  
ψυχῆς δὲ τὸ λόγον ἔχον καὶ διάνοιαν· ἔστι γὰρ τοι- 30  
οὔτον ὃ κελεύει καὶ κωλύει, καὶ δεῖν ἢ μὴ δεῖν φησι

πράττειν. ἥτις ποτὲ οὖν ἐστὶν ἀρετὴ τούτου τοῦ  
μέρους, ἀναγκαῖον εἶναι πάντων αἰρετωτάτην ἀπλῶς  
τε πᾶσι καὶ ἡμῖν· καὶ γὰρ ἂν τοῦτο, οἶμαι, θεῖη τις,  
ὥς ἦτοι μόνον ἢ μάλιστα ἡμεῖς ἐσμεν τὸ μόριον τοῦτο.  
<sup>5</sup> ἔτι τοίνυν ὅταν ὁ πέφυκεν ἔργον ἐκάστου μὴ κατὰ  
συμβεβηκὸς ἀλλὰ καθ' αὐτὸ λεγόμενον κάλλιστα ἀπο-  
τελῇ, τότε καὶ τοῦτο ἀγαθὸν εἶναι λεκτέον, ταύτην τε <sup>118</sup> K.  
ἀρετὴν θετέον κυριωτάτην, καθ' ἣν ἕκαστον αὐτὸ  
τοῦτο πέφυκεν ἀπεργάζεσθαι. τοῦ μὲν οὖν συνθέτου  
<sup>10</sup> καὶ μεριστοῦ πλείους καὶ διάφοροί εἰσιν ἐνέργειαι,  
τοῦ δὲ τὴν φύσιν ἀπλοῦ καὶ μὴ πρὸς τὴν οὐσίαν  
ἔχοντος μίαν ἀναγκαῖον εἶναι τὴν καθ' αὐτὸ κυρίως  
ἀρετὴν. εἰ μὲν οὖν ἀπλοῦν τι ζῷον ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος  
καὶ κατὰ λόγον καὶ νοῦν τέτακται αὐτοῦ ἡ οὐσία, οὐκ  
<sup>15</sup> ἄλλο ἐστὶν αὐτοῦ ἔργον ἢ μόνη ἡ ἀκριβεστάτη ἀλή-  
θεια καὶ τὸ περὶ τῶν ὄντων ἀληθεύειν· εἰ δ' ἐστὶν  
ἐκ πλειόνων δυνάμεων συμπεφυκός, δηλὸν ἐστὶν ὥς  
ἀφ' οὗ πλείω πέφυκεν ἀποτελεῖσθαι, ἀεὶ τούτων τὸ  
βέλτιστον ἔργον ἐστίν, οἷον ἰατρικοῦ ὑγεία καὶ κυβερ <sup>46</sup> A.  
<sup>20</sup> νήτου σωτηρία. βέλτιον δὲ οὐδὲν ἔχομεν λέγειν ἔργον  
τῆς διανοίας ἢ τοῦ διανοομένου τῆς ψυχῆς ἡμῶν  
ἀληθείας. ἀλήθεια ἄρα τὸ κυριώτατον ἔργον ἐστὶ τοῦ  
μορίου τούτου τῆς ψυχῆς. τοῦτο δὲ ὁρᾷ κατ' ἐπι- <sup>120</sup> K.  
στήμην ἀπλῶς, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν μᾶλλον ἐπιστήμην,  
<sup>25</sup> ταύτη δ' ἐστὶ θεωρία τὸ κυριώτατον τέλος. ὅταν γὰρ  
δυοῖν ὄντοι θάτερον διὰ θάτερον αἰρετὸν ἢ, βέλτιόν  
ἐστὶ τοῦτο καὶ μᾶλλον αἰρετὸν δι' ὅπερ αἰρετόν ἐστι  
καὶ θάτερον, οἷον ἡδονὴ μὲν τῶν ἡδέων, ὑγεία δὲ  
τῶν ὑγιεινῶν· ταῦτα γὰρ ποιητικὰ λέγεται τούτων.

6 καθ' αὐτὸ scripsit K: κατ' αὐτὸ || 17 συμπεφυκώς ex  
apogr. Cizensi K || 23 τούτου scripsit K: τοῦ.

οὐκοῦν τῆς φρονήσεως, ἣν φαμεν δύναμιν εἶναι τοῦ  
κυριωτάτου τῶν ἐν ἡμῖν, οὐκ ἐστὶν αἰρετώτερον οὐδέν,  
ὥς ἔξιν πρὸς ἔξιν κρίνεσθαι· τὸ γὰρ γνωστικὸν μέρος  
καὶ χωρὶς καὶ συγκείμενον βέλτιόν ἐστι πάσης τῆς  
ψυχῆς, τούτου δὲ ἐπιστήμη ἀρετὴ. οὐκ ἄρα ἐστὶν <sup>5</sup>  
ἔργον αὐτῆς οὐδεμία τῶν κατὰ μέρος λεγομένων ἀρε-  
τῶν· πασῶν γὰρ ἐστὶ βελτίων, τὸ δὲ ποιούμενον τέλος  
ἀεὶ κρεῖττόν ἐστι τῆς ποιούσης ἐπιστήμης· οὐδὲ μὴν  
<sup>122</sup> K. ἅπαντα τῆς ψυχῆς ἀρετὴ οὕτως ἔργον οὐδ' ἡ εὐδαι-  
<sup>47</sup> A. μονία. εἰ γὰρ ἐστὶ ποιητικὴ, ἑτέρα ἑτέρων ἐστὶ, <sup>10</sup>  
ὥσπερ οἰκοδομικὴ οἰκίας, ἥτις οὐκ ἐστὶ μέρος τῆς  
οἰκίας, ἢ μέντοι φρόνησις μόριον τῆς ἀρετῆς ἐστὶ καὶ  
τῆς εὐδαιμονίας· ἢ γὰρ ἐκ ταύτης ἢ ταύτην φαμεν  
εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν. οὐκοῦν καὶ κατὰ τὸν λόγον  
τοῦτον ἀδύνατον εἶναι τὴν ἐπιστήμην ποιητικὴν· βέλ- <sup>15</sup>  
τιον γὰρ δεῖ τὸ τέλος εἶναι τοῦ γιγνομένου, οὐδὲν δὲ  
βέλτιον εἶναι φρονήσεως, πλὴν εἴ τι τῶν εἰρημένων,  
τούτων δὲ οὐδὲν ἕτερον αὐτῆς ἐστὶν ἔργον. θεωρη-  
τικὴν τινα ἄρα φατέον εἶναι ταύτην τὴν ἐπιστήμην,  
ἐπεὶ περ ἀδύνατον ποιήσιν εἶναι τὸ τέλος. τὸ φρονεῖν <sup>20</sup>  
ἄρα καὶ τὸ θεωρεῖν ἔργον τῆς ἀρετῆς ἐστὶ καὶ τοῦτο  
πάντων ἐστὶν αἰρετώτατον τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ  
οἶμαι καὶ τὸ τοῖς ὄμμασιν ὁρᾶν, ὃ καὶ ἔλοιτό τις ἂν  
ἔχειν, εἰ καὶ μὴ τι μέλλοι γίνεσθαι δι' αὐτὸ παρ'  
αὐτὴν τὴν ὄψιν ἕτερον. ἔτι εἰ τὸ ὁρᾶν ἀγαπῶμεν δι' <sup>25</sup>  
ἑαυτό, ἱκανῶς μαρτυρεῖ τοῦτο ὅτι πάντες τὸ φρονεῖν  
καὶ τὸ γινώσκειν ἐσχάτως ἀγαπῶσιν. ἔτι εἴ τις  
<sup>124</sup> K. ἀγαπᾷ τόδε τι διὰ τὸ συμβεβηκέναι ἕτερον αὐτῷ τι,  
δηλὸν ὅτι μᾶλλον οὗτος βουλήσεται ὢ μᾶλλον ὑπάρχει

3 fort. ὥς ἔξιν || 17 fort. βέλτιόν ἐστι || 24 δι' αὐτοῦ K.



τοῦτο· οἷον εἰ τυγχάνει τις αἰρούμενος τὸ περιπατεῖν  
 ὅτι ὑγεινόν, εἴη δὲ μᾶλλον αὐτῷ ὑγεινὸν τὸ τρο-  
 χάζειν καὶ δυνατόν παραγενέσθαι, μᾶλλον αἰρήσεται  
 τοῦτο κἂν ἔλοιτο γνούς θάττον. εἰ τοίνυν ἐστὶν  
 5 ἀληθὴς δόξα φρονήσει ὁμοιον, εἴπερ αἰρετὸν τὸ δοξά- 48 A.  
 ζειν ἀληθῶς ταύτην καὶ κατὰ τοσοῦτον καθόσον ὁμοιον  
 τῇ φρονήσει διὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰ μᾶλλον τοῦτο τῷ  
 φρονεῖν ὑπάρχει, μᾶλλον αἰρετὸν τὸ φρονεῖν ἔσται  
 τοῦ δοξάζειν ἀληθῶς. ἀλλὰ μὴν τό γε ζῆν τῷ αἰσθά-  
 10 νεσθαι διακρίνεται τοῦ μὴ ζῆν, καὶ ταύτης παρουσία  
 καὶ δυνάμει τὸ ζῆν διώρισται, καὶ ταύτης ἐξαιρου-  
 μένης οὐκ ἔστιν ἄξιον ζῆν ὥσπερ ἀναιρουμένου τοῦ  
 ζῆν αὐτοῦ διὰ τὴν αἰσθησιν. τῆς δὲ αἰσθήσεως ἡ τῆς  
 ὕψεως διαφέρει δυνάμεις τῷ σαφεστάτῃ εἶναι, καὶ διὰ  
 15 τοῦτο καὶ μάλιστα αἰρούμεθα αὐτήν· αἰσθησις δὲ  
 πᾶσα δυνάμεις ἐστὶ γνωριστική διὰ σώματος, ὥσπερ ἡ 126 K.  
 ἀκοή τοῦ ψόφου αἰσθάνεται διὰ τῶν ὠτων. οὐκοῦν  
 εἰ τὸ ζῆν μὲν ἐστὶν αἰρετὸν διὰ τὴν αἰσθησιν ἢ δ'  
 αἰσθησις γνωσὶς τις, καὶ διὰ τὸ γνωρίζειν αὐτῇ δύ-  
 20 νασθαι τὴν ψυχὴν αἰρούμεθα, πάλαι δὲ εἵπομεν ὅτι-  
 περ δυοῖν ἀεὶ μᾶλλον αἰρετὸν ὢ μᾶλλον ὑπάρχει  
 ταῦτόν, τῶν μὲν αἰσθήσεων τὴν ὕψιν ἀνάγκη μάλιστα  
 αἰρετὴν εἶναι καὶ τιμίαν, ταύτης δὲ καὶ τῶν ἄλλων  
 ἀπασῶν αἰρετωτέρα καὶ τοῦ ζῆν ἐστὶν ἡ φρόνησις κυ-  
 25 ριωτέρα τῆς ἀληθείας· ὥστε πάντες ἄνθρωποι τὸ  
 φρονεῖν μάλιστα διώκουσι. τὸ γὰρ ζῆν ἀγαπῶντες τὸ  
 φρονεῖν καὶ τὸ γνωρίζειν ἀγαπῶσι· δι' οὐδὲν γὰρ 49 A.  
 ἕτερον αὐτὸ τιμῶσιν ἢ διὰ τὴν αἰσθησιν καὶ μάλιστα

6 'immo ταύτη' Vitelli || 10 ταύτης] 'quasi pro τῷ αἰσθά-  
 νασθαι scriptum fuerit (v. 9) τῇ αἰσθήσει' K || 20 πάλαι scil.  
 p. 43, 29 || ὅτιπερ marg.: ὥσπερ in textu.

διὰ τὴν ὕψιν· ταύτην γὰρ τὴν δύνάμιν ὑπερβαλλόντως  
 φαίνονται φιλοῦντες· αὕτη γὰρ πρὸς τὰς ἄλλας αἰ-  
 σθήσεις ὥσπερ ἐπιστήμη τις ἀτεχνῶς ἐστίν.

VIII. Οὐ χεῖρον δ' ἔτι καὶ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐν-  
 νοιῶν ὑπομνήσαι τὸ προκείμενον, ἀπὸ τῶν ἐναργῶς 5  
 πᾶσι φαινομένων. παντὶ δὴ οὖν τοῦτό γε πρόδηλον, ὥς  
 οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο ζῆν ἔχων τὴν μεγίστην ἀπ' ἀνθρώπων  
 128 K. οὐσίαν καὶ δύνάμιν, ἐξεστηκῶς μέντοι τοῦ φρονεῖν καὶ  
 μαινόμενος, οὐδ' εἰ μέλλοι τὰς νεανικωτάτας ἡδονὰς  
 † ζῶειν χαίρων, ὥσπερ ἔνιοι τῶν παραφρονούντων δι- 10  
 ἀγουσιν. οὐκοῦν ἀφροσύνην, ὥς ἔοικε, μάλιστα πάντες  
 φεύγουσιν. ἐναντίον δὲ φρόνησις ἀφροσύνη, τῶν δ'  
 ἐναντίων ἐκάτερον τὸ μὲν φευκτόν ἐστι τὸ δὲ αἰρετόν.  
 50 A. ὥσπερ οὖν τὸ κάμνειν φευκτόν, οὕτως αἰρετὸν ἡμῖν τὸ  
 ὑγιαίνειν. φρόνησις οὖν, ὥς ἔοικε, καὶ κατὰ τοῦτον 15  
 τὸν λόγον φαίνεται τὸ πάντων αἰρετώτατον οὐ δι'  
 ἕτερόν τι τῶν συμβαινόντων, ὥς μαρτυροῦσιν αἱ  
 κοιναὶ ἔννοιαι. εἰ γὰρ καὶ πάντα τις ἔχῃ, διεφθα-  
 μένος δὲ εἴη καὶ νοσῶν τῷ φρονεῖν, οὐχ αἰρετὸς ὁ  
 βίος· οὐδὲν γὰρ ὄφελος οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. 20  
 ὥστε πάντες καθόσον αἰσθάνονται τοῦ φρονεῖν καὶ  
 γεύεσθαι δύνανται τούτου τοῦ πράγματος, οὐδὲν  
 οἴονται τᾶλλα εἶναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὔτ'  
 ἂν μεθύων οὔτε παιδίον οὐδ' ἂν εἰς ἡμῶν ὑπομείνειεν  
 εἶναι διὰ τέλους τὸν βίον. διὰ δὴ τοῦτο καὶ τὸ καθ- 25

6. p. 47, 4 Arist. fr. 55 R. (p. 65, 4—66, 20).

1 ὑπερβαλόντως hic et p. 46, 13 || 5 <καὶ> ἀπὸ coni. A ||  
 7 ἀπ' om. apogr. Cizense: κατ' ἀνθρώπον Vitelli || 10 ζῶειν  
 corruptum: διώκειν? Diels: διάγειν? Vitelli || 21 τοῦ φρονεῖν  
 post τοῦ πράγματος collocavit Rose, nescio qua ratione motus ||  
 25 τὸν βίον deleri vult Scaliger.

εύδειν ἡδιστον μὲν οὐχ αἰρετὸν δέ, καὶν ὑποθώμεθα  
πάσας τῷ καθεύδοντι παρούσας τὰς ἡδονάς, διότι τὰ  
μὲν καθ' ὕπνον φαντάσματα ψευδῆ, τὰ δ' ἐρηγορόσιν <sup>130 K.</sup>  
ἀληθῆ. διαφέρει γὰρ οὐδενὶ τῶν ἄλλων τὸ καθεύδειν  
5 καὶ τὸ ἐρηγορεῖναι πλὴν τῷ τὴν ψυχὴν τότε μὲν πολ-  
λάκις ἀληθεύειν, καθεύδοντος δὲ αἰεὶ διεψεῦσθαι· τὸ  
γὰρ τῶν ἐνυπνίων εἰδωλὸν ἐστὶ καὶ ψεῦδος ἅπαν.

Καὶ τὸ φεύγειν δὲ τὸν θάνατον τοὺς πολλοὺς  
δείκνυσιν τὴν φιλομάθειαν τῆς ψυχῆς. φεύγει γὰρ ἂ  
10 μὴ γιγνώσκει, τὸ σκοτῶδες καὶ τὸ μὴ δῆλον, φύσει <sup>51 A.</sup>  
δὲ διώκει τὸ φανερόν καὶ τὸ γνωστόν. διὸ καὶ μάλιστα  
τοὺς αἰτίους ἡμῖν τοῦ τὸν ἥλιον ἰδεῖν καὶ τὸ φῶς,  
αὐτοὺς φάμεν δεῖν τιμᾶν ὑπερβαλλόντως καὶ σέβασθαι  
πατέρα καὶ μητέρα ὡς μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους· αἰτιοί  
15 δὲ εἰσιν, ὡς ἔοικε, τοῦ φρονῆσαι τι καὶ ἰδεῖν. διὰ τὸ  
αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ χαίρομεν τοῖς συνήθεσι καὶ πράγ-  
μασι καὶ ἀνθρώποις, καὶ φίλους τούτους καλοῦμεν  
τοὺς γνωρίμους. δηλοῖ οὖν ταῦτα σαφῶς ὅτι τὸ  
γνωστὸν καὶ <τὸ> φανερόν καὶ τὸ δῆλον ἀγαπητόν  
20 ἐστίν· εἰ δὲ τὸ γνωστὸν καὶ τὸ σαφές, δῆλον ὅτι καὶ  
τὸ γιγνώσκειν ἀναγκαῖον καὶ τὸ φρονεῖν ὁμοίως.

Πρὸς δὲ τούτοις, ὥσπερ ἐπὶ τῆς οὐσίας οὐχ ἡ <sup>132 K.</sup>  
αὐτὴ κτήσις ἔνεκα τοῦ ζῆν καὶ τοῦ ζῆν εὐδαιμόνως  
τοῖς ἀνθρώποις, οὕτως καὶ ἐπὶ φρονήσεως οὐ τῆς  
25 αὐτῆς οἶμαι δεόμεθα πρὸς τε τὸ ζῆν μόνον καὶ πρὸς  
τὸ ζῆν καλῶς. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς πολλὴ συγγνώμη  
τοῦτο πράττειν (εὐχονται μὲν γὰρ εὐδαιμονεῖν, ἀγα-  
πῶσι δὲ καὶ μόνον δύνωνται ζῆν), ὅστις δὲ οἴεται μὴ

19. 20 καὶ φανερόν — εἰ δὲ τὸ γνωστὸν om. marg. adser. ||  
19 prius τὸ add. Rose || 24 ἐπὶ Vitelli: περὶ ( $\frac{\pi}{\epsilon}$ ).

<sup>52 A.</sup> πάντα τρόπον ὑπομένειν αὐτὸ δεῖν, καταγέλαστον ἤδη  
τὸ μὴ πάντα πόνον ὑπομένειν καὶ πᾶσαν σπουδὴν  
σπουδάζειν ὅπως κτήσεται ταύτην τὴν φρόνησιν ἣτις  
γνώσεται τὴν ἀλήθειαν.

Γνοίῃ δ' ἂν τις τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τούτων, εἰ  
θεωρήσειεν ὑπ' αὐγὰς τὸν ἀνθρώπειον βίον. εὐρήσει  
γὰρ τὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλα τοῖς ἀνθρώποις πάντα  
ὄντα σκιαγραφίαν. ὅθεν καὶ λέγεται καλῶς τὸ μηδὲν  
εἶναι τὸν ἀνθρώπου καὶ τὸ μηδὲν εἶναι βέβαιον τῶν  
ἀνθρωπίνων. ἰσχύς τε γὰρ καὶ μέγεθος καὶ κάλλος <sup>10</sup>  
γέλως ἐστὶ καὶ οὐδενὸς ἄξια, κάλλος τε παρὰ τὸ μηδὲν  
<sup>134 K.</sup> ὁρᾶν ἀκριβὲς δοκεῖ εἶναι τοιοῦτον. εἰ γὰρ τις ἐδύνατο  
βλέπειν ὅξυ καθάπερ τὸν Λυγκέα φασίν, ὃς διὰ τῶν  
τοίχων ἐώρα καὶ τῶν δένδρων, πότ' ἂν ἔδοξεν εἶναι  
τινα τὴν ὄψιν ἀνεκτόν, ὁρῶν ἐξ οἶων συνέστηκε κακῶν; <sup>15</sup>  
τιμαὶ δὲ καὶ δόξαι τὰ ζηλούμενα μᾶλλον τῶν λοιπῶν  
ἀδιηγήτου γέμει φλυαρίας· τῷ γὰρ καθορῶντι τῶν  
αἰδίων τι ἡλίθιον περὶ ταῦτα σπουδάζειν. τί δ' ἐστὶ  
μακρόν ἢ τί πολυχρόνιον τῶν ἀνθρωπίνων; ἀλλὰ διὰ  
τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν, οἶμαι, καὶ βίου βραχύτητα καὶ <sup>20</sup>  
τοῦτο φαίνεται πολὺ. τίς ἂν οὖν εἰς ταῦτα βλέπων  
<sup>53 A.</sup> οἴοιτο εὐδαίμων εἶναι καὶ μακάριος, οἱ πρῶτον εὐθὺς  
φύσει συνέσταμεν, καθάπερ φασὶν οἱ τὰς τελετὰς  
λέγοντες, ὥσπερ ἂν ἐπὶ τιμωρίᾳ πάντες; τοῦτο γὰρ  
θείως οἱ ἀρχαιότεροι λέγουσι τὸ φάναι διδόναι τὴν <sup>25</sup>

5. p. 48, 21 Arist. fr. 59. 60. 61 R. (p. 70, 1—72, 22 || 8 cf.  
Soph. Ai. 125 sq. || 9 cf. Diphil. inc. fab. fr. 27<sup>a</sup> (IV 424 Mein.) ||  
23 οἱ τὰς τελ. κτλ.] cf. Lobeck Aglaoph. p. 796 itemque p. 89 sqq.

2 πόνον πονεῖν em. Rose || 11 τε] γε Rose || 13 λυγγέα ||  
14 πότ'] πῶς scr. K || 15 ἀνεκτόν ὁρᾶν Rose || 19 τί superscr. ||  
21 πολὺ. τίς ἂν Vulcanius: πολὺ τι. ἐάν || 22 οἱ ex Ciz. Rose:  
οἱ: οἷς A.



ψυχὴν τιμωρίαν καὶ ζῆν ἡμᾶς ἐπὶ κολάσει μεγάλων <sup>136 K.</sup>  
 τινῶν ἀμαρτημάτων. πάνν γὰρ ἡ σύζευξις τοιούτω  
 τινὶ ἔοικε πρὸς τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς. ὥσπερ γὰρ τοὺς  
 ἐν τῇ Τυρρηνίᾳ φασὶ βασανίζειν πολλάκις τοὺς ἀλι-  
<sup>5</sup> σκομένους προσδεσμεύοντας κατ' ἀντικρὺ τοῖς ζῶσι  
 νεκροὺς ἀντιπροσώπους ἕκαστον πρὸς ἕκαστον μέρος  
 προσαρμότιοντας, οὕτως ἔοικεν ἡ ψυχὴ διατετάσθαι  
 καὶ προσκεκολληθῆσαι πᾶσι τοῖς αἰσθητικοῖς τοῦ σώ-  
 ματος μέλεσιν. οὐδὲν οὖν θεῖον ἢ μακάριον ὑπάρχει  
<sup>10</sup> τοῖς ἀνθρώποις, πλὴν ἐκείνῳ γε μόνον ἄξιον σπουδῆς,  
 ὅσον ἐστὶν ἐν ἡμῖν νοῦ καὶ φρονήσεως· τοῦτο γὰρ  
 μόνον ἔοικεν εἶναι τῶν ἡμετέρων ἀθάνατον καὶ μόνον  
 θεῖον. καὶ παρὰ τὸ τῆς τοιαύτης δυνάμεως δύνασθαι  
 κοινωνεῖν, καίπερ ὢν ὁ βίος ἀθλιος φύσει καὶ χαλεπός,  
<sup>15</sup> ὅμως οὕτως ὠκονόμηται χαριέντως, ὥστε δοκεῖν πρὸς  
 τὰ ἄλλα θεὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν <sup>138 K.</sup>  
 ὁ θεός, εἴτε Ἐρμότιμος εἴτε Ἀναξαγόρας εἶπε τοῦτο, <sup>54 A.</sup>  
 καὶ ὅτι ὁ θνητὸς αἰὼν μέρος ἔχει θεοῦ τινος. ἡ  
 φιλοσοφητέον οὖν ἢ χαίρειν εἰποῦσι τῷ ζῆν ἀπιτέον  
<sup>20</sup> ἐντεῦθεν, ὡς τὰ ἄλλα γε πάντα φλυαρία τις ἔοικεν  
 εἶναι πολλὴ καὶ λήρος.

Οὕτως ἂν τις τὰς ἀπὸ τῶν <κοινῶν> ἐννοιῶν  
 ἐφόδους συγκεφαλαιώσαιοι δεόντως εἰς προτροπὴν τοῦ  
 δεῖν φιλοσοφεῖν θεωρητικῶς καὶ ζῆν ὅτι μάλιστα τὸν  
<sup>25</sup> κατ' ἐπιστήμην καὶ τὸν τοῦ νοῦ βίον.

7 ἔοικεν ἡ ψυχὴ διατετάσθαι κτλ.] cf. Themist. ap. Stob.  
 Flor. CXX 28 (IV p. 108, 25 sqq. Mein.) || 16 sqq. cf. Nauck ad  
 Eurip. fr. 1007: ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστὶν ἐν ἑκάστῳ θεός || 18 sqq.  
 cf. infra p. 60, 7 sqq.

4 Τυρρηνία A: τυραννία || 5 πρὸς ἀντικρὺ Rose, nescio  
 unde || 7 διαδεδεσθαι. et 16 ἄλογα Vitelli || 22 κοινῶν addidit K.

IX. Ἄνωθεν δὲ ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ τῆς φύσεως  
 βουλήματος ἐπὶ τὴν αὐτὴν προτροπὴν προχωροῦμεν  
 οὕτως. τῶν γινομένων τὰ μὲν ἀπὸ τινος διανοίας καὶ  
 τέχνης γίνεται, οἷον οἰκία καὶ πλοῖον (ἀμφοτέρων γὰρ  
 τούτων αἰτία τέχνη τίς ἐστὶ καὶ διάνοια), τὰ δὲ διὰ <sup>5</sup>  
 τέχνης μὲν οὐδεμιᾶς, ἀλλὰ διὰ φύσιν· ζῶων γὰρ καὶ  
 φυτῶν αἰτία φύσις, καὶ κατὰ φύσιν γίνεται πάντα τὰ  
 τοιαῦτα. ἀλλὰ μὴν καὶ διὰ τύχην ἔνια γίνεται τῶν  
<sup>140 K.</sup> πραγμάτων· ὅσα γὰρ μήτε διὰ τέχνην μήτε διὰ φύσιν  
 μήτ' ἐξ ἀνάγκης γίνονται, τὰ πολλὰ τούτων διὰ τύχην <sup>10</sup>  
 γίνεσθαι φαμεν. τῶν μὲν οὖν ἀπὸ τύχης γιγνομένων  
<sup>55 A.</sup> οὐδὲν ἔνεκά του γίνονται, οὐδ' ἐστὶ τι τέλος αὐτοῖς·  
 τοῖς δὲ ἀπὸ τέχνης γιγνομένοις ἔνεστι καὶ τὸ τέλος  
 καὶ τὸ οὗ ἔνεκα (ἀεὶ γὰρ ὁ τὴν τέχνην ἔχων ἀπο-  
 δώσει σοι λόγον δι' ὃν ἔγραψε καὶ οὗ ἔνεκα), καὶ <sup>15</sup>  
 τοῦτο [ὅτι] βέλτιόν ἐστὶν ἢ τὸ διὰ τοῦτο γιγνόμενον.  
 λέγω δ' ὅσων καθ' αὐτὴν ἡ τέχνη πέφυκεν αἰτία καὶ  
 μὴ κατὰ συμβεβηκός· ὑγείας μὲν γὰρ ἰατρικὴν μᾶλλον  
 ἢ νόσου κυρίως ἂν θείημεν, οἰκοδομικὴν δὲ οἰκίας,  
 ἀλλ' οὐ τοῦ καταβάλλειν. πᾶν ἄρα ἔνεκά του γίνονται <sup>20</sup>  
 τὸ κατὰ τέχνην, καὶ τοῦτο τέλος αὐτῆς τὸ βέλτιστον,  
 τὸ μέντοι διὰ τύχην οὐ γίνεται ἔνεκά του· συμβαίη  
 μὲν γὰρ ἂν καὶ ἀπὸ τύχης τι ἀγαθόν, οὐ μὴν ἀλλὰ  
 κατὰ γε τὴν τύχην καὶ καθόσον ἀπὸ τύχης οὐκ ἀγα-  
 θόν, ἀόριστον δ' ἀεὶ τὸ γιγνόμενόν ἐστι κατ' αὐτήν. <sup>25</sup>  
 ἀλλὰ μὴν τό γε κατὰ φύσιν ἔνεκά του γίνονται, καὶ  
<sup>142 K.</sup> βελτίονος ἔνεκεν ἀεὶ συνίσταται ἢ καθάπερ τὸ διὰ  
 τέχνης· μιμεῖται γὰρ οὐ τὴν τέχνην ἢ φύσιν ἀλλὰ

16 ὅτι delevi || τὸ <οὐ> διὰ scripsit K, qui et conl. τὸ δι'  
 οὐ; at cf. ex gr. p. 43, 15 sq. 51, 16 sqq.

αὐτὴ τὴν φύσιν, καὶ ἔστιν ἐπὶ τῷ βοηθεῖν καὶ τὰ  
 παραλειπόμενα τῆς φύσεως ἀναπληροῦν. τὰ μὲν γὰρ  
 ἔοικεν αὐτὴ δύνασθαι δι' αὐτῆς ἢ φύσις ἐπιτελεῖν καὶ  
 βοηθείας οὐδὲν δεῖσθαι, τὰ δὲ μόλις καὶ παντελῶς  
 5 ἀδυνατεῖν, οἷον αὐτίκα καὶ περὶ τὰς γενέσεις· ἔνια 56 A.  
 μὲν δὴπου τῶν σπερμάτων εἰς ὁποῖαν <ἄν> ἐμπέση  
 γῆν ἄνευ φυλακῆς γεννώσιν, ἔνια δὲ προσδεῖται τῆς  
 γεωργικῆς τέχνης· παραπλησίως δὲ καὶ τῶν ζώων τὰ  
 μὲν δι' αὐτῶν ἅπασαν ἀπολαμβάνει τὴν φύσιν, ἄν-  
 10 θρωπος δὲ πολλῶν δεῖται τεχνῶν πρὸς σωτηρίαν κατὰ  
 τε τὴν πρώτην γένεσιν καὶ πάλιν κατὰ τὴν ὑστέραν  
 τροφήν. εἰ τοίνυν ἡ τέχνη μιμεῖται τὴν φύσιν, ἀπὸ  
 ταύτης ἠκολούθηκε καὶ ταῖς τέχναις τὸ τὴν γένεσιν  
 ἅπασαν ἕνεκά του γίνεσθαι. τὸ γὰρ ὀρθῶς γιγνό-  
 15 μενον ἅπαν ἕνεκά του γίνεσθαι θείημεν ἄν. οὐκοῦν  
 τό γε καλῶς, ὀρθῶς· καὶ τὸ μὲν γιγνόμενον γίγνεται,  
 γέγονε δὲ τὸ γεγονὸς τό γε μὴν κατὰ φύσιν ἅπαν  
 καλῶς, εἴπερ τὸ παρὰ φύσιν φαῦλον καὶ τῷ κατὰ 144 K.  
 φύσιν \*\*\* γένεσις ἕνεκά του γίγνεται. καὶ τοῦτο ἴδοι  
 20 τις ἂν καὶ ἀφ' ἐκάστου τῶν ἐν ἡμῖν μερῶν· οἷον εἰ  
 κατανοοῖς τὸ βλέφαρον, ἴδοις ἂν ὥς οὐ μάτην ἀλλὰ  
 βοηθείας χάριν τῶν ὀμμάτων γέγονεν, ὅπως ἀνάπυσιν  
 τε παρέχη καὶ κωλύῃ τὰ προσπίπτοντα πρὸς τὴν ὄψιν.  
 οὐκοῦν ταῦτόν ἐστιν οὗ τε ἕνεκα γέγονέ τι καὶ οὗ  
 25 ἕνεκα δεῖ γεγονέναι· οἷον εἰ πλοῖον ἕνεκα τῆς κατὰ  
 θάλατταν κομιδῆς ἔδει γίνεσθαι, διὰ τοῦτο καὶ γέγονε.  
 καὶ μὴν τὰ γε ζῶα τῶν φύσει <τε καὶ κατὰ φύσιν>

6 ἂν addidit K || 17 γεγονός· τό || 18 sq. post τῷ κατὰ φύσιν  
 lacunam signavit Vitelli explendam <ἐναντίον· ἡ οὖν κατὰ φύ-  
 σιν> vel plenius <ἐναντίον· εἰ δὲ καλῶς, ὀρθῶς· εἰ δὲ ὀρθῶς,  
 ἕνεκά του· ἅπασα οὖν ἡ κατὰ φύσιν>· ἡ pro τῷ scripserat K ||  
 27 τε καὶ κατὰ φύσιν addidit Vitelli.

γεγεννημένων ἐστὶν ἥτοι πάντα τοπαράπαν ἢ τὰ βέλ-  
 57 A. τιστα καὶ τιμιώτατα· διαφέρει γὰρ οὐδὲν εἴ τις αὐτῶν  
 τὰ πολλὰ παρὰ φύσιν οἶεται γεγενῆσθαι διὰ τινὰ  
 φθορὰν καὶ μοχθηρίαν. τιμιώτατον δὲ γε τῶν ἐν-  
 ταῦθα ζώων ἄνθρωπός ἐστιν, ὥστε δῆλον ὅτι φύσει 5  
 τε καὶ κατὰ φύσιν γέγονε. καὶ τοῦτό ἐστι τῶν ὄντων  
 οὗ χάριν ἡ φύσις ἡμᾶς ἐγέννησε καὶ ὁ θεός. τί δὲ  
 τοῦτό ἐστι Πυθαγόρας ἐρωτώμενος, 'τὸ θεάσασθαι' εἶπε  
 146 K. 'τὸν οὐρανόν', καὶ ἑαυτὸν δὲ θεωρὸν ἔφασκεν εἶναι τῆς  
 φύσεως καὶ τούτου ἕνεκα παρεληλυθέναι εἰς τὸν βίον. 10  
 καὶ Ἀναξαγόραν δὲ φασιν εἰπεῖν ἐρωτηθέντα τίνας ἂν  
 ἕνεκα ἔλοιτο γενέσθαι τις καὶ ζῆν, ἀποκρίνασθαι πρὸς  
 τὴν ἐρώτησιν· ὥς 'τοῦ θεάσασθαι [τὰ περὶ] τὸν οὐ-  
 ρανὸν καὶ <τὰ> περὶ αὐτὸν ἄστρα τε καὶ σελήνην καὶ  
 ἥλιον', ὥς τῶν ἄλλων γε πάντων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων. 15  
 εἰ τοίνυν παντὸς ἀεὶ τὸ τέλος ἐστὶ βέλτιον (ἕνεκα  
 γὰρ τοῦ τέλους πάντα γίγνεται τὰ γιγνόμενα, τὸ δ'  
 οὗ ἕνεκα βέλτιον καὶ βέλτιστον πάντων), τέλος δὲ κατὰ  
 φύσιν τοῦτό ἐστιν ὃ κατὰ τὴν γένεσιν πέφυκεν ὕστατον  
 ἐπιτελεῖσθαι περαινομένης τῆς γενέσεως συνεχῶς· οὐκ- 20  
 οὖν πρῶτον μὲν τὰ κατὰ τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων  
 λαμβάνει τέλος, ὕστερον δὲ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν, καί  
 πως ἀεὶ τὸ τοῦ βελτίονος τέλος ὑστερίζει τῆς γενέσεως.  
 58 A. οὐκοῦν ψυχὴ σώματος ὕστερον, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς  
 τελευταίων ἢ φρόνησις· τοῦτο γὰρ ὕστατον ὀρῶμεν 25

8 ἐρωτ.] ἐν Φλιοῦντι addunt summaria p. 4, 11; cf. Cic.  
 l. c. ad p. 53, 19 || 11 sqq. cf. Eudem. Eth. A 5 p. 1216<sup>a</sup>, 11 sqq.  
 Sternbach ad Gnom. Vat. 114 (Wiener Studien X 20).

6 sq. καὶ τοῦτο τῶν ὄντων — θεός, τί δὲ malit K: καὶ τί ποτ'  
 ἐστὶ τῶν ὄντων — θεός; τί δὲ? Vitelli || 11 'εἰπεῖν redundat' K.  
 at cf. Eudem. || 13 τὰ περὶ delevi || 14 τὰ addidi || 20 περαινο-  
 μένης scripsi: περαιουμένης marg., παιρομένοις in textu.



γιννόμενον φύσει τοῖς ἀνθρώποις, διὸ καὶ τὸ γῆρας ἀντιποιεῖται τούτου μόνου τῶν ἀγαθῶν· φρόνησις ἄρα τις κατὰ φύσιν ἡμῖν ἐστὶ τὸ τέλος καὶ τὸ φρονεῖν ἐσχατον οὗ χάριν γερόναμεν. οὐκοῦν εἰ γερόναμεν, <sup>148 K.</sup>  
 5 δῆλον ὅτι καὶ ἐσμέν ἔνεκα τοῦ φρονῆσαι τι καὶ μαθεῖν. καλῶς ἄρα κατὰ γε τοῦτον τὸν λόγον Πυθαγόρας εἰρηκεν ὥς ἐπὶ τὸ γνῶναί τε καὶ θεωρῆσαι πᾶς ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ θεοῦ συνέστηκεν. ἀλλὰ τοῦτο τὸ γνωστὸν πότερον ὁ κόσμος ἐστὶν ἢ τις ἑτέρα φύσις,  
 10 σκεπτέον ἴσως ὕστερον, νῦν δὲ τοσοῦτον ἱκανὸν τὴν πρώτην ἡμῖν. εἰ γάρ ἐστι κατὰ φύσιν τέλος ἢ φρόνησις, ἄριστον ἂν εἴη πάντων τὸ φρονεῖν. ὥστε τὰ μὲν ἄλλα δεῖ πράττειν ἔνεκα τῶν ἐν αὐτῷ γιννομένων ἀγαθῶν, τούτων δὲ αὐτῶν τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι τῶν  
 15 ἐν <τῇ> ψυχῇ, τὴν δὲ ἀρετὴν τῆς φρονήσεως· τοῦτο γάρ ἐστιν ἀκρότατον. τὸ δὲ ζητεῖν ἀπὸ πάσης ἐπιστήμης ἕτερόν τι γενέσθαι καὶ δεῖν χρησίμην αὐτὴν εἶναι, παντάπασιν ἀγνοοῦντός τινός ἐστιν ὅσον διέστηκεν ἐξ ἀρχῆς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ἀναγκαῖα· διαφέρει γάρ  
 20 πλείστον. τὰ μὲν γὰρ δι' ἕτερον ἀγαπώμενα τῶν <sup>59 A.</sup> πραγμάτων, ὧν ἄνευ ζῆν ἀδύνατον, ἀναγκαῖα καὶ <sup>150 K.</sup> συναίτια λεκτέον, ὅσα δὲ δι' αὐτά, καὶ ἀποβαίνῃ μηδὲν ἕτερον, ἀγαθὰ κυρίως· οὐ γὰρ δὴ τόδε μὲν αἰρετὸν διὰ τόδε, τόδε δὲ δι' ἄλλο, τοῦτο δὲ εἰς  
 25 ἄπειρον οἴχεται προϊόν, ἀλλ' ἴσταται πού. γελοῖον οὖν ἤδη παντελῶς τὸ ζητεῖν ἀπὸ παντός ὠφέλειαν ἑτέραν παρ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ 'τί οὖν ἡμῖν ὄφελος;' καὶ 'τί χρήσιμον;' ἐρωτᾶν. ὥς ἀληθῶς γάρ, ὅπερ λέγομεν,

16. p. 54, 5 Arist. fr. 58 R. (p. 68, 19. 69, 26).

7 τὸ] fort. τῷ || 15 τῇ addidit K || 21 ἀναγκαῖα.

οὐδὲν ἔοικεν ὁ τοιοῦτος εἰδότες καλὸν καὶ ἀγαθὸν οὐδὲ τί αἴτιον τῷ διαγιγνώσκοντι καὶ συναίτιον. ἴδοι δ' ἂν τις ὅτι παντὸς μᾶλλον ἀληθῆ ταῦτα λέγομεν, εἴ τις ἡμᾶς οἶον εἰς μακάρων νήσους τῇ διανοίᾳ κομίσσειεν. ἐκεῖ γὰρ οὐδενὸς χρεῖα οὐδὲ τῶν ἄλλων τινὸς ὄφελος <sup>5</sup> ἂν γένοιτο, μόνον δὲ καταλείπεται τὸ διανοεῖσθαι καὶ θεωρεῖν, ὅνπερ καὶ νῦν ἐλεύθερόν φαμεν βίον εἶναι. εἰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, πῶς οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο δικαίως ὅστις ἡμῶν ἐξουσίας γενομένης ἐν μακάρων οἰκῆσαι νήσοις ἀδύνατος εἴη δι' ἑαυτόν; οὐκοῦν οὐ <sup>10</sup> μεμπτός ὁ μισθός ἐστι τῆς ἐπιστήμης τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ μικρόν τὸ γιννόμενον ἀπ' αὐτῆς ἀγαθόν. ὥσπερ γὰρ τῆς δικαιοσύνης, ὡς φασιν οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν, ἐν Αἰδου κομιζόμεθα τὰς δωρεάς, οὕτω τῆς φρονήσεως  
 152 K. ἐν μακάρων νήσοις, ὡς ἔοικεν. οὐδὲν οὖν δεινόν, ἂν <sup>15</sup> μὴ φαίνεται χρησίμη οὕσα μηδ' ὠφέλιμος· οὐ γὰρ  
 60 A. ὠφέλιμον ἀλλ' ἀγαθὴν αὐτὴν εἶναι φαμεν, οὐδὲ δι' ἕτερον ἀλλὰ δι' ἑαυτὴν αἰρεῖσθαι αὐτὴν προσήκει. ὥσπερ γὰρ εἰς Ὀλυμπίαν αὐτῆς ἔνεκα τῆς θεᾶς ἀποδημοῦμεν, καὶ εἰ μηδὲν μέλλοι πλεῖον ἀπ' αὐτῆς <sup>20</sup> ἔσεσθαι (αὐτὴ γὰρ ἡ θεωρία κρείττων πολλῶν ἐστὶ χρημάτων), καὶ τὰ Διονύσια δὲ θεωροῦμεν οὐχ ὡς ληψόμενοι τι παρὰ τῶν ὑποκριτῶν ἀλλὰ καὶ προσθέντες, πολλὰς τε ἄλλας θεᾶς ἐλοίμεθα <ἂν> ἀντὶ πολλῶν χρημάτων· οὕτω καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ παντός <sup>25</sup> προτιμητέον πάντων τῶν δοκούντων εἶναι χρησίμων.

3 sq. cf. Arist. polit. 1 (H). 1334<sup>a</sup>, 31 || 19 sqq. cf. Cicer. Tusc. 5, 3, 8 sq. Iamb. Vit. Pyth. 58 p. 39, 16 sqq. Nauck.

2 τῷ deleverim || 23 προσδόντες Diels. cf. Nauck ad V. P. 128 (p. 93, 12 Addend.) || 24 ἂν addidit K, nescio unde.

οὐ γὰρ δήπου ἐπὶ μὲν ἀνθρώπους μιμουμένους γύναια καὶ δούλους, τοὺς δὲ μαχομένους καὶ θεόντας, δεῖ πορεύεσθαι μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἕνεκα τοῦ θεάσασθαι αὐτούς, τὴν δὲ τῶν ὄντων φύσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν  
 5 οὐκ οἴεσθαι δεῖν θεωρεῖν ἀμισθί. οὕτω μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ βουλήματος τῆς φύσεως ἐπιόντες προετρέψαμεν ἐπὶ τὸ φρονεῖν ὥς ἐπὶ ἀγαθόν τε ὑπάρχον καὶ δι' αὐτὸ τίμιον, κἂν μηδὲν ἀπ' αὐτοῦ χρήσιμον γίγνηται ὥς πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

10 X. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε καὶ ὠφελείας τὰς μεγίστας 154 K. ἡμῖν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον παρέχεται ἡ θεωρητικὴ φρόνησις, εὐρήσει τις ῥαδίως ἀπὸ τῶν τεχνῶν. ὥσπερ 61 A. γὰρ τῶν ἰατρῶν ὅσοι κομποὶ καὶ τῶν περὶ τὴν γυμναστικὴν οἱ πλείστοι σχεδὸν ὁμολογοῦσιν ὅτι δεῖ τοὺς  
 15 μέλλοντας ἀγαθοὺς ἰατροὺς ἔσεσθαι καὶ γυμναστὰς περὶ φύσεως ἐμπείρους εἶναι, οὕτω καὶ τοὺς ἀγαθοὺς νομοθέτας ἐμπείρους εἶναι δεῖ τῆς φύσεως, καὶ πολὺ γε μᾶλλον ἐκείνων. οἱ μὲν γὰρ τῆς τοῦ σώματος ἀρετῆς εἰσι δημιουργοὶ μόνον, οἱ δὲ περὶ τὰς τῆς  
 20 ψυχῆς ἀρετὰς ὄντες καὶ περὶ πόλεως εὐδαιμονίας καὶ κακοδαιμονίας διδάξουσιν προσποιούμενοι πολὺ δὴ μᾶλλον προσδέονται φιλοσοφίας. καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις τέχναις ταῖς δημιουργικαῖς ἀπὸ τῆς φύσεως εὐρηται τὰ βέλτιστα τῶν ὀργάνων, οἷον ἐν τεκτονικῇ στάθμη  
 25 καὶ κανὼν καὶ τόπος † τὰ μὲν ὕδατι καὶ φωτὶ καὶ ταῖς αὐγαῖς τῶν ἀκτίνων ληφθέντων, πρὸς ἃ κρίνονται τὸ κατὰ τὴν αἰσθησὶν ἱκανῶς εὐθὺ καὶ λεῖον βασανίζο-

1 <τοὺς μὲν> μιμουμ. Rose, at v. Sauppe ad Plat. Protag. p. 330 A. Vahlen ad Ar. Poet. 1447<sup>b</sup>, 14 (p. 91<sup>a</sup>) || 7 ἀγαθόν τι scr. K || 21 διδάξουσιν in marg., ἐπάξουσιν in textu || 25 τὰ μὲν] τὰλλ<α>, ἐν? Vitelli: [τὰ] ἐν Diels || 26 ληφθέντα coniecit verisimiliter K, scripsit autem ληφθεισῶν.

156 K. μὲν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν πολιτικὸν ἔχειν τινὰς ὅρους δεῖ ἀπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀληθείας, πρὸς οὓς κρινεῖ τί δίκαιον καὶ τί καλὸν καὶ τί συμφέρον. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ τῶν ὀργάνων ταῦτα διαφέρει πάντων, οὕτω καὶ νόμος κάλλιστος ὁ μάλιστα κατὰ φύσιν 5

62 A. κείμενος. τοῦτο δ' οὐχ οἷόν τε μὴ φιλοσοφήσαντα δύνασθαι ποιεῖν μηδὲ γνωρίσαντα τὴν ἀλήθειαν. καὶ τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν τὰ τε ὄργανα καὶ τοὺς λογισμοὺς τοὺς ἀκριβεστάτους οὐκ ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων λαβόντες σχεδὸν ἴσασιν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν δευτέρων καὶ 10 τρίτων καὶ πολλοστῶν, τοὺς τε λόγους ἐξ ἐμπειρίας λαμβάνουσι. τῷ δὲ φιλοσόφῳ μόνῳ τῶν ἄλλων ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀκριβῶν ἡ μίμησις ἐστίν· αὐτῶν γὰρ ἐστὶ θεατῆς, ἀλλ' οὐ μιμημάτων. ὥσπερ οὖν οὐδ' οἰκοδόμος ἀγαθὸς ἐστὶν οὗτος ὅστις κανόνι μὲν μὴ χρῆται 15 μηδὲ τῶν ἄλλων μηδενὶ τῶν τοιούτων ὀργάνων, ἑτέροις δὲ οἰκοδομήμασι παραβάλλων, ὁμοίως ἴσως κἂν εἴ τις

158 K. ἢ νόμους τίθεται πόλεσιν ἢ πράττει πράξεις ἀποβλέπων καὶ μιμούμενος πρὸς ἑτέρας πράξεις ἢ πολιτείας ἀνθρώπωνας Λακεδαιμονίων ἢ Κρητῶν ἢ τινων ἄλλων 20 τοιούτων, οὐκ ἀγαθὸς νομοθέτης οὐδὲ σπουδαῖος· οὐ γὰρ ἐνδέχεται μὴ καλοῦ μίμημα καλὸν εἶναι, μηδὲ θεῖου καὶ βεβαίου τὴν φύσιν ἀθάνατον καὶ βέβαιον, ἀλλὰ μόνον ὅτι μόνου τῶν δημιουργῶν τοῦ φιλοσόφου καὶ νόμοι βέβαιοι καὶ πράξεις εἰσὶν ὀρθαὶ καὶ καλαί. 25

63 A. μόνος γὰρ πρὸς τὴν φύσιν βλέπων ζῇ καὶ πρὸς τὸ θεῖον, καὶ καθάπερ ἂν εἰ κυβερνήτης τις ἀγαθὸς ἐξ

8 sqq. cf. Archyt. ap. Stob. Ecl. I 48, 6 (p. 316, 9 sqq. Wachsm.).

18 πράττει scripsi: πράττη. ex contrario τίθεται (immo τιθῆται) scr. K, cf. Vahlen ad Ar. Poet. p. 1447<sup>a</sup>, 25 (p. 88<sup>s</sup> sq.) || 19 καὶ μιμούμενος delet Vitelli || 24 μόνον] δηλον Vitelli.



αἰδίων καὶ μονίμων ἀναψάμενος τοῦ βίου τὰς ἀρχὰς  
 ὁρμεῖ καὶ ζῇ καθ' ἑαυτόν. ἔστι μὲν οὖν θεωρητικὴ ἡδε  
 ἢ ἐπιστήμη, παρέχει δ' ἡμῖν τὸ δημιουργεῖν κατ' αὐτὴν  
 ἅπαντα. ὥσπερ γὰρ ἡ ὕψις ποιητικὴ μὲν καὶ δημιουργὸς  
 5 οὐδενός ἐστι (μόνον γὰρ αὐτῆς ἔργον ἐστὶ τὸ κρίνειν  
 καὶ δηλοῦν ἕκαστον τῶν ὁρατῶν), ἡμῖν δὲ παρέχει τὸ  
 πράττειν τι δι' αὐτὴν καὶ βοηθεῖ πρὸς τὰς πράξεις ἡμῖν  
 τὰ μέγιστα (σχεδὸν γὰρ ἀκίνητοι παντελῶς ἂν εἴμεν  
 στερηθέντες αὐτῆς), οὕτω δὴλον ὅτι καὶ τῆς ἐπιστήμης  
 10 θεωρητικῆς οὔσης μυρία πράττομεν κατ' αὐτὴν ὅμως  
 ἡμεῖς, καὶ τὰ μὲν λαμβάνομεν τὰ δὲ φεύγομεν τῶν πραγ- 160 K.  
 μάτων, καὶ ὅλως πάντα τὰ ἀγαθὰ δι' αὐτὴν κτώμεθα.

XI. Ὅτι τοίνυν τοῖς ἐλομένοις τὸν κατὰ νοῦν βίον  
 καὶ τὸ ζῆν ἡδέως μάλιστα ὑπάρχει, δῆλον ἂν γένοιτο ἐν-  
 15 τεῦθεν. φαίνεται διττῶς λέγεσθαι τὸ ζῆν, τὸ μὲν κατὰ  
 δύναμιν τὸ δὲ κατ' ἐνέργειαν· ὁρῶντα γὰρ εἶναι φαμεν  
 ὅσα τε ἔχει τῶν ζώων ὕψιν καὶ δυνατὰ πέφυκεν ἰδεῖν,  
 καὶ μύοντα τυγχάνη, καὶ τὰ χρώμενα τῇ δυνάμει καὶ  
 προσβάλλοντα τὴν ὕψιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπίστασθαι 64 A.  
 20 καὶ τὸ γινώσκειν, ἐν μὲν τὸ χρῆσθαι καὶ θεωρεῖν  
 λέγομεν, ἐν δὲ τὸ κεκτῆσθαι τὴν δύναμιν καὶ τὴν  
 ἐπιστήμην ἔχειν. εἰ τοίνυν τῷ μὲν αἰσθάνεσθαι τὸ  
 ζῆν διακρίνομεν καὶ τὸ μὴ ζῆν, τὸ δ' αἰσθάνεσθαι  
 διττόν, κυρίως μὲν τὸ χρῆσθαι ταῖς αἰσθήσεσιν ἄλλως  
 25 δὲ τὸ δύνασθαι (διόπερ φαμέν αἰσθάνεσθαι \* \* \* καὶ

23 sqq. cf. Arist. Top. E 2. 129<sup>b</sup>, 33 sqq.

2 ὁρμεῖ Vitelli: ὁρμαῖ || 8 εἴμεν apogr. Franeq. teste A:  
 ημεν || 24 τὸ ante χρῆσθαι et 25 ante δύνασθαι scripsit K: τῷ  
 utrobique || 25 ante καὶ lacunam statuit Vitelli explendam fere  
 <καὶ τὸν ἐργηγορότα καὶ τὸν καθεύδοντα, διὰ τὸ δύνασθαι εἰς  
 αἰσθήσιν μεταβάλλειν αἰσθάνεσθαι>.

τὸν καθεύδοντα λέγοντες, ὥς ἔοικε), δῆλον ὅτι καὶ τὸ  
 ζῆν ἀκολουθήσει διττῶς λεγόμενον· τὸν μὲν γὰρ ἐργη-  
 5 γορότα φατέον ζῆν ἀληθῶς καὶ κυρίως, τὸν δὲ καθεύ-  
 δοντα διὰ τὸ δύνασθαι μεταβάλλειν εἰς ταύτην τὴν  
 162 K. κίνησιν, καθ' ἣν λέγομεν ἐργηγορέναι τε καὶ τῶν πραγ-  
 μάτων αἰσθάνεσθαι τινος. διὰ τοῦτο καὶ εἰς τοῦτο  
 βλέποντες, ὅταν οὖν λέγηται τι ταῦτόν ἐκάτερον δυοῖν  
 ὄντοι, ἢ δὲ θάτερον λεγόμενον ἢ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πά-  
 σχειν, τούτῳ μᾶλλον ἀποδώσομεν ὑπάρχειν τὸ λεχθέν,  
 οἷον ἐπίστασθαι μὲν μᾶλλον τὸν χρώμενον τοῦ τὴν 10  
 ἐπιστήμην ἔχοντος, ὁρᾶν δὲ τὸν προσβάλλοντα τὴν  
 ὕψιν τοῦ δυναμένου προσβάλλειν. οὐ γὰρ μόνον τὸ  
 μᾶλλον λέγομεν καθ' ὑπεροχὴν ὧν ἂν εἰς ἢ λόγος,  
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πρότερον εἶναι τὸ δὲ ὕστερον, οἷον  
 τὴν ὑγείαν τῶν ὑγιεινῶν μᾶλλον ἀγαθὸν εἶναί φαμεν, 15  
 65 A. καὶ τὸ καθ' αὐτὸ τὴν φύσιν αἰρετὸν τοῦ ποιητικοῦ.  
 164 K. καίτοι τὸν γε λόγον ὁρῶμεν ὥς οὐχ ἢ ἐστὶ κατηγορού-  
 μενος ἀμφοῖν, ὅτι ἀγαθὸν ἐκάτερον ἐπὶ τε τῶν ὠφε-  
 λίων καὶ τῆς ἀρετῆς. καὶ ζῆν ἄρα μᾶλλον φατέον  
 τὸν ἐργηγορότα τοῦ καθεύδοντος καὶ τὸν ἐνεργοῦντα 20  
 τῇ ψυχῇ τοῦ μόνον ἔχοντος· διὰ γὰρ ἐκεῖνον καὶ τοῦ-  
 τον ζῆν φαμεν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἷος ἐκεῖνος πάσχειν  
 ἢ ποιεῖν. οὐκοῦν τό γε χρῆσθαι παντὶ τοῦτ' ἐστίν,  
 ὅταν εἰ μὲν ἐνὸς ἢ δυνάμεις ἐστὶ, τοῦτο αὐτὸ πράττη-  
 25 τις, εἰ δὲ πλειόνων τὸν ἀριθμόν, ὃ ἂν τούτων τὸ βέλ-  
 τιστον, οἷον ἀνλοῖς, ἥτοι μόνον ὅταν ἀνλῇ χρῆται τις  
 ἢ μάλιστα· ἴσως γὰρ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

8 ἢ τὸ utrobique A: ἢ τῷ || 14 κατὰ τὸ <τὸ μὲν> expectes,  
 at cf. ad p. 54, 1 || 17 οὐχ ἢ Vitelli: οὐχι || 18 de ὅτι post ὥς  
 v. Bonitz, Ind. Aristot. p. 872<sup>a</sup>, 1 sqq. || 22 fort. οἷος <ὥς> ἐκεῖ-  
 νος vel οἷος ἐκεῖνως.

οὐκοῦν καὶ μᾶλλον χρῆσθαι τὸν ὀρθῶς χρώμενον φα-  
 τέον· τὸ γὰρ ἐφ' ᾧ καὶ ὡς πέφυκεν ὑπάρχειν τῷ χρω-  
 μένῳ καλῶς καὶ ἀκριβῶς. ἔστι δὴ καὶ ψυχῆς ἥτοι  
 μόνον ἢ μάλιστα πάντων ἔργον τὸ διανοεῖσθαι τε καὶ  
 5 λογίζεσθαι. ἀπλοῦν ἄρα ἤδη τοῦτο καὶ παντὶ συλλογι-  
 ζεσθαι ῥᾶδιον ὅτι ζῇ μᾶλλον ὁ διανοούμενος ὀρθῶς  
 καὶ μάλιστα πάντων ὁ μάλιστα ἀληθεύων, οὗτος δὲ 166 K.  
 ἔστιν ὁ φρονῶν καὶ θεωρῶν κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην  
 ἐπιστήμην· καὶ τό γε τελέως ζῆν τότε καὶ τούτοις  
 10 ἀποδοτέον, τοῖς φρονούσι καὶ τοῖς φρονίμοις. εἰ δὲ 66 A.  
 τὸ ζῆν ἔστι τῷ ζῶν γε ταῦτόν παντὶ ὅπερ εἶναι, δῆλον  
 ὅτι κἂν εἴη γε μάλιστα καὶ κυριώτατα πάντων ὁ φρόνι-  
 μος, καὶ τότε μάλιστα τοῦ χρόνου παντὸς ὅταν ἐνεργῇ  
 καὶ τυγχάνῃ θεωρῶν τὸ μάλιστα τῶν ὄντων γνώριμον.  
 15 ἀλλὰ μὴν ἢ γε τελεία ἐνέργεια καὶ ἀκώλυτος ἐν ἑαυτῇ  
 ἔχει τὸ χαίρειν, ὥστε ἂν εἴη ἡ θεωρητικὴ ἐνέργεια  
 πασῶν ἡδίστη. ἔτι τοίνυν ἕτερόν ἐστιν τὸ ἡδόμενον  
 πίνειν καὶ τὸ ἡδέως πίνειν· οὐδὲν γὰρ κωλύει μὴ  
 διψῶντά τινα μηδὲ οἶον χαίρει πόματι προσφερόμενον  
 20 πίνοντα χαίρειν, μὴ τῷ πίνειν ἀλλὰ τῷ συμβαίνειν  
 ἅμα θεωρεῖν ἢ θεωρεῖσθαι καθήμενον. οὐκοῦν τοῦ-  
 τον ἡδεσθαι μὲν καὶ ἡδόμενον πίνειν φήσομεν, ἀλλ'  
 οὐ τῷ πίνειν οὐδὲ ἡδέως πίνειν. οὐκοῦν οὕτως καὶ  
 βάδισιν καὶ καθέδραν καὶ μάθησιν καὶ πᾶσαν κίνησιν  
 25 ἐροῦμεν ἡδεῖαν ἢ λυπηράν, οὐχ ὅσων συμβαίνει λυπεῖ- 168 K.  
 σθαι παρουσῶν ἡμᾶς ἢ χαίρειν, ἀλλ' ὧν τῇ παρουσίᾳ  
 καὶ λυπούμεθα πάντες καὶ χαίρομεν. καὶ ζῶν οὖν  
 ἡδεῖαν ὁμοίως ἐροῦμεν, ἥς ἢ παρουσία τοῖς ἔχουσιν

2 ᾧ καὶ ὡς Vitelli: ὁ καὶ ὡς || πέφυκεν, ὑπάρχει scripse-  
 rat K || 11 τῷ ζῶν A: τὸ ζῶν.

ἡδεῖα, καὶ ζῆν ἡδέως οὐ πάντας ὅσοις ζῶσι συμβαίνει  
 χαίρειν, ἀλλ' οἷς αὐτὸ τὸ ζῆν ἡδὺ καὶ χαίρουσι τὴν  
 ἀπὸ ζωῆς ἡδονήν. οὐκοῦν τὸ ζῆν ἀποδίδομεν τῷ μὲν  
 67 A. ἐργηγορότι μᾶλλον ἢ τῷ καθεύδοντι, τῷ φρονούντι  
 δὲ ἢ τῷ ἄφρονι μᾶλλον, τὴν δ' ἀπὸ ζωῆς ἡδονήν τὴν 5  
 ἀπὸ τῆς χρήσεως γιγνομένην φάμεν εἶναι τῆς ψυχῆς·  
 τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ ζῆν ἀληθῶς. εἰ τοίνυν καὶ πολλαὶ  
 ψυχῆς εἰσι χρήσεις, ἀλλὰ κυριωτάτη γε πασῶν ἡ τοῦ  
 φρονεῖν ὅτι μάλιστα. δῆλον τοίνυν ὅτι καὶ τὴν γιγνο-  
 μένην ἀπὸ τοῦ φρονεῖν καὶ θεωρεῖν ἡδονήν ἢ μόνην 10  
 ἢ μάλιστα ἀναγκαῖον ἀπὸ τοῦ ζῆν εἶναι. τὸ ζῆν ἄρα  
 ἡδέως καὶ τὸ χαίρειν ὡς ἀληθῶς ἥτοι μόνοις ἢ μάλιστα  
 ὑπάρχει τοῖς φιλοσόφοις. ἢ γὰρ τῶν ἀληθεσιτάτων  
 νοήσεων ἐνέργεια καὶ ἀπὸ τῶν μάλιστα ὄντων πληρου-  
 170 K. μένη καὶ στέγουσα ἀεὶ μονίμως τὴν ἐνδιδομένην τελειό- 15  
 τητα, αὕτη πασῶν ἔστι καὶ πρὸς εὐφροσύνην ἀνυσίμω-  
 τάτη. ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τὸ χαίρειν τὰς ἀληθεῖς καὶ  
 ἀγαθὰς ἡδονὰς φιλοσοφετέον ἐστὶ τοῖς νοῦν ἔχουσιν.

XII. Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον ἀπὸ τῶν μερῶν τοῦτο  
 συλλογίσασθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης εὐδαιμονίας ἄνω- 20  
 θεν τὸ αὐτὸ κατασκευάσαι, λέγωμεν διαρρηθῆναι ὅτι δὴ  
 ὡς ἔχει πρὸς εὐδαιμονίαν τὸ φιλοσοφεῖν, οὕτω καὶ πρὸς  
 τὸ σπουδαῖον ἡμῖν ἢ φαῦλον εἶναι αὐτὸ διακεῖσθαι.  
 πάντα γὰρ τὰ μὲν πρὸς τοῦτο τὰ δὲ διὰ τοῦτο πᾶσιν  
 68 A. αἰρετέον εἶναι, καὶ τὰ μὲν ὡς ἀναγκαῖα τῶν πραγμά- 25  
 των τὰ δὲ ἡδέα δι' ὧν εὐδαιμονοῦμεν. οὐκοῦν τὴν  
 εὐδαιμονίαν τιθέμεθα ἥτοι φρόνησιν εἶναι καὶ τινα  
 σοφίαν ἢ τὴν ἀρετὴν ἢ τὸ μάλιστα χαίρειν <ἢ> πάντα

23 ἡμῖν <μᾶλλον> ἢ con. K: verisimilius v. 22 εὐδαιμονίαν  
 <ἢ κακοδαιμονίαν> conicias, sed neutrum necessarium videtur ||  
 25 εἶναι induxerim || 28 ἢ extremum addidit Vulcanius.



ταῦτα. οὐκοῦν εἴτε φρόνησίς ἐστι, φανερόν ὅτι μόνοις  
 ἂν ὑπάρχῃ τοῖς φιλοσόφοις τὸ ζῆν εὐδαιμόνως, εἴτε <sup>172 K.</sup>  
 ἀρετὴ ψυχῆς ἢ τὸ χαίρειν, καὶ οὕτως ἢ μόνοις ἢ  
 μάλιστα πάντων· ἀρετὴ γάρ ἐστι τὸ κυριώτατον τῶν  
 5 ἐν ἡμῖν, ἡδιστόν τε πάντων ἐστὶν ὥς ἐν πρὸς ἐν ἢ  
 φρόνησις. ὁμοίως δὲ καὶ ταῦτα πάντα ταῦτ' αὖτε τις  
 εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν, ὁριστεόν ἐστὶ τὸ φρονεῖν. ὥστε  
 φιλοσοφητέον ἂν εἴη πᾶσι τοῖς δυναμένοις· ἢ γὰρ τοι  
 τοῦτ' ἐστὶ τὸ τελῶς εὖ ζῆν, ἢ μάλιστα γε πάντων ὥς  
 10 ἐν εἰπεῖν αἴτιον ταῖς ψυχαῖς. ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν διὰ  
 τὸ παρὰ φύσιν ἴσως εἶναι τὸ γένος ἡμῶν χαλεπὸν τὸ  
 μανθάνειν τι καὶ σκοπεῖν ἐστὶ, καὶ μόλις αἰσθάνοιτο,  
 διὰ τὴν ἀφυΐαν καὶ τὴν παρὰ φύσιν ζωὴν· ἂν δέ  
 ποτε δυνηθῶμεν σωθῆναι πάλιν ὅθεν ἐληλύθαμεν, δῆ-  
 15 λον ὥς ἡδίων καὶ ῥᾶον αὐτὸ ποιήσομεν πάντες. νῦν  
 μὲν γὰρ ἀφειμένοι τῶν ἀγαθῶν διατελοῦμεν πράττον-  
 τες τὰ ἀναγκαῖα, καὶ μάλιστα πάντων οἱ μάλιστα μα-  
 κάριοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς πολλοῖς· ἐὰν δὲ τῆς οὐρα-  
 νίας ὁδοῦ λαβώμεθα καὶ ἐπὶ τὸ σύννομον ἄστρον τὴν <sup>174 K.</sup>  
 20 ζώην τὴν ἑαυτῶν ἀπερείσωμεν, τότε φιλοσοφήσομεν  
 ζῶντες ἀληθῶς καὶ θεώμενοι θεωρίας ἀμηχάνους τὸ  
 κάλλος, ἀτενίζοντες τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀρα-  
 ρότως καὶ θεώμενοι τὴν τῶν θεῶν ἀρχήν, εὐφραινό-  
 μενοι καὶ χαίροντες συνεχῶς ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν, ἡδόμενοι

19 ἐπὶ τὸ σύνν. ἄστρον] cf. Plat. Tim. p. 42 B. || 21 sq. cf. Plat. Civit. X p. 615 A θεῶν ἀμηχάνους τὸ κάλλος.

7 ἀφειμένοι emendat Vulcanius || 12 <ἂν> αἰσθάνοιτο scribendum: τις addi voluit A, quo facile carebimus (cf. Bonitz, Ind. Arist. p. 589<sup>b</sup>, 47 sqq.). conicias etiam plura excidisse post αἰσθάνεσθαι || 19 σύννομον A in Castigatt.: σύννομον in textu et rurs. in marg.

χωρὶς πάσης λύπης. οὕτως οὖν ἐπιόντες εἰς πᾶσαν  
 εὐδαιμονίαν εὐρίσκομεν ἡμῖν συμβαλλόμενον τὸ φιλο-  
 σοφεῖν· διόπερ αὐτοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι ἄξιον ὥς σπου-  
 δαιοτάτου καὶ μάλιστα ἡμῖν προσήκοντος.

XIII. Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀπὸ τῶν περὶ φιλοσοφίας <sup>5</sup>  
 ἐννοιῶν ποιήσασθαι τινα ἐπὶ τοῦτο παρόκλησιν, ἴθι  
 δὴ καὶ ἀπὸ τούτων ἐπέλθωμεν οὕτως. κινδυνεύου-  
 σιν ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας  
 λεληθέναι τοὺς ἄλλους, ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοῖς ἐπιτη-  
 δεύουσιν ἢ ἀποθνήσκειν τε καὶ τεθνάναι. καὶ μάλα <sup>10</sup>  
<sup>176 K.</sup> εἰκότως. λέληθε γὰρ τοὺς πολλοὺς ἢ τε θανατῶσι  
 καὶ ἢ ἄξιοι εἰσι θανάτου καὶ οἷου θανάτου οἱ ὥς  
 ἀληθῶς φιλόσοφοι. θάνατος μὲν οὖν ἐστὶν οὐκ ἄλλο  
 τι ἢ ἡ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴ, καὶ  
 70 A. ἐστὶ τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς <sup>15</sup>  
 ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χω-  
 ρὶς δὲ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσαν αὐτὴν  
 καθ' αὐτὴν εἶναι. τούτου δὴ οὖν οὕτως ἔχοντος,  
 εἰκότως δὴ οὐκ ἔστι φιλόσοφον ἀνδρὸς ἐσπουδακέναι  
 περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἷον σίτων <sup>20</sup>  
 τε καὶ ποτῶν, οὐδὲ τὰς τῶν ἀφροδισίων· ἀλλ' οὐδὲ  
 τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας ἐντίμους ἡγή-  
 σεται ὁ τοιοῦτος, οἷον ἱματίων διαφερόντων κτήσεις  
 καὶ ὑποδημάτων, καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς  
 περὶ τὸ σῶμα οὐ τιμᾶ, ἀτιμάζει δὲ καθόσον μὴ πολλὴ <sup>25</sup>  
<sup>178 K.</sup> ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν. ὅλως δοκεῖ ἢ τοῦ τοιούτου  
 πραγματεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθόσον

7. p. 62, 29 Plat. Phaedon. p. 64 A—65 D.

5 περὶ tuentur etiam summaria p. 4, 24 || 6 τοῦτο Scaliger: τούτου.

δύναται ἀφεστάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετρα-  
φθαι. καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις οὖν δῆλός ἐστιν ὁ φιλό-  
σοφος ἀπολύων ὅτι μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ  
σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.  
5 καὶ δοκεῖ γέ που διὰ τοῦτο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις,  
ὧς μὴδὲν ἡδὺ τῶν τοιούτων μὴδὲ μετέχει αὐτῶν, οὐκ  
ἄξιον εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι  
ὁ μὴδὲν φροντίζων τῶν ἡδονῶν αἰ διὰ τοῦ σώματος  
εἶσι. καὶ μὴν περὶ γε αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως  
10 κτήσιν ἐμπόδιον τὸ σῶμα, ἐάν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσῃ 71 A.  
κοινωνὸν συμπαραλαμβάνῃ. οἷον τὸ τοιόνδε λέγω·  
οὐκ ἔχει ἀλήθειάν τινα ὅψις τε καὶ ἀκοή τοῖς ἀνθρώ-  
ποις· τὰ γὰρ τοιαῦτα οἱ ποιεῖται αἰεὶ ἡμῖν θρυλλοῦσιν,  
ὅτι οὔτε ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὁρῶμεν. καίτοι  
15 εἰ αὐταὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς  
εἶσι μὴδὲ σαφεῖς, σχολῇ αἶ γε ἄλλαι· πᾶσαι γὰρ που  
τούτων φανυλότεραί εἰσιν. οὐκοῦν εἰ ἡ ψυχὴ τῆς ἀλη- 180 K.  
θείας ἀποτρυγχάνει, ὅταν μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι  
σκοπεῖν (δῆλον γὰρ ὅτι τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' αὐτοῦ),  
20 πάντως που ἐν τῷ λογίζεσθαι, εἶπερ που ἄλλοθι,  
κατάδηλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων. λογίζεται δέ  
γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τούτων μὴδὲν παρα-  
λυπῇ, μήτε ἀκοή μήτε ὅψις μήτε ἀλγηδῶν μὴδέ τις  
ἡδονή, ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνηται  
25 ἔωσα χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθόσον δύνηται μὴ κοινω-  
νοῦσα αὐτῷ μὴδὲ ἀπτομένη ὁρέγεται τοῦ ὄντος. οὐκ-  
οῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα  
ἀτιμάζει τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ  
καθ' αὐτὴν γίγνεσθαι.

22 που τότε PK: ποῦ (sic) ποτε || 25 δύναται P.

Μάλιστα δὲ ἔσται τοῦτο δῆλον ἀπὸ τῆς τῶν εἰδῶν  
72 A. θεωρίας. τὸ γὰρ δίκαιον αὐτὸ καὶ καλὸν καὶ ἀγαθὸν  
καὶ πάντα οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τὸ ὅ ἐστιν, οὐδεπώποτε  
τις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν, οὐδὲ ἄλλη τινὶ αἰσθήσει  
τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψατο αὐτῶν, ἀλλ' ὅς ἂν 5  
182 K. μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσῃται αὐτὸ  
ἕκαστον διανοηθῆναι περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗτος ἂν ἐγγύ-  
τατα ἴοι τοῦ γινῶναι ἕκαστον. οὐκοῦν ἐκεῖνος ἂν τοῦτο  
ποιήσῃεν καθαρῶτατα, ὅστις ὁ τι μάλιστα αὐτῇ τῇ  
διανοίᾳ ἴοι ἐφ' ἕκαστον, μήτε τὴν ὅψιν παρατιθέμενος 10  
ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε ἄλλην αἰσθήσιν ἐφέλκων μὴδε-  
μίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὐτὴν εἰλι-  
κρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλικρινὲς  
ἕκαστον ἐπιχειροῖ θηρεῦν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγείς  
ὁ τι μάλιστα ὀφθαλμῶν τε καὶ ὥτων καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν 15  
ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὥς ταράττοντος καὶ οὐκ ἔωστος  
τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν, ὅταν  
κοινωνῇ. οὗτος γὰρ ἐστιν, εἶπερ τις ἄλλος, ὁ τευξό-  
μενος τοῦ ὄντος. ἀνάγκη δὴ οὖν ἐκ πάντων τούτων  
παρίστασθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίοις φιλο- 20  
σόφοις, ὥστε καὶ πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἅττα λέγειν,  
ὅτι κινδυνεύει τι ὥσπερ ἀτραπὸς ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ  
73 A. τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, ὅτι, ἔως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν  
184 K. καὶ ξυμπεφυρμένην <ἡ> ἡμῶν ἡ ψυχὴ μετὰ τοιούτου  
κακοῦ, οὐ μῆποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὗ ἐπιθυμοῦμεν· 25  
φραμὲν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ  
ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν

2. p. 65, 6 Plat. Phaedon. p. 65 D—67 B.

3 οὐδὲ πώποτε, ut solet || 21 ἅττα || 22 τοι vel τις Platonis  
codd. || 24 ἡ ex P addidit A || 25 κτησόμεθα Scaliger.



τροφήν· ἔτι δὲ ἂν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδί-  
 ζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν. ἐρώτων δὲ καὶ  
 ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ  
 φλυαρίας ἐμπίπλησιν ἡμᾶς, ὥστε τὸ λεγόμενον ὡς  
 5 ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγί-  
 γνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις  
 καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα καὶ αἱ τού-  
 του ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν  
 πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκα-  
 10 ζόμεθα κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου  
 θεραπείᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας  
 πέρι διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δὲ ἔσχατον πάντων ὅτι,  
 ἂν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ καὶ τρα-  
 πώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὐ-  
 15 πανταχοῦ παραπίπτον θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν  
 καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν  
 τὰληθές, ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι, εἰ μέλλομεν<sup>186 K.</sup>  
 ποτε καθαρῶς τι εἶσεσθαι, ἀπαλλακτέον αὐτοῦ καὶ<sup>74 A.</sup>  
 αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε,  
 20 ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται οὗ ἐπιθυμοῦμέν τε καὶ φαιμεν  
 ἐρασταὶ εἶναι, φρόνησις, ἐπειδὴν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ  
 λόγος σημαίνει, ζῶσι δὲ οὐ. εἰ γὰρ μὴ οἷόν τε μετὰ  
 τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γινῶναι, δυοῖν τὰ ἑτερα,  
 ἢ οὐδαμοῦ ἔστι κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ τελευτήσασθαι·  
 25 τότε γὰρ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἔσται ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ  
 σώματος, πρότερον δὲ οὐ. καὶ ἐν ᾧ ἂν ζῶμεν, οὕτως  
 ὡς ἔοικεν ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἂν ὅ τι  
 μάλιστα μηδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν,  
 ὅ τι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου

14 τι, ἐν] τί ἐν || 15 παραπίπτον || 23 δυοῖν θάτερον P.

φύσεως ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ὁ θεὸς  
 αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. καὶ οὕτω μὲν καθαρὸι ἀπαλλα-  
 τόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὡς τὸ εἶκος, μετὰ  
 188 K. τοιούτων ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν  
 πᾶν τὸ εἰλικρινές· τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως τὸ ἀληθές.<sup>5</sup>  
 μὴ καθαρῷ γὰρ καθαρῷ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ.  
 κάθαρσις δὲ τοῦτο ξυμβαίνει, ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λόγῳ  
 λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅ τι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος  
 75 A. τὴν ψυχὴν καὶ ἐθίσει αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν  
 ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι, καὶ<sup>10</sup>  
 οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ  
 ἐν τῷ ἔπειτα μόνην καθ' αὐτὴν, ἐκλυομένην ὥσπερ  
 ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος. τοῦτο δὲ θάνατος ὀνο-  
 μάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος.  
 λύειν δὲ γε αὐτὴν, ὡς φαιμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μά-<sup>15</sup>  
 λιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφούντες ὀρθῶς, καὶ τὸ μελέ-  
 τημα αὐτὸ τοῦτο ἐστὶ τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρι-  
 σμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ὥστε τὸ μέγιστον ἡμῖν  
 ἀγαθὸν ἢ φιλοσοφία παρέχουσα, τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν  
 ἐν τῇ ψυχῇ καὶ γενέσει δεσμῶν, περισπούδαστος ἂν<sup>20</sup>  
 εἴη διαφερόντως.

190 K. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία τοῖς οὕτω  
 διακειμένοις μάλιστα προσήκει, καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν  
 καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς  
 ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ<sup>25</sup>

7. 18 Plat. Phaedon. p. 67 C—D || 22. p. 67, 16 Plat. Phae-  
 don. p. 68 C—69 D.

2 οὕτω || 6 sq. θεμιτὸν ἦ. κάθαρσις (ex P) Cobet: θεμιτόν.  
 ἢ κάθ. || 7 τοῦτο et 8 τῷ || 8 μάλιστα (ex P) Scaliger: καθ' αὐ-  
 τὴν || 16 μόνοι PK: μόνην: an μόνον?

κοσμίως, τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγοροῦσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν. εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὴν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. οἶσθα γὰρ 76 A.  
 5 δῆπου ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν. οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσι. τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δεῖ ἀνδρεῖοί εἰσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι. καίτοι ἄλογόν γε δεῖ τινὰ καὶ δειλίᾳ  
 10 ἀνδρείον εἶναι. τί δὲ οἱ κόσμιοι αὐτῶν; οὐ ταῦτόν τούτῳ πεπόνθασιν; ἀκολασίᾳ τινὶ σῶφρονές εἰσι; καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν 192 K.  
 εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ ἐτέρων ἡδονῶν  
 15 στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατούμενοις ὑπ' ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοιον ἐστὶν ὃ νῦν δὴ  
 20 ἔλεγον, τρόπον τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. οὐ τοίνυν αὕτη ἐστὶν ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγὴ, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, μείζω πρὸς ἐλάττω, ὥσπερ νομίσματα, ἀλλ' ἢ ἐκεῖνο μόνον τὸ 77 A.  
 25 νόμισμα ὀρθόν, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἢ καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ συλλήβδην ἀληθῆς ἀρετὴ μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγινομένων 194 K.

11 εἶσι (sic) pr., corr. εἶναι || 19 ἄλλων] sic || fort. τούτῳ, at cf. P ubi ὃ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ κτλ. || 20 ἔλεγε || 24 et 27 ἢ] ἢ et ἢ.

καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων σκιαγραφία τίς ἐστὶν ἢ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ ἀληθὲς ἔχει, τὸ δὲ ἀληθὲς τῷ 5  
 ὄντι ἐστὶ κάθαρός τις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ αὕτη ἢ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἢ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοι εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι ὅτι ὅς ἂν ἀμύητος 10  
 ἢ ἀτέλεστος εἰς Αἰδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶ γὰρ δὴ, φασὶν οἱ περὶ τὰς τελετὰς, 'ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάρκχοι δὲ τε  
 196 K. παῦροι', οὗτοι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι 15  
 ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες. εἰ τοίνυν καὶ ἀρετὴν τελείαν  
 78 A. καὶ κάθαρσιν τῆς ψυχῆς φιλοσοφία μόνη παρέχειν πέφυκε, μόνῃς αὐτῆς ἀντιλαμβάνεσθαι ἄξιον. εἰς γὰρ θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ  
 ἀπίοντι οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ. 20  
 ἀλλὰ τούτων ἔνεκα οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόασιν αὐταῖς αὐτούς, οὐχὶ οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι· οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας 25  
 δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρχοί τε καὶ οἱ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἅπασιν ἐκεῖνοι οἷς τι μέλει τῆς ἐαυτῶν ψυχῆς, ἀλλὰ μὴ σώματι πλάτ-

18. p. 70, 9 Plat. Phaedon. p. 82 B—84 B.

23 αὐτούς || 28 ὥ, quod et σώματα esse potest.



τοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ πορεύ- 198 K.  
ονται αὐτοῖς, ὥς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται, αὐτοὶ δὲ  
ἡγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ  
τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμοῦ ταύτῃ τρέπονται  
5 ἐκείνη ἐπόμενοι, ἢ ἐκείνη ὑψηλεῖται. γινώσκουσι  
γὰρ οἱ φιλομαθεῖς ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν  
ἢ φιλοσοφία ἀτεχνῶς διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ  
προσκεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥσπερ δι' ἐργ-  
μοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα ἀλλὰ μὴ αὐτὴν 79 A.  
10 δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλινδουμένην, καὶ  
τοῦ ἐργμοῦ τὴν δεινότητα κατιδοῦσα ὅτι δι' ἐπιθυμίας  
ἐστίν, ὥς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος ξυλλήπτωρ  
εἴη τῷ δεδέσθαι, — ὅπερ οὖν λέγω, γινώσκουσιν  
οἱ φιλομαθεῖς ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἢ φιλοσοφία  
15 ἔχουσιν αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ  
λύειν ἐπιχειρεῖ, ἐνδεικνυμένη ὅτι ἀπάτης <μὲν> μεστὴ  
ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν  
ᾧτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ  
τούτων μὲν ἀναχωρεῖν ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χρῆ-  
20 σθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι  
παρακελενομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἀλλ' ἢ 200 K.  
αὐτὴν αὐτῇ, ὅ τι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸ  
καθ' αὐτὸ τῶν ὄντων, ὅ τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ  
ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ  
25 τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ ὁρατόν, ὃ δὲ αὐτὴ  
ὁρᾷ νοητόν τε καὶ ἀειδές. ταύτῃ οὖν τῇ λύσει οὐκ  
οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦσθαι ἢ τοῦ ὡς ἀληθῶς φιλο-  
σόφου ψυχὴ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπι-

5 ἐκείνη utrobique || 8 et 11 ἐργμοῦ P || 16 μὲν ex P ad-  
didit K || 20 εἰς αὐτὴν || 22 αὐτῇ] αὐτῇ || 26 ἀειδές PA: ἀηδές.

θυμιῶν καὶ λυπῶν καθόσον δύναται, λογιζομένη ὅτι,  
80 A. ἐπειδάν τις σφόδρα ἡσθῇ ἢ λυπηθῇ ἢ φοβηθῇ ἢ ἐπι-  
θυμήσῃ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν ὥς  
ἂν τις οἰηθείη, οἷον ἢ νοσήσας ἢ τι ἀναλώσας διὰ  
τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὁ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ 5  
ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό,  
ὅτι δὴ ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε  
ἡσθῆναι σφόδρα ἢ λυπηθῆναι ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡγεῖσθαι,  
περὶ ὃ ἂν πάσχη μάλιστα τοῦτο, τοῦτο ἐναργέστατόν  
202 K. τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον· ταῦτα δὲ 10  
μάλιστα ὁρατά. οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα  
καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος, ἐπεὶ ἐκάστη ἡδονὴ καὶ  
λύπη ὥσπερ ἦλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ  
σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, δοξάζουσιν  
ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἅπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῇ. ἐκ γὰρ 15  
τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγ-  
κάζεται, οἶμαι, ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίνεσθαι  
καὶ οἷα μηδέποτε εἰς Αἰδοῦ καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλ'  
ἀεὶ ἀναπλέα τοῦ σώματος ἐξίεναι, ὥστε ταχὺ πάλιν  
πίπτειν εἰς ἄλλο σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη [μὴ] 20  
81 A. ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου  
τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. τούτων  
τοίνυν ἔνεκα οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμιοί εἰσι καὶ  
ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἔνεκά φασιν. ἀλλ' οὕτω  
λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν 25  
οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν,  
λυούσης δὲ ἐκείνης αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς

1 λυπῶν καὶ φόβων P || 4 ἢ τί || 6 οὐ λογίζεται PK: συλλο-  
γίζεται || 8 ἐπὶ τῷ P || 10 τοιαῦτα δὲ (non τε) Scaliger || 11 τὰ  
ὁρατά Heindorf. || 12 ἐπεὶ ἐκάστη ἡδονὴ scripsit K: ἐπὶ ἐκάστη  
ἡδονῇ || 20 μὴ deleuit K || 27 αὐτὴν] sic.

καὶ λύπαις ἐαυτὴν πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον <sup>204 K.</sup>  
 ἔργον πράττειν, Πενελόπης τινὰ ἐναντίως ἰστὸν μετα-  
 χειριζομένης· ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα,  
 ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ αἰεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθὲς  
<sup>5</sup> καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη καὶ ὑπ'  
 ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἶεται οὕτω δεῖν ἕως ἂν ζῇ,  
 καὶ ἐπειδὴν τελευτήσῃ εἰς τὸ ξυγγενὲς καὶ εἰς τὸ  
 τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων  
 κακῶν. ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης ἐφόδου φαίνεται ἡμῖν  
<sup>10</sup> φιλοσοφία ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνθρωπίνων δεσμῶν παρ-  
 ἔχειν καὶ λύσιν τῆς γενέσεως καὶ περιαγωγὴν ἐπὶ τὸ  
 ὄν καὶ γνῶσιν τῆς ὄντως ἀληθείας καὶ κάθαρσιν ταῖς  
 ψυχαῖς. εἰ δὲ ἐν τούτῳ μάλιστα ἐστὶν ἡ ὄντως εὐδαι-  
 μονία, σπουδαστέον περὶ αὐτήν, εἴπερ ὄντως βουλό-  
<sup>15</sup> μεθα μακάριοι εἶναι.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε διανοηθῆναι ἄξιον, ὅτι εἴπερ <sup>82 A.</sup>  
 ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπιμελείας δὴ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ  
 χρόνου μόνου τούτου ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ'  
 ὑπὲρ τοῦ παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν  
<sup>20</sup> ἂν δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει. εἰ μὲν γὰρ  
 ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντός ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦν <sup>206 K.</sup>  
 τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἅμα ἀπηλ-  
 λάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν  
 δὲ ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὔσα, οὐδεμία ἂν εἴη  
<sup>25</sup> αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν οὐδὲ σωτηρία πλὴν τοῦ ὡς  
 βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γὰρ  
 ἄλλο ἔχουσα εἰς Ἄιδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς  
 παιδείας τε καὶ τροφῆς, ἃ δὴ καὶ λέγεται μέγιστα  
 ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθύς ἐν ἀρχῇ

τῆς ἐκεῖσε πορείας. ἡ μὲν γὰρ ἀμείνων ψυχὴ μετὰ  
 θεῶν οἰκεῖ καὶ περιπορεύεται κατ' οὐρανὸν βελτίονός  
 τε λήξεως τυγχάνει, ἡ δὲ ἀδίκων ἔργων ἀψαμένη καὶ  
 ἀνοσιουργίας πλησθεῖσα καὶ ἀσεβείας εἰς τὰ ὑπὸ γῆν  
 δικαιωτήρια ἐλθοῦσα δίκης τῆς προσηκούσης μεταλαγ-  
<sup>5</sup> χάνει. ὧν δὴ ἕνεκα χρὴ πᾶν ποιεῖν, ὥστε ἀρετῆς καὶ  
 φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον  
<sup>83 A.</sup> καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη. καὶ τούτων δὴ ἕνεκα θαρρεῖν χρὴ  
 περὶ τῇ ἐαυτοῦ ψυχῇ ἄνδρα, ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν  
 ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἴασε <sup>10</sup>  
 χαίρειν, ὡς ἄλλοτρίους τε ὄντας καὶ πλεον θάτερον  
<sup>208 K.</sup> ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ περὶ τὸ μανθάνειν  
 ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἄλλοτρίῳ  
 ἀλλὰ τῷ ἐαυτῆς κόσμῳ, σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη  
 καὶ ἀνδρεία καὶ ἐλευθερία καὶ ἀληθεία, οὕτω περι-  
<sup>15</sup> μένει τὴν εἰς Ἄιδου πορείαν, ὡς πορευσόμενος ὅταν  
 ἡ εἰμαρμένη καλῇ. τούτων δὴ οὖν οὕτως ἐχόντων οὐ  
 χρημάτων δεῖ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἔσται ὡς πλείστα,  
 οὐδὲ δόξης καὶ τιμῆς, ἀλλὰ φρονήσεως καὶ ἀληθείας  
 καὶ τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς βελτίστη ἔσται. οὐ γὰρ δεῖ <sup>20</sup>  
 τὰ πλείστου ἄξια περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι, τὰ δὲ  
 φανυλότερα περὶ πλείονος. οὕτε σώμάτων οὖν ἐπι-  
 μελεῖσθαι οὕτε χρημάτων δεῖ πρότερον, οὐδὲ οὕτως  
 σφόδρα ὡς τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσται· οὐ γὰρ  
 ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα <sup>25</sup>  
 καὶ τᾶλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις πάντα καὶ ἰδία καὶ

3. 5 ἡ δὲ ἀδίκων — μεταλαγχάνει] cf. Plat. Phaedr. p. 249 A ||  
 6. 17 Plat. Phaedon. p. 114 C—115 A || 17. p. 72, 1 cf. Plat. apol.  
 Socr. p. 30 A—B.



δημοσίᾳ. ἐν τι οὖν τοῦτο διανοεῖσθαι δεῖ ἀληθές, ὅτι οὐκ ἔσται ἀνδρὶ ἀγαθῷ κακὸν οὐδὲν οὔτε ζῶντι οὔτε τελευτήσαντι, οὐδὲ ἀμελεῖται ὑπὸ θεῶν τὰ τούτου <sup>84 A.</sup> πράγματα, ὥστε εἰς ἑαυτὸν διανηρτῆσθαι πάντα τὰ <sup>210 K.</sup> ἀγαθὰ τὰ εἰς εὐδαιμονίαν φέροντα, καὶ ὁ τούτου ἐγγύτατα παρεσκευασμένος οὗτος ἂν μάλιστα μακαριώτατος διαζήσειεν. τοιαῦται ἔστωσαν καὶ αἱ ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὴν εἰς φιλοσοφίαν προτροπὴν ἔφοδοι.

XIV. Δεῖ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ βίου τῶν κορυφαίων ἐν φιλοσοφίᾳ ἀνδρῶν ἐπομένως ταῖς Πυθαγόρου ὑποθήκαις ποιήσασθαι τὴν προτροπὴν. οἱ γὰρ τοιοῦτοί που ἐκ νέων πρῶτον μὲν εἰς ἀγορὰν οὐκ ἴσασι τὴν ὁδόν, οὐδὲ ὅπου δικαστήριον ἢ βουλευτήριον ἢ τι κοινὸν ἄλλο τῆς πόλεως συνέδριον, νόμους δὲ καὶ ψηφίσματα λεγόμενα ἢ γεγραμμένα οὔτε ὁρῶσιν οὔτε ἀκούουσι· σπουδαὶ δὲ ἑταιριεῶν ἐπ' ἀρχὰς καὶ σύνοδοι καὶ δεῖπνα καὶ σὺν αὐλητρίσι κῶμοι, οὐδὲ ὕναρ πράττειν προσίσταται αὐτοῖς. εὖ δὲ ἢ κακῶς τις γέγονεν ἐν πόλει, ἢ τί τῷ κακόν ἐστίν ἐκ προγόνων γεγονὸς ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μᾶλλον αὐτὸν λέληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χόες. <sup>212 K. 85 A.</sup> καὶ ταῦτα πάντα οὐδ' ὅτι οὐκ οἶδεν, οἶδεν· οὐδὲ γὰρ αὐτῶν ἀπέχεται τοῦ εὐδοκίμεῖν χάριν, ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα μόνον ἐν τῇ πόλει κείται αὐτοῦ καὶ ἐπι-  
25 δημεῖ, ἢ δὲ διάνοια, ταῦτα πάντα ἡγησαμένη σμικρὰ

1. 4 Plat. apol. Socr. p. 41 C—D || 4 ὥστε εἰς ἑαυτὸν κτλ.] cf. Plat. Menex. p. 247 E (infra p. 91, 26 sqq.) || 11. p. 77, 25 Plat. Theaet. p. 173 C—177 B.

4 δὴ ἀνηρτῆσθαι? || 5 τοῦ || 18 sq. εὖ δὲ ἢ κακῶς τίς (superscr. τι) γέγονεν ἐν πόλει ἢ τί τὸ κακόν (superscr. τίς τῶν κακῶν) ἐστίν ἐκ προγόνων γεγονώς (sic); cf. P.

καὶ οὐδέν, ἀτιμάσασα πανταχῇ πέτεται κατὰ Πίνδαρον τὰ τε γὰρ ὑπένερχε καὶ τὰ ἐπίπεδα γεωμετροῦσα, οὐρανοῦ τε ὑπερ ἀστρονομοῦσα καὶ πᾶσαν πάντῃ φύσιν ἐρευνωμένη τῶν ὄντων ἐκάστου ὅλου, εἰς τῶν ἐγγύς οὐδὲν ἑαυτὴν συγκαθιέει. ὥσπερ δὴ καὶ Θαλῆν <sup>5</sup> ἀστρονομοῦντα καὶ ἀναβλέποντα πεσόντα εἰς φρέαρ Θοῤῥατὰ τις ἐμμελὴς καὶ χαρίεσσα θεραπαινὶς ἀποσκῶψαι λέγεται, ὥς τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ προθυμοῖτο εἰδέναι, τὰ δὲ ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λαν-  
214 K. θάνοι αὐτόν. ταῦτόν δὲ ἀρκεῖ σκῶμμα ἐπὶ πάντας <sup>10</sup> ὅσοι ἐν φιλοσοφίᾳ διάγουσι. τῷ γὰρ ὄντι τὸν τοιοῦτον ὁ μὲν πλησίον καὶ ὁ γείτων λέληθεν, οὐ μόνον ὃ τι πράττει, ἀλλ' ὀλίγου καὶ <εἰ> ἄνθρωπός ἐστιν ἢ τι ἄλλο θρέμμα· τί δὴ ποτ' ἐστὶν ἄνθρωπος καὶ τί τῇ τοιαύτῃ φύσει προσήκει διαφέρειν τῶν ἄλλων ἢ <sup>15</sup> 86 A. ποιεῖν ἢ πάσχειν, ζητεῖ τε καὶ πράγματ' ἔχει διερευνώμενος. τοιγάρτοι ἰδίᾳ τε συγγιγνόμενος ὁ τοιοῦτος ἐκάστῳ καὶ δημοσίᾳ, ὅταν ἐν δικαστηρίῳ ἢ που ἄλλοθι ἀναγκασθῇ περὶ τῶν παρὰ πόδας καὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς διαλέγεσθαι, γέλωτα παρέχει οὐ μόνον Θοῤῥατῆις <sup>20</sup> ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλῳ ὄχλῳ, εἰς φρέατά τε καὶ πᾶσαν ἀπορίαν ἐμπίπτων ὑπὸ ἀπειρίας, καὶ ἡ ἀσχημοσύνη δεινὴ, δόξαν ἀβελτηρίας παρεχομένη. ἐν τε γὰρ ταῖς λοιδορίαις ἰδίον ἔχει οὐδὲν οὐδένα λοιδορεῖν αὐτὸς οὐκ εἰδώς κακὸν οὐδὲν οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ μεμελετη-  
25 κέναι· ἀπορῶν οὖν γελοῖος φαίνεται· ἐν τε τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς τῶν ἄλλων μεγαλαυχίαις οὐ προσποιήτως,

1 distinctio post οὐδέν est in codice || 3 ὑπεραστρονομοῦσα || 6 ἄνω βλέποντα et 9 ἐμπροσθεν P || 13 εἰ ex P addidit A || 14 δὴ] δέ PA || ἄνθρωπος cum Cobeto malim || 17 συγγιγνόμενος PA: συγγιγνομένοις || 18 ἐκάστῳ PK: ἕκαστος || 24 αὐτὸς] αὐτ' P || 27 προσποιητῶς.

ἀλλὰ τῷ ὄντι γελῶν ἐνδηλος γιγνόμενος ληρώδης δοκεῖ <sup>216</sup> K.  
εἶναι. τύραννόν τε γὰρ ἢ βασιλέα ἐγκωμιαζόμενον  
ἐνα τῶν νομέων οἶον συμβώτην ἢ ποιμένα ἢ τινα βου-  
κόλον ἡγεῖται ἀκούειν εὐδαιμονιζόμενον πολὺ βδάλ-  
5 λοντα γάλα, δυσκολώτερον δὲ ἐκείνων ζῶον καὶ ἐπι-  
βουλότερον ποιμαίνειν τε καὶ βδάλλειν νομίζει αὐτούς,  
ἀγροῖκον δὲ καὶ ἀπαίδευτον ὑπὸ ἀσχολίας οὐδὲν ἦττον <sup>87</sup> A.  
τῶν νομέων τὸν τοιοῦτον ἀναγκαῖον γίνεσθαι, σηκὸν  
ἐν ὄρει τὸ τεῖχος περιβεβλημένον. γῆς δὲ ὅταν μυρία  
10 πλέθρα ἢ ἔτι πλείω ἀκούσῃ ὥς τις ἄρα κεκτημένος  
θαυμαστὰ πλήθει κέκτηται, πάνσμικρα δοκεῖ ἀκούειν,  
εἰς ἅπασαν εἰωθὼς τὴν γῆν βλέπειν. τὰ δὲ δὴ γένη  
ὑμνούντων, ὥς γενναῖός τις ἐπὶ πάππους πλουσίους  
ἔχων ἀποφῆναι, παντάπασιν ἀμβλὺ καὶ ἐπὶ σμικρὸν  
15 ὁρώντων ἡγεῖται τὸν ἔπαινον, ὑπὸ ἀπαιδευσίας οὐ  
δυναμένων εἰς τὸ πᾶν αἰεὶ βλέπειν οὐδὲ λογίζεσθαι  
ὅτι πάππων καὶ προγόνων μυριάδες ἐκάστῳ γερόνασιν  
ἀναρίθμητοι, ἐν αἷς πλούσιοι καὶ πτωχοὶ καὶ βασιλεῖς <sup>218</sup> K.  
καὶ δοῦλοι βάρβαροί τε καὶ Ἕλληνες πολλάκις μυρίοι  
20 γερόνασιν ὀψοῦν, ἀλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι κατα-  
λόγῳ προγόνων σεμνυνομένων καὶ ἀναφερόντων εἰς  
Ἡρακλέα τὸν Ἀμφιτρυώνος <ἄτοπα αὐτῷ παταφαίνεται  
τῆς σμικρολογίας, ὅτι δὲ ὁ ἀπ' Ἀμφιτρυώνος> εἰς τὸ  
ἄνω <πεντεκαεικοστός> τοιοῦτος ἦν οἷα συνέβαινε  
25 αὐτῷ τύχη, καὶ ὁ πεντηκοστός ἀπ' αὐτοῦ, γελᾷ οὐ  
δυναμένων λογίζεσθαί τε καὶ χαυνότητα ἀνοήτου ψυχῆς <sup>88</sup> A.  
ἀπαλλάττειν. ἐν ἅπασι δὴ τούτοις ὁ τοιοῦτος ὑπὸ  
τῶν πολλῶν καταγελάται, τὰ μὲν ὑπερηφάνως ἔχων,

3 συμβώτην PK: τῶν συμβωτῶν || 11 πλήθει PA: πλήθη |  
22 sq. verba ἄτοπα — Ἀμφιτρυώνος et 24 πεντεκαεικοστός ex P  
addidit A.

ὥς δοκεῖ, τὰ δ' ἐν ποσὶν ἀγνοῶν τε καὶ ἐν ἐκάστοις  
ἀπορῶν. ὅταν δέ γέ τινα αὐτὸς ἐλκύσῃ ἄνω, καὶ  
ἐθελήσῃ τις αὐτῷ ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Τί ἐγὼ σὲ ἀδικῶ  
ἢ σὺ ἐμέ; εἰς σκέψιν αὐτῆς δικαιοσύνης τε καὶ  
ἀδικίας, τί τε ἐκότερον αὐτοῖν καὶ τί τῶν πάντων ἢ <sup>5</sup>  
220 K. ἀλλήλων διαφέρετον; ἢ ἐκ τοῦ Εἰ βασιλεὺς εὐδαί-  
μων κεκτημένος πολὺ χρυσίου, [ἢ] βασιλείας πέρι  
καὶ ἀνθρωπίνης ὅλως εὐδαιμονίας καὶ ἀθλιότητος ἐπί-  
σκεψιν, ποῖω τέ τινα ἐστὸν καὶ τίνα τρόπον ἀνθρώπου  
φύσει προσήκει τὸ μὲν κτήσασθαι αὐτοῖν, τὸ δὲ ἀπο- <sup>10</sup>  
φυγεῖν, — περὶ πάντων τούτων ὅταν αὐτὸς δέῃ λόγον  
διδόναι τὸν σμικρὸν ἐκείνον τὴν ψυχὴν καὶ δορυμὴν  
καὶ δικανικόν, πάλιν αὐτὸς τὰ ἀντίστροφα ἀποδίδωσιν.  
ἰλιγγιῶν τε ἀπὸ ὑψηλοῦ κρεμασθεὶς καὶ βλέπων μετ-  
έωρος ἄνωθεν ὑπὸ ἀηθείας ἀδημονῶν τε καὶ ἀπορῶν <sup>15</sup>  
89 A. καὶ βαρβαρίζων γέλωτα Θράτταις μὲν οὐ παρέχει οὐδ'  
ἄλλῳ ἀπαιδεύτῳ οὐδενί (οὐδὲ γὰρ αἰσθάνονται), τοῖς  
δὲ ἐναντίως ἢ ὥς ἀνδραπόδοις τραφεῖσι πᾶσιν. οὗτος  
δὲ ἐκατέρου τρόπος τῆς ζωῆς· ὁ μὲν τῷ ὄντι ἐν  
ἐλευθερίᾳ τε καὶ σχολῇ τεθραμμένον, ὃν δὴ <δεῖ> <sup>20</sup>  
222 K. φιλόσοφον καλεῖν, <ὧ> ἀνεμέσθητον εὐήθει δοκεῖν καὶ  
οὐδενὶ εἶναι, ὅταν εἰς δουρικὰ ἐμπέσῃ διακονήματα,  
οἶον στρωματοδέσμων μὴ ἐπισταμένου συσκευάσασθαι  
μηδὲ ὄψον ἡδύναι ἢ θῶπας λόγους· ὁ δ' αὐτὸς τὰ μὲν  
τοιαῦτα πάντα δυναμένου τορῶς θατέρου καὶ ὀξέως <sup>25</sup>  
διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι <δὲ> οὐκ ἐπισταμένου ἐπὶ

7 ἢ delevi: an χρυσίου ἢ, βασ.? || 9 τέ τινα PA: γέ τινας ||

10 αὐτοῖν PK: αὐτήν || 13 πάλιν αὐτὸς τὰ AP: πάλιν αὐτὰ || 18 ἐναν-  
τίως PK: ἐναντίοις || 20 ὃν δεῖ ex apogr. Ciz. K: an καλεῖς  
cum P? || 21 ὧ ex P addidit A || 23 ἐπισταμένου ex P scripsi:  
ἐπισταμένους || 25 θατέρου] τε PA || 26 δὲ ex P addidit K.



δεξιὰ ἐλευθέρως οὐδὲ ἀρμονίαν λόγων λαβόντος ὀρθῶς  
 ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν εὐδαιμόνων βίον ἀληθῆ.  
 οἶμαι δὴ οὖν, εἰ πείθονται οἱ ἄνθρωποι τούτοις,  
 πλείονα ἂν εἰρήνην καὶ κακὰ ἐλάττω κατ' αὐτοὺς  
 5 ἔσεσθαι. τὰ μὲν οὖν κακὰ οὐτ' ἀπολέσθαι δυνατόν  
 (ὑπεναντίον γὰρ τι τῷ ἀγαθῷ ἀεὶ εἶναι ἀνάγκη), οὐτ'  
 ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρῦσθαι, τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ  
 τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ καὶ πει- 90 A.  
 ρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκεῖσε φεύγειν ὅ τι τάχιστα. φυγῇ  
 10 δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν· ὁμοίωσις δὲ δίκαιον  
 καὶ ὅσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι. ἀλλὰ γὰρ οὐ  
 πάνυ ῥᾷδιον πείσαι, ὥς ἄρα οὐχ ὧν ἔνεκα οἱ πολλοί  
 φασὶ δεῖν πονηρίαν μὲν φεύγειν ἀρετὴν δὲ διώκειν,  
 τούτων χάριν τὸ μὲν ἐπιτηδεύειν τὸ δ' οὐ, ἵνα δὴ 224 K.  
 15 μὴ κακὸς καὶ ἵνα ἀγαθὸς δοκῇ εἶναι. ταῦτα μὲν γὰρ  
 ἔστιν ὁ λεγόμενος γραῶν ὕθλος, ὥς ἔμοι φαίνεται·  
 τὸ δὲ ἀληθὲς ὧδε λέγομεν. θεὸς οὐδαμῇ οὐδαμῶς  
 ἄδικος, ἀλλ' ὥς οἶόν τε δικαιοτάτος, καὶ οὐκ ἔστιν  
 αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὅς ἂν ἡμῶν αὖ γένηται ὅ τι  
 20 δικαιοτάτος. περὶ τοῦτο καὶ ἡ ὥς ἀληθῶς δεινότης  
 ἀνδρὸς καὶ ἡ οὐδένευιά τε καὶ ἀνανδρία. ἡ μὲν γὰρ  
 τούτου γνῶσις σοφία καὶ ἀρετὴ ἀληθινή, ἡ δὲ ἄγνοια  
 ἀμαθία καὶ κακία ἐναργής· αἱ δὲ ἄλλαι δεινότητές τε  
 δοκοῦσαι καὶ σοφαί ἐν μὲν πολιτικαῖς δυναστείαις  
 25 γιγνόμεναι φορτικαί, ἐν δὲ τέχναις βάνανσοι. τῷ οὖν  
 ἀδικοῦντι καὶ ἀνόσια λέγοντι ἢ πράττοντι μακροῦ ἄριστ' 91 A.  
 ἔχει τι τὸ μὴ συγχωρεῖν δεινῷ ὑπὸ πανουργίας εἶναι·  
 ἀγάλλονται γὰρ τῷ ὀνειδέει καὶ οἶονται ἀκούειν ὅτι οὐ  
 λῆροί εἰσι, γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλὰ ἄνδρες οἷους δεῖ ἐν

21 ἀνανδρία PA: ἀνδρεία || 24 δοκοῦσαι PA: δοκοῦσι.

πόλει τοὺς σωθησομένους. λεκτέον οὖν τὸ ἀληθές, ὅτι  
 τοσοῦτῳ μᾶλλον εἰσιν οἷοι οὐκ οἶονται, ὅτι οὐχὶ  
 οἶονται· ἀγνοοῦσι γὰρ ζημίαν ἀδικίας, ὃ δεῖ ἤκιστα  
 226 K. ἀγνοεῖν. οὐ γὰρ ἔστιν ἦν δοκοῦσι, πληγαί τε καὶ  
 θάνατοι, ὧν ἐνίοτε πάσχουσιν οὐδὲν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ 5  
 ἦν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. παραδειγμάτων γὰρ ἐν τῷ  
 ὄντι ἐστώτων, τοῦ μὲν θείου εὐδαιμονεστάτου, τοῦ δὲ  
 <ἀθέου> ἀθλιωτάτου, οὐχ ὀρῶντες ὅτι οὕτως ἔχει,  
 ὑπὸ ἡλιθιότητός τε καὶ τῆς ἐσχάτης ἀνοίας λανθάνουσι  
 τῷ μὲν ὁμοιούμενοι διὰ τὰς ἀδίκους πράξεις, τῷ δὲ 10  
 ἀνομοιούμενοι. οὗ δὴ τίνουσι δίκην ζῶντες τὸν εἰκότα  
 βίον ὃ ὁμοιοῦντο. ἐὰν δὲ εἴπωμεν ὅτι, ἐὰν μὴ ἀπαλ-  
 λαγῶσι τῆς δεινότητος, καὶ τελευτήσαντας αὐτοὺς  
 92 A. ἐκεῖνος μὲν ὁ τῶν κακῶν καθαρὸς τόπος οὐ δέξεται,  
 ἐνθάδε δὲ τὴν αὐτοῖς ὁμοιότητα τῆς διαγωγῆς ἀεὶ 15  
 ἔξουσιν, κακοὶ κακοῖς ξυνόντες, ταῦτα δὴ καὶ παντά-  
 πασιν ὥς δεινοὶ καὶ πανοῦργοι ἀνοήτων τινῶν ἀκού-  
 σονται, καὶ μάλα δὴ ὑπέρογκον φρονοῦντες. ἐν μέντοι  
 τι αὐτοῖς συμβέβηκεν, ὅταν ἰδίᾳ λόγον δέῃ δοῦναί  
 τε καὶ δέξασθαι περὶ ὧν ψέγουσι, καὶ ἐθελήσωσιν 20  
 ἀνδρικῶς πολὺν χρόνον ὑπομεῖναι καὶ μὴ ἀνάνδρως  
 φεύγειν, τότε ἀτόπως τελευτῶντες οὐκ ἀρέσκουσιν  
 228 K. αὐτοὶ αὐτοῖς περὶ ὧν λέγουσι, καὶ ἡ ῥητορικὴ ἐκεῖνη  
 πως ἀπομαραίνεται, ὥστε παίδων δοκεῖν μηδὲν δια-  
 φέρειν. εἰ δὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ ὁ βίος θειότερός 25  
 τε εἶναι καὶ εὐδαιμονέστερος φαίνεται τῶν ἐν φιλο-  
 σοφίᾳ διαγόντων, οὐδὲν ἄλλο χρὴ πράττειν ἢ φιλο-  
 σοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι γενναίως.

8 ἀθέου ex P addidit A || 11 τίνουσι PA: τείνουσι || 15 αὐ-  
 τοῖς || 19 ὅταν] ὅτι ἂν PA, at cf. Schanzii adn. crit. ad Theaet.  
 p. 177 B || 20 ἐθελήσωσιν PA: ἐθελήσουσιν || 24 πῶς.

XV. Μετὰ ταῦτα δὴ ἀπεικάζει δει τοιοῦτον πάθει  
τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας.  
ἰδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ οἰκήσει σπηλαιώ- 93 A.  
δει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούση  
5 μακρὰν παρὰ πᾶν τὸ σπήλαιον, ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων  
ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀνχένας, ὥστε  
μένειν τε αὐτοὺς εἰς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὁρᾶν, κύκλῳ  
δὲ τὰς κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνατοὺς περιάγειν,  
φῶς δὲ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον  
10 ὀπίσθεν αὐτῶν, μεταξὺ δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμο-  
τῶν ἐπάνω ὁδόν, παρ' ἣν εἶναι τειχίον ὠκοδομημένον,  
ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρό- 230 K.  
κειται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὧν τὰ θάνατα δει-  
κνύουσιν. ἔτι τοίνυν ὅρα παρὰ τοῦτο τὸ τειχίον φέ-  
15 ροντας ἀνθρώπους σκεύη τε παντοδαπὰ ὑπερέχοντα τοῦ  
τειχίου καὶ ἀνδριάντας καὶ ἄλλα ξῶα λίθινά τε καὶ  
ξύλινα καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκός, τοὺς μὲν  
φθεγγόμενους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων.  
τὴν δὴ ἄτοπον εἰκόνα ταύτην καὶ τοὺς δεσμώτας τοὺς  
20 ἀτόπους θῆς εἶναι ὁμοίους ἡμῖν. τοὺς γὰρ τοιοῦτους  
πρῶτον μὲν ἑαυτῶν τε καὶ ἀλλήλων οἶει ἂν τι ἑώρα-  
κέναι ἄλλο πλὴν τὰς σκιὰς τὰς ὑπὸ τοῦ πυρὸς εἰς τὸ  
κατ' ἀντικρὺ αὐτῶν τοῦ σπηλαίου προσπιπτούσας;  
οὐδὲν ἄλλο. πῶς γάρ, εἰ ἀκινήτους γε τὰς κεφαλὰς  
25 ἔχειν ἠναγκασμένοι εἶεν διὰ βίου; τί δὲ τῶν παρα- 94 A.  
φερομένων; οὐ ταῦτόν τοῦτο; τί μήν; εἰ οὖν δια-  
λέγεσθαι οἱοί τ' εἶεν πρὸς ἀλλήλους, οὐ ταῦτα ἡγῇ

1. p. 82, 4 Plat. Civit. VII p. 514 A—517 C.

3 ἰδε || 26 τοῦτο; τί μήν; Cobet ex P: τούτοις μήν.

ἂν τὰ ὄντα αὐτοὺς ὀνομάζειν, ἅπερ ὁρᾶν; ἀνάγκη.  
232 K. τί δ'; εἰ καὶ ἡχῶ τὸ δεσμωτήριον ἐκ τοῦ κατ' ἀντικρὺ  
ἔχοι, ὁπότε τις τῶν παριόντων φθιγγέταιτο, οἶει ἂν ἄλλο  
τι αὐτοὺς ἡγεῖσθαι τὸ φθεγγόμενον ἢ τὴν παριούσαν  
σκιάν; οὐδὲν ἄλλο. παντάπασιν δὴ οὖν οἱ τοιοῦτοι 5  
οὐκ ἂν ἄλλο τι νομίζοιεν τὸ ἀληθὲς ἢ τὰς τῶν σκευ-  
αστῶν σκιὰς. πολλὴ ἀνάγκη. σκόπει οὖν αὐτῶν λύειν  
τε καὶ ἴασιν τῶν τε δεσμῶν καὶ τῆς ἀφροσύνης, οἷα  
τις ἂν εἴη, εἰ φύσει τοιάδε ξυμβαίνοι αὐτοῖς; ὁπότε  
τις λυθείη καὶ ἀναγκάζοιτο ἐξαίφνης ἀνίστασθαι τε 10  
καὶ περιάγειν τὸν ἀνχένα καὶ βαδίζειν καὶ πρὸς τὸ  
φῶς ἀναβλέπειν, πάντα δὲ ταῦτα ποιῶν ἀλγοῖ τε καὶ  
διὰ τὰς μαρμαρυγὰς ἀδυνατοῖ καθορᾶν ἐκεῖνα ὧν  
τότε τὰς σκιὰς ἑώρα, τί ἂν οἶει αὐτὸν εἰπεῖν, εἰ τις  
αὐτῷ λέγοι ὅτι τότε μὲν ἑώρα φλυαρίας, νῦν δὲ μᾶλλον 15  
τι ἐγγυτέρω τοῦ ὄντος καὶ πρὸς μᾶλλον ὄντα τετραμ-  
95 A. μένος ὀρθότερον βλέπει, καὶ δὴ καὶ ἕκαστον τῶν  
παριόντων δεικνὺς αὐτῷ ἀναγκάζοι ἐρωτῶν ἀποκρι-  
νασθαι ὃ τι ἐστίν; οὐκ οἶει αὐτὸν ἀπορεῖν τε ἂν καὶ  
ἡγεῖσθαι τὰ τότε ὁρώμενα ἀληθέστερα ἢ τὰ νῦν δει- 20  
κνύμενα; πάντως δήπου. οὐκοῦν καὶ εἰ πρὸς αὐτὸ  
τὸ φῶς ἀναγκάζοι αὐτὸν βλέπειν, ἀλγεῖν τε ἂν τὰ  
ὄμματα καὶ φεύγειν ἀποστρεφόμενον πρὸς ἐκεῖνα ἃ  
234 K. δύναται καθορᾶν, καὶ νομίζειν ταῦτα τῷ ὄντι σαφέ-  
στερα τῶν δεικνυμένων; εἰ δὲ ἐντεῦθεν ἔλκοι τις 25  
αὐτὸν βία διὰ τραχείας τῆς ἀναβάσεως καὶ ἀνάν-  
τους, καὶ μὴ ἀνείη πρὶν ἐξελκύσειεν εἰς τὸ τοῦ ἡλίου  
φῶς, ὀδυνᾶσθαι τε ἂν καὶ ἀγανακτεῖν ἐλκόμενον; καὶ

8 οἷα || 9 εἰ PA: ἡ || 14 οἷη || 15 αὐτῷ PA: αὐτὸ || 20 τὰ  
τότε PA: τὰ τε || 27 ἂν εἴη || 28 <ἀρα οὐχ> ὀδυνᾶσθαι A ex P.



ἐπειδὴ πρὸς τὸ φῶς ἔλθοι, αὐγῆς ἂν ἔχοντα τὰ ὅμματα μεστὰ ὁρᾶν οὐδ' ἂν ἐν δύνασθαι τῶν <νῦν> λεγομένων ἀληθῶν, ὥστε ἐξαίφνης αὐτοῖς προσβάλλοντας; συνηθείας δὴ, οἶμαι, δέοιτ' ἂν, εἰ μέλλοι τὰ ἄνω ὄψεσθαι· καὶ πρῶτον μὲν τὰς σκιὰς ἂν ὁρᾶστα καθορῶν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐν τοῖς ὕδασι τὰ τε τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἶδωλα, ὕστερον δὲ αὐτὰ· ἐκ δὲ τούτων τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν νύκτωρ ἂν ὁρᾶν θεάσαιοτο, προσβλέπων τὸ τῶν ἄστρον τε καὶ σελήνης φῶς, ἢ μεθ' ἡμέραν τὸν ἥλιόν τε καὶ τὸ τοῦ ἡλίου. τελευταῖον δὴ, οἶμαι, τὸν ἥλιον οὐκ ἐν ὕδασι οὐδ' ἐν ἀλλοτρίᾳ ἔδρᾳ φαντάσ-<sup>96 A.</sup> ματα αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ δύναιτ' ἂν κατιδεῖν καὶ θεάσασθαι οἷός τε ἐστὶ. καὶ<sup>236 K.</sup> μετὰ ταῦτ' ἂν ἤδη συλλογίζοιτο περὶ αὐτοῦ, ὅτι οὗτος ὁ τὰς τε ὥρας παρέχων καὶ ἐνιαυτοὺς καὶ πάντα ἐπιτροπεύων τὰ ἐν τῷ ὁρωμένῳ τόπῳ, καὶ ἐκείνων ὧν σφεῖς ἐώρων τρόπον τινὰ πάντων αἴτιος. δῆλον γὰρ ὅτι ἐπὶ ταῦτα ἂν μετ' ἐκεῖνα ἔλθοι. τί οὖν; ἀνα-<sup>20</sup> μιμνησκόμενον αὐτὸν τῆς πρώτης οἰκήσεως καὶ τῆς ἐκεῖ σοφίας καὶ τῶν τότε ξυνδεσμωτῶν οὐκ ἂν οἶει αὐτὸν μὲν εὐδαιμονίζειν τῆς μεταβολῆς, τοὺς δὲ ἐλεεῖν; καὶ μάλα. τιμαὶ δὲ καὶ ἔπαινοι εἴ τινες ἦσαν αὐτοῖς τότε παρ' ἀλλήλων καὶ γέρα τῷ ὀξύτατα καθορῶντι<sup>25</sup> τὰ παριόντα, καὶ μνημονεύοντι μάλιστα ὅσα τε πρότερα αὐτῶν καὶ ὕστερα εἶωθε καὶ ἅμα πορεύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων δὴ δυνατώτατα ἀπομαντευομένῳ τὸ μέλλον ἤξειν, δοκεῖς ἂν αὐτὸν ἐπιθυμητικῶς αὐτῶν ἔχειν καὶ

2 νῦν add. A ex P || 3 ὥς et προσβάλλοντα malit K || 10 σελήνης PA: σεληνῶν || 13 ἀλλ' αὐτὸν || 21 οἷη || 22 αὐτὸν || 24 παρ' PA: περὶ || 28 δοκεῖς PA: δοκῆς.

ζηλοῦν τοὺς παρ' ἐκείνοις τιμωμένους τε καὶ ἐνδυναστεύοντας, ἢ τὸ τοῦ Ὀμήρου ἂν πεπονθέναι καὶ σφόδρα βούλεσθαι ἐπάρουρον ἐόντα θητευέμεν ἄλλῳ ἂν-<sup>97 A.</sup> ὁρᾶ παρ' ἀκλήρῳ καὶ ὁτιοῦν ἂν πεπονθέναι μᾶλλον ἢ ἐκεῖνά τε δοξάζειν καὶ ἐκείνως ζῆν; οὕτως ἔγωγε οἶμαι,<sup>5</sup> πᾶν μᾶλλον πεπονθέναι ἂν δέξασθαι ἢ ζῆν ἐκείνως. καὶ τόδε δὴ ἐννόησον· εἰ πάλιν ὁ τοιοῦτος καταβὰς εἰς τὸν αὐτὸν θάκον καθίζοιτο, ἄρ' οὐ σκότους ἀνάπλεως σχοίη τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξαίφνης ἤκων ἐκ τοῦ ἡλίου; μάλα γε. τὰς δὲ δὴ σκιὰς ἐκείνας πάλιν εἰ δέοι αὐτὸν<sup>10</sup> γνωματεύοντα διαμιλλᾶσθαι τοῖς αἰεὶ δεσμώταις ἐκείνοις, ἐν ᾧ ἀμβλυωπεῖ, πρὶν καταστῆναι τὰ ὅμματα, οὗτος δὲ ὁ χρόνος μὴ πάνυ ὀλίγος εἴη τῆς συνηθείας, ἄρα οὐ γέλωτ' ἂν παρέχοι, καὶ λέγοιτο ἂν περὶ αὐτοῦ, ὥς ἀναβὰς ἄνω διεφθαρμένος ἤκει τὰ ὅμματα, καὶ ὅτι<sup>15</sup> οὐκ ἄξιον οὐδὲ πειρᾶσθαι ἀνιέναι, καὶ τὸν ἐπιχειροῦντα λύειν τε καὶ ἀνάγειν, εἴ πως ἐν ταῖς χερσὶ δύναιτο λαβεῖν καὶ ἀποκτείνειν, ἀποκτινύναι ἂν; σφόδρα γε. ταύτην τοίνυν τὴν εἰκόνα προσαπτέον ἄπασαν ὥς ἀληθῶς τοῖς λεγομένοις, τὴν μὲν δι' ὄψεως<sup>20</sup> φαινομένην ἔδραν τῇ τοῦ δεσμωτηρίου οἰκήσει ἀφομοιοῦντα, τὸ δὲ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῇ φῶς τῇ τοῦ ἡλίου<sup>98 A.</sup> δυνάμει· τὴν δὲ ἄνω ἀνάβασιν καὶ θέαν τῶν ἄνω τὴν<sup>240 K.</sup> εἰς τὸν νοητὸν τόπον τῆς ψυχῆς ἀνοδὸν τιθεῖς οὐχ ἁμαρτήσῃ τῆς ἀληθείας. αὕτη δὲ πού οὕτω φαίνεται<sup>25</sup> ἐν τῷ γνωστῷ τελευταία ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα καὶ μόγις ὁρᾶσθαι, ὀφθεῖσα δὲ συλλογιστέα εἶναι ὥς ἄρα πᾶσι πάντων αὕτη ὁρθῶν τε καὶ καλῶν αἰτία, ἐν τε ὁρατῷ

3 ἐπ' ἄρουρον || 21 ἔδραν || 25 ἁμαρτή || 26 τελευταία ita scriptum ut proclivi errore legas τελευταίως.

φῶς καὶ τὸν τούτου κύριον τεκοῦσα, ἐν τε νοητῷ αὐτῇ κυρία ἀλήθειαν καὶ νοῦν παρεχομένη, καὶ ὅτι δεῖ ταύτην ἰδεῖν τὸν μέλλοντα ἐμφρόνως πράξειν ἢ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ. εἰ δὴ τοῦτο ἔργον ἐστὶ τῆς παιδείας, καὶ 5 τοσοῦτον πρόκειται τὸ διάφορον αὐτῆς πρὸς τὴν ἀπαιδευσίαν, τί ἂν ἄλλο ἀρμόζοι ἢ παιδείας ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ φιλοσοφίας, τῶν δὲ νῦν δοκούντων εἶναι περισπουδάστων τοῖς πολλοῖς ἀφίεσθαι ὥς οὐδεμίαν ἐχόντων εἰς εὐδαιμονίαν ῥοπὴν ἀξιόλογον;

10 XVI. Ἔτι τοίνυν, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, δεῖ νοῆσαι περὶ αὐτῶν τοιόνδε τι, τὴν παιδείαν οὐχ οἷόν τινες ἐπαγ- 242 K. γελλόμενοι φασιν εἶναι, τοιαύτην καὶ εἶναι. φασὶ δέ που οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης ἐντιθέναι, οἷον 99 A. τυφλοῖς ὀφθαλμοῖς ὄψιν ἐντιθέντες. ὁ δὲ γε νῦν λό- 15 γος σημαίνει ταύτην τὴν ἐνούσαν ἐκάστῳ δύναμιν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τὸ ὄργανον ᾧ καταμανθάνει ἕκαστος, οἷον εἰ ὄμμα μὴ δυνατὸν ἦν ἄλλως ἢ ξὺν ὄλῳ τῷ σώματι στρέφειν πρὸς τὸ φανὸν ἐκ τοῦ σκοτώδους, οὕτως ξὺν ὄλῳ τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περιεκτέον 20 εἶναι, ἕως ἂν εἰς τὸ ὄν καὶ τοῦ ὄντος τὸ φανότατον δυνατὴ γένηται ἀνασχέσθαι θεωμένη· τοῦτο δ' εἶναί φημεν τὰγαθόν. τούτου τοίνυν αὐτοῦ τέχνη ἂν εἴη, τῆς περιγωγῆς, τίνα τρόπον ὥς ῥᾶστά τε καὶ ἀνυσιμώτατα μεταστραφῆσεται, οὐ τοῦ ἐμποιεῖσθαι αὐτῷ <τὸ> 25 ὁρᾶν, ἀλλ' ὥς ἔχοντι μὲν αὐτό, οὐκ ὁρθῶς δὲ τετραμμένῳ οὐδὲ βλέποντι οἷ ἔδει, τοῦτο δεῖ μηχανήσασθαι. αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρεταὶ καλούμεναι ψυχῆς κινδου-

10. p. 83, 19 Plat. Civit. VII p. 518 B—519 B.

8 ἀφίεσθαι (ἀφειῖσθαι Scaliger) Cobet: ἀφιεῖσθαι || 11 immo οἶαν cum P || 12 φησι compend. || 16 ᾧ PA: ὃ || 24 τὸ ex P addidit A.

νεύουσιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος (τῷ ὄντι 244 K. γὰρ οὐκ ἐνούσαι πρότερον ὕστερον ἐμποιεῖσθαι ἔθεσι καὶ ἀσκήσεσιν), ἢ δὲ τοῦ φρονῆσαι παντὸς μᾶλλον θειότερου τινὸς τυγχάνει, ὥς ἔοικεν, οὐσα, ὃ τὴν μὲν δύναμιν οὐδέποτε ἀπόλλυσιν, ὑπὸ δὲ τῆς περιγωγῆς 5 χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερὸν γίγνεται. ἢ οὐπω ἐννενόηκας τῶν λεγομένων μὲν πονηρῶν, σοφῶν δέ, ὥς δριμύ μὲν βλέπει τὸ ψυχάριον καὶ ὀξέως διορᾷ ταῦτα ἐφ' ἃ τέτραπται, ὥς οὐ φάυλην ἔχον τὴν ὄψιν, κακία δὲ ἠναγκασμένον ὑπηρε- 10 τεῖν, ὥστε ὅσῳ ἂν ὀξύτερον βλέπῃ, τοσοῦτῳ πλείω κακὰ ἐργαζόμενον; τοῦτο μέντοι τὸ τῆς τοιαύτης φύσεως εἰ ἐκ παιδὸς εὐθύς κοπτόμενον περιεκόπη τὰς τῆς γενέσεως συγγενεῖς ὥσπερ μολυβδίδας, αἱ δὴ ἐδωδαῖς τε καὶ τοιούτων ἡδοναῖς τε καὶ λιχνείαις 15 προσφνεῖς γιγνόμεναι περὶ τὰ κάτω στρέφουσι τὴν τῆς ψυχῆς ὄψιν, ὣν εἰ ἀπαλλαγὴν περιστρέφετο εἰς τὰ ἀληθῆ, καὶ ἐκεῖνα ἂν τὸ αὐτὸ τοῦτο τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων ὀξύτα<τα ἐώρα, ὥς>περ καὶ ἐφ' ἃ νῦν τέτραπται.

Νῦν δὴ οὖν, ὁπότε ἐνταῦθα γεγόναμεν, καὶ τὸ 20 246 K. τῆς φιλοσοφίας ἔργον ὁποῖόν ἐστι φαίνεται, καὶ ὥς ἐστὶ τίμιον αὐτόθεν ἐστὶ κατάδηλον. τὸ γὰρ περιαιρεῖν τὴν γένεσιν ἀπὸ τῆς ψυχῆς καὶ ἐκκαθαίρειν τὴν λογίζεσθαι δυναμένην αὐτῆς ἐνέργειαν μάλιστα αὐτῇ προσήκει. οὗτος οὖν ἄριστος τρόπος τοῦ βίου, τὴν 25 δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἀσκοῦντας καὶ ζῆν καὶ τεθνάναι. τούτῳ οὖν ἐπώμεθα, εἰ βουλοίμεθα ὄντως εὐδαιμονήσειν.

25. 27 οὗτος — ἐπώμεθα] Plat. Gorg. p. 527 E.

7 ἢ || 19 inter ὀξύτα (sic) et περ lacuna fere XX litter.: explevit A ex P || 27 ἐπώμεθα ex apogr. Ciz. K: ἐπόμεθα.



XVII. Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀπὸ τῶν παλαιῶν λόγων καὶ 101 A.  
 τῶν μύθων τῶν ἱερῶν τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν Πυθα-  
 γορείων ὑπομνησαι τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τὴν αὐτὴν  
 παράκλησιν, ἀρχώμεθα καὶ τούτου ἐντεῦθεν. ὁρθῶς  
 5 λέγονται οἱ μηδενὸς δεόμενοι εὐδαίμονες εἶναι, καὶ  
 ὡς τῶν ἀπεράντους ἐχόντων τὰς ἐπιθυμίας δεινὸς ὁ  
 βίος. οὐ γὰρ τι θαυμάζοιμ' ἄν, εἰ Εὐριπίδης ἀληθῆ  
 ἐν τοῖσδε λέγει, λέγων τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν  
 μὲν ἐστὶ κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν; καὶ  
 10 ἡμεῖς τῷ ὄντι ἴσως τέθναμεν· ἥδη γὰρ του ἔγωγε καὶ  
 ἤκουσα τῶν σοφῶν, ὡς νῦν ἡμεῖς τέθναμεν, καὶ τὸ  
 μὲν σῶμά ἐστὶν ἡμῖν σῆμα, τῆς δὲ ψυχῆς τοῦτο, ἐν ᾧ  
 ἐπιθυμῖαι εἰσὶ, τυγχάνει ὃν οἶον ἀναπεῖθεσθαι καὶ 248 K.  
 μεταπίπτειν ἄνω κάτω, καὶ τοῦτο ἄρα τις μυθολογῶν  
 15 κομψὸς ἀνὴρ, ἴσως Σικελικὸς τις ἢ Ἰταλικὸς τις,  
 παράγων τῷ ὀνόματι διὰ τὸ πιθανόν τε καὶ πιστικόν  
 ὠνόμασε πίθον, τοὺς δὲ ἀνοήτους ἀμνήτους· τῶν δὲ  
 ἀνοήτων τοῦτο τῆς ψυχῆς, οὐ αἱ ἐπιθυμῖαι εἰσὶ, τὸ  
 ἀκόλαστον αὐτοῦ καὶ οὐ στεγανόν, ὡς τετρημένος εἴη 102 A.  
 20 πίθος διὰ τὴν ἀπληστίαν ἀπεικάσας. τούναντίον δὲ  
 οὗτος τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ἐνδείκνυται, ὡς τῶν ἐν  
 Αἰδοῦ, τὸ ἀειδὲς δὲ λέγων, οὗτοι ἀθλιώτατοί εἰσιν  
 οἱ ἀμύητοι, καὶ φοροῖεν εἰς τὸν τετρημένον πίθον  
 ὕδωρ ἑτέρῳ τοιοῦτῳ τετρημένῳ κοσκίνῳ. τὸ δὲ κόσκι-  
 25 νον ἄρα λέγει, ὡς ἔφη ὁ πρὸς ἐμὲ λέγων, τὴν ψυχὴν  
 εἶναι· τὴν δὲ ψυχὴν κοσκίνῳ ἀπείκασε τὴν τῶν ἀνοή-  
 των ὡς τετρημένην, ἅτε οὐ δυναμένην στέγειν δι' ἀπι-

4. p. 85, 26 Plat. Gorg. p. 492 E—494 B.

13 ὃν οἶον PA: ὅμοιον || 15 ἴσως PA: ἴσος || 16 πιστικόν]  
 sic || 22 ἀηδὲς || εἰσιν] immo εἶεν (cf. Cobet, Mnemos.<sup>2</sup> II 138.  
 Stob. Flor. 121, 36).

στίαν τε καὶ λήθην. ταῦτα ἐπεικῶς μὲν ἐστὶν ὑπὸ τι  
 ἄτοπα, δηλοῖ μὴν ὃ ἐγὼ βούλομαι ἐνδείξασθαι, ὡς χρὴ  
 250 K. μεταθέσθαι ἀπὸ τοῦ ἀπλήστως καὶ ἀκολάστως ἔχοντος  
 βίου ἐπὶ τὸν κοσμίως καὶ τοῖς ἀεὶ παροῦσιν ἱκανῶς  
 καὶ ἔξαρκούντως ἔχοντα βίον, καὶ πείθεσθαι εὐδαιμο- 5  
 νεστέρους εἶναι τοὺς κοσμίους τῶν ἀκολάστων. φέρε  
 δὴ οὖν καὶ ἄλλην εἰκόνα εἰπὼ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου  
 τὴν νῦν. σκόπει γὰρ εἰ τοιόνδε δοκεῖ περὶ τοῦ βίου  
 ἑκατέρου, τοῦ τε σώφρονος καὶ τοῦ ἀκολάστου, οἶον εἰ  
 δυοῖν ἀνδροῖν ἑκατέρῳ πίθοι πολλοὶ εἶεν, καὶ τῷ μὲν 10  
 ἑτέρῳ ὑγιεῖς καὶ πλήρεις, ὁ μὲν οἴνου ὁ δὲ μέλιτος  
 103 A. ὁ δὲ γάλακτος καὶ ἄλλοι πολλοὶ πολλῶν, νάματα δὲ  
 σπάνια καὶ χαλεπὰ ἐκάστου τούτων εἴη καὶ μετὰ πολ-  
 λῶν πόνων καὶ χαλεπῶν ἐκποριζόμενα· ὁ μὲν οὖν  
 ἕτερος πληρωσάμενος μήτε ἐποχετεύοι μηδέ τι φρον- 15  
 τίξοι, ἀλλ' ἐνεκα τούτων ἡσυχίαν ἔχοι· τῷ δ' ἑτέρῳ  
 τὰ μὲν νάματα, ὥσπερ καὶ ἐκείνῳ, δυνατὰ μὲν πορί-  
 ζεσθαι εἴη, χαλεπὰ δέ, τὰ δὲ ἀγγεῖα τετρημένα καὶ  
 σαθρά, ἀναγκάζοιτο δὲ ἀεὶ καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν πιμ-  
 πλάναι αὐτά, ἢ τὰς ἐσχάτας λυποῖτο λύπας· ἄρα τοιού- 20  
 του ὄντος τοῦ βίου, οὐκ ἔσται εὐδαιμονέστερος ὁ τοῦ  
 252 K. κοσμίου ἢ τοῦ ἀκολάστου; ὁ μὲν γὰρ τῷ ὡς πλεῖστον  
 ἐπιρρεῖν ἔχει τὸ εὐδαιμον, ἐν ᾧ πολὺ ἀνάγκη καὶ τὸ  
 ἀπὸν εἶναι καὶ μεγάλα ἅττα τὰ τρήματα εἶναι ταῖς  
 ἐκροαῖς, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ χαραδριοῦ τινα βίον 25  
 διαζῆν· ὁ δὲ πεπληρωμένος εἰσάπαξ τῶν οἰκείων ἀγα-  
 θῶν ἀντάρκης ἀεὶ διαμένει πάντα τὸν χρόνον. τοιαύτη  
 τίς ἐστὶ καὶ ἡ ἀρχαιοπρεπὴς παράκλησις ἐπὶ τὴν τῆς  
 ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν.

8 τῇ νῦν P || 15 μηδέ] μήτε P || 21 ante ὄντος addit ἑκα-  
 τέρον P || 24 ἀπὸν PA: ἄβιον.

XVIII. Ταύτη δ' ἐστὶ συγγενὴς καὶ ἄλλη ἔφοδος <sup>104 A.</sup>  
 ἢ κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ σώματι φαινομένων  
 ἐναργῶν ἐπὶ τὰ τῆς ψυχῆς μεταβαίνουσα κακὰ τε καὶ  
 ἀγαθὰ, καὶ τῶν μὲν κακῶν χωρίζουσα καὶ πρὸς τὰ  
<sup>5</sup> αἰσχροῦ ἀλλοτριοῦσα τὴν προαίρεσιν ἡμῶν, τῶν δὲ  
 ἀγαθῶν ἀντιλαμβάνεσθαι παντὶ σθένει παρακελευο-  
 μένη, καὶ πρὸς τὰ καλὰ οἰκιοῦσα ἡμῶν τὴν διάνοιαν  
 ἐξ ἅπαντος τρόπου. οἷον εἰ τὰ πάθη τοῦ σώματος  
 φευκτὰ καὶ τὰ νοσήματα, πολὺν δὴπου πρότερον τὰ  
<sup>10</sup> τῆς ψυχῆς, καὶ εἰ ἡ νόσος τοῦ σώματος οὐ βιωτὸν  
 ἡμῖν τὸν βίον ἀπεργάζεται, πολὺν δὴπου πρότερον  
 ἢ ἀδικία νόσος οὖσα τῆς ψυχῆς ἀφόρητόν ἐστι τῷ <sup>254 K.</sup>  
 ἔχοντι, καὶ εἰ τὸ σῶμα ἀσυμμέτρως διακείμενον ἀπόλ-  
 λυσιν ἡμῶν τὴν τελειότητα τῆς ψυχῆς, ὅταν ἐκείνο,  
<sup>15</sup> ὃ ζῶμεν, πλημμελῶς ἔχη καὶ στασιάζῃ πρὸς ἑαυτό,  
 οὐκ ἔνεστιν ὁρθῶς διαβιῶναι. μετῴμεν δὴ καὶ ἐπὶ  
 θάτερα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ὥσπερ γὰρ τάξεως  
 καὶ κόσμου τὰ ἡμέτερα σώματα τυχόντα χρηστὰ ἂν  
 εἴη, ἀταξίας δὲ μοχθηρὰ, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ ἀταξίας  
<sup>20</sup> μὲν τυχοῦσα ἔσται πονηρὰ, χρηστὴ δὲ ἡ τάξεώς τινος  
 καὶ κόσμου ἐπιλαβοῦσα. ἐπὶ μὲν οὖν τῷ σώματι ὄνομά  
 ἐστὶ τῷ ἐκ τῆς τάξεώς τε καὶ τοῦ κόσμου γιγνομένῳ <sup>105 A.</sup>  
 ὑγεία, ἰσχύς· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγιγνομένῳ  
 ἐκ τῆς τάξεως καὶ τοῦ κόσμου νόμιμόν τε καὶ νόμος  
<sup>25</sup> ὄνομα κεῖται. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοῦ σώματος τάξεσι  
 τὸ ὑγιεινὸν ἀποδίδομεν, ἐξ οὗ ἐν αὐτῷ ὑγίεια γίγνεται  
 καὶ ἄλλη ἀρετὴ τοῦ σώματος, οὕτως ἐπὶ ταῖς τῆς

17. p. 87, 29 Plat. Gorg. p. 504 A—505 B; sed 87, 3 sq. οἷς  
 — ψυχῆς ex Phaedon. p. 82 D (supra p. 67, 28).

13 sq. ἀσυμμέτρως et ἀπόλλυσιν Cobet: συμμέτρως et ἀπό-  
 λυσιν || 26 ἢ ὑγίεια ex apogr. Ciz. K || 27 καὶ ἡ ἄλλη P.

ψυχῆς κοσμήσεσιν ὁ νόμος λέγεται, ὅθεν καὶ νόμιμοι  
 γίνονται καὶ κόσμιοι· ταῦτα δ' ἐστὶ δικαιοσύνη τε  
 καὶ σωφροσύνη. οὐκοῦν ἐκεῖνοι οἷς τι μέλει τῆς ἑαυτῶν  
 ψυχῆς πρὸς ταῦτα βλέποντες καὶ τοὺς λόγους προσοί-  
 σουσι ταῖς ψυχαῖς, οὓς ἂν λέγωσι, καὶ τὰς πράξεις ἀπά- <sup>5</sup>  
 σας, καὶ δῶρον ἔαν τι διδῶσι, δώσουσι, καὶ ἔαν τι  
 ἀφαιρῶνται, ἀφαιρήσονται, πρὸς τοῦτο αἰετὸν νοῦν  
<sup>256 K.</sup> ἔχοντες, ὅπως ἂν αὐτῶν δικαιοσύνη μὲν ἐν ταῖς ψυχαῖς  
 γίγνηται, ἀδικία δὲ ἀπαλλάττηται, καὶ σωφροσύνη μὲν  
 ἐγγίγνηται, ἀκολασία δὲ ἀπαλλάττηται, καὶ ἡ ἄλλη <sup>10</sup>  
 ἀρετὴ ἐγγίγνηται, κακία δὲ ἀπίη. τί γὰρ ὄφελος σώ-  
 ματί γε κάμνοντι καὶ μοχθηρῶς διακειμένῳ ἢ σιτία  
 πολλὰ διδόναι καὶ τὰ ἥδιστα ἢ ποτὰ ἢ ἄλλο ὀτιοῦν,  
 ὃ μὴ ὀνήσει αὐτὸν ἔσθ' ὃ τι πλεόν ἢ τοῦναντίον,  
 κατὰ γε τὸν δίκαιον λόγον, καὶ ἔλαττον; ἔστι ταῦτα. <sup>15</sup>  
 οὐ γὰρ οἶμαι λυσιτελεῖν μετὰ μοχθηρίας σώματος ζῆν  
<sup>106 A.</sup> ἀνθρώπων· ἀνάγκη γὰρ οὕτως καὶ ζῆν μοχθηρῶς. οὐκ-  
 οῦν καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἀποπιμπλάναι, οἷον πεινῶντα  
 φαγεῖν ὅσον βούλεται ἢ διψῶντα πιεῖν, ὑγιαίνοντα  
 μὲν ἔῶσιν οἱ ἰατροὶ ὥς τὰ πολλά, κάμνοντα δὲ ὥς <sup>20</sup>  
 ἔπος εἰπεῖν οὐδέποτε ἔῶσιν ἐμπίπλασθαι ὧν ἐπιθυμεῖ.  
 ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ ψυχὴν ὁ αὐτὸς τρόπος· ἔως μὲν  
 ἂν πονηρὰ ἦ, ἀνόητός τε οὖσα καὶ ἀκόλαστος καὶ  
 ἄδικος καὶ ἀνόσιος, εἰργεῖν αὐτὴν δεῖ τῶν ἐπιθυμιῶν  
 καὶ μὴ ἐπιτρέπειν, ἀλλ' αὐτὰ ποιεῖν ἢ ἂν ποιῶν <sup>25</sup>  
 βελτίων ἔσται. οὐ γὰρ πον αὐτῇ ἄμεινον τῇ ψυχῇ.  
<sup>258 K.</sup> οὐκοῦν τὸ εἰργεῖν ἐστὶν ἀφ' ὧν ἐπιθυμεῖ κολάζειν.  
 τὸ κολάζεσθαι ἄρα τῇ ψυχῇ ἄμεινόν ἐστιν ἢ ἀκολασία,  
 ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, καὶ τὸ κόσμιον εἶναι καὶ

11 ἀπίη PK: ἀπειή || 14 ὀνή || ὃ τι] sic: ὅτε Scaliger || 25 ἐπι-  
 τρέπειν ἄλλ' ἅττα ποιεῖν ἢ ἀφ' ὧν βελτίων P || 26 οὐ] οὕτω PK.



τεταγμένον προέχει τοῦ ἀκοσμήτου τε καὶ ἀτάκτου, ὥστ' ἐξ ἅπαντος τρόπου τὴν δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἀσκητέον πρὸ τῶν ἐναντίων ἑξέων. καὶ τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτως ἐχέτω.

- 5 XIX. Δύναιτο δ' ἂν τις καὶ κατ' ἰδίαν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῶν ἐπεξελεθεῖν τῷ προκειμένῳ, δεικνύων αὐτῶν τὸ τέλος καὶ κύριον εὐδαιμονίας. ὅσῳ γὰρ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος προέχει, τοσούτῳ μᾶλλον καὶ 107 A. τὰγαθὰ αὐτῆς ὑπερέχει· καὶ τὰ μὲν τοῦ σώματος ἐστὶ 10 εὐκαταφρόνητα, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς τίμια καὶ σεμνά. καὶ τὸ ἀγαθὸν οὖν οὐ τὸ αὐτό ἐστὶν ὅπερ τὸ ἡδύ, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκα πρακτέον τὸ ἡδύ, οὐ τὸ ἀγαθὸν ἕνεκα τοῦ ἡδέος. ἡδὺ δὲ ἐστὶ τοῦτο, οὗ παραγενομένου ἡδόμεθα, ἀγαθὸν δέ, οὗ παρόντος ἀγαθοὶ ἐσμεν. ἀλλὰ 15 μὴν ἀγαθοὶ γέ ἐσμεν καὶ ἡμεῖς καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅσα ἀγαθὰ ἐστὶν, ἀρετῆς τινος παραγενομένης. ἀλλὰ μὲν δὴ ἢ γε ἀρετὴ ἐκάστου, καὶ σκεύους καὶ σώματος 260 K. καὶ ψυχῆς αὖ καὶ ζώου παντός, οὐ τῷ εἰκῇ καὶ κάλλιστα παραγίγνεται, ἀλλὰ τάξει καὶ ὀρθότητι καὶ τέχνῃ, 20 ἥτις ἐκάστῳ ἀποδέδοται. αὐτῶν. τάξει ἄρα τεταγμένον τι καὶ κεκοσμημένον ἐστὶν ἡ ἀρετὴ ἐκάστου, ὡς φαίη ἂν τις σωφρόνως λογιζόμενος\*\*\* ἐν ἐκάστῳ [γὰρ] ὁ ἐκάστου οἰκείος ἀγαθὸν παρέχει ἐκάστου τῶν ὄντων. ὅθεν δὴ καὶ ψυχὴ κόσμον ἔχουσα τὸν αὐτῆς ἀμείνων 25 τῆς ἀκοσμήτου. ἀλλὰ μὴν ἢ γε κόσμον ἔχουσα κοσμία, ἢ δέ γε κοσμία σώφρων· ἢ ἄρα σώφρων ψυχὴ ἀγαθή.

11. p. 90, 14 Plat. Gorg. p. 506 C—508 A.

15 γέ PK: τε || 21 τί || 22 lacunam post λογιζόμενος indicavi et mox γὰρ delevi: exciderunt Platonis verba κόσμος τις ἄρα ἐγγενόμενος, unde κόσμος arripuit et post οἰκείος inseruit K || 24 αὐτῆς.

- λέγω δὴ οὖν ὅτι, εἰ ἡ σώφρων ἀγαθή ἐστίν, ἡ τοῦ- 108 A. ναντίον τῇ σώφρονι πεπονθυῖα κακὴ ἐστίν· ἣν δὲ αὕτη ἡ ἄφρων τε καὶ ἀκόλαστος. πολλὴ ἀνάγκη. καὶ μὴν ὁ γε σώφρων τὰ προσήκοντα πράττει ἂν καὶ περὶ θεοῦς καὶ ἀνθρώπους· οὐ γὰρ ἂν σωφρονοῖ τὰ μὴ 5 προσήκοντα πράττων. καὶ μὴν περὶ μὲν ἀνθρώπους 262 K. τὰ προσήκοντα πράττων δίκαια ἂν πράττοι, περὶ δὲ θεοῦς ὅσια· τὸν δὲ τὰ δίκαια καὶ ὅσια πράττοντα ἀνάγκη δίκαιον καὶ ὅσιον εἶναι. καὶ μὲν δὴ καὶ ἀνδρεῖόν γε ἀνάγκη· οὐ γὰρ δὴ σώφρωνος ἀνδρός ἐστίν 10 οὔτε διώκειν οὔτε φεύγειν ἢ μὴ προσήκει, ἀλλὰ δεῖ καὶ πράγματα καὶ ἀνθρώπους καὶ ἡδονὰς καὶ λύπας φεύγειν καὶ διώκειν, καὶ ὑπομένοντα καρτερεῖν ὅπου δεῖ. ὥστε πολλὴ ἀνάγκη τὸν σώφρονα, ὥσπερ διήλ- 15 θομεν, δίκαιον ὄντα καὶ ἀνδρεῖον καὶ ὅσιον ἀγαθὸν 15 ἄνδρα εἶναι τελέως, τὸν δὲ ἀγαθὸν εὖ τε καὶ καλῶς πράττειν ἢ ἂν πράττη, τὸν δὲ εὖ πράττοντα μακάριόν τε καὶ εὐδαίμονα εἶναι, τὸν δὲ πονηρὸν καὶ κακῶς πράττοντα ἄθλιον· οὗτος δ' ἂν εἴη ὁ ἐναντίως ἔχων 20 τῷ σώφρονι, ὁ ἀκόλαστος. / εἰ δὴ ἐστὶ ταῦτα ἀληθῆ, 20 τὸν βουλόμενον, ὡς ἔοικεν, εὐδαίμονα εἶναι σωφροσύνην μὲν διωκτέον καὶ ἀσκητέον, ἀκολασίαν δὲ φευ- 109 A. κτέον ὡς ἔχει ποδῶν ἕκαστος ἡμῶν, καὶ παρασκευαστέον μάλιστα μὲν μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι, ἐὰν δὲ δεηθῇ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις τῶν οἰκείων, ἢ ἰδιώτης ἢ 25 πόλις, ἐπιθετέον δίκην καὶ κολαστέον, εἰ μέλλει εὐ- 264 K. δαίμων εἶναι. οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ ὁ σκοπὸς εἶναι πρὸς ὃν βλέποντα δεῖ ζῆν, καὶ πάντα εἰς τοῦτο τὰ αὐτοῦ συντείνοντα καὶ τὰ τῆς πόλεως, ὅπως δικαιο-

11 ἀλλὰ] sic || 25 <ῆ> αὐτὸς P || 29 αὐτοῦ.

σύνη παρέσται καὶ σωφροσύνη τῷ μακαρίῳ μέλλοντι  
 ἔσεσθαι, οὕτω πράττειν, οὐκ ἐπιθυμίας ἔδοντα ἀκο-  
 λάστους εἶναι καὶ ταῦτα ἐπιχειροῦντα πληροῦν, ἀνή-  
 νυτον κακόν, ληστοῦ βίον ζῶντα. οὔτε γὰρ ἂν ἄλλω  
 5 ἀνθρώπῳ προσφιλέης εἴη ὁ τοιοῦτος οὔτε θεῷ· κοινω-  
 νεῖν γὰρ ἀδύνατος· ὅτῳ γὰρ μὴ ἐν κοινωσίᾳ, φιλία  
 οὐκ ἂν εἴη. φασὶ δὲ οἱ σοφοὶ καὶ οὐρανὸν καὶ γῆν  
 καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὴν κοινωσίαν συνέχειν  
 καὶ φιλίαν καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην καὶ δικαιο-  
 10 ότητα, καὶ τὸ ὅλον τοῦτο διὰ ταῦτα κόσμον καλοῦσιν,  
 οὐκ ἀκοσμίαν οὐδὲ ἀκολασίαν. τὸν δὲ μὴ προσέχοντα  
 τούτοις λέληθεν ὅτι ἡ ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν  
 θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις μέγα δύναται· δι' αὐτὴν πλεο-  
 νεξίαν οἴονται δεῖν ἀσκεῖν· γεωμετρίας γὰρ ἀμελοῦσι. 110 A.  
 15 τὸ μὲν οὖν ὅλον τῆς εὐδαιμονος ζωῆς πέρι οὕτως  
 ἔχει. καὶ ἔπεται δὲ αὐτὴν τὸ καλῶς αἰρεῖσθαι μᾶλλον  
 τελευτᾶν, οἷς ἔστιν ἐξουσία ζῆν μὴ καλῶς, πρὶν παῖδάς 266 K.  
 τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὀνειδῆ καταστῆσαι, καὶ πρὶν  
 τοὺς πατέρας τε καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν γένος αἰσχύναί·  
 20 τῷ γὰρ τοὺς αὐτοῦ αἰσχύναντι ἀβίωτόν ἐστι, καὶ τῷ  
 τοιούτῳ οὔτε τις ἀνθρώπων οὔτε θεῶν φίλος ὑπάρχει  
 οὔτ' ἐπὶ γῆς οὔτε ὑπὸ γῆν τελευτήσαντι. χρὴ οὖν  
 πάντα ἄνδρα, εἴαν τι καὶ ἄλλο ἀσκῇ, μετ' ἀρετῆς  
 ἀσκεῖν, εἰδότα ὅτι τούτου λειπόμενα ἅπαντα καὶ κτή-  
 25 ματα καὶ ἐπιτηδεύματα αἰσχροὰ καὶ κακά. οὔτε γὰρ  
 πλοῦτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ μετὰ ἀνανδρίας

16. p. 91, 21 Plat. Menex. p. 246 D—247 B.

13 δι' αὐτὴν scripsi pro διὰ: διὸ (cf. Valckenaer ad Eur. Phoen.  
 541 p. 200) nescio unde K: οἱ δὲ Vitelli || 15 εὐδαίμων || 16 αὐτῇ  
 scripsit K || 20 αὐτοῦ || 26 ἀνανδρείας.

(ἄλλω γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ καὶ οὐχὶ ἑαυτῷ), οὔτε  
 σώματος κάλλος καὶ ἰσχύς δειλῷ καὶ κακῷ ξυνοι-  
 κοῦντα πρέποντα φαίνεται ἀλλ' ἀπρεπῇ, καὶ ἐπιφανέ-  
 στερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν·  
 πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς 5  
 ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται. ὧν ἕνεκα  
 πρῶτον καὶ ὕστατον καὶ διὰ παντὸς πᾶσαν πάντως  
 προθυμίαν πειρᾶσθαι δεῖ ἔχειν, ὅπως μάλιστα μὲν  
 ὑπερβαλεῖται τις τοὺς πρόσθεν προγόνους εὐκλεία·  
 111 A. εἰ δὲ μὴ, ὅπως εἰς ἴσον αὐτοῖς καταστήσῃ τὴν αὐτοῦ 10  
 καλοκαγαθίαν· ἡ μὲν γὰρ ἐν τούτοις νίκη τιμὴν φέρει,  
 ἡ δὲ ἥττα, ἐὰν ἥττᾶται τις, αἰσχύνην. μάλιστα δ' ἂν  
 268 K. νικήσειέ τις ἐν τούτοις, εἰ παρασκευάσαιτο τῇ τῶν  
 προγόνων δόξῃ μὴ καταχρησασθαι μηδὲ ἀναλῶσαι  
 αὐτὴν μάτην, καλῶς εἰδὼς ὅτι ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι 15  
 οὐκ ἔστιν αἰσχίον ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ  
 δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων. εἶναι μὲν γὰρ  
 τιμὰς γονέων ἐκγόνοις καλὸς θησαυρὸς καὶ μεγαλο-  
 πρεπής· χρῆσθαι δὲ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν θησαυρῷ,  
 καὶ μὴ τοῖς ἐκγόνοις παραδιδόναι, αἰσχρὸν καὶ ἄναν- 20  
 δρον, ἀπορία ἰδίῳ αὐτοῦ κτημάτων τε καὶ εὐδοξιῶν.  
 ἀφ' ἑαυτῶν γὰρ ἄρχεσθαι δεῖ πάντων τῶν ἀγαθῶν  
 καὶ τῶν εἰς εὐκλείαν καὶ εὐδαιμονίαν φερόντων.  
 πάλαι γὰρ δὴ τὸ Μηδὲν ἄγαν λεγόμενον καλῶς δοκεῖ  
 λέγεσθαι· τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. ὅτῳ γὰρ ἀνδρὶ 25  
 εἰς ἑαυτὸν ἀνήρτηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν

24. p. 92, 10 Plat. Menex. p. 247 E—248 B.

2 κακῷ PA: καλῷ || 7 διαπαντός || 15 τί || 18 τιμὰς γονέων  
 ἐκγόνοις PK: ἡμᾶς γονέων ἐγγόνους || 21 ἀπορία ἰδίῳ αὐτοῦ  
 PK: ἀπορεῖ δὲ αὐτοῦ.



φέρουντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις αἰωρεῖται, ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἠνάγκασται καὶ τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκεύα- 112 A. σται ζῆν, οὗτός ἐστιν ὁ σώφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρεῖος 5 καὶ φρόνιμος, οὗτος γιγνομένων χρημάτων καὶ παίδων καὶ διαφθειρομένων μάλιστα πείσεται τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπούμενος ἄγαν φανήσεται 270 K. διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. τοιούτους δὲ ἡμεῖς ἀξιούμεν καὶ τοὺς ἀγαθοὺς εἶναι, οὔτε ἀγανακτοῦντας οὔτε 10 φοβουμένους ἄγαν, εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ παρόντι ἢ ἄλλο τι πάσχειν τῶν ἀνθρωπίνων. διατεταμένως γὰρ δὴ δεῖ ταύτην ἔχειν τὴν δόξαν, ὥς ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ σώφρων ὧν καὶ δίκαιος εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἐὰν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐὰν τε μικρὸς 15 καὶ ἀσθενής, καὶ ἐὰν πλουτῇ καὶ μὴ. ἐὰν δ' ἄρα πλουτῇ Κινύρα τε καὶ Μίδα μάλλον, ἢ δὲ ἄδικος, ἄθλιός τε ἐστὶ καὶ ἀνισχύς ζῆ· καὶ οὗτ' ἂν μνη- σαίμην, φησὶν ὁ ποιητής, εἶπερ ὁρθῶς λέγει, οὗτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθοίμην, ὅς μὴ πάντα τὰ λεγό- 20 μενα καλὰ μετὰ δικαιοσύνης πράττοι καὶ κτῶτο, καὶ δηρίων τοιοῦτος ὧν ὁρέγοιτο ἐγγύθεν ἰστάμενος, ἄδικος δὲ ὧν μήτε τολμᾷ ὀρθῶν φόνον αἰματόεντα μήτε νικᾷ θέων Θρηίκιον Βορέην, μηδὲ ἄλλο αὐτῷ μηδὲν τῶν λεγομένων ἀγαθῶν γίγνοιτό ποτε. 113 A. 25 τὰ γὰρ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενα ἀγαθὰ οὐκ ὀρθῶς λέγεται. λέγεται γὰρ ὥς 'ἄριστον μὲν ὑγιαίνειν, δεύ- 272 K. τερον δὲ κάλλος, τρίτον δὲ πλοῦτος.' μυρία δὲ ἄλλα

12. p. 93, 19 Plat. De Legg. II p. 660 E—662 A.

17 ἐστὶ superscr. || 18 οὔτε || 20 κτῶτο PA: κεντῶτο: κεντῆτο Cobet || 27 πλοῦτον: 'voluit fortasse πλουτεῖν' Cobet.

ἀγαθὰ λέγεται· καὶ γὰρ ὁξὺ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ πάντα ὅσα ἔχεται τῶν αἰσθήσεων εὐαισθητῶς ἔχειν, 5 ἔτι δὲ καὶ τὸ ποιεῖν τυραννοῦντα ὅ τι δᾶν ἐπιθυμῇ, καὶ τὸ δὴ τέλος ἀπάσης μακαριότητος εἶναι τὸ πάντα ταῦτα κεκτημένον ἀθάνατον εἶναι γενόμενον ὅ τι 5 τάχιστα. ὁ δὲ ἐμὸς λόγος ταδὶ λέγει, ὥς ταῦτά ἐστι ξύμπαντα δίκαιοις μὲν καὶ ὀσίοις ἀνδράσιν ἄριστα κτήματα, ἀδίκους δὲ κἀκίστα ξύμπαντα, ἀρξάμενα ἀπὸ τῆς ὑγείας. καὶ δὴ καὶ τὸ ὁρᾶν καὶ τὸ ἀκούειν καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ παρὰπαν ζῆν μέγιστον μὲν κακὸν 10 τὸν ξύμπαντα χρόνον ἀθάνατον ὄντα καὶ κεκτημένον πάντα τὰ λεγόμενα ἀγαθὰ πλὴν δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς ἀπάσης, ἔλαττον δέ, ἂν ὥς ὀλίγιστον ὁ τοιοῦτος χρόνον ἐπιζῶν. λέγω γὰρ δὴ σαφῶς τὰ μὲν κακὰ λεγόμενα ἀγαθὰ τοῖς ἀδίκους εἶναι, τοῖς δὲ δίκαιοις κακὰ, τὰ δὲ 15 ἀγαθὰ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ὄντως ἀγαθὰ, τοῖς δὲ κακοῖς κακὰ. καὶ ὁ μὲν ἀδίκως ζῶν καὶ ὑβριστικῶς ἐξ ἀνάγκης 274 K. αἰσχυρῶς ζῆ, εἰ δὲ αἰσχυρῶς, καὶ κακῶς· ὥστε καὶ ἀηδῶς ζῆ καὶ οὐ ξυμφερόντως ἑαυτῷ· τὸν γὰρ αὐτὸν ἡδιστόν 114 A. τε καὶ ἄριστον ὑπὸ θεῶν βίον λέγεσθαι φάσκοντες 20 ἀληθέστατα ἐροῦμεν. εἰ τοίνυν καὶ τὰ ἀγαθὰ τῷ κατ' ἀρετὴν βίῳ μάλιστα συνήρηται, καὶ τότε ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντως, καὶ τὸ χαίρειν τῷ φιλοσοφεῖν μόνῳ συνέπεται, πάντων ἕνεκα χρὴ τοῦτον τὸν βίον προαιρεῖσθαι τοὺς βουλομένους ὄντως εὐδαιμονεῖν. 25

XX. Οἶμαι τοίνυν οὐκ ἀνάρμοστον εἶναι ἐνταῦθα καὶ τὴν διὰ τῶν ὑποθηκῶν προτροπὴν ἥδη πῶς συνεγγί- ζουσιν εἰς τὴν ὑφήγησιν τὸ πῶς δεῖ βιοῦν, καὶ μά-

3 δᾶν (cf. Usener, Jahrb. f. Phil. 1878 p. 66) scripsi pro δ' ἂν: ἂν PA || 4 μακαριότ' || 28 τὸ] τοῦ scripsit K: an συνεγγί- ζουσιν transitive dictum?

λιστα ἐμφαίνουσιν τοῦτο, ὥς οὐκ ἀπέσπασται τὰ τοῦ λόγου τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν μέρη, συνεχῇ δ' ἐστὶ πάντα πρὸς ἄλληλα. κατὰ δὴ ταύτην οὖν τὴν μέθο-  
 5 δον ἀπὸ τῶν τιμιωτάτων ἀρχόμεθα πρῶτον, ὥς δεῖ θεοσέβειαν ἀσκεῖν. αὕτη δὲ οὐκ ἂν παραγένοιτο, εἰ μὴ τις ἀφομοιώσειε τῷ θεραπευομένῳ τὸ θεραπεῦον, τὴν δὲ ὁμοιότητα ταύτην οὐκ ἄλλη τις ἢ φιλοσοφία παρέχει. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀψεύδειαν δεῖ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι.<sup>276 K.</sup>  
 10 τὸ γὰρ ἀληθεύειν καὶ πρὸς θεοὺς κατὰ τὴν θείαν ἀλήθειαν καὶ πρὸς ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἡγεῖται ἡμῖν πάντων τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν.<sup>115 A.</sup> τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς ἀληθείας, μόνως διὰ φιλοσοφίας αὕτη παραγίνεται· μόνοι γὰρ φιλοθεάμονες εἰσι τῆς ἀληθείας οἱ φιλόσοφοι. ἔτι τοίνυν τῶν νόμων τὴν  
 15 δύναμιν ἐκάστου ἐπίστασθαι προσήκει, καὶ ὥς χρηστέον αὐτοῖς ἐστὶ· ταῦτα δὲ οὐκ ἔνεστι μαθεῖν μὴ τὴν ἀρετὴν εἰδότας, πρὸς ἣν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν νόμων ἀναφέρομεν· ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς ἐπιτηδεύσεις διὰ φιλοσοφίας παραγίνεται· ὥστε καὶ  
 20 πρὸς ταύτην ἡγεμών ἐστὶ φιλοσοφία. ἔτι τοίνυν εἰδέναι δεῖ πῶς πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλητέον, τοῦτο δὲ οὐκ ἂν τις διαγνοίῃ μὴ τὸν τοῦ προσήκοντος ἀπολογισμὸν ἐπὶ πασῶν τῶν πράξεων ἐπεσκεμμένος, τὴν ἀξίαν τε καὶ ἀπαξίαν εἰδὼς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων,  
 25 καὶ δυνάμενος διακρίνειν τὰ ἥθη καὶ τὰς φύσεις ἐκάστων καὶ τὰς τῆς ψυχῆς δυνάμεις καὶ τοὺς κατὰ πάντα ταῦτα συναρμόζοντας λόγους. ἀλλὰ μὴν τούτων γε<sup>278 K.</sup> οὐδὲν χωρὶς φιλοσοφίας παραγίνεται· καὶ τούτων οὖν ἕνεκα χρήσιμος ἂν εἴη. εἰ δὲ καὶ τοὺς θηριώδεις ἀν-

4 fort. ἀρχόμεθα || 22 ἀπολογισμὸν A: ἀπολογησμὸν.

θρώπους καταγωνίζεσθαι ὁ τῆς ἀνδρείας παραγγέλλει νόμος καὶ τὰ βλαβερώτατα τῶν θηρίων χειροῦσθαι, χωρεῖν τε ἐπὶ τοὺς κινδύνους δεῖ προθύμως καὶ ἐθί-  
 116 A. ζεσθαι αὐτοὺς ὑπομένειν, ἰδῶμεν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἡμᾶς ἐπιστήμη ἢ δύνάμεις παρασκευάζει ἐπιτηδεύουσιν.<sup>5</sup> οὐδεμία ἂν ἄλλη, ὥς ἐγὼμαι, ἢ μόνη φιλοσοφία. αὕτη γὰρ διαμελετᾷ καρτερεῖν καὶ τοῦ θανάτου καταφρονεῖν ἐγκράτειάν τε ἐπιτηδεύει δι' ὅλου τοῦ βίου, καὶ πρὸς μὲν τοὺς πόρους ἐναθλεῖ γενναίως, τῶν δὲ ἡδονῶν ὑπεροχῇ παντάπασιν. μόνης ἄρα ταύτης ἀντιλαμβάνε-  
 10 σθαι χρὴ τοὺς βουλομένους τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν πάντων μεταλαγχάνειν. ὥς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅ τι ἂν τις ἐθέλῃ ἐξεργάσασθαι εἰς τέλος τὸ βέλτιστον, ἔάν τε σοφίαν ἔάν τε ἀνδρείαν ἔάν τε εὐγλωσσίαν ἔάν τε ἀρετὴν ἢ τὴν σύμπασαν ἢ μέρος τι αὐτῆς, ἐκ τῶνδε<sup>15</sup> οἷόν τε εἶναι κατεργάσασθαι. φῦναι μὲν πρῶτον δεῖν,  
 280 K. καὶ τοῦτο μὲν τῇ τύχῃ ἀποδεδόσθαι, τὰ δὲ ἐπ' αὐτῷ ἤδη τῷ ἀνθρώπῳ τάδε εἶναι, ἐπιθυμητὴν γενέσθαι τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν φιλόπονόν τε καὶ προαιήτατα μανθάνοντα καὶ πολὺν χρόνον αὐτοῖς συνδιατελοῦντα.<sup>20</sup> εἰ δέ τι ἀπέσται τούτων καὶ ἔν, οὐχ οἷόν τε ἐστὶν οὐδὲ εἰς τέλος τὸ ἄκρον ἐξεργάσασθαι, ἔχοντος δὲ ἅπαντα ταῦτα, ἀνυπερβλήτον γίνεται τοῦτο, ὅ τι ἂν ἀσκή-  
 117 A. στήμων ὁρθὸν τοῦτο, πόσῳ δὴ πλέον ἐπὶ τῆς ἡγε-<sup>25</sup> μονικωτάτης πασῶν τῶν τεχνῶν, φιλοσοφίας; πόρους τε δεῖ πάντας ὑφίστασθαι γενναίως καὶ χρόνον πολὺν καταναλίσκειν εἰς τὴν μάθησιν προθυμίαν τε εἰσφέρει-

6 οὐδεμία αν scripsit K, qui post ἄλλη addit εἴη (at cf. infra p. 98, 19): οὐ δὲ μίαν ἂν || 8 num ἐπιτηδεύειν? 21 ἐστὶν] ἔστι.



σθαι μεγίστην. πρὸς δὴ τούτοις, ἐξ οὗ ἂν τις βού-  
 ληται δόξαν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις λαβεῖν καὶ τοιοῦτος  
 φαίνεσθαι οἷος ἂν ᾗ, αὐτίκα δεῖ νέον τε ἄρξασθαι  
 καὶ ἐπιχρῆσθαι αὐτῷ ὁμαλῶς αἰεὶ καὶ μὴ ἄλλοτε ἄλλως.  
 5 συγχρονισθὲν μὲν γὰρ ἕκαστον τούτων καὶ αὐτίκα τε  
 ἄρξάμενον καὶ συναυξηθὲν εἰς τέλος λαμβάνει βέβαιον  
 τὴν δόξαν καὶ τὸ κλέος διὰ τὰδε, ὅτι πιστεύεται τε  
 ἤδη ἀνενδοιάστως, καὶ ὁ φθόνος τῶν ἀνθρώπων οὐ<sup>282 K.</sup>  
 προσγίγνεται, δι' ὃν τὰ μὲν οὐκ αὖξουσιν οὐδ' εὐλόγως  
 10 μὲνύουσι, τὰ δὲ καταψεύδονται μεμφόμενοι παρὰ τὸ  
 δίκαιον. οὐ γὰρ ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις ἄλλον τινὰ  
 τιμᾶν (αὐτοὶ γὰρ στερίσκεσθαι τινος ἡγοῦνται), χειρω-  
 θέντες δὲ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς καὶ κατὰ σμικρὸν  
 ἐκ πολλοῦ ἐπαχθέντες ἐπαινέται καὶ ἄκοντες ὁμῶς  
 15 γίγνονται· ἅμα δὲ καὶ οὐκ ἀμφιβάλλουσιν, εἴτε ἄρα  
 τοιοῦτος ἀνθρωπὸς ἐστὶν οἷος φαίνεται, ἢ ἐνεδρεύει  
 καὶ θηρεύεται τὴν δόξαν ἐπὶ ἀπάτῃ, καὶ ἃ ποιεῖ,  
 ταῦτα καλλωπίζεται ὑπαρόμενος τοὺς ἀνθρώπους· ἐν  
 ἐκείνῳ δὲ τῷ τρόπῳ, ᾧ ἐγὼ προεῖπον, ἀσκηθεῖσα ἢ<sup>118 A.</sup>  
 20 ἀρετὴ πίστιν ἐμποιεῖ περὶ ἑαυτῆς καὶ εὐκλειαν. ἐαλω-  
 κότες γὰρ ἤδη κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οἱ ἀνθρώποι οὔτε τῷ  
 φθόνῳ ἔτι δύνανται χρῆσθαι οὔτε ἀπατᾶσθαι ἔτι οἶον-  
 ται. ἔτι δὲ καὶ ὁ χρόνος συνῶν μὲν ἑκάστῳ ἔργῳ καὶ  
 πρᾶγματι πολλὸς καὶ διὰ μακροῦ κρατύνει τὸ ἀσκού-  
 25 μενον, ὁ δὲ ὀλίγος χρόνος οὐ δύναται τοῦτο ἀπεργά-  
 ζεσθαι. καὶ τέχνην μὲν ἂν τις τὴν κατὰ λόγους πυθό-  
 μενος καὶ μαθὼν οὐ χείρων τοῦ διδάσκοντος ἂν γένοιτο  
 ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀρετὴ δὲ ἥτις ἐξ ἔργων πολλῶν<sup>284 K.</sup>  
 συνίσταται, ταύτην δὲ οὐχ οἷόν τε ὁψὲ ἀρξαμένῳ οὔτε

9 εὐλό' || 20 εἰν' || 29 δὲ] γε K: fort. δὴ || οὔτε] immo οὐδὲ.

ὀλιγοχρονίως ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν, ἀλλὰ συντραφῆναι τε  
 αὐτῇ δεῖ καὶ συναυξηθῆναι τῶν μὲν εἰργόμενον κακῶν  
 καὶ λόγων καὶ ἡθῶν, τὰ δ' ἐπιτηδεύοντα καὶ κατερ-  
 γαζόμενον σὺν πολλῷ χρόνῳ καὶ ἐπιμελείᾳ. ἅμα δὲ  
 τις καὶ τῇ ἐξ ὀλίγου χρόνου εὐδοξίᾳ προσγίγνεται<sup>5</sup>  
 βλάβη τοιάδε· τοὺς γὰρ ἑξαπιναίως καὶ ἐξ ὀλίγου  
 χρόνου ἢ πλουσίους ἢ σοφοὺς ἢ ἀγαθοὺς ἢ ἀνδρείους  
 γενομένους οὐκ ἀποδέχονται ἡδέως οἱ ἀνθρώποι. εἰ  
 δὴ ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, καὶ οὐχ οἷόν τε ἄλλως τὴν  
 119 A. ὁμοιότητα τῶν ἡθῶν καὶ τὸ βέβαιον καὶ τὸ ἀμετάπτω-<sup>10</sup>  
 τον παραγίγνεσθαι ἢ διὰ μόνης φιλοσοφίας, καὶ τοῦτο  
 σαφὲς γέρονεν ἐκ τούτων, ὥς, εἰ βουλοίμεθα τελείως  
 ἀγαθοὶ γενέσθαι εὐκλείας τε καὶ εὐδαιμονίας ὄντως  
 μεταλαβεῖν, οὐκ ἄλλο τι πρακτέον ἡμῖν ἢ φιλοσοφητέον.

Ἔτι τοίνυν καὶ ἡδε ἢ παραίνεσις ἐπὶ τὸ αὐτὸ<sup>15</sup>  
 τέλος φέρει, ὥς, ὅταν τις ὀρεχθεῖς τινος τοῦτο κατερ-  
 γασάμενος ἔχη αὐτὸ εἰς τέλος, εἴαν τε εὐγλωσσίαν  
 εἴαν τε σοφίαν εἴαν τε ἰσχύιν, τούτῳ εἰς ἀγαθὰ καὶ  
 νόμιμα καταχρῆσθαι δεῖ· εἰ δὲ εἰς ἄδικά τε καὶ ἄνομα  
 χρήσεται τις τῷ ὑπάρχοντι ἀγαθῷ, πάντων κακίστον<sup>20</sup>  
 εἶναι τὸ τοιοῦτον καὶ ἀπεῖναι κρεῖσσον αὐτὸ ἢ παρ-  
 286 K. εἶναι· καὶ ὥσπερ ἀγαθὸς τελείως ὁ τούτων τι ἔχων  
 γίγνεται εἰς τὰ ἀγαθὰ αὐτοῖς καταχρώμενος, οὕτω  
 πάλιν πάγκακος τελείως ὁ εἰς τὰ πονηρὰ χρώμενος.  
 τὸν τε αὖ ἀρετῆς ὀρεγόμενον τῆς συμπάσης σκεπτέον<sup>25</sup>  
 εἶναι, ἐκ τίνος ἂν λόγου ἢ ἔργου ἄριστος εἴῃ· τοιοῦτος  
 δ' ἂν εἴῃ ὁ πλείστοις ὠφέλιμος ὢν. εἰ μὲν τις χρή-  
 ματα διδοὺς εὐεργετήσῃ τοὺς πλησίον, ἀναγκασθή-  
 σεται κακὸς εἶναι πάλιν αὖ συλλέγων τὰ χρήματα·

28 εὐεργετή' || 29 εἶναι· πάλιν αὖ.

ἔπειτα οὐκ ἂν οὕτω ἄφθονα συναγάγοι ὥστε μὴ ἐπι-  
λείπειν διδόντα καὶ δωρούμενον· εἴτα αὕτη αὐτῆς  
δευτέρα κακία προσγίγνεται μετὰ τὴν συναγωγὴν τῶν  
χρημάτων, ἐὰν ἐκ πλουσίου πένης γένηται καὶ ἐκ 120 A.  
5 κεκτημένου μηδὲν ἔχων. πῶς ἂν οὖν δὴ τις μὴ χρή-  
ματα νέμων ἀλλὰ ἄλλω δὴ τινι τρόπῳ εὐπονητικὸς  
ἂν εἴη ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα μὴ σὺν κακίᾳ ἀλλὰ σὺν  
ἀρετῇ; καὶ προσέτι δωρούμενος πῶς ἂν ἔχοι τὴν δόσιν  
ἀνέκλειπτον; ὥδε οὖν ἔσται τοῦτο, εἰ τοῖς νόμοις τε  
10 καὶ τῷ δικαίῳ ἐπικουροῖ· τοῦτο γὰρ τὰς τε πόλεις  
καὶ τοὺς ἀνθρώπους τὸ συνοικίζον καὶ τὸ συνέχον  
εἶναι. πάλιν οὖν καὶ ἐκ τούτου τὰ αὐτὰ συμβαίνει·  
εἰ γὰρ τὴν ὀρθὴν χρῆσιν πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ 288 K.  
πραγμάτων καὶ τὴν τοῦ νοῦ διανομὴν ἣν καλοῦμεν  
15 νόμον φιλοσοφία παραδίδωσι γνησίως, οὐδὲν ἄλλο  
δεῖ πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν ἀληθινῶς τοὺς βουλομένους  
τῆς τελειοτάτης ζωῆς μεταλαμβάνειν. καὶ μὴν ἐγκρα-  
τέστατόν γε δεῖ εἶναι πάντα ἄνδρα διαφερόντως· τοι-  
οῦτος δ' ἂν μάλιστα, εἴ τις τῶν χρημάτων κρείσσειν  
20 εἴη πρὸς ἃ πάντες διαφθείρονται, καὶ τῆς ψυχῆς  
ἀφειδῆς ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἐσπουδακῶς καὶ τὴν ἀρετὴν  
μεταδιώκων· πρὸς ταῦτα γὰρ δύο οἱ πλεῖστοι ἀκρατεῖς  
εἰσι. διὰ τοιοῦτον δέ τι ταῦτα πάσχουσιν· φιλοψυ-  
χοῦσι μὲν, ὅτι † τοῦτο ἢ ζωὴ ἐστὶν ἢ ψυχὴ· ταύ-  
25 τῆς οὖν φείδονται καὶ ποθοῦσιν αὐτὴν διὰ φιλίαν  
τῆς ζωῆς καὶ συνήθειαν ἣ συντρέφονται· φιλοχρημα- 121 A.  
τοῦσι δὲ τῶνδε εἵνεκα, ἅπερ φοβεῖ αὐτούς. τί δ'

6 εὐ ποιητικὸς || 19 μάλιστα εἴη scripsit K, at cf. Kühner II<sup>2</sup>  
p. 37. rursus infra (p. 99, 22) ἂν pro ἂν ἦν || 24 ταὐτὸ ἢ ζωὴ  
ἐστὶ τῇ ψυχῇ scripsit K: fortasse τούτοις ἢ ζωὴ ἐστὶν ἢ ψυχὴ  
vel τούτοις ταὐτόν ἐστὶν ἢ ζωὴ καὶ ἢ ψυχὴ.

ἐστὶ ταῦτα; αἱ νόσοι, τὸ γῆρας, αἱ ἐξαπιναῖοι ζημίαι,  
οὐ τὰς ἐκ τῶν νόμων λέγω ζημίας (ταύτας μὲν γὰρ  
καὶ εὐλαβηθῆναι ἔστι καὶ φυλάξασθαι), ἀλλὰ τὰς τοι-  
αύτας, πυρκαϊάς, θανάτους οἰκετῶν, τετραπόδων, ἄλλας  
αὖ συμφοράς, αἱ περικεῖνται αἱ μὲν τοῖς σώμασιν, αἱ 5  
δὲ ταῖς ψυχαῖς, αἱ δὲ τοῖς χρήμασι. τούτων δὴ οὖν  
290 K. ἔνεκα πάντων, ὅπως ἐς ταῦτα ἔχωσι χρῆσθαι τοῖς  
χρήμασι, πᾶς ἀνὴρ τοῦ πλούτου ὁρέγεται. καὶ ἄλλ'  
ἅττα δὲ ἐστὶν ἅπερ οὐχ ἡσσαν ἢ τὰ προειρημένα  
ἐξορμᾷ τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὸν χρηματισμόν, αἱ πρὸς 10  
ἀλλήλους φιλοτιμίαι καὶ οἱ ζῆλοι καὶ αἱ δυναστεῖαι,  
δι' ἃς τὰ χρήματα περὶ πολλοῦ ποιοῦνται, ὅτι συμ-  
βάλλεται εἰς τὰ τοιαῦτα. ὅστις δὲ ἐστὶν ἀνὴρ ἀληθῶς  
ἀγαθός, οὗτος οὐκ ἄλλοτρίῳ κόσμῳ περικειμένῳ τὴν  
δόξαν θηρᾷται, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ ἀρετῇ. διόπερ ἐπεὶ 15  
φιλοσοφία εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτησθαι ποιεῖ τῷ ἀγαθῷ  
πάντα, παθῶν δὲ καὶ τῆς ἔξω χρείας ἀφίστησιν, εἴη  
ἂν χρησιμωτάτη πασῶν πρὸς τὸν εὐδαίμονα βίον. καὶ  
περὶ φιλοψυχίας δὲ ὥδε ἂν τις πεισθεῖη, ὅτι, εἰ μὲν  
122 A. ὑπῆρχε τῷ ἀνθρώπῳ εἰ μὴ ὑπ' ἄλλου ἀποθάνοι ἀγῆρως 20  
τε εἶναι καὶ ἀθανάτῳ τὸν λοιπὸν χρόνον, συγγνώμη  
ἂν πολλὴ τῷ φειδομένῳ τῆς ψυχῆς· ἐπεὶ δὲ ὑπάρχει  
τῷ βίῳ μηχανομένῳ τό τε γῆρας κάκιον ὢν ἀνθρώποις  
καὶ μὴ ἀθάνατον εἶναι, καὶ ἡ ἀμαθία ἥδη ἐστὶ μεγάλη  
καὶ συνήθεια πονηρῶν λόγων τε καὶ ἐπιθυμημάτων, 25  
ταύτην περιποιεῖν ἐπὶ δυσκλείᾳ, ἀλλὰ μὴ ἀθάνατον  
292 K. ἀντ' αὐτῆς † λείπεσθαι, ἀντὶ θνητῆς οὔσης εὐλογίαν  
ἀέναον καὶ ἀεὶ ζῶσαν. εἰ τοίνυν μόνη φιλοσοφία

16 cf. Plat. Menex. p. 247 E (supra p. 72, 4 et 91, 26).

5 fort. ἐπικεῖνται || 8 sq. ἀλλάττα || 24 ἢ deleverim || 27 ἀφ-  
ρεῖσθαι coni. K || 28 ἀέναον || ζῶσαν A: ζῶσα.



μελέτην ἐμποιεῖ θανάτου καὶ καταφρόνησιν, ἐπὶ δὲ τὴν ἀθάνατον καὶ ἀεὶ οὖσαν ζωὴν ἐπανάγει καὶ τοὺς ἀεὶ ὄντας λόγους ἀναδιδάσκει καὶ τούτους ζηλοῦν ἐθίζει, πασῶν ἂν εἴῃ καὶ διὰ τοῦτο ὠφελιμωτάτη.

5 Ἔτι τοίνυν οὐκ ἐπὶ πλεονεξίαν ὁρμᾶν δεῖ, οὐδὲ τὸ κράτος τὸ ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ ἡγεῖσθαι ἀρετὴν εἶναι, τὸ δὲ τῶν νόμων ὑπακούειν δειλίαν· πονηροτάτη γὰρ αὕτη ἢ διάνοιά ἐστι, καὶ ἐξ αὐτῆς πάντα τὰναντία τοῖς ἀγαθοῖς γίνεται, κακία τε καὶ βλάβη. εἰ γὰρ  
10 ἔφυσαν μὲν οἱ ἄνθρωποι ἀδύνατοι καθ' ἓνα ζῆν, συν-  
ῆλθον δὲ πρὸς ἀλλήλους τῇ ἀνάγκῃ εἰκόντες, πᾶσα δὲ ἢ ζωὴ αὐτοῖς εὖρηται καὶ τὰ τεχνήματα πρὸς αὐτήν, 123 A.  
σὺν ἀλλήλοις δὲ εἶναι αὐτοὺς καὶ ἀνομία διστάσθαι οὐχ οἶόν τε (μεῖζον γὰρ αὐτοῖς ζημίαν οὕτω γίνεσθαι  
15 ἐκείνης τῆς κατὰ ἓνα διαίτης), διὰ ταύτας τοίνυν τὰς ἀνάγκας τὸν τε νόμον καὶ τὸ δίκαιον ἐμβασιλεύειν τοῖς ἀνθρώποις καὶ οὐδαμῇ μεταστῆναι ἂν αὐτά· φύσει γὰρ ἰσχυρὰ ἐνδεδέσθαι ταῦτα. εἰ μὲν δὴ γένοιτό τις ἐξ ἀρχῆς φύσιν τοιάνδε ἔχων, ἄτρωτος τὸν χρόνα  
20 ἄνοσός τε καὶ ἀπαθής καὶ ὑπερφυῆς καὶ ἀδαμάντινος τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, τῷ τοιούτῳ ἴσως ἂν τις 294 K.  
ἀρκεῖν ἐνόμισε τὸ ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ κράτος (τὸν γὰρ τοιοῦτον τῷ νόμῳ μὴ ὑποδύνοντα δύνασθαι ἀθῶον εἶναι), οὐ μὴν ὁρθῶς οὗτος οἴεται· εἰ γὰρ καὶ τοι-  
25 οὔτος τις εἴῃ, ὥς οὐκ ἂν γένοιτο, τοῖς μὲν νόμοις συμμαχῶν καὶ τῷ δικαίῳ καὶ ταῦτα κρατύνων καὶ τῇ ἰσχύϊ χρώμενος ἐπὶ ταῦτά τε καὶ τὰ τούτοις ἐπικου-  
ροῦντα, οὕτω μὲν ἂν σφῆξοιτο ὁ τοιοῦτος, ἄλλως δὲ οὐκ ἂν διαμένει· δοκεῖν γὰρ ἂν τοὺς ἅπαντας ἀν-

7 δειλίαν A: δεῖ λίαν || 23 ἐπαμύνοντα coni. Vitelli.

θρώπους τῷ τοιούτῳ φύντι πολεμίους κατασταθέντας διὰ τὴν ἐαυτῶν εὐνομίαν, καὶ τὸ πλῆθος ἢ τέχνη ἢ  
124 A. δυνάμει ὑπερβαλέσθαι ἂν καὶ περιγενέσθαι τοῦ τοι-  
οῦτου ἀνδρός. οὕτω φαίνεται καὶ αὐτὸ τὸ κράτος, ὅπερ δὴ κράτος ἐστὶ, διὰ τε τοῦ νόμου καὶ διὰ τὴν 5  
δίκην σφρζόμενον. χωρὶς δὲ τούτων αὐτὸ δι' αὐτὸ αἰρετόν ἐστι τὸ δίκαιον, καὶ φύσει πρὸς αὐτὸ πεφύ-  
καμεν. κἂν μηδὲν οὖν τῶν ἔξωθεν περιγίγνηται κἂν ἐλαττώματά τινα συμβαίῃ ἀνθρώπινα, δικαιοπραγεῖν ἄξιον, ὥς τούτου ὄντος πᾶσι τιμιωτάτου. 10

Μαθεῖν δὲ ἄξιον καὶ ταῦτα περὶ τῆς εὐνομίας τε καὶ ἀνομίας, ὅσον διαφέρειτον ἀλλήλοιν, καὶ ὅτι μὲν εὐνομία ἄριστον εἴῃ καὶ κοινὴ καὶ ἰδίᾳ, ἢ ἀνομία δὲ  
296 K. κακίστον· αἱ γὰρ παραχρημα βλάβαι γίνονται ἐκ τῆς ἀνομίας. ἀρξώμεθα δὲ τὰ τῆς εὐνομίας δηλοῦν, ἅπερ 15  
γίνεται πρότερον.

Πίστις μὲν πρώτη ἐγγίγνεται ἐκ τῆς εὐνομίας με-  
γάλα ὠφελοῦσα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς σύμπαντας, καὶ τῶν μεγάλων ἀγαθῶν τοῦτο ἐστὶ· κοινὰ γὰρ τὰ χρή-  
ματα γίνονται ἐξ αὐτῆς, καὶ οὕτω μὲν ἐὰν καὶ ὀλίγα 20  
ἢ ἔξαρκεῖ ὅμως κυκλούμενα, ἄνευ δὲ ταύτης οὐδ' ἂν πολλὰ ἢ ἔξαρκεῖ.

125 A. Καὶ αἱ τύχαι δὲ αἱ εἰς τὰ χρήματα καὶ τὸν βίον, αἱ τε ἀγαθαὶ καὶ μὴ, ἐκ τῆς εὐνομίας τοῖς ἀνθρώποις προσφορώτατα κυβερνῶνται· τοὺς τε γὰρ εὐτυχοῦντας 25  
ἀσφαλεῖ αὐτῇ χρῆσθαι καὶ ἀνεπιβουλεύτῳ, τοὺς τε αὖ δυστυχοῦντας ἐπικουρεῖσθαι ἐκ τῶν εὐτυχούντων διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τε καὶ πίστιν, ἅπερ ἐκ τῆς εὐνομίας γίνονται.

9 συμβαί || 12 num ὅτι <ἢ> μὲν deletis mox εὐνομία et ἀνομία? || 17 sqq. de numeris in codice praefixis v. praefat.

Τόν τε αὖ χρόνον τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὴν εὐνο-  
μίαν εἰς μὲν τὰ πράγματα ἀργὸν γίνεσθαι, εἰς δὲ τὰ  
ἔργα τῆς ζωῆς ἐργάσιμον.

Φροντίδος δὲ τῆς μὲν ἀηδεστιάτης ἀπηλλάχθαι  
5 τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ εὐνομίᾳ, τῇ δὲ ἡδίστῃ συνεῖναι· 298 K.  
πραγμάτων μὲν γὰρ φροντίδα ἀηδεστιάτην εἶναι, ἔργων  
δὲ ἡδίστην.

Εἰς τε αὖ τὸν ὕπνον ἰοῦσιν, ὅπερ ἀνάπνευμα κα-  
κῶν ἐστὶν ἀνθρώποις, ἀφόβους μὲν καὶ ἄλυπα μερι-  
10 μῶντας ἔρχεσθαι εἰς αὐτόν, γιγνομένους δὲ ἐπ' αὐ-  
τοῦ ἕτερα τοιαῦτα πάσχειν, καὶ μὴ ἐμφόβους ἐξάπινα  
καθίστασθαι ἢ οὐδ' ἐκ μεταλλαγῆς ἡδίστης τοῦ γνωστῆν  
τὴν ἡμέραν εἶναι προσδέχεσθαι, ἀλλὰ ἡδέως φροντίδας  
μὲν ἀλύπους περὶ τὰ ἔργα τῆς ζωῆς ποιουμένους, τοὺς 126 A.  
15 πόρους δὲ τῇ ἀντιλήψει ἀγαθῶν ἐλπίσιν εὐπίστοις καὶ  
εὐπροσδοκήτοις ἀνακουφίζοντας, ὧν πάντων τὴν εὐνο-  
μίαν αἰτίαν εἶναι.

Καὶ τὸ κακὰ μέγιστα τοῖς ἀνθρώποις πορίζον, πόλε-  
μον ἐπιφερόμενον εἰς καταστροφὴν καὶ δούλωσιν, καὶ  
20 τοῦτο ἀνομοῦσι μὲν μᾶλλον ἐπέρχεσθαι, εὐνομουμένοις  
δ' ἥσσον.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλά ἐστὶν ἐν τῇ εὐνομίᾳ ἀγαθὰ, 300 K.  
ἅπερ ἐπικουρήματα τῇ ζωῇ καὶ παραψυχὴ τῶν χαλε-  
πῶν ἐξ αὐτῆς γίνονται· τὰ δ' ἐκ τῆς ἀνομίας κακὰ  
25 ἀποβαίνοντα τάδε ἐστίν.

Ἀσχοιοι μὲν πρῶτον οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὰ ἔργα  
γίνονται καὶ ἐπιμελοῦνται τοῦ ἀηδεστιάτου, πραγμάτων

12 οὐδ'] ὥδε δ' (Diels praetulerit καὶ ἥδη) et mox τὸ  
γνωστὴν (h. e. φανεράν) pro τοῦ γνωστῆν ('atque ita', scil. con-  
territos, 'post suavissimam somni vicem exspectare diem') si  
recte proponit Vitelli, facile carebimus vel Kiesslingii coniec-  
tura ἀνίστασθαι || 16 εὐπροσδοκήτοις] sic.

ἀλλ' οὐκ ἔργων, τὰ τε χρήματα δι' ἀπιστίαν καὶ ἀμι-  
ξίαν ἀποθησαυρίζουσιν ἀλλ' οὐ κοινοῦνται, καὶ οὕτως  
σπάνια γίνονται, ἐὰν καὶ πολλὰ ᾗ.

Αἱ τε τύχαι αἱ φλαῦραι καὶ αἱ ἀγαθαὶ εἰς τάναντία  
ὑπηρετοῦσιν· ἢ τε γὰρ εὐτυχία οὐκ ἀσφαλὴς ἐστὶν ἐν 5  
127 A. τῇ ἀνομίᾳ ἀλλ' ἐπιβουλεύεται, ἢ τε δυστυχία οὐκ ἀπο-  
θεῖται ἀλλὰ κρατύνεται διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀμιξίαν.

Ὁ τε πόλεμος ἐξωθεν μᾶλλον ἐπάγεται καὶ ἡ οἰκεία  
στάσις ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ ἐὰν μὴ πρόσθεν  
γίγνηται, τότε συμβαίνει· ἐν τε πράγμασι συμβαίνει 10  
302 K. καθεστάναι αἰεὶ διὰ ἐπιβουλὰς τὰς ἐξ ἀλλήλων, δι'  
ἅσπερ εὐλαβουμένους τε διατελεῖν καὶ ἀντεπιβουλεύον-  
τας ἀλλήλοις.

Καὶ οὕτε ἐρηγορόσιν ἡδεῖας τὰς φροντίδας εἶναι  
οὕτε ἐς τὸν ὕπνον ἀπερχομένοις ἡδεῖαν τὴν ὑποδοχὴν 15  
ἀλλὰ ἐνδείματον, τὴν τε ἀνέγερσιν ἐμφοβὸν καὶ πτοοῦ-  
σαν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ μνήμας κακῶν ἐξαπιναιίους  
ἄγειν· ἅπερ ἐκ τῆς ἀνομίας ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα κακὰ  
τὰ προειρημένα ἅπαντα ἀποβαίνει.

Γίνεται δὲ καὶ ἡ τυραννίς, κακὸν τοσοῦτόν τε 20  
καὶ τοιοῦτον, οὐκ ἐξ ἄλλου τινὸς ἢ ἀνομίας. οἶονται  
δέ τινες τῶν ἀνθρώπων, ὅσοι μὴ ὀρθῶς συμβάλλονται,  
τύραννον ἐξ ἄλλου τινὸς καθίστασθαι καὶ τοὺς ἀν-  
θρώπους στερίσκεσθαι τῆς ἐλευθερίας οὐκ αὐτοὺς αἰ-  
τίους ὄντας, ἀλλὰ βιασθέντας ὑπὸ τοῦ κατασταθέντος 25  
τυράννου, οὐκ ὀρθῶς ταῦτα λογιζόμενοι· ὅστις γὰρ  
128 A. ἡγεῖται βασιλέα ἢ τύραννον ἐξ ἄλλου τινὸς γίνεσθαι  
ἢ ἐξ ἀνομίας τε καὶ πλεονεξίας, μωρὸς ἐστίν. ἐπειδὴν  
304 K. γὰρ ἅπαντες ἐπὶ κακίαν τρέπωνται, τότε τοῦτο γίνονται.

10 sq. πράγμασι et καθεστάναι Cobet: πράγματι et καθι-  
στάναι.



οὐ γὰρ οἶόν τε ἀνθρώπους ἄνευ νόμων καὶ δίκης ζῆν.  
 ὅταν οὖν ταῦτα τὰ δύο ἐκ τοῦ πλήθους ἐκλίπη, ὃ τε  
 νόμος καὶ ἡ δίκη, τότε ἤδη εἰς ἓνα ἀποχωρεῖν τὴν ἐπι-  
 τροπίαν τούτων καὶ φυλακὴν. πῶς γὰρ ἂν ἄλλως εἰς  
 5 ἓνα μοναρχία περισταίῃ, εἰ μὴ τοῦ νόμου ἐξωσθέντος  
 τοῦ τῷ πλήθει συμφέροντος; δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦ-  
 τον, ὃς τὴν δίκην καταλύει καὶ τὸν νόμον τὸν πᾶσι  
 κοινὸν καὶ συμφέροντα ἀφαιρήσεται, ἀδαμάντινον γενέ-  
 σθαι, εἰ μέλλει συλῆσειν ταῦτα παρὰ τοῦ πλήθους τῶν  
 10 ἀνθρώπων εἰς ὧν παρὰ πολλῶν· σάρκινος δὲ καὶ ὁμοιος  
 τοῖς λοιποῖς γενόμενος ταῦτα μὲν οὐκ ἂν δυνηθεῖν  
 ποιῆσαι, τάναντία δὲ ἐκλελοιπότες καθιστὰς μοναρχή-  
 σειεν ἄν· διὸ καὶ γιγνόμενον τοῦτο ἐνίους τῶν ἀνθρώ-  
 πων λανθάνει. εἰ τοίνυν τοσούτων μὲν αἰτία κακῶν  
 15 ἐστὶν ἀνομία, τοσούτον δὲ ἀγαθὸν εὐνομία, οὐκ ἄλλως  
 ἐνεστί τυχεῖν εὐδαιμονίας εἰ μὴ τις νόμον ἡγεμόνα προ-  
 στήσαιο τοῦ οἰκείου βίου. οὗτος δ' ἐστὶ λόγος ὀρθός, 129 A.  
 προστάτων μὲν ἃ δεῖ ποιεῖν ἀπαγορεύων δὲ ἃ μὴ  
 χρῆ, ἔν τε τῷ παντὶ κόσμῳ καὶ ἐν πόλεσι καὶ ἐν ἰδίοις  
 20 οἴκοις καὶ αὐτῷ τινι ἐκάστῳ πρὸς ἑαυτόν. εἰ τοίνυν  
 τὸν τοιοῦτον λόγον περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὄντα καὶ  
 καλῶν καὶ αἰσχυρῶν οὐχ οἶόν τε ἄλλως μαθεῖν καὶ 306 K.  
 γνόντα τελεώσασθαι, εἰ μὴ τις τελέως φιλοσοφήσειε,  
 τούτων ἕνεκα φιλοσοφίαν ἀσκητέον πάντων μάλιστα  
 25 τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιτηδευμάτων.

XXI. Τελευταῖον δὴ τρόπον εἰς προτροπὴν τίθεμεν  
 τὸν ἀπὸ τῶν συμβόλων, τὸν μὲν ἴδιον ὄντα τῆς αἰρέ-

27. p. 105, 25 cf. p. 7, 18 sqq.

7 καταλύσει ci. K || 12 συλῆσαι, τούναντίον? Vitelli || 15 το-  
 σούτων δὲ ἀγαθῶν ex Ciz. K || 20 αὐτῷ] αὐτῷ || 26 προτροπὴν  
 conl. K: ἀποτροπὴν (similiter p. 16, 1 ἀποτρέπει apographa).

σεως καὶ ἀπόρρητον πρὸς τὰς ἄλλας ἀγωγὰς, τὸν δὲ  
 δημώδη καὶ κοινὸν πρὸς ἐκείνας, τρίτον δὲ παρ'  
 ἀμφοτέρω μέσον ἀμφοῖν οὔτε παντάπασιν δημώδη οὔτε  
 μὴν ἄντικρυς Πυθαγορικόν, ἀλλ' οὐδὲ ἀπηλλαγμένον  
 ὁλοσχερῶς ἑκατέρου. τῶν γὰρ λεγομένων Πυθαγορι- 5  
 κῶν συμβόλων ὅσα ἂν ἀξιωμακτικὰ ἢ ἡμῖν φαίνηται  
 καὶ τὸ προτρεπτικὸν εἶδος παραδεικνύη ἐκθέμενοι, διε-  
 γνῶκαμεν ἐξήγησιν ποιήσασθαι τὴν πρέπουσαν αὐτῶν  
 εἰς παράκλησιν, ἐκ τοῦ τοιοῦτου νομίζοντες πλήρη καὶ  
 ἐντελεστέραν προτροπὴν εἰς φιλοσοφίαν ἐνήσειν τοῖς 10  
 130 A. ἐντευξομένοις μᾶλλον ἢ εἰ διὰ πλειόνων στίχων ποιοί-  
 308 K. μεθὰ τὴν προτροπὴν. καθὼ μὲν οὖν ἐξωτερικὰς τινὰς  
 ἐπιλύσεις καὶ κοινὰς πάσης φιλοσοφίας ἐντάξομεν  
 αὐτῷ, κατὰ τοῦτο ἡγητέον αὐτὸ κεχωρίσθαι Πυθαγο-  
 ρικοῦ βουλήματος, καθὼ δὲ καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν 15  
 τούτων κυριωτάτας περὶ ἐκάστου δόξας ἐγκαταμίξομεν,  
 κατὰ τοῦτο πάλιν οἰκείον μὲν Πυθαγορικῶν, ἀλλότριον  
 δὲ τῶν ἄλλων φιλοσόφων καλῶς ἔχει τίθεσθαι αὐτό.  
 λεληθότως δέ, ὥς εἰκός, ἀποπαιδαγωγῇ μὲν τοῦτο  
 ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἐννοιῶν, προσάξει δὲ καὶ 20  
 οἰκειώσει μάλιστα ταῖς προκειμέναις καὶ κατὰ τήνδε  
 τὴν αἴρεσιν τεχνολογουμέναις παρακλήσεσιν, οἷά τις  
 γέφυρα ἢ κλῖμαξ κάτωθεν ἄνω καὶ εἰς ὕψος ἐκ βάθους  
 ἀνιμῶσα πολλοῦ καὶ ἀνάγουσα τὴν ἐκάστου τῶν γνησίως  
 προσεξόντων διάνοιαν· εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτο καὶ ἐμῇ- 25  
 χανήθη κατὰ μίμησιν καὶ ἀπόμαξιν τῶν προλεχθέντων.  
 οἱ γὰρ παλαιότατοι καὶ αὐτῷ συγχρονήσαντες καὶ

27. p. 106, 12 cf. Vit. Pyth. 104 sq. (p. 76, 5—77, 9 Nauck).

14 αὐτὸ Scaliger: αὐτῷ || 27 συγχρονήσαντες hic codex:  
 rectius συγχρονίσαντες Vit. Pyth. (cf. etiam supra p. 96, 5), at si-  
 militer (Iamblich.?) Theologum. Arithm. p. 41, 29 Ἀστ συνεχρόνει.

μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγόρᾳ οὐ τῇ κοινῇ καὶ δημῳδῇ  
καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἰωθυῖα λέξει τε καὶ ἐρμηνεῖα  
ἐποιοῦντο συνετὰ καὶ εὐνόητα τοῖς ἀπλῶς ἀκούουσιν <sup>310 K.</sup>  
ἐξ ἐπιδρομῆς τε ἐντυγχάνουσιν, εὐπαρακολούθητα πειρώ- <sup>131 A.</sup>  
<sup>5</sup> μενοι τίθεσθαι τὰ φραζόμενα ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ  
τὴν νενομοθετημένην αὐτοῖς ὑπὸ Πυθαγόρου ἐχεμυθίαν  
μυστηρίων καὶ πρὸς τοὺς ἀτελεστέρους τρόπων ἀπορ-  
ρήτων ἤπιοντο καὶ διὰ συμβόλων ἐπέσκεπον τὰς πρὸς  
ἀλλήλους διαλέξεις ἢ συγγραφάς. καὶ εἰ μὴ τις αὐτὰ  
<sup>10</sup> τὰ σύμβολα ἐκλέξας διαπτύξειε καὶ ἀμῶς ἐξηγήσει  
περιλάβοι, γελοῖα ἂν καὶ γραώδη δόξειε τοῖς ἐντυγχά-  
νουσι τὰ λεγόμενα λήρου μεστὰ καὶ ἀδολεσχίας. ἴν'  
οὖν <τὰ> ῥήματ' ἐκφανῇ καὶ τὸ εἰς προτροπὴν αὐτῶν  
ὄφελος κατὰδηλον γένηται, κατὰ τὸ ἐξωτερικόν τε ἅμα  
<sup>15</sup> καὶ κατὰ τὸ ἀκροατικὸν ἀποδώσομεν ἐκάστου συμβόλου  
τὰς ἐπιλύσεις, μηδὲ τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπόρρητα καὶ  
ἐχεμυθούμενα πρὸς τοὺς ἀνεισάκτους παραλιπόντες  
ἀνεξέταστα. ἔστω δὲ τὰ φρασθησόμενα σύμβολα ταῦτα·  
α'. Εἰς ἱερὸν ἀπὶ ὧν προσκυνῆσαι μηδὲν ἄλλο μεταξὺ  
<sup>20</sup> βιωτικὸν μήτε λέγε μήτε πράττει.  
β'. Ὀδοῦ πάρεργον οὔτε εἰσιτέον εἰς ἱερὸν οὔτε <sup>312 K.</sup>  
προσκυνητέον τοπαράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις <sup>132 A.</sup>  
αὐταῖς παριῶν γένοιο.  
γ'. Ἀνυπόδητος θῦε καὶ προσκύνει.

19 sqq. v. Goettling, Gesamte Abhandl. I 278 sqq. II 280 sqq.  
Mullach, Philos. gr. Fragm. I 504 sqq.

7 θεῶν μυστηρίων et ἀτελεστοὺς Vit. Pyth. || 9 ἀλλήλους et  
11 δόξεις Vit. Pyth.: ἄλλους et δόξειαν || 10 τὰ σύμβολα delet  
Nauck || 13 ῥήματα Scaliger, τὰ addidit K: χρήματ': χρήσιμ'  
Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 61 Kust. (224 Kiessl.) ||  
15 immo ἀκροαματικόν || 21 εἰσιτέον p. 109, 10 et Vit. Pyth.  
p. 77, 15 Nk.: εἰσιτητέον || 24 θύε constanter.

δ'. Τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν  
βάδιζε.  
ε'. Μελανούρου ἀπέχου· χθονίων γὰρ ἔστι θεῶν.  
ς'. Γλώσσης πρὸ τῶν ἄλλων κράτει θεοῖς ἐπόμενος.  
ζ'. Ἀνέμων πνεόντων τὴν ἡχὴν προσκύνει. <sup>5</sup>  
η'. Πῦρ μαχαίρῃ μὴ σκάλευε.  
θ'. Ὀξίδα ἀπὸ σεαυτοῦ ἀπόστρεφε πᾶσαν.  
ι'. Ἄνδρὶ ἐπανατιθεμένῳ μὲν φορτίον συνέπαιρε, μὴ  
συγκαθαίρει δὲ ἀποτιθεμένῳ.  
ια'. Εἰς μὲν ὑπόδησιν τὸν δεξιὸν πόδα προπάρεχε, <sup>10</sup>  
εἰς δὲ ποδόνιπτρον τὸν εὐώνυμον.  
ιβ'. Περὶ Πυθαγορείων ἄνευ φωτὸς μὴ λάλει.  
ιγ'. Ζυγὸν μὴ ὑπέρβαινε.  
ιδ'. Ἀποδημῶν τῆς οἰκίας μὴ ἐπιστρέφου· Ἐρινύες  
γὰρ μετέρχονται. <sup>15</sup>  
ιε'. Πρὸς ἥλιον τετραμμένος μὴ οὔρει.  
<sup>314 K.</sup> ις'. Δαδίῳ θᾶκον μὴ ἀπόμασσε.  
ιζ'. Ἀλεκτρύονα τρέφε μὲν μὴ θῦε δέ· μήνη γὰρ καὶ  
ἡλίῳ καθιέρωνται. <sup>20</sup>  
<sup>133 A.</sup> ιη'. Ἐπὶ χοίνικι μὴ καθέξου.  
ιθ'. Γαμψώνυχον μηδὲν παράτρεφε.  
κ'. Ἐν ὁδοῦ μὴ σχίζε.  
κα'. Χελιδόνα οἰκίᾳ μὴ δέχου.  
κβ'. Δακτύλιον μὴ φόρει.  
κγ'. Θεοῦ τύπον μὴ ἐπίγλυφε δακτυλίῳ. <sup>25</sup>  
κδ'. Παρὰ λύχνον μὴ ἐσοπτρίζου.  
κε'. Περὶ θεῶν μηδὲν θαυμαστὸν ἀπίσκει, μηδὲ περὶ  
θεῶν δογμάτων.  
κς'. Ἀσχέτω γέλῳτι μὴ ἔχεσθαι.

6 μαχαίρῃ (sic) etiam p. 112, 24 || 10 ὑπόδησιν] cf. ad p. 114, 6  
πάρεχε p. 114, 7 || 20 χοίνικι p. 116, 26: χοίνικα || 21 παράτρεφε  
p. 117, 7: παρὰτρεχε.



κζ'. Παρὰ θυσία μὴ ὀνυχίζου.

κη'. Δεξιὰν μὴ παντὶ θαδίως ἐμβαλλε.

κθ'. Στρωμάτων ἀναστὰς συνέλισσε αὐτὰ καὶ τὸν  
τύπον συνστόρνυε.

5 λ'. Καρδίαν μὴ τρώγε.

λα'. Ἐγκέφαλον μὴ ἔσθιε.

λβ'. Ἀποκαρμάτων σῶν καὶ ἀπονυχισμάτων κατὰπτυε. 316 K.

λγ'. Ἐρυθρὸν μὴ προσλαμβάνου.

λδ'. Χύτρας ἴχνος ἀπὸ σποδοῦ ἀφάνιζε.

10 λε'. Χρυσὸν ἐχούση μὴ πλησίαζε ἐπὶ τεκνοποιίᾳ.

λς'. Προτίμα τὸ σχῆμα καὶ βῆμα τοῦ σχῆμα καὶ 134 A.  
τριώβολον.

λζ'. Κυάμων ἀπέχου.

λη'. Μολόχην ἐπιφύτευε μὲν, μὴ ἔσθιε δέ.

15 λθ'. Ἐμψύχων ἀπέχου.

Ταῦτα δὴ πάντα κοινῶς μὲν προτρεπτικά ἐστι 318 K.  
πρὸς πᾶσαν ἀρετήν, κατ' ἰδίαν δὲ ἕκαστα πρὸς ἑκά-  
στην ἀρετήν· πρὸς μέρη τε φιλοσοφίας καὶ μαθήσεως  
ἄλλα ἄλλως προσοικειοῖ, οἷον εὐθύς τὰ πρῶτα εἰς  
20 εὐσέβειαν καὶ τὴν θεῖαν ἐπιστήμην ἐστὶ παρακλητικά.

α' Τὸ γὰρ εἰς ἱερὸν ἀπιόντα προσκυνῆσαι μη-  
δὲν ἄλλο μεταξὺ βιωτικὸν μήτε λέγειν μήτε  
πράττειν τηρεῖ τὸ θεῖον ἢ πέρα ἐστὶ καθ' αὐτὸ ἀμιγρὲς  
ἄχραντον, τῷ τε καθαρῷ τὸ καθαρὸν ἐθίζει συνάπτειν 320 K.

25 καὶ ποιεῖ μηδὲν ἐφέλκεσθαι ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων εἰς

1 θυσία p. 121, 26: θυσίαν || 4 συνστόρνυε hic et p. 122, 23  
scr. K || 8 ἐρυθρὸν scr. K, at cf. p. 124, 10. Lobeck, Pathol. Prol.  
p. 207 sq. contra Vit. Pyth. 24, 109 (p. 80, 6 Nk.) codex habet ἐρυ-  
θρὸν || 11 sq. τοῦ σχήματος καὶ τριωβόλου perperam Mullach:  
cf. Nauck Vit. Pyth. p. 18, 11 sqq. (Goettl. op. c. p. 294 sqq.).  
Procl. in Eucl. p. 84 Friedl. || 17 δὲ scripsit Vitelli: γὰρ || 17 sq.  
πρὸς ἑκάστην ἀρετήν καὶ πρὸς μέρη τῆς φιλοσοφίας perperam K ||  
18 τὲ || 21 marg. ἀνάπτυξις τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων.

τὴν θεῖαν θρησκείαν· πάντα γὰρ ἀλλότρια ἐστὶ καὶ  
ἐναντίως πρὸς αὐτὴν ἔχει. τὸ δ' αὐτὸ καὶ πρὸς ἐπι-  
135 A. στήμην μεγάλα συμβάλλεται· οὐδὲν γὰρ δεῖ πρὸς τὴν  
θεῖαν ἐπιστήμην προσφέρειν τοιοῦτον, οἷόν ἐστιν ἀν-  
θρώπινον διανόημα ἢ βιωτικῆς φροντίδος ἐχόμενον. 5  
οὐδὲν οὖν ἄλλο παρακελεύεται ἐν τούτοις ἢ τοὺς λόγους  
τοὺς ἱεροὺς καὶ τὰς θείας πράξεις μὴ συμμιγνύναι  
τοῖς ἀνθρωπίνους ἀστάτοις ἡθεσι.

β' Τούτῳ δὲ συνωδόν ἐστὶ καὶ τὸ ἐξῆς τὸ ὁδοῦ  
πάρεργον οὐκ εἰσιτέον εἰς ἱερὸν οὐδὲ προσ- 10  
κυνητέον τοπαράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις  
αὐταῖς παριὼν γένοιτο. εἰ γὰρ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον  
φίλον τέ ἐστὶ καὶ προσήγορον, δῆλον ὅτι καὶ ἀρχηγί-  
κωτάτην οὐσίαν ἐχόντων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ὅλοις,  
322 K. προηγουμένην αὐτῶν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν θεραπείαν· εἰ 15  
δ' ἄλλου τις ἕνεκα αὐτὴν ποιοῖτο, δεύτερον οὕτω θή-  
σεται τὸ πάντων· προηγούμενον καὶ ἀναστρέψει τὴν  
ὅλην τάξιν τῆς ὅλης θεραπείας τε καὶ γνώσεως. ἔτι  
γὰρ τὰ τίμια ἀγαθὰ οὐ δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων χρησί-  
μων ἐν ὑστέρᾳ μοίρᾳ τίθεσθαι, οὐδὲ ἐν τέλους μὲν 20  
τάξει τὰ ἡμέτερα, ἐν προσθήκῃ δὲ μέρει τὰ κρείτ-  
τονα οὔτε ἔργα, οὔτε διανοήματα.

136 A. Ἡ δ' ἐπὶ τὸ αὐτὸ προτροπὴ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξῆς  
γ' γένοιτο ἂν· τὸ γὰρ ἀνυπόδητος θῦε καὶ προσ-  
κύνει ἐν μὲν σημαίνει τὸ δεῖν κοσμίως καὶ μετρίως 25  
καὶ μὴ ὑπερέχοντας τῆς ἐν τῇ γῇ τάξεως τοὺς θεοὺς  
θεραπεύειν καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν γνώσιν ποιεῖσθαι,  
ἕτερον δὲ τὸ δεῖν δεσμῶν χωρὶς καὶ εὐλύτον ὄντα  
324 K. τὴν θεραπείαν καὶ γνώσιν τῶν θεῶν ποιεῖσθαι. ταῦτα  
δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ σώματος μόνου παραγγέλλει τὸ σύμ- 30

17 ἀνατρέπει AK.

βολον διαπράττεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς ἐνεργειῶν, ὥς μήτε ὑπὸ παθῶν αὐτὰς κατέχεσθαι μήτε ὑπὸ τῆς τοῦ σώματος ἀσθενείας μήτε ὑπὸ τῆς περιπεφυκυίας ἔξωθεν ἡμῖν γενέσεως, εὖλυτα δὲ πάντα  
5 ἔχειν καὶ ἔτοιμα πρὸς τὴν μετουσίαν τῶν θεῶν.

Καὶ ἄλλο δέ τι τούτοις ὁμοιον εἰς τὴν αὐτὴν τε καὶ ἀρετὴν προτρέπον ἐστὶ τὸ τοιοῦτον σύμβολον· περὶ θεῶν μηδὲν θαυμαστὸν ἀπίσκει, μηδὲ περὶ θείων δογμάτων. ἱκανῶς γὰρ τὸ δόγμα τοῦτο σεβαστικὸν ὑπάρχει καὶ ἐμφαντικὸν τῆς τῶν θεῶν ὑπεροχῆς, ἐφοδιάζον ἡμᾶς καὶ ὑπομιμνήσκον ὅτι οὐκ ἀπὸ τῆς ἡμῶν αὐτῶν συγκρίσεως χρὴ τεκμαίρεσθαι καὶ τὴν  
10 θείαν δύναμιν, ἀλλ' ἡμῖν μὲν ἅτε σωματικοῖς ὑπάρχουσιν γεννητοῖς τε καὶ φθαρτοῖς καὶ προσκαιροῖς, ὑποκειμένοις τε νόσων ποικιλίᾳ καὶ ὄγκου μικρότητι καὶ τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς τῇ βαρύνει καὶ ὑπνωδίᾳ καὶ  
15 ἐνδείᾳ καὶ πλεονασμῷ ἀβουλίᾳ τε καὶ ἀσθενείᾳ καὶ ψυχῆς παραποδισμῷ καὶ τοῖς ἄλλοις, εἰκὸς ἀμήχανά τινα καὶ ἀδύνατα ὑπάρχειν. καίτοι πολλὰ οὕτω παρὰ τῆς φύσεως ἔχομεν ἐξαίρετα, ἀλλ' ὅμως πάντῃ τῶν θεῶν ἀπολειπόμεθα, καὶ οὔτε δύναμιν τὴν αὐτὴν οὔτε ἀρετὴν ἴσῃν πρὸς αὐτοὺς ἔχομεν. γινώσκιν οὖν θεῶν διαφερόντως τοῦτο εἰσηγεῖται, ὥς πάντα δυναμένων αὐτῶν. διὰ τοῦτο δὴ οὖν περὶ θεῶν μηδὲν ἀπιστεῖν  
20 παραγγέλλει. πρόσκειται δὲ μηδὲ περὶ θείων δογμάτων, τῶν τῇ Πυθαγορικῇ φιλοσοφίᾳ δοκούντων· ταῦτα γὰρ ὑπὸ μαθημάτων καὶ ἐπιστήμονος θεωρίας ἡσφαλισμένα ἀληθῆ καὶ ἀδιάψευστα μόνον ὑπάρχει,

6 fortasse τούτους <θ> || 7 κα' ita codex. cf. infra p. 121, 4 sqq. || 10 ἐμφαντικόν] sic (non ἐκφαντικόν), cf. Vit. Pyth. 67 (p. 48, 2 Nk.) || 14 γεννητοῖς.

ἀποδείξει παντοῖα καὶ συναναγκασμῷ ὠχυρωμένα. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα δύναται καὶ πρὸς τὴν ἐπιστήμην τὴν περὶ θεῶν προτρέπειν· παραγγέλλει γὰρ ἐπιστήμην τοιαύτην κτήσασθαι, δι' ἧς οὐδενὶ ἀπιστήσομεν τῶν  
138 A. λεγομένων περὶ θεῶν καὶ περὶ θείων δογμάτων. δύναται παραινεῖν τὰ αὐτὰ καὶ τὸ διὰ μαθημάτων χωρεῖν·  
328 K. ὁμματουργὰ γὰρ ταῦτα μόνον καὶ φωτοποιᾷ περὶ τῶν ὄντων ἀπάντων τῷ μέλλοντι σκέψεσθαι καὶ κατόψεσθαι αὐτά. ἐκ γὰρ τοῦ μαθημάτων μετασχεῖν ἐν πρὸ πάντων συνίσταται, τὸ μὴ ἀπιστεῖν μήτε περὶ φύσεως  
10 θεῶν μήτε περὶ οὐσίας μήτε περὶ δυνάμεως, μηδὲ μὴν περὶ τῶν Πυθαγορικῶν δογμάτων τερατολογεῖσθαι δοκούντων τοῖς ἀνεισάκτοις καὶ μαθημάτων ἀμνήτοις· ὥστε τὸ 'μὴ ἀπίσκει' ἴσον ἐστὶ τῷ μετέρχου καὶ κτῷ ἐκεῖνα δι' ἃ οὐκ ἀπιστήσεις, τουτέστι μαθήματα καὶ  
15 ἐπιστημονικὰς ἀποδείξεις.

Οἶμαι δ' ὅτι καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις εἰς τὸ αὐτὸ συντείνει· τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν βιάδιζε. καὶ γὰρ τοῦτο τὴν μὲν δημῶδη καὶ ἀνθρωπίνην ζωὴν ἀφιέναι παραγγέλλει, τὴν δὲ  
20 χωριστὴν καὶ θείαν μεταδιώκειν ἀξιοῖ, καὶ τὰ μὲν δοξάσματα τὰ κοινὰ φησι δεῖν ὑπερορᾶν, τὰ δὲ ἴδια καὶ ἀπόρρητα περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, καὶ τὴν μὲν πρὸς ἀνθρώπους φέρουσιν ἀτιμάζειν, τὴν δὲ τῆς θείας βουλήσεως ἐχομένην εὐπραγίαν περὶ πολλοῦ  
25 ποιεῖσθαι, καὶ τὰ μὲν ἀνθρώπινα ἔθνη ἔαν ὥς δημῶδη, τὰς δὲ τῶν θεῶν θρησκείας ὥς ὑπερεχούσας τὴν δημῶδη ζωὴν ἀνταλλάττεσθαι.

Συγγενὲς δ' ἐστὶ τούτῳ καὶ τὸ ἐφεξῆς· μελαν-

4 ἧς] ἦν? cf. v. 15 et p. 121, 6 || 24 ἀτιμάζειν A: ἀτιμάσειν.



ούρου ἀπέχον· χθονίων γάρ ἐστι θεῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ Περὶ συμβόλων ἐροῦμεν, ὅσα δὲ εἰς προτροπὴν ἀρμόζει, παραγγέλλει τῆς οὐρανίας πορείας ἀντέχεσθαι καὶ τοῖς νοεροῖς θεοῖς 5 συνάπτεσθαι, τῆς τε ἐνύλου φύσεως χωρίζεσθαι καὶ 332 K. περιάγεσθαι πρὸς τὴν ἄνυλον καὶ καθαρὰν ζωὴν, θεῶν τε θεραπείαν χρῆσθαι τῇ ἀρίστη καὶ μάλιστα τοῖς πρωτίστοις θεοῖς προσηκούσῃ.

Ταῦτα μὲν οὖν εἰς θεῶν γνῶσιν καὶ θρησκείαν 10 ποιεῖται τὴν παράκλησιν, εἰς δὲ σοφίαν τὰ τοιαῦτα·

5 Γλώσσης πρὸ τῶν ἄλλων κράτει θεοῖς ἐπόμενος. πρῶτον γάρ ἐστι σοφίας ἔργον τὸ τὸν λόγον ἐπιστρέφειν εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐθίζειν μὴ ἔξω προΐεναι, τελεοῦσθαί τε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἐν τῇ πρὸς ἑαυτὸν 140 A. 15 ἐπιστροφῇ καὶ μετὰ τοῦτο ἐν τῷ τοῖς θεοῖς ἔπεσθαι· οὐδὲν γὰρ ἄλλο οὕτω τελειοῖ τὸν νοῦν ἢ ὅταν ἐπιστροφόμενος εἰς ἑαυτὸν τοῖς θεοῖς συνακολουθῇ.

5 Τὸ δὲ ἀνέμων πνεόντων τὴν ἡχὴν προσκύνει καὶ αὐτὸ τῆς θείας σοφίας ἐστὶ γνῶρισμα· 20 αἰνίττεται γὰρ ὡς δεῖ τῶν θείων οὐσιῶν καὶ δυνάμεων τὴν ὁμοιότητα ἀγαπᾶν, καὶ ὅταν ἐνεργῶσι, τὸν 334 K. σύμφωνον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτῶν λόγον μετὰ μεγάλῃς σπουδῆς τιμᾶν τε καὶ σέβειν.

7 Τὸ δὲ μαχαίρῃ πῦρ μὴ σκάλευε φρονήσεώς 25 ἐστὶ παρακλητικόν· ἐγείρει γὰρ ἡμῖν τὴν ἔννοιαν τὴν προσήκουσαν περὶ τοῦ μὴ δεῖν πυρὸς πλήρει καὶ θυμοῦ ἀνθρώπῳ μῆτε ἀντιτιθέναι λόγον τεθηγμένον μῆτε ἐρίζειν. πολλάκις γὰρ κινήσεις τῷ λόγῳ τὸν ἀμαθῆ καὶ ταράξεις καὶ πείσῃ δεινὰ καὶ ἀηδῆ. μάρτυς τοῖς

20 καὶ δυνάμεων] κατὰ δύναν μιν Mullach.

λεχθεῖσιν Ἡράκλειτος· θυμῷ γὰρ φησι μάχεσθαι χαλεπόν· ὃ τι γὰρ ἂν χρηρίζῃ γίγνεσθαι, ψυχῆς ὠνέεται. καὶ τοῦτο ἀληθῶς εἶπε· πολλοὶ γὰρ χαριζό-

141 A. μνοι θυμῷ ἀντηλλάξαντο τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν καὶ θάνατον φίλτερον ἐποίησαντο. ἐκ δὲ τοῦ γλώσσης κρατεῖν 5 καὶ εἶναι ἡρεμαῖον ἐκ μὲν νείκους γίγνεται φιλία σβεννυμένου πυρὸς θυμικοῦ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἄφρων εἶναι δόξεις.

9 Τούτῳ δὲ συμμαρτυρεῖ καὶ τὸ ἐξῆς· τὴν ὀξίδα 336 K. ἀποστρέφειν ἀπὸ σαυτοῦ· πρὸς ὃν γὰρ ἂν τύχῃ ἐπεστραμμένη, ἐπίληπτος ἐστὶ. καὶ τοῦτο φρονήσει 10 χρῆσθαι παρακελεύεται καὶ μὴ θυμῷ. τὸ μὲν γὰρ ὀξὺ τῆς ψυχῆς, ὅπερ θυμὸν καλοῦμεν, λογισμοῦ καὶ φρονήσεως ἐστέρηται (ζει γὰρ ὁ θυμὸς ὥσπερ λέβης πυρὶ θαλπόμενος), οὐθὲν εἰς τὸ πρόσθεν γιγνόμενον μερίζων ἢ γνώμῃ. χρὴ οὖν ἐν νηνεμία καθιστάναι τὴν ψυ- 15 χὴν ἀποστρέφοντα [τὴν ψυχὴν] τοῦ θυμοῦ, ἐπιλαμβανόμενον ἑαυτοῦ πολλάκις· ὥσπερ <γὰρ> ἡχοῦντα χαλκὸν ἀφῆ, καὶ τὸ πάθος οὖν τοῦτο τῷ λογισμῷ πιέζειν χρῆ.

1 Τὸ δὲ φορτίον συνανατιθέναι, συγκατα- 20 ρεῖν δὲ μὴ, εἰς ἀνδρείαν προτρέπει. πᾶς μὲν γὰρ 20 ἀνατιθέμενος φορτίον πόνου καὶ ἐνεργείας σημαίνεται πρᾶξιν, ὁ δὲ καθαιρούμενος ἀναπαύσεως καὶ ἀνέσεως, 142 A. ὥστε καὶ τὸ σύμβολον τοιόνδε ἔχει ἐπιλογισμὸν· μὴ 338 K. γίγνου μῆτε αὐτῷ μῆτε ἄλλῳ θάθυμίας καὶ μαλθακῆς διαίτης αἵτιος· πόνῳ γὰρ πᾶν χρῆμα ἀλώσιμον. Ἡρά- 25 κλειον δὲ οἱ Πυθαγόρειοι ἐφήμιζον τόδε τὸ σύμβολον

1 Ἡράκλειτος] Fr. 105 p. 41 Byw.

2 χρηρίζῃ || 3 ὠνέεται Vulcanius: ὀνέεται || 15 γνώμην A: 'aliquando lusi ἐπειγόμενον μετριάξον γνώμην' Vitelli || 16 τὴν ψυχὴν delevi || 17 γὰρ addidit Vitelli, qui v. 21 σημαίνει τὴν scripserit || 20 αὐτῷ addito αὐτῷ compendiose || 24 σαυτῷ vel σεαυτῷ Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 65 Kuster.

IAMBlicHI PROTREPT.

εἶναι αὐτοῖς, ἐπισφραγιζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐκείνου ἔργων. ὅτε γὰρ ὠμίλει κατ' ἀνθρώπους, πολλάκις ἐκ πυρὸς καὶ πάντων τῶν δεινοτάτων ἀπενόσκει ὅκνον παραιτούμενος· ἐκ γὰρ τοῦ πράττειν καὶ ἐργάζεσθαι τὸ κατορ-  
 5 θοῦν παραγίνεται, ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ ἀποκνεῖν.

ια' Τὸ δὲ εἰς μὲν ὑπόδησιν τὸν δεξιὸν πόδα πάρεχε, εἰς δὲ ποδόνιπτρον τὸν εὐώνυμον εἰς τὴν πρακτικὴν φρόνησιν παρακαλεῖ, τὰς μὲν σπουδαίας πράξεις ὡς δεξιὰς περιτίθεσθαι παραγγέλλον [τὸ  
 10 σύμβολον], τὰς δὲ φανύλας ὡς ἀριστεράς ἀποτίθεσθαι παντάπασι καὶ ἀπορρύπτεσθαι.

ιβ' Μάλιστα δὲ τὸ περὶ Πυθαγορείων ἄνευ φω-  
 τὸς μὴ λάλει παρακλητικόν ἐστίν εἰς τὸν κατὰ φρό- 340 K.  
 νησιν νοῦν. οὗτος γὰρ τῷ φωτὶ ἔοικε τῆς ψυχῆς καὶ  
 15 ἀόριστον οὖσαν αὐτὴν ὀρίζει, περιάγει τε ὥσπερ ἐκ σκοτοῦ εἰς φῶς. περὶ πάντων μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ζωῇ 143 A.  
 καλῶν ἡγεμόνα νοῦν προϊστασθαι προσήκει, μάλιστα μὲν οὖν περὶ τῶν Πυθαγορείων δογμάτων· ταῦτα γὰρ ἄνευ φωτὸς οὐχ οἶόν τε ἐστὶ γινῶναι.

ιγ' Τὸ δὲ ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν δικαιοπραγεῖν  
 21 παρακελεύεται καὶ προτιμᾷν ἰσότητα καὶ μετριότητα θαυμάσιως καὶ τὴν τελειοτάτην ἀρετὴν γιννώσκειν δι-  
 καιοσύνην, ἥς συμπληρωτικαὶ αἱ λοιπαὶ καὶ ἥς ἄνευ τῶν ἄλλων οὐδὲν ὄφελος· καὶ οὐ παρέργως αὐτὴν εἰδέναι  
 25 χρὴ, ἀλλὰ διὰ θεωρημάτων καὶ ἐπιστημονικῆς ἀποδεί-  
 ξεως. τοῦτο δὲ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἔργον ἐστὶ τέχνης εἰδέναι καὶ ἐπιστήμης πλὴν μόνης φιλοσοφίας τῆς κατὰ Πυθα-  
 γόραν, ἥτις ἐξαιρέτως τῶν ἄλλων τὰ μαθήματα προτιμᾷ.

ιδ' Εἰς ταῦτόν δὲ φέρει καὶ τὸ ἀποδημῶν τῆς οἰκίας

6 immo ὑπόδεσιν hic et p. 107, 10 (cf. Nauck ad Iambl. Vit. Pyth. p. 233 sq.) || 9 sq. τὸ σύμβολον delevi || 18 μὲν οὖν] fort. δὲ.

342 K. μὴ ἐπιστρέφου· Ἐρινύες γὰρ μετέρχονται. καὶ γὰρ τοῦτο εἰς φιλοσοφίαν προτρέπει καὶ τὴν κατὰ νοῦν αὐτοπραγίαν. δηλοῖ τε καὶ προλέγει τὸ σύμβολον ἐναργῶς ὅτι φιλοσοφεῖν ἐπιβαλλόμενος χάριζε σπαντὸν

144 A. πάντων σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν, καὶ οὕτως θανάτου 5  
 μελέτην ποιοῦ ἐπὶ τὰ νοητὰ καὶ ἄνυλα καὶ αἰεὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχοντα ἀμεταστρεπτὶ χωρῶν διὰ τῶν  
 προσηκόντων μαθημάτων. ἀποδημία μὲν γὰρ μετά-  
 στασις τόπου, θάνατος δὲ ὁ τῆς ψυχῆς χωρισμὸς ἀπὸ  
 τοῦ σώματος, οὗτος δὲ τὸ φιλοσοφεῖν ὡς ἀληθῶς καὶ 10  
 ἄνευ αἰσθητηρίων καὶ σωματικῶν ἐνεργειῶν καθαρῶ  
 τῷ νῷ χρῆσθαι εἰς κατάληψιν τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀλη-  
 θείας, ἥπερ ἐπέγνωσται σοφία οὖσα. φιλοσοφεῖν δὴ  
 ἐπιβαλλόμενος μὴ ἐπιστρέφου μηδὲ καθέλκου πρὸς τὰ  
 πρότερα καὶ ἐν συντροφίᾳ σοι διατελέσαντα σωματικά· 15  
 μετάνοια γὰρ ἐκ τούτου πολλή σοι παρέψεται ἐμποδι-  
 ζομένῳ εἰς τὰς ὑγιεῖς καταλήψεις ὑπὸ τῆς περὶ τὰ σω-  
 ματικά ἀχλύος. τὴν δὲ μετάνοιαν Ἐρινὺν μετωνόμασε.

145 A. 18  
 344 K. Τὸ δὲ πρὸς ἥλιον τετραμμένος μὴ οὖρει  
 ἐκείνο προτρέπει· μηδὲν ζωῶδες ἐπιβάλλου ποιεῖν, 20  
 φιλοσόφει δὲ τὸν οὐρανὸν ὄρων καὶ τὸν ἥλιον, φῶς  
 τέ σοι τῆς ἀληθείας ἡγείσθω, καὶ μηδέποτε μέμνησο  
 ταπεινόφρων εἶναι ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐπὶ θεοὺς δὲ καὶ  
 25 σοφίαν διὰ τῆς τῶν οὐρανίων ἐπισκέψεως ἀνέρχου, καὶ  
 φιλοσοφία ἐπιβαλλόμενος καὶ τῷ ἐν αὐτῇ φωτὶ τῆς 25  
 ἀληθείας καθαίρων σεαυτὸν καὶ τραπεῖς ἐπὶ τὴν τοιαύ-  
 την ἐπιτήδευσιν θεολογίαν τε καὶ φυσιολογίαν καὶ  
 σφαιρικῶν ἐπίγνωσιν αἰτιολογίαν τε τὴν ὑπὲρ πάντα  
 ταῦτα μηκέτι ζωῶδες τι ποιεῖ μηδὲ βοσκηματῶδες.

5 καὶ οὕτως K ex apogr. Ciz. || 20 fort. <εἰς> ἐκείνο || 24 ἐπι-  
 σκέψεως A: ἐπισκήψεως.



15' Τὸ δὲ αὐτὸ παραγγέλλει καὶ <τὸ> δαδίῳ θᾶκον  
μὴ ἀπόμασσε. οὐ γὰρ μόνον ἐπεὶ καθαριστικὸν τὸ  
δαδίον τῷ ταχίστου καὶ πλείστου μεθεκτικὸν εἶναι 346 K.  
πυρός, ὥσπερ τὸ λεγόμενον θεῖον, παραινεῖ μὴ μιαί-  
5 νειν αὐτὸ φύσει μiasμῶν ἀποσοβητικὸν ὑπάρχον, μηδ'  
ἀντιμάχεσθαι τῇ φυσικῇ ἐπιτηδειότητι αὐτοῦ μολύ-  
νοντα τὸ μολυσμῶν κωλυτικόν, ἀλλὰ μᾶλλον μὴ μίσ-  
γειν μηδὲ κατακιρνᾶν τὰ σοφίας ἴδια τοῖς τῆς ζωωδίας·  
δαδίον μὲν γὰρ διὰ τὴν εὐφέργειαν φιλοσοφία παρα-  
10 βέβληται, θᾶκος δὲ διὰ τὴν χαμαιπέτειαν ζωωδία.

15' Τὸ δὲ ἀλεκτρούνα τρέφε μέν, μὴ θῦε δέ· 146 A.  
μήνη γὰρ καὶ ἡλίῳ καθιέρωται συμβουλεύει ἡμῖν  
ὑποτρέφειν καὶ σωματοποιεῖν καὶ μὴ παρορᾶν ἀπολλύ-  
μενα καὶ διαφθειρόμενα τὰ τῆς τοῦ κόσμου ἐνώσεως  
15 καὶ ἀλληλουχίας συμπαθείας τε καὶ συμπνοίας μεγάλα  
τεκμήρια. ὥστε προτρέπει τῆς τοῦ παντὸς θεωρίας  
καὶ φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἀπόκρυφος  
φύσει ἡ περὶ τοῦ παντὸς ἀλήθεια, καὶ δυσθῆρατος ἱκα-  
νῶς· ζητητέα δὲ ὅμως ἀνθρώπῳ καὶ ἐξιχνευτέα μάλιστα  
20 διὰ φιλοσοφίας. διὰ γὰρ ἄλλον τινὸς ἐπιτηδεύματος  
οὕτως ἀδύνατον· αὕτη δὲ μικρά τινα ἐναύσματα παρὰ 348 K.  
τῆς φύσεως λαμβάνουσα καὶ ὥσανεὶ ἐφοδιαζομένη ζω-  
πυρεῖ τε αὐτὰ καὶ μεγεθύνει καὶ ἐνεργέστερα διὰ τῶν  
παρ' αὐτῆς μαθημάτων ἀπεργάζεται. φιλοσοφητέον  
25 <ἄρα> ἂν εἴη.

17' Τὸ δὲ ἐπὶ χοίνικι μὴ καθέξου Πυθαγορικώτε-  
ρον ἐκδέξαιτ' ἂν τις ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄνωθεν ὁρμώ-

1 τὸ addidit K || 3 τάχιστον ex apogr. Ciz. K || 8 ζωωδίας  
Scaliger: ξυνωδίας || 13 ἐπιτρέφειν et παρορᾶν (cf. Cobet Obs.  
ad Dionys. Hal. p. 13) requirit Vitelli || 21 ὅντως et 23 ἐναργέ-  
στερα A || 25 ἄρα addidit K.

147 A. μενος. ἐπεὶ γὰρ σωματότητι καὶ ζωωδία καὶ οὐ χοίνικι  
μετροπή ἐστίν ἡ τροφή, μὴ ἡρέμει μηδ' ἀμύητος φιλο-  
σοφίας διατέλει, ἀλλ' εἰς ταύτην σαυτὸν δοῦς ἐκείνου  
μᾶλλον προνοοῦ τοῦ ἐν σοὶ θεοειδεστέρου, ὃ ἐστὶ ψυχῇ,  
καὶ πολὺ πρότερον τοῦ ἐν ταύτῃ νοῦ, ὧν τροφή οὐ 5  
χοίνικι ἀλλὰ θεωρία καὶ μαθήσει μετρεῖται.

18' Τὸ δὲ γαμψώνυχον μηδὲν παρὰ τρεφε Πυθα-  
γορικώτερον συμβουλεύει· κοινωνικὸς ἴσθι, μεταδο-  
350 K. τικός, καὶ τοὺς ἄλλους τοιοῦτους εἶναι παρασκεύαζε,  
διδόναι τι καὶ δέχεσθαι ἀκακοήθως καὶ ἀφθόνως ἐθί- 10  
ζων, ἀλλὰ μὴ πάντα μὲν λαμβάνειν ἀπλήστως, δίδοναι  
δὲ μηδέν. ἡ γὰρ τῶν γαμψωνύχων φυσικὴ διοργά-  
νωσις λαβεῖν μὲν τάχιστα καὶ ῥαδίως δεδημιούργηται,  
ἀφείναι δὲ ἢ μεταδοῦναι οὐκέτι διὰ τὴν ἐνστασιν ἀγ-  
κύλων ὄντων τῶν ὀνύχων, ὃν τρόπον καὶ αἱ κρεάγραι 15  
πεφύκασιν ἐπισπᾶσθαι μὲν τάχιστα, ἀφίεναι δὲ δυσ-  
χερῶς, εἰ μὴ τις ἄρα ὑπερεπικλίνῃ αὐτὰς ἀναστρέφων.  
προσαρτηθεῖσιν δὴ ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν χειρῶν,  
ἵνα δι' αὐτῶν διδῶμέν τε καὶ δεχόμεθα κατὰ τὸν  
148 A. κοινωνικὸν λόγον, καὶ τῶν δακτύλων ἀπλῶν πως καὶ 20  
οὐκ ἀγκύλων αὐταῖς προσπεφυκόντων, οὐ μιμητέον ἐν  
τοῖς τοιοῦτοις τὰ γαμψώνυχχα ἐτέρῳ τρόπῳ δημιουργη-  
θέντα ὑπὸ τοῦ πλάσαντος, ἀλλὰ μᾶλλον κοινωνητέον  
ἀλλήλοις καὶ μεταληπτέον, προτρεπομένους εἰς τὸ τοι-  
οῦτον ὑπ' αὐτῶν τῶν τὰ ὀνόματα τιθεμένων, οἳ τὴν 25  
δεξιὰν τῶν χειρῶν ἐντιμότεραν ὠνόμασαν οὐ μόνον  
ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ δεκτὴν ὑπάρχειν  
ἐν τῷ μεταδιδόναι. δικαιοπραγητέον ἄρα, διὰ δὲ τοῦτο

4 θεοειδεστάτου Rittershusius ad Porph. Vit. Pyth. p. 63  
Kuster: cf. supra p. 15, 14 et 36, 11 || 8 <καὶ> μεταδοτικός A ||  
28 τοῦτο ex apogr. Paris. K: τοῦ (= τούτου).

φιλοσοφητέον· ἀμοιβή γάρ τις καὶ ἀνταπόδοσις ἢ δικαιοσύνη, τὸ πλεονάζον καὶ ἐλλειπὲς ἀνταποδιδούσα δι' ἀντισώσεως.

κ' Τὸ δὲ ἐν ὁδῷ μὴ σχίζει δηλοῖ ὅτι ἐν μὲν τὸ 352 K. 5 ἀληθές, πολυσχιδὲς δὲ τὸ ψεῦδος· δηλον δὲ ἐκ τοῦ τὸ μὲν τι ἕκαστον μοναχῶς λέγεσθαι εἴπερ ὕγιως λέγοιτο, τὸ δέ τι οὐχὶ ἕκαστον ἀπείροις τρόποις. ὁδὸς δὴ ἡ φιλοσοφία δοκεῖ εἶναι. λέγει οὖν ὅτι αἰροῦ φιλοσοφίαν ἐκείνην καὶ τὴν ἐπὶ σοφίαν ὁδόν, ἐν ἧ οὐ 10 σχίσσεις οὐδὲ ἀντιλεγόμενα δογματίσεις, ἀλλὰ ἐστῶτα καὶ τὰ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἀποδείξει ἐπιστημονικῇ βεβαιωθέντα διὰ μαθημάτων καὶ θεωρίας, ὃ ἐστὶ Πυθαγορικῶς φιλοσόφει. δύναται δὲ καί, — ἐπειδὴ ἡ διὰ τῶν 149 A. σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν χωροῦσα φιλοσοφία, ἣ οἱ 15 νεώτεροι κατακόρως χρῶνται καὶ τὸν θεὸν καὶ τὰς ποιότητας καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ ἐν τοῖς οὖσιν αἷτια κυριώτατα νομίζοντες σῶμα εἶναι, εὐολίσθητός ἐστι καὶ εὐανάτρεπτος, ὥς δηλοῦσιν αἱ τῶν δοκούντων τι λέγειν περὶ αὐτῆς ποι- 20 κιλώταται ἐπιχειρήσεις· ἡ δὲ <διὰ> τῶν ἁσωμάτων καὶ νοητῶν ἁύλων τε καὶ αἰδίων τὴν προχώρησιν ποιου- 354 K. μένη, τῶν τε αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων καὶ οὐδέποτε ὅσον ἐπ' αὐτοῖς φθορὰν ἢ μεταβολὴν ἐπιδεχομένων, ὁμοία τοῖς ὑποκειμένοις ἀδιάπτωτός ἐστι 25 καὶ εὐσταθής, ἐδραίας καὶ ἀκλινοῦς ἀποδείξεως δημιουργός, — συμβουλεύει τοίνυν ἡμῖν τὸ παράγγελμα, ἐπειδὴν φιλοσοφῶμεν καὶ τὴν δηλουμένην ὁδὸν ἀνύωμεν, φεύγειν μὲν τὴν τῶν σωματικῶν καὶ πολυσχιδῶν ἐπιβολὴν καὶ ἀποδοχὴν, προσοικειοῦσθαι δὲ τῇ τῶν

10 σχίσσεις Vulcanius: σχίσεις || 20 διὰ addidit K.

ἁσωμάτων οὐσία τῇ οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχὶ ἑαυτοῖς ὁμοίων διατελούντων διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτοῖς φύσει ἀλήθειαν καὶ ἀδιαπτωσίαν.

κβ' Τὸ δὲ χελιδόνα οἰκία μὴ δέχου συμβουλεύει· 150 A. ῥάθυμον καὶ μὴ διηνεκῶς φιλοπονοῦντα μηδὲ ἐπίμονον 5 αἰρετιστὴν καὶ γνώριμον εἰς τὰ σὰ δόγματα μὴ ἐπιδέχου, δεόμενα συνεχοῦς καὶ εὐτονωτάτης προσοχῆς καὶ φερεπονίας διὰ τὴν τῶν ἐν αὐτοῖς ποικίλων μαθη- 356 K. μάτων ἐξαλλαγὴν καὶ περιπλέκειαν. εἰκόνι δὲ ῥάθυμίας καὶ ἐγκοπῆς χρόνων χελιδόνι κέχρηται, ὅτι μέρος 10 τι τοῦ ἐνιαυτοῦ αὕτη ἐπιφοιτᾷ ἡμῖν καὶ ὥσανει ἐπιξενοῦται πρὸς βραχὺν καιρὸν, τὸ δὲ πλεῖον ἀφίσταται καὶ ἀφανῆς ἡμῖν ὑπάρχει.

κβ' Τὸ δὲ δακτύλιον μὴ φόρει ἀκολουθῶς τῷ Πυ- 15 θαγορικῷ ἀρέσκοντι ἔλκομεν εἰς τὴν παράκλησιν οὕ- 15 τως· ἐπεὶ δεσμοῦ τρόπῳ περικείται τοῖς φοροῦσιν ὁ δακτύλιος, ἴδιον ἔχων τὸ μὴ ἄγχειν μηδὲ κακουργεῖν ἀλλὰ πως ἀρμόζειν καὶ προσφυῶς ἔχειν, δεσμός δὲ τοιοῦτός τις καὶ τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ ὑπάρχει, τὸ οὖν δακτύλιον μὴ φόρει φιλοσόφει φησὶν ὡς ἀληθῶς 20 151 A. καὶ χώριζε τοῦ περικειμένου δεσμοῦ τὴν ψυχὴν· μελέτη γὰρ θανάτου καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἢ φιλοσοφία. τὴν ἄρα Πυθαγορικὴν μέτιθι σπουδῇ μεγάλῃ, τὴν ἀφιστᾶσαν ἑαυτὴν διὰ τοῦ νοῦ ἀπὸ σωματικῶν 25 πάντων καὶ περὶ τὰ νοητὰ καὶ ἄνυλα διὰ τῶν θεωρη- 25 τικῶν μαθημάτων καταγιγνομένην· ἀλλὰ καὶ ἀπόλυεσαντοῦ τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἀνθολκὰ καὶ κωλυσιεργὰ 358 K. τοῦ φιλοσοφεῖν σαρκὸς ἀσχολήματα τροφάς τε ὑπερβαλλούσας καὶ πληθώρας ἀκαίρους, δεσμοῦ τρόπον τὸ

1 τῇ <τῶν> οὐκ K || 27 ἀνθολκὰ.



σῶμα καταλαμβανούσας νοσοκομίας τε καὶ ἀσχολίας  
ἀδιαλείπτους ἐμποιούσας.

κγ' Τὸ δὲ θεοῦ τύπον μὴ ἐπίγλυφε δακτυλίῳ  
κατὰ τὴν προλεχθεῖσαν ἐννοίαν προτροπῇ χρῆται τοιαύδε·  
5 φιλοσόφει καὶ ἀσωμάτων πρὸ παντὸς ἡγοῦ θεοὺς ὑπάρ-  
χειν· τὸ γὰρ κυριώτατον ῥίζωμα τῶν Πυθαγορικῶν  
δογμάτων τοῦτ' ἐστίν, ἐξ οὗ τὰ πάντα σχεδὸν ἤρτη-  
ται καὶ ὑφ' οὗ μέχρι τέλους κρατύνεται· μὴ νόμιζε  
δὲ μορφαῖς αὐτοὺς κεχρησθαι ὅσαι εἰσὶ σωματικά,  
10 μὴδὲ προσδεδέσθαι ὑποστάσει ὑλικῇ καὶ οἷον δεσμῷ  
ὑλικῷ σώματι, ὥσπερ τὰ ἄλλα ζῶα. αἱ δὲ ἐπὶ δακτυ-  
λίοις γλυφαὶ τὸν τε δεσμὸν δι' αὐτοῦ τοῦ δακτυλίου  
ἐμφαίνουσι καὶ τὴν σωματότητα τὸ τε αἰσθητὸν εἶδος 152 A.  
καὶ ὥσανεί τινας τῶν ἐπὶ μέρους ζῶων διὰ τῆς γλυπ-  
15 τῆς προσόψεως, ἥς χωριστέον μάλιστα τὸ τῶν θεῶν  
γένος ὡς αἰδιόον τε καὶ νοητὸν καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ  
ὡσαύτως αἰετὸν ἔχον, ὡς ἐν τῷ Περὶ θεοῦ ἰδίως καὶ 360 K.  
πληρέστετα τεχνολογεῖται.

κδ' Τὸ δὲ παρὰ λύχνον μὴ ἐσοπτρίζου Πυθαγορι-  
20 κώτερον συμβουλεύει τὸ φιλοσόφει μὴ προστρέχων μὴ  
ταῖς κατ' αἰσθησιν φαντασίαις, αἵτινες φῶς μὲν τι  
περὶ τὰς καταλήψεις ποιοῦσι, λυχνοειδὲς μέντοι καὶ  
οὐχὶ φυσικὸν οὐδὲ ἀληθές, ἀλλὰ μᾶλλον ταῖς κατὰ τὸ  
νοητικὸν ἐπιστημονικαῖς, ἀφ' ὧν λαμπρότατη τις εὐαν-  
25 γία καὶ ἀδιάπταιστος περὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὅμμα συνίστα-  
ται \*\*\* ἐξ ἀπάντων τῶν νοημάτων καὶ τῆς περὶ ταῦτα  
θεωρίας, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν σωματικῶν καὶ αἰσθητῶν·  
ἐν συνεχεῖ γὰρ ταῦτα ῥύσει καὶ μεταβολῇ πολλάκις

10 προσδεδέσθαι Vitelli: προσδέχεσθαι || 14 ὡς ἂν εἴ || 20 al-  
terum μὴ delendum || 24 λαπρό (h. e. proparoxyton.) || 26 lacu-  
nam signavi.

ἐδηλώθη κατ' οὐδένα τρόπον μόνιμα καὶ τὰ αὐτὰ ἐαν-  
153 A. τοῖς ὑπάρχοντα, ἵνα καὶ βεβαίαν ἐπιστημονικὴν τε  
ὑπομείνη κατάληψιν καὶ ἐπίγνωσιν ὡς ἐκεῖνα.

κε' Τὸ δὲ περὶ θεῶν μὴδὲν θαυμαστὸν ἀπίσκει  
362 K. μὴδὲ περὶ θείων δογμάτων προτρέπει μετιέναι καὶ 5  
κτᾶσθαι ἐκεῖνα τὰ μαθήματα, δι' ἃ οὐκ ἀπιστήσεις  
οὐκέτι περὶ θεῶν καὶ περὶ θείων δογμάτων ἔχων τὰ  
μαθήματα καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀποδείξεις.

κς' Τὸ δὲ ἀσχέτῳ γέλῳτι μὴ ἔχεσθαι δηλοῖ κρα-  
τεῖν τῶν παθῶν διὰ λόγου φιλοσόφου ἐπέχειν τε τὸ 10  
εὐμετάβλητον καὶ οὐ μόνιμον τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν·  
ὑπομείνησκε δὲ στυγερὸν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, μήτε ἄρα  
εὐτυχίαις ἐπιχαυνοῦ μήτε συμφοραῖς συνταπεινοῦ ἐν  
οὐθετέρῳ μεταβολῇς ἐννοίαν ὑπολογιζόμενος. τὸν δὲ  
γέλῳτα ὑπὲρ πάντων τῶν παθῶν ὠνόμασεν, ὅτι μόνος 15  
μάλιστα ἐκφανῶς μηνύεται, ὥσπερ τι ἐπάνθημα ὑπάρ-  
χων καὶ ἐπίφλεγμα μέχρι προσώπου τῆς διαθέσεως.  
ἴσως δὲ [παραγγέλλει], ἐπειδὴ ἀνθρώπου ἰδίον παρὰ τὰ  
ἄλλα ζῶα οὗτος (ὀρίζονται γοῦν τινες ζῶον αὐτὸ γελα-  
στικὸν εἶναι), δηλοῦται ὑπὸ τοῦ παραγγέλματος τὸ μὴ 20  
154 A. ἐπιμόνως καὶ ἀμεταβλήτως τῇ ἀνθρωπότητι ἔμμενε,  
364 K. ἀλλὰ μίμησιν θεοῦ κατὰ τὸ δυνατόν κτῶ φιλοσοφῶν  
καὶ τοῦ ιδιώματος τούτου τῶν ἀνθρώπων ὑπεκχωρῶν  
προκρίνων τε τὸ λογικὸν τοῦ γελαστικοῦ εἰς διάκρισιν  
καὶ διαφορὰν πρὸς τὰ λοιπὰ ζῶα. 25

κς' Τὸ δὲ παρὰ θυσίᾳ μὴ ὀνυχίζου περὶ φιλίας  
ἐστὶ προτρεπτικόν· τῶν γὰρ οἰκείων καὶ προσηγόντων

4—8 Τὸ δὲ — ἀποδείξεις] 'Per auctoris nostri negligenti-  
tiam factum videtur ut quae supra [p. 110, 6 sqq.] copiosius sunt  
explicata hic brevissimis repetantur' adnotat K: equidem dele-  
verim || 7 ἔχων] fort. ἡγουν; cf. p. 111, 15 || 18 παραγγέλλει de-  
levit Scaliger || 19 αὐτὸν emendat K.

ἡμῖν ἐξ αἵματος οἱ μὲν ἔγγιστα γένους εἰσὶν ἀδελφοὶ  
καὶ τέκνα καὶ γονεῖς, εἰκότες τοῖς μέρεσιν ἡμῶν ἅπερ  
ἀφαιρεθέντα ἄλγημα οὐ τὸ τυχόν παρέχει καὶ κολού-  
ρωσιν, οἷον δάκτυλοι χεῖρες ὧτα ὄν καὶ τὰ ὅμοια· οἱ  
5 δ' ἐξ ἀποστήματος πολλοῦ προσωκειωμένοι, οἷον ἀνε-  
ψιάδαι ἢ πατραδέλφων γαμβροντιδεῖς ἢ τοιοῦτοί τινες,  
εἰκόασιν ἐκάστου ἡμῶν τοῖς μέρεσιν ὧν τεμνομένων  
ἄλγησις οὐδεμία παραγίνεται, οἷον θριξὶ καὶ ὄνυξι  
καὶ τοῖς ὁμοίοις. βουλόμενος οὖν ἐκείνους τοὺς συγ-  
10 γενεῖς δηλῶσαι τοὺς παρὰ τὸν ἄλλον χρόνον ἡμελη-  
μένους διὰ τὴν ἀπόστασιν, τοῖς ὄνυξιν ἐχρήσατο καὶ  
εἶπε· μὴ ἀποτίθεσο παντάπασιν τούτους, ἀλλ' ἐν γε θυ-  
σίαις, εἰ καὶ τῷ ἄλλῳ χρόνῳ παρημελήθησαν, πρόσαγε 366 K.  
αὐτοὺς σταντῶ καὶ ἀνανέου τὴν οἰκειότητα.

κη' Τὸ δὲ δεξιὰν μὴ παντὶ ῥαδίως ἔμβαλλε μὴ 155 A.  
16 ὄρεγε ῥαδίως φησὶ δεξιὰν, τουτέστι μὴ ἀνάσπα μὴδὲ  
ἀνιμᾶν ἐπιχείρει δεξιὰν ὀρέγων τοῖς ἀνεπιτηδεύουσιν καὶ  
ἀνοργιάστοις, ἔτι δὲ διὰ παιδευμάτων τε καὶ διδαγ-  
μάτων, ἃ πολλῶ χρόνῳ δοκιμασθεῖσιν ἀξίοις εἶναι τοῦ  
20 μεταλαβεῖν ἐγκρατείας τε καὶ πενταετοῦς σιωπῆς καὶ  
τῆς ἄλλης βασάνου μόγις δίδοται.

κθ' Τὸ δὲ στρωμάτων ἐξαναστὰς συνέλυσσε  
αὐτὰ καὶ τὸν τύπον συνστόρνυε τοῦτο παραγγέλλει,  
ὅτι φιλοσοφεῖν ἐπιβαλλόμενος νοητοῖς λοιπὸν καὶ  
25 ἀσωμάτοις προσοικείου σεαυτόν. ἐκ τοῦ οὖν τῆς ἀμα-  
θίας ὕπνου καὶ νυκτοειδοῦς σκότους ἐξανιστάμενος  
μηδὲν συνεπισπῶ σεαυτῷ σωματικὸν εἰς τὸ τῆς φιλο-

δ προσοικειωμένοι (sic), cf. Kühner I<sup>2</sup> 497 sq. || 6 γαμβρο-  
τιδεῖς ex apogr. Ciz. K || 12 sq. ἐν γε θυσίαις, εἰ scripsit K: εἴ  
τε θυσίαις ἢ || 14 fort. ἀνανεοῦ || 15 παντὶ p. 108, 2: πᾶρτι ||  
18 ἔτι δὲ] λέγει δὲ? 'probabilius lacunam statuas ante ἔτι'  
Vitelli.

σοφίας ἡμεροειδές, ἀλλὰ πάντα τὰ τοῦ ὕπνου ἐκείνου  
ἵχνη τῆς μνήμης τῆς σεαυτοῦ ἐκκάθαιρε καὶ ἐξαφάνιζε.

368 K. λ' Τὸ δὲ καρδίαν μὴ τρώγε σημαίνει τὸ μὴ δεῖν  
τὴν ἐνώσειν τοῦ παντός καὶ τὴν σύμπνοιαν διασπᾶν,  
156 A. καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ μὴ ἴσθι βάσκανος, ἀλλὰ φιλάνθρωπος 5  
καὶ κοινωνικός. ἐκ δὲ τούτου φιλοσοφεῖν παραινεῖ·  
μόνη γὰρ αὕτη ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν οὔτε ἐπιλυπεῖται  
ἀγαθοῖς ἀλλοτριόις οὔτε ἐπιχαίρει κακοῖς τοῖς πέλας,  
ἅτε φύσει συγγενεῖς καὶ οἰκείους ὁμοιοπαθεῖς τε καὶ  
κοινῇ ὑποκειμένους τύχῃ ἀπροόρατόν τε τὸ μέλλον 10  
ἔχοντας τοὺς ἀνθρώπους πάντας ὁμαλῶς ἀποφαίνουσα·  
διόπερ συμπαθεῖς τε καὶ φιλαλλήλους παραγγέλλει εἶ-  
ναι, κοινωνικόν τε ὡς ἀληθῶς καὶ λογικὸν ζῶον.

λα' Τούτῳ δὲ ἔοικε καὶ τὸ ἐγκέφαλον μὴ ἔσθιε·  
καὶ γὰρ αὐτὸς οὗτος ἡγεμονικὸν ἔστι τοῦ φρονεῖν 15  
ὄργανον. αἰνίττεται οὖν ὡς οὐ δεῖ καλῶς βεβουλευ-  
μένα πράγματα καὶ δόγματα διασιλλαίνειν μὴδὲ δια-  
δάκνειν, καλῶς δ' ἂν εἴη βεβουλευμένα τὰ διὰ φρενῶν  
370 K. καὶ τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ νοεῖν ἡγεμονικοῦ συνεσκεμμένα,  
ἴσον τῷ ἐπιστημονικῷ. οὐ γὰρ διὰ τῶν τοῦ ἀλόγου 20  
τῆς ψυχῆς εἰδους ὀργάνων, καρδίας καὶ ἥπατος, ἀλλὰ  
διὰ τοῦ καθαροῦ τοῦ λογιστικοῦ τὰ τοιαῦτα ἐθεωρήθη·  
157 A. διόπερ ἀβουλία τὸ ἀντικόπτειν αὐτοῖς. σέβεσθαι δὲ  
μᾶλλον κελεύει τὸ σύμβολον τὴν τῶν φρενῶν πηγὴν  
καὶ τὸ τῷ νοεῖν προσεχέστατον ὄργανον, δι' οὗ θεω- 25  
ρίαν τε καὶ ἐπιστήμην καὶ τὸ σύνολον σοφίαν κτώ-  
μεθα καὶ ὡς ἀληθῶς φιλοσοφοῦμεν, καὶ μὴ συγχεῖν  
μηδὲ ἀφανίζειν τὰ δι' αὐτοῦ ἵχνη.

8 τοῖς] τῶν coni. Gyraldus (Opp. II 481) et Rittershusius  
p. 62 Kust. (227 Kiessl.): fortasse τοῖς τῶν || 22 ἐθεωρη<sup>θ'</sup> || 27 συγ-  
χεῖν Vulcanius: συνέχειν.



λβ' Τὸ δὲ ἀποκαρμάτων σῶν καὶ ἀπονυχισμά-  
των κατάπτυνε λέγει τοῦτο· εὐκαταφρόνητα τὰ σύμ-  
φυντα μὲν σοι, ἀψυχότερα δέ πως, ὥσπερ τιμιώτερα τὰ  
ψυχικώτερα· οὕτως δὴ καὶ ἐπειδὴν φιλοσοφεῖν ἐπιβάλλῃ,  
5 προτίμα μὲν τὰ διὰ ψυχῆς καὶ νοῦ ἄνευ αἰσθητηρίων  
ἀποδεικνύμενα διὰ θεωρηματικῆς ἐπιστήμης, καταφρό-  
νει δὲ καὶ κατάπτυνε τῶν ἄνευ νοητικοῦ φωτὸς δοξαζο-  
μένων διὰ τῶν συμφύτων ψιλῶς αἰσθητηρίων, ἃ μη-  
κέτι εὐτونهῖ τῇ τοῦ νοῦ αἰδιότητι παρομαρτεῖν.

λγ' Τὸ δὲ ἐρυθῖνον μὴ προσλαμβάνου φαίνεται 372 K.  
11 πρὸς τὴν τοῦ ὀνόματος ἐτυμολογίαν ψιλὴν συμβεβλή- 158 A.  
σθαι. ἀπηρυθριακότα γὰρ καὶ ἀναίσχυντον μὴ ἐπι-  
δέχου ἄνθρωπον, ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου καταπλήγῃ καὶ  
ἐν παντὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐρυθριῶντα καὶ ταπεινού-  
15 μενον ὑπὸ τε νοῦ καὶ ἀσθενοῦς διανοίας. διὰ δὲ  
τούτου νοεῖται τὸ μὴ αὐτὸς τοιοῦτος ἴσθαι.

λδ' Τὸ δὲ χύτρας ἴχνος ἀπὸ σποδοῦ ἀφάνιζε  
σημαίνει συγχύσεως καὶ παχυτήτος, ὅπερ ἐστὶ σωματι-  
κῶν καὶ αἰσθητῶν ἀποδείξεων, ἐκλανθάνεσθαι φιλοσο-  
20 φεῖν ἐπιβαλλόμενον, νοηταῖς δὲ χρῆσθαι μᾶλλον ἀπο-  
δείξεσιν. ἢ δὲ σποδὸς ἀντὶ τῆς κόνεως τῆς ἐπὶ τοῖς  
ἄβαξι παρελήφθη, ἐφ' ἧς αἱ ἀποδείξεις συμπεραίνονται.

λε' Χρυσὸν δὲ ἐχούσῃ μὴ πλησίαζε ἐπὶ τεκνο-  
ποιίᾳ, οὐ γυναικὶ λέγει, ἀλλ' αἰρέσει καὶ φιλοσοφίᾳ,  
25 ἥπερ ἐστὶ πολὺ τὸ σωματικὸν καὶ κατάφορον εἰς βαρύ- 374 K.  
τητα. πάντων γὰρ τῶν ἐπὶ γῆς βαρύτετον χρυσὸς καὶ  
τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς διωκτικόν, ὅπερ βάρους σωμα-  
τικοῦ ἴδιον. τὸ δὲ πλησιάζειν οὐ μόνον συγγίνεσθαι, 159 A.  
ἀλλὰ καὶ συνεγγίζειν ἐστὶ καὶ πλησίον καθίστασθαι.

10 ἐρυθρῖνον (littera ρ ex corr.). cf. ad p. 108, 8 || 22 ἐφ' ἧς κτλ.] cf. Vit. Pyth. p. 18, 13 sq. Nk.

λς' Τὸ δὲ προτίμα τὸ σχῆμα καὶ βῆμα τοῦ σχῆμα  
καὶ τριώβολον παραγγέλλει τοῦτο· φιλοσόφει καὶ  
μαθήματα μέτιθι μὴ παρέργως, καὶ δι' αὐτῶν ὥσπερ  
διαβάθρας ἐπὶ τὸ προκείμενον χώρει· κατάπτυνε δὲ  
τῶν προτιμωμένων καὶ πρεσβευομένων τοῖς πολλοῖς, 5  
καὶ προτίμα τὴν Ἰταλικὴν φιλοσοφίαν τὴν τὰ ἀσώματα  
καθ' αὐτὰ θεωροῦσαν τῆς Ἰωνικῆς τῆς τὰ σώματα  
προηγούμενως ἐπισκοπούμενης.

λς' 376 K. Τὸ δὲ κυάμων ἀπέχου συμβουλεύει φυλάττεσθαι  
πᾶν ὅσον ἐστὶ φθαρτικὸν τῆς πρὸς θεοὺς ὁμιλίας καὶ 10  
τῆς θείας μαντικῆς.

λη' Τὸ δὲ μολόχην μεταφύτευε μὲν, μὴ ἔσθιε  
δέ, αἰνίττεται μὲν ὅτι συντρέπεται τῷ ἡλίῳ τὰ τοι-  
αῦτα φυτὰ καὶ παρατηρεῖν ἀξιοῖ τοῦτο, πρόσκειται δὲ  
τὸ μεταφύτευε, τουτέστιν ἐπιστὰς τῇ αὐτοῦ φύσει 15  
καὶ τῇ πρὸς τὸν ἥλιον διατάσει καὶ συμπαθείᾳ μὴ ἀρ-  
160 A. κοῦ μηδὲ ἐπίμενε μόνῳ τούτῳ, ἀλλὰ τὴν διάνοιαν  
μεταβίβαζε καὶ ὥσανει μεταφύτευε καὶ ἐπὶ τὰ ὁμογενῆ  
φυτὰ καὶ λάχανα καὶ ἐπὶ τὰ μὴ ὁμογενῆ [δὲ] ζῶα ἤδη  
καὶ λίθους καὶ ποταμοὺς καὶ πάσας ἀπλῶς φύσεις· 20  
πολύχουν γὰρ εὐρήσεις καὶ πολύτροπον θαυμασίως  
δὲ θαψιλὲς τὸ τῆς τοῦ κόσμου ἐνώσεως καὶ συμπνοίας  
σημαντικόν, ὥσπερ ἀπὸ ῥίξης καὶ ἀφειτήρος τῆς μολό-  
378 K. χης ὠρμημένος. οὐ μόνον οὖν μὴ ἔσθιε μηδὲ ἀφάνιζε  
τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, ἀλλὰ καὶ αὕξε καὶ πληθο- 25  
ποίει δίκην μεταφυτεύοντος.

λθ' Τὸ δὲ ἐμψύχων ἀπέχου ἐπὶ δικαιοσύνην προ-  
τρέπει καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ συγγενοῦς τιμὴν καὶ τὴν τῆς  
ὁμοίας ζωῆς ἀποδοχὴν καὶ πρὸς ἕτερα τοιαῦτα πλείονα.

4 διαβάθρας Scaliger(?); cf. Praef.: διὰ βάθρας || 19 δὲ de-  
levi: γε scripsit K.

Διὰ πάντων δὴ οὖν τούτων φανερὸς γέγονε καὶ ὁ διὰ τῶν συμβόλων προτρεπτικὸς τύπος ἔχων πολὺ τὸ ἀρχαιοτρόπον καὶ Πυθαγορικόν. ἀλλ' ἐπεὶ διὰ πάντων διεξηλύθαμεν τῶν προτρεπτικῶν τρόπων, ἐν-  
5 ταῦθα καταπαύομεν τοὺς εἰς παράκλησιν τείνοντας λόγους.

6 subscr. rubr. τέλος τοῦ δευτέρου λόγου. θαυμαστὸν ἐξήνεγκε τοῦτον τὸν λόγον γέμοντα πάσης γνωστικῆς θεωρίας καὶ δείξεων ἔχοντα πίστεις εὐτόνους quibus subicitur versuum numerus XXX NNNN ΓΔ ΔΔΔ ΙΙΙΙ (XXXHHHHHΓΔΔΔΙΙΙΙ correxit Vitelli, Mus. ital. di ant. class. I p. 5).

## SCHOLIA CODICIS FLORENTINI

## IN IAMBlicHI PROTREPTICUM

p. 7, 14 μηδεμιᾶς κτλ.] οἷον Στωικῆς Ἀκαδημαϊκῆς καὶ τῶν ἄλλων.

p. 7, 20 Πυθαγορικῇ] ἀντὶ τοῦ αἰνιγματώδει, μυστικῇ· 5 αἰνιγματώδη γὰρ καὶ συμβολικὰ τὰ Πυθαγόρου πρὸς ἀρετὴν παραγγέλματα.

p. 12, 3 sq. ἔχ<sup>8</sup> (?) ἀκροᾷ διὰ τούτων καὶ τὸ τῆς ἀστρο-  
λογίας <sup>οἱ</sup>χ (χρήσιμον?)

p. 17, 28 εἰς τὸ ὑπάρχων ὑποστικτέον.

10

p. 18, 9 sq. εἰς τὸ μετ' αἰσθάσιος ὑποστικτέον.

p. 20, 15 Ποιεῖται] ὁ Ἀρχύτας.

p. 21, 10 sqq. τέλος τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς οὐ τὸ κατι-  
δεῖν τὸ ἀγαθὸν ἀπλῶς οὕτως, ἀλλὰ τὸ προσλαβεῖν αὐτὸ διὰ  
τῶν ἐνεργειῶν.

15

p. 22, 1 sqq. καὶ ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα ἐγγεγραμμένων ὁ τῶν  
Μετὰ τὰ φυσικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους σκοπὸς εὐγνώστος, καὶ τὸ  
κακῶς καὶ ἀμαθῶς παρὰ τινων λεγόμενον, τὸ μὴ γινώσκε-  
σθαι τῆς πραγματείας ἐκείνης τὸν σκοπὸν, σαφῶς ἐλεγχόμενον.

p. 25, 17 sq. σημειῶσαι ὅτι ἢ μὴ ὀρθῇ τῶν ἀγαθῶν 20  
χρησὶς κακωτέρα ἐστὶν ἀχρηστίας.

p. 26, 6 τὰ ἐναντία ἔχων] ἄνευ νοῦ δηλονότι.

p. 26, 13 μείζω ἀγαθὰ] τῷ κεκτημένῳ.

p. 26, 26 σημειῶσαι ὅτι ἢ ἐμφιλόσοφος ἐπιστήμη οὐ μόνον  
κτητική ἐστὶ καὶ ποιητική τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ χρη- 25  
στική μάλιστα· ἢ γὰρ μὴ χρηστική ἀφιλόσοφος καὶ ἀπατηλὴ  
καὶ ἀγεννής.



- p. 28, 19 Ἐκ τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ Πλάτωνος.  
 p. 29, 15 Ἐκ τοῦ ε' τῶν νόμων τοῦ Πλάτωνος.  
 p. 30, 2 sqq. γένοιτό ποτε καὶ ἡμᾶς, φιλοσόφων ἄριστε  
 Ἰάμβλιχε, οὕτω τιμῆσαι τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ διὰ πάντων  
 5 τῶν ἐκτεθέντων παρὰ σοῦ ἢ τῶν πλείστων τὰ πρὸς τελείωσιν  
 αὐτῆς ἐπιτηδεύσασθαι.  
 p. 33, 3 οἷον οἱ παιδαγωγοί.  
 p. 33, 5 τὸ βέλτιστον] τὸ λογιστικὸν ἡμῶν.  
 p. 33, 9 τοιαύτην] ἀντὶ τοῦ βελτίστην.  
 10 p. 34, 5 sq. ὅτι καὶ τὴν φύσιν ὡς λόγον τινὰ ἔχουσιν  
 λαμβάνει διὰ τὸ πάντα πρὸς τι ποιεῖν καὶ ἕνεκά τινος· τοῦτο  
 δὲ καὶ Γαληνῷ δοκεῖ.  
 p. 34, 22 sqq. ὅτι ἕτερός ἐστιν ὁ θεωρῶν τὴν δικαιοσύ-  
 νην ἵνα μαθῶν ἄρξῃται δικαιοπραγεῖν καὶ μὴ γένηται περι-  
 15 πετῆς καὶ ὑπεύθυνος τῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας ζημίᾳ, καὶ πάλιν  
 ἕτερός ἐστιν ὁ θεωρῶν τὴν δικαιοσύνην δι' ἑαυτήν, οὐχ ἕνεκά  
 τινος ἄλλου (καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τέλος ἐστὶν ἡ γνώσις αὐτῆς  
 ὡς τιμιώτατον καὶ ὠφελιμώτατον)· καὶ ὅτι ὁ μὲν πρῶτος  
 ἐπόμενος τῷ πρακτικῷ καὶ ἀναπιμπλάμενος [καὶ] τῆς τύχης,  
 20 καὶ καλεῖται πολιτικός, ὁ δὲ δεύτερος ἀπόλυτος καὶ ἐλεύθε-  
 ρος, καὶ καλεῖται θεωρητικός.  
 p. 34, 27 αὐτὸς] αὐτὸς ὁ νοῦς.  
 p. 35, 7 αἱ τίμιοι· καὶ Θουκυδίδης (I 32, 1)· τὴν χά-  
 ριν βέβαιον.  
 25 p. 36, 15 sqq. ὅτι ὁ σπουδαῖος τῇ τύχῃ οὐκ ὑπείκει οὐδὲ  
 τοῖς τυχεροῖς· δηλοῖ δὲ Κράτης καὶ Διογένης.  
 p. 38, 14 δεῖ οὕτω συντάξαι· στοιχείων δὲ αἱ ὀνο-  
 μαζόμεναι συλλαβαί. τρόπος γάρ ἐστιν ὡς τὸ 'χασσάμενος  
 πολεμίσθη' (Hom. A 535, al.).  
 30 p. 39, 15 μόνον] ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ μόνον προσθήκη ἐξιτά-  
 ζειν λέγει τὸν νόμον τῷ ἄρχοντι· ὥστε καὶ ἀντικατηγορεῖται.  
 p. 48, 20 sq. αἰσχυνέσθωσαν οἱ κατ' ἐμὲ Χριστιανοὶ τὸν  
 φιλόσοφον Ἑλληνα φλυαρίαν καὶ λῆρον τὰ παρὰ τὸ φιλο-  
 σοφεῖν λογιζόμενον.

17 καὶ τοῦτο] fort. τούτῳ || 18 τιμιῶ' καὶ ὠφελιμῶ' || 19 καὶ  
 ante τῆς deleui.

- p. 51, 3 ὅτι γίνεται τινα ζῶα καὶ παρὰ φύσιν, ὡς οἱ  
 ἐν τοῖς τεθνεῶσι σκώληκες σηπομένοις γεννώμενοι καὶ ἐν τοῖς  
 νοσοῦσιν ἔλμινθες.  
 p. 52, 12 sqq. σημειῶσαι τὰ παρόντα διὰ τοὺς ἀπαιδεύ-  
 τους καὶ σκαιοὺς ὀνειδίζοντας τοῖς τὸν φιλόσοφον βίον καὶ 5  
 τὸ φρονεῖν αἰρουμένοις, πράγματα οὐδὲν ὄφελος ἢ χρήσιμον  
 ἔχοντα, ὡς ἐκεῖνοις δοκεῖ.  
 p. 55, 26 μόνος γὰρ κτλ.] σὺ τοιοῦτος καὶ οἱ κατὰ σέ,  
 ἐνθουσιαστικώτατε Ἰάμβλιχε. ἐγὼ δὲ καὶ ὅσοι ἐμοὶ τὸν βίον  
 ὅμοιοι οὐ τῶν αἰδίων καὶ μονίμων ἀνῆψαμεν τοῦ βίου τὰς 10  
 ἀρχάς, τῶν δὲ φθαρτῶν καὶ εὐμεταπτώτων· διὸ καὶ ζῶμεν  
 οὐχ ὡς φιλόσοφοι, μᾶλλον δὲ οὐχ ὡς ἄνθρωποι, ἀλλὰ βίον  
 κτηνώδη καὶ χοίρειον.  
 p. 57, 4 sqq. ἀντὶ τοῦ κατ' ἐνέργειαν.  
 p. 61, 7 ἐκ τοῦ Πλατωνικοῦ Φαίδωνος. 15  
 p. 61, 18 sqq. ὡς λίαν τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα ἀναγκαιότα-  
 τον καὶ μεγάλην τὴν εἰς ψυχὴν ὠφέλειαν ἐμποιοῦν τῷ προσ-  
 ἔχοντι καὶ ὡς ἀληθῶς καὶ θεαρέστως ἐπιθυμοῦντι φιλοσοφεῖν.  
 p. 63, 26 sqq. σύμφωνον τοῦτο τῷ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ  
 ἐν αἰνίγματι ἡμᾶς παρόντας ἐντανθοῖ κατοπτρίζεσθαι τὴν θεῖαν 20  
 δόξαν. (cf. Paul. ad Corinth. I 13, 12. itemque II 3, 18).  
 p. 64, 26 sqq. ὅρα τὴν συμφωνίαν τῶν λεγομένων πρὸς  
 τὰ θεῖα· εἰ ἀληθῆ, τὰ ἡμέτερα ἀριδηλότερα(?).  
 p. 70, 20 sqq. ταῦτα εἰς ἐπιστροφὴν καὶ διόρθωσιν βίου  
 τοῖς κατ' ἐμὲ μάλα συντείνονται. 25  
 p. 71, 23 οὔτε χρημάτων κτλ.] Ἡσίοδος οὖν οὐ καλῶς  
 λέγει ('Εργ. 313) 'πλοῦτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ'.  
 p. 74, 20 ἀλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι κτλ.] οἷος ἦν ὁ Ἀρ-  
 χίδαμος καὶ ὁ Ἀγησίλαος καὶ ὁ Ἅγις Ἡρακλεῖδαι καὶ βασι-  
 30 λεῖς Πελοποννήσου ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν κριτηρίων.  
 p. 76, 29 γῆς ἄλλως ἄχθη] Ὅμηρος (Σ 104)· 'ἐτώσιον  
 ἄχθος ἀρούρης'.  
 p. 77, 13 sqq. σημειῶσαι πῶς νοεῖται τῷ Ἰαμβλίχῳ τὰ  
 τῆς μετεμψυχώσεως.  
 p. 82, 7 τῶν δὲ νῦν δοκούντων κτλ.] τῶν περὶ σῶμα. 35

- p. 82, 19 sq. τοῦ ὄμματος τοῦ καθ' ὑπόθεσιν ὄντος.  
 p. 83, 7 sqq. ὅποιοι τυγχάνουσιν οἱ τε ῥήτορες καὶ σοφισταὶ καὶ δημαγωγοὶ καὶ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων.  
 p. 84, 4 ἐκ τοῦ Πλατωνικοῦ Γοργίου εἴληπται.  
 5 p. 90, 7 οἱ σοφοὶ] οἱ Πυθαγόρειοι.  
 p. 90, 18 τοὺς ἔπειτα] τοὺς ἀπογόνους.  
 p. 91, 8 sq. Ὀμηρος (Δ 405). ἡμεῖς τοὶ πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.  
 p. 91, 24 τὸ Μηδὲν ἄγαν ἀπόφθεγμα Σόλωνος τοῦ  
 10 Ἀθηναίου.  
 p. 92, 25 sqq. ἀντὶ τοῦ χωρὶς δικαιοσύνης ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ταχυτὴς φλυαρία εἰσὶ.  
 p. 99, 19 sqq. τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Σαρπηδόνο (M 322 sqq.)·  
 'εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε <κτλ.>'.  
 15 p. 117, 15 αἱ κρεάτῃ] ὅμοιαι γὰρ εἰσιν ἀγκίστρω.  
 p. 118, 14 sq. οἱ νεώτεροι] οἱ Στωικοί.  
 p. 120, 17 ζῆται τὸ Περὶ Θεοῦ σύγγραμμα τοῦ σοφω-  
 τᾶτος Ἰαμβλίχου.

9 τὸ] τῷ || 14 εἰ μὲν] ἐμὸν || φυγόντας.

## I. INDEX NOMINUM.

- (Ἀγησίλαος) 129, 29.  
 (Ἀγίς) 129, 29.  
 Αἰδης. ἐν Αἰδου 53, 14. 84, 22.  
 εἰς Αἰδου 67, 11. 69, 18. 70, 27. 71, 16.  
 (Ἀκαδημαῖος). αἵρεσις 127, 3.  
 Ἀμφιτρυών 74, 22 sq.  
 Ἀναξαγόρας 48, 17. 51, 11.  
 Anonymi poetae versiculus ὁ  
 θνητὸς αἰὼν μέρος ἔχει θεοῦ  
 τινος 48, 18.  
 Aristoteles De Excerpt. Aristot. v. ad p. 34, 5. cf. Diels, Zu Arist. Protreptikos und Cic. Hortensius in Archiv f. Gesch. d. Philos. I p. 479—97. (Protrept. fr. 52 Rose ed. Teubn.) 37, 26—41, 5. (fr. 55 R.) 45, 6—47, 4. (fr. 59. 60. 61 R.) 47, 5—48, 21. (fr. 58 R.) 52, 16—54, 5. (Eudem. Eth. Δ 5 p. 1216<sup>a</sup>, 11 sq.) 51, 11 sqq. (Polit. Δ (H) 1334<sup>a</sup>, 31) 53, 3 sq. (Top. E 2. 129<sup>b</sup>, 33 sqq.) 56, 23 sqq.  
 (Ἀριστοτέλης). ὁ τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους σκοπὸς εὐγνώστος 127, 17.  
 Ἀρχύτας (Περὶ σοφίας) 16, 17—23, 5. (127, 12). (ap. Stob. Ecl. I 48, 6) 55, 8 sqq.  
 (Γαληνός) 128, 12.  
 (Διογένης) 128, 26.  
 Διονύσια (τά) 53, 22.  
 Diphilus (fr. 27<sup>a</sup>. IV 424 Mein.) 47, 9.  
 Ἑλλην 74, 19. (128, 33).  
 Epicharmus 13, 5 sqq. 62, 13 sq.  
 Ἐρινύς 107, 14. 115, 1. 18.  
 Ἐρμότιμος 48, 17.  
 Εὐριπίδης 84, 7. (fr. 1007 Nauck) 48, 16 sqq.  
 Ζεύς 15, 1.  
 (Ἡρακλεῖδα) 129, 29.  
 Ἡράκλειον σύμβολον 113, 25 sq.  
 Ἡράκλειτος (fr. 105 Byw.) 113, 1.  
 Ἡρακλῆς 74, 22. Ἡρακλέους στήλαι 40, 5.  
 (Ἡσίودος) 129, 26.  
 Θεᾶς 73, 5.  
 (Θουκυδίδης) 128, 23.  
 Θράττα 73, 7. Θράτταις 73, 20. 75, 16.  
 (Ἰάμβλιχος) 128, 4. 129, 9. 33. 130, 18.  
 Iamblichus (liber III in Vil-  
 loison Anecd. II p. 189, 13)  
 8, 5 sq. (liber III p. 217,  
 35 sqq.) 38, 3 sqq. (Vit. Pyth.  
 228) 13, 5 sqq. (Vit. Pyth. 58)  
 53, 19 sqq. (Vit. Pyth. 104 sq.)



105, 27 sqq. eiusdem citantur libri *Περὶ συμβόλων* 112, 2. *Περὶ θεοῦ* 120, 17. (130, 17). (Iambl.?) *Theologum. Arithm.* (p. 41, 29 Ast) ad 105, 27. *Ἰταλικός* 84, 15. *Ἰταλική φιλοσοφία* 125, 6. *Ἰωνικός*. (φιλοσοφία) 125, 7.

Cicero (*Tusc.* 5, 3, 8 sq.) 51, 8. 53, 19 sqq. *Κινύρας* 92, 16. (*Κράτης*) 128, 26. *Κρής* 55, 20.

*Λακεδαιμόνιος* 55, 20. *Λυγκεύς* 47, 13.

Menander (fr. 65. IV 252 Mein.) 9, 6 sqq. *Μίδας* 92, 16.

Nicomachus (*Arithm.* I 3, 6) 8, 5 sq.

*Ὀλυμπία* 53, 19. (*Ὀμηρικός*) 130, 13. *Ὀμηρος* 81, 2. (128, 28 sq. 129, 31. 130, 7).

(*Πελοπόννησος*) 129, 30. *Perictione* (ap. Stob. Flor. I 62) 20, 16 sqq. (ap. Stob. Flor. I 63) 21, 16 sqq. 22, 17 sqq.

*Πηνελόπη* 70, 2.

*Πίνδαρος* 73, 1.

Plato. describuntur vel respiciuntur *Phaedo* (p. 67 D) 13, 11. cf. p. 100, 1. 115, 5 sq. 119, 21 sq. (pp. 64 A—65 D) 61, 7—62, 29. (pp. 65 D—67 B) 63, 2—65, 6. (p. 67 C—D) 65, 7—18. (pp. 68 C—69 D) 65, 22—67, 16. (pp. 82 B—84 B) 67, 18—70, 9. (pp. 114 C

—115 A) 71, 6—17; *Civitas* (VII pp. 514 A—517 C) 78, 1—82, 4. (VII pp. 518 B—519 B) 82, 10—83, 19. (IX p. 588 C) 14, 1. (IX pp. 588 E—591 E) 31, 19—33, 27. (X p. 615 A) 60, 21 sq.; *Euthydemus* (pp. 278 E—289 B) 24, 22—27, 2. (p. 293 A) 27, 9 sq.; *Cleitophon* (p. 407 B) 28, 7 sq.; *Alcibiades I* (p. 130 E sqq.) 28, 19—29, 10; *De Legibus* (II pp. 660 E—662 A) 92, 12—93, 19. (V pp. 726—728 A) 29, 15—30, 2; *Timaeus* (p. 42 B) 60, 19. (pp. 89 E—90 D) 30, 13—31, 19; *Phaedrus* (p. 249 A) 71, 3 sqq.; *Apologia Socratis* (p. 29 D—30 B) 71, 17—72, 1. (p. 41 C—D) 72, 1—4; *Menexenus* (pp. 246 D—247 B) 90, 16—91, 21. (p. 247 E) 72, 4. 99, 16. (p. 247 E—248 B) 91, 24—92, 10; *Theaetetus* (pp. 173 C—177 B) 72, 11—77, 25; *Gorgias* (pp. 492 E—494 B) 84, 4—85, 26. (pp. 504 A—505 B) 86, 17—87, 29. (pp. 506 C—508 A) 88, 11—90, 14. (p. 527 E) 83, 25—27.

(*Πλάτων*) 128, 1. 2.

(*Πλατωνικός*). *Φαίδωνος* (129, 15). *Γοργίου* (130, 4).

*Πυθαγόρας* 3, 2. 4, 10. 6, 12. 51, 8. 52, 6. 72, 10. 106, 1. 6. 114, 27. (127, 6).

*Πυθαγόρειος* 84, 2. 107, 12. 113, 26. 114, 13. (130, 5). (*δογματών*) 114, 19.

*Πυθαγορικός* 5, 16. 6, 13. 7, 25. 8, 1. 105, 17. 126, 3. (*βουλήματος*) 7, 23. 105, 14. (*ἀρέσκοντι*) 119, 14. (*τρόπον*) 105, 4. (*συμβόλων*) 105, 5. (*δογμάτων*) 111, 12. 120, 6.

(*μεθόδω*) 7, 20. (*φιλοσοφία*) 110, 26. 119, 23. (*αἰρέσεως*) 8, 7. (*γνώμαι*) 3, 11. (*προτροπαί*) 3, 18. (*διαίρέσεις*) 24, 14. (*ὑποθέσεις*) 4, 25. (*παρακλήσεις*) 36, 25. *Πυθαγορικώτερον* 116, 26. 117, 7. 120, 19. *Πυθαγορικῶς* 118, 12.

(*Σαρπηδών*) 130, 13.

*Σινελικός* 84, 15.

Sophocles (*Ai.* 125 sqq.) 47, 8.

Stobaeus (*Flor.* I 58) 8, 17 sqq.

(*Flor.* I 59) 8, 20—9, 2. (*Flor.* II 40) 9, 8 sqq. (*Flor.* XLVI

70) 9, 10 sq. (*Ecl.* II 31, 53)

10, 3 sq. (*Ecl.* II 31, 27) 10,

4 sqq. (*Flor.* VI 41) 32, 13 sqq.

(*Στωικοί*) 130, 16. *Στωικῆς αἰρέσεως* (127, 3).

Themistius (ap. Stob. Flor. CXX 28) 48, 7 sqq.

*Τυρρηνία* (cod. *τυραννία*) 48, 4.

Tyrtaeus. ὁ ποιητής (*Plat.*) 92, 18.

*Φλιοῦς* 4, 11. cf. ad 51, 8.

(*Χριστιανοί*) 128, 32.

*Χρυσᾶ ἔπη* 10, 18. citantur

(vv. 45 sq.) 10, 20 sq. (vv. 49

—53) 11, 7 sqq. (vv. 54 sq.)

12, 10 sq. (vv. 55 sq.) 13, 1 sq.

(v. 58) 13, 16. (vv. 59 sq.) 13,

21 sq. (vv. 61—63) 14, 21 sqq.

(vv. 69—71) 15, 19 sqq.

## II. INDEX VERBORUM.

*ἄβαξ* 124, 22.

*ἄβουλία* 110, 17. 123, 23.

*ἀγαθοειδής* 14, 9. *ἀγαθοειδεστέραν* 22, 13.

*ἀγαθός*. τὰ ἀγαθὰ 6, 2. 38, 8.

39, 12 sqq. etc. μέγιστον τῶν

*ἀγαθῶν* ἢ *παιδεία* 5, 5. τὰ

*ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθὰ* 5, 25. τὸ

*κυρίως ὄν ἀγαθόν* 37, 15.

*βελτίων* 41, 26. 42, 26 al. τὰ

*βελτίω τὴν φύσιν* 38, 4. *βέλτιον*

*τὸ κατὰ φύσιν ἀρχικώτερον*

41, 27. 29. *βέλτιστος* 34, 21 sqq. al. *ἄμεινον*

(*ψυχῇ σώματος*) 38, 15. *κρεῖττον*

34, 25. 35, 6 al. *κράτιστος*

39, 26. *ἄριστος* (*φιλοσοφία*)

3, 12. (*ἐνέργεια*) 5, 13.

*ἀγαπᾶν* 43, 25 sqq. 44, 26. 27.

46, 27. 112, 21. τὰ .. ἀγαπώμενα 52, 20.

*ἀγαπητός* 46, 19.

*ἄγειν* 103, 18 al. (*ἐπὶ τέλος*) 97, 1.

*ἀγεννής* (127, 27). *ἀγεννῆς ψυχῆς*

(*τύχης Stob.*) ὕβρις 9, 1.

*ἀγῆρας* 99, 20.

(*ἀγνιστρον*) 130, 15.

*ἀγκύλος* 117, 14. 21.

*ἀγνοεῖν* 12, 6. 39, 6 sq. 52, 18 al.

*ἄγνοια* 38, 21.

*ἄγχειν* 119, 17.

*ἀγωγή* 7, 14. 8, 9. 105, 1.

*ἀδαμάντινος* 100, 20. 104, 8.

*ἀδελφός* 122, 1.

*ἀδιάλειπτος* 120, 2.

*ἀδιάπταιστος* 120, 25.

*ἀδιαπτωσία* 119, 3.

*ἀδιάπτωτος* 118, 24.

ἀδιάψευστος 110, 28.  
 ἀδιήγητος 47, 17.  
 ἀδικία 86, 12.  
 ἄδικος 97, 19.  
 ἀδολεσχία 106, 12.  
 ἀδυνατεῖν 50, 5.  
 ἀδύνατος 39, 5. 43, 15. 20.  
 52, 21. 53, 10. 100, 10 al.  
 ἀεί 23, 11. 34, 11. 38, 3. 41, 18.  
 49, 14. 25 al. τὰ ἀεὶ κατὰ  
 ταῦτά (vel τὰ αὐτά) 115, 6.  
 118, 22. cf. 120, 16 sq.  
 ἀένναος (Cod. ἀένναος) 99, 28  
 ἀηδής 112, 29. ἀηδέστατος  
 102, 4. 6.  
 ἀήρ 39, 4.  
 ἀθάνατος 48, 12. 55, 23 al.  
 ἄθλιος 48, 14.  
 ἀθῶος 100, 23.  
 αἰδῖος 9, 15. 47, 18. 56, 1. 118,  
 21. 120, 16. (129, 10).  
 αἰδιότης 124, 9.  
 αἰθήρ 16, 2.  
 αἰθυγμά 36, 10.  
 αἶμα. τῶν προσηκόντων ἡμῖν  
 ἐξ αἵματος 122, 1.  
 (αἰνιγμα) 129, 20.  
 (αἰνιγματώδης) 127, 6.  
 αἰνίττεσθαι 112, 20. 123, 16.  
 125, 13.  
 αἰρεῖν 30, 7. 8. αἰρεῖσθαι 4, 19.  
 12, 17. 37, 23. 39, 18 sqq.  
 43, 23. 44, 1 sqq. 45, 7. 51, 12.  
 53, 24 etc.  
 αἵρεσις 3, 9. 6, 15. 7, 15. 8, 4.  
 24, 17 al. (ἡ Πυθαγορική) 8, 7.  
 αἵρετιστής 119, 6.  
 αἵρετός 4, 6. 12, 21. 34, 19 sqq.  
 35, 6. 8. 41, 7. 42, 26 sq. 44,  
 21 sqq. 45, 13 sqq. etc. αἵ-  
 ρετώτερος 43, 2. 44, 24. αἵ-  
 ρετώτατος 42, 2. 43, 22. 45, 16.  
 αἰσθάνεσθαι 44, 9. 17. 45, 21.  
 56, 22. 57, 6. 60, 12 al.  
 αἰσθησις 13, 6. 17, 11. 35, 14.  
 36, 12. 44, 13 sqq. 45, 2. 54,

27 al. αἰσθησις πᾶσα δύνά-  
 μεις ἐστὶ γνωριστικὴ διὰ σώ-  
 ματος 44, 15 sq.  
 αἰσθητήριον 115, 11. 124, 8.  
 αἰσθητικός 48, 8.  
 αἰσθητός 115, 5. 118, 14. 120,  
 13. 27. 124, 19.  
 αἰσχος 8, 19.  
 αἰσχρός 104, 22.  
 αἰσχύνεσθαι 53, 8. (128, 32).  
 αἰτία 3, 17. 18, 16. 23, 26. 39, 5.  
 45, 23 al. ἡ θεία αἰτία 24, 8.  
 αἰτιολογία 115, 28.  
 αἰτιος 38, 7. 10. 23. 46, 12. 14.  
 53, 2. 60, 10. 103, 24. 113, 25.  
 τὰ ἐν τοῖς οὖσιν αἰτία 118, 17.  
 αἰών. ὁ θνητὸς αἰ. (poet.) 48, 12.  
 ἄκαιρος 119, 29.  
 ἀκακοήθως 117, 10.  
 ἀκήρατος 9, 13.  
 ἀκίνητος 56, 8.  
 ἀκλινής 118, 25.  
 ἀκοή 44, 17.  
 ἀκολασία 5, 19.  
 ἀκολουθεῖν 40, 8. 50, 13. 57, 2.  
 ἀκολούθως 119, 14.  
 ἀκόσμητος 88, 1.  
 ἀκούειν. οἱ ἀκούοντες 5, 23.  
 17, 18. 84, 3. 106, 3.  
 ἀκραιφνής 15, 23.  
 ἀκρατής 98, 22.  
 ἀκρίβεια 36, 12. αἰ ἀκρίβειαι  
 40, 19.  
 ἀκριβής 47, 12. 55, 13. ἀκρι-  
 βέστερος 39, 17. ἀκριβέστατος  
 17, 11. 42, 15. 55, 9. 58, 8.  
 ἀκριβῶς 58, 3.  
 ἀκροατικός (immo ἀκροαμα-  
 τικός) 106, 15.  
 ἄκρος. τὰ ἄκρα 39, 2. τὸ ἄκρον  
 95, 22. ἀκρότατος 22, 16. 52,  
 16. τὸ ἀκρότατον ... ἀγαθόν  
 7, 6.  
 ἀκρίς 54, 26.  
 ἀκώλυτος 58, 15.  
 ἀκωλύτως 11, 23.

ἄκων 96, 14.  
 ἄλγημα 122, 3.  
 ἄλγησις 122, 8.  
 ἄλετρονών 107, 18. 116, 11.  
 ἀλήθεια 23, 26. 38, 2. 39, 9.  
 41, 2. 42, 15. 22. 44, 7. 25.  
 47, 4. 54, 4. 55, 2. 7. 60, 22 al.  
 ἀληθεύειν 42, 16. 46, 6. 58, 7.  
 94, 9.  
 ἀληθής 4, 26. 17, 18. 44, 5.  
 59, 17 al. ἀληθέστατος 59, 13.  
 ἀληθέστατα ἐροῦμεν 93, 21.  
 ἀληθινός 15, 9. 36, 6.  
 ἀληθινῶς 98, 16.  
 ἀληθῶς 4, 22. 44, 6. 9. 57, 3.  
 59, 7. 60, 21. 99, 13. 113, 3 etc.  
 ὡς ἀληθῶς 52, 28. 59, 12 al.  
 ἀλίσκεσθαι 48, 4. 96, 20.  
 ἀλλὰ ... γε post enuntiatum  
 conditionale 59, 8.  
 ἀλλαχοῦ 6, 8.  
 ἀλληλουχία 116, 15.  
 ἄλλη πη 21, 3.  
 ἄλλος passim. τὰ ἄλλα ζῶα  
 (opp. ἄνθρωπος) 36, 7. 41, 28.  
 120, 11 al. cf. 121, 25. ἄλλαι  
 μὲν—ἕτεραι δὲ 37, 13. cf. ζῶον.  
 ἄλλοτε. τὸ ἄλλοτε ἄλλοῖον 13,  
 18. ἄλλοτε ἄλλως 96, 4.  
 ἀλλότριος 8, 8. 14, 1. 12. 99, 14.  
 105, 17. 109, 1.  
 ἀλλοτριούν 36, 21. 86, 5.  
 ἄλλως 15, 4. 21, 1. 27, 16. 56, 24.  
 96, 4. 97, 9. 104, 4. 15. 22 al.  
 ἀλογία 35, 16. 18.  
 ἀλόγιστος. τὸ ἀλόγιστον 13, 17.  
 ἄλογος. τὸ ἄλογον ἔνεκα τοῦ  
 λόγον ἔχοντος 34, 14 sq. τὸ ἄλο-  
 γον τῆς ψυχῆς εἶδος 123, 20.  
 ἄλυπος 102, 9. 14.  
 ἀλώσιμος 113, 25. cf. πόνος.  
 ἄμα 58, 21. 96, 15 al.  
 ἀμαθής 112, 28.  
 ἀμαθία 99, 24. 122, 25.  
 (ἀμαθῶς) 127, 18.  
 ἀμάρτημα 48, 2. 119, 27.

ἀμβλυνωπεῖν (ἀμβλυνώττειν  
 Plato) 81, 12.  
 ἀμβροσία 9, 13.  
 ἀμελεῖν 28, 9. 12. ἀμελεῖσθαι  
 122, 10.  
 ἀμεταβλήτως 121, 21.  
 ἀμετάπτωτος 97, 10.  
 ἀμεταστρεπτή 115, 7.  
 ἀμέτροτος 36, 23.  
 ἀμήχανος 110, 18.  
 ἀμιγής 108, 23.  
 ἀμιξία 103, 1. 7.  
 ἀμισθί 54, 5.  
 ἀμύητος 111, 13. 117, 2.  
 ἀμοιβή 118, 1.  
 ἄμοιρος 36, 11.  
 ἀμφιβάλλειν 96, 15.  
 ἄμωκος. εἰ μὴ τις αὐτὰ τὰ  
 σύμβολα ... ἀμώκω ἐξηγήσει  
 περιλάβοι 106, 10.  
 ἄν. ὁ ἄν τούτων τὸ βέλτιστον  
 (om. ἡ) 57, 25. οὐδεμία ἄν  
 ἄλλη (om. εἴη) 95, 6 cf. 98, 19.  
 συγγνώμη ἄν πολλή (om. ἡν)  
 99, 22. ὥσπερ ἄν 47, 24. ὡς  
 ἄν ἡγεμονικωτέrais ὑπαρ-  
 χούσαις 37, 15. iteratum τίς  
 οὐκ ἄν μεταθέοι ἄν 18, 17  
 c. infin. 100, 17. 29. 101, 3. cf.  
 ὡς, κἄν.  
 ἄν c. conjunct. 53, 15. 60, 13.  
 96, 1. 101, 21. cf. κἄν.  
 ἀναβλέπειν (ἄνω βλέπειν in  
 loco Plat.) 73, 6.  
 ἀνάγειν 11, 1. 105, 24. (opp.  
 κατάγειν) 23, 14.  
 ἀναγκάζειν. ἀναγκάζει ἡ  
 ἀπόδειξις 34, 16. ἀναγκασθή-  
 σεται 97, 28.  
 ἀναγκαῖος 35, 26. 38, 10. 23.  
 42, 2. 12. 46, 21 al. τὰ ἀναγ-  
 καῖα (opp. τὰ ἀγαθὰ) 52,  
 19 sqq. 60, 17 (opp. ἡδέα)  
 59, 25.  
 ἀνάγκη 49, 10. 96, 13. 100, 11.  
 16 al.



ἀναγωγή πρὸς τοὺς θεούς 15, 3. ἢ ἐπὶ τὸν θεὸν ἀνήκουσα ἀναγωγή 24, 13.  
ἀναδιδάσκειν 100, 3. ἀναδιδάσκεσθαι 17, 21. 20, 12.  
ἀνάθημα 10, 4.  
ἀναιρεῖσθαι 38, 11 sq. 44, 12.  
ἀναίσχυντος 124, 12.  
ἀνάκλησις 14, 25.  
ἀνακόλουθος 24, 20.  
ἀνακουφίζειν 102, 16.  
ἀναλογία 17, 10. κατ' ἀναλογίαν 86, 2.  
ἀνάλογος 5, 21.  
ἀναλύειν ὑπὸ μίαν τε καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τὰ πάντα 23, 8.  
ἀναμάρτητος 37, 21.  
ἀναμετρεῖν. ἀναμετρητέον 36, 4.  
ἀνανεοῦν. ἀνανέου 122, 14.  
ἀνάξιος 12, 16.  
ἀνάπανμα 102, 8.  
ἀνάπανσις 50, 22. 113, 22.  
ἀναπίμπλασθαι 35, 3. (128, 19).  
ἀναπληροῦν 50, 2.  
(ἀνάπτειν) 129, 10. ἀναψάμενος 56, 1.  
ἀνάπτυξις 6, 5. cf. ad 108, 21.  
ἀνάρμοστος 93, 26.  
ἀνασπᾶν 122, 16.  
ἀναστρέφειν 117, 17.  
ἀνατρέχειν 15, 5.  
ἀναφαίρετος 36, 14.  
ἀναφέρειν 27, 5. 28, 3. 94, 18.  
ἀνδραποδώδης 40, 6.  
ἀνδρεία 39, 22. 95, 1. 14.  
ἀνδρεῖος 97, 7 al.  
ἀνεγείρειν 8, 13.  
ἀνέγερσις 103, 16.  
ἀνείσακτος 106, 17. 111, 13.  
ἀνέκλειπτος 98, 9.  
ἀνεκτός. οὐκ ἀνεκτόν ἐστι 13, 14. sine partic. negat. in interrogat. 47, 15.

ἄνεμος 107, 5. 112, 18.  
ἀνευδοιάστω 96, 8.  
ἀνεξέταστος 106, 18.  
ἀνεπιβούλευτος 101, 26.  
ἀνεπιτήδειος 122, 17.  
ἀνέρχεσθαι 115, 24.  
ἄνεσις 113, 22.  
ἀνευ. ἀνευ τοῦ προτραπήναι 7, 4. ὦν ἀνευ 52, 21. ἧς ἀνευ 114, 23.  
ἀνεύρεσις 16, 15.  
ἀνευρίσκειν 22, 8. cfr. ἀνευρέσθαι in Archyt. fragm. 21, 19.  
ἀνεψιάδης 122, 5.  
ἀνήκειν 24, 13.  
ἀνήρ 107, 8. τῶν ἀνδρῶν τούτων (i.e. Πυθαγορικῶν) 10, 16. 105, 15. οἱ κορυφαῖοι ἐν φιλοσοφίᾳ ἄνδρες 72, 10.  
ἀνθολικός 119, 27.  
ἀνθρώπειος. (βίος) 47, 6.  
ἀνθρώπιнос. τὰ ἀνθρώπινα 47, 10. 19. 92, 11. 101, 9 al. (ἀρετὰς) 11, 17. (ἐπιτηδεύματα) 7, 16. 104, 25. (πολιτείας) 55, 19. (φύσις) 11, 3. 13, 23. 16, 3. (εἶδος) 16, 7. (πράγματα) 17, 16. (βίος) 20, 9. 27, 18. 54, 9. 11. (δεσμῶν) 70, 10. (ἀλήθεια) 94, 10. (ἀγαθῶν) 94, 11. 95, 11. (διανόημα) 109, 4. (ἡθеси) 109, 8. (ἔθῃ) 111, 26. (χρησίμων) 109, 19. (ζωήν) 11, 21. 111, 20. (παθῶν) 121, 11. ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστήμη 11, 16.  
ἀνθρωπος. συνεστὼς φύσει ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος 34, 9 sqq. ἀπλοῦν τι ζῶόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος 42, 13. ζῶον γελαστικόν 121, 19. ὁ ὄντως ἄνθρωπος 4, 3 al. ἄ. (om. artic.) 35, 15. 36, 13. 41, 28. 51, 5. ὁ ἄ. 48, 16. τὴν ἐξ ἀνθρώπων οὐσίαν 45, 7 (Addend.)  
ἀνθρωπότης 121, 21.

ἀνιέναι 8, 6. 15, 11. 22, 16. 81, 16 (ubi ἄνω λέναι Plato).  
ἀνιμᾶν 105, 24. 122, 17.  
ἀνιστάναι 108, 3.  
ἀνομεῖν 102, 20.  
ἀνομία 100, 13. 101, 12 sqq. 102, 24. 103, 6 sqq.  
ἀνομος 97, 19.  
ἀνοργίαστος 122, 18.  
ἀνοσος 100, 20.  
ἀνοσιουργία 71, 4.  
ἀνταλλάττεσθαι 14, 7. 111, 28. 113, 4. -σσ- 33, 28.  
ἀνταποδιδόναι 118, 2.  
ἀνταπόδοσις 118, 1.  
ἀντεπιβουλεύειν 103, 12.  
ἀντέχεσθαι 24, 9. 112, 4.  
ἀντί 14, 7 sqq. al.  
(ἀντικατηγορεῖσθαι) 128, 31.  
ἀντικόπτειν 123, 23.  
ἀντικρύ. κατ' ἀντικρύ 48, 5.  
ἀντικρυς 7, 15. 20. 105, 4.  
ἀντιλαμβάνεσθαι 3, 9. 19, 22. 41, 5. 61, 3. 67, 18. 77, 28. 82, 6. 86, 6 al.  
ἀντιλέγεσθαι 118, 10.  
ἀντιμάχεσθαι 116, 6.  
ἀντιπαράθεσις 5, 1.  
ἀντιπαράτιθέναι 10, 15.  
ἀντιποιεῖσθαι 19, 14. 27, 6. 29, 11 al.  
ἀντιπρόσωπος 48, 6.  
ἀντίσωσις 118, 3.  
ἀντιτιθέναι λόγον τεθηγμένον πυρὸς πλήρει καὶ θυμοῦ ἀνθρώπῳ 112, 27.  
ἀνύειν 118, 27.  
ἀνυπερβλήτος 95, 23.  
ἀνυπόδητος 106, 24. 109, 24.  
ἀνυπόθετος 22, 7.  
ἀνύσιμος. ἀνυσιμωτάτη 4, 23. 14, 17. 59, 16.  
ἄνω 105, 23. ἀνωτάτω 15, 22.  
ἄνωθεν 49, 1. 59, 20. 116, 27.  
ἄξια 36, 9. 94, 24. κατ' ἄξίαν 27, 5. 36, 5.

ἄξιολογος 82, 9.  
ἄξιονημόνευτος 105, 6.  
ἄξιος 10, 10. 29, 11. 41, 5. 44, 12. 47, 11. 48, 10. 51, 15. 122, 19 al.  
ἄξιον 23, 7. 40, 9. 111, 21. 125, 14.  
ἀόριστος 49, 25. 114, 15.  
ἀπαγορεύειν 104, 18.  
ἀπαθής 100, 20.  
ἀπαιδευσία 5, 4. 8. 82, 5. (ἀπαιδευτος) 129, 4.  
ἀπαλλαγή τῶν κακῶν 13, 8. τῶν δεσμῶν 65, 19. 70, 10.  
ἀπαλλάττεσθαι 7, 20. 15, 17. 102, 4. 105, 4.  
ἀπαξία 94, 24.  
ἄπας εαρε. ἐξ ἅπαντος τρόπου 30, 10. 88, 2. v. πᾶς.  
ἀπατᾶσθαι 96, 22.  
ἀπάτη. ἐπὶ ἀπάτῃ 96, 17. (ἀπατηλός) 127, 26.  
ἀπεικάζεσθαι. γινῶμαι ἀπεικαζόμεναι πρὸς τὰ ἐναργῆ δειγμάτων τῶν ὄντων 8, 15.  
ἀπεῖναι 95, 21. 97, 21.  
ἄπειρος 118, 7. εἰς ἄπειρον 52, 24 sqq.  
ἀπέραντος. τὸ ἀπέραντον 13, 18. ἀπεράντους... ἐπιθυμίας 84, 6.  
ἀπεργάζεσθαι 29, 13. 37, 6. 42, 9. 86, 11. 96, 25. 116, 24.  
ἀπερείδειν. (τὴν γινῶσιν) 34, 25. (τὴν ζωὴν) 60, 20.  
ἀπερυθρίαν. ἀπηρυθριακότα 124, 12.  
ἀπέρχεσθαι 103, 15.  
ἀπέχεσθαι 107, 3. 108, 13. 15. 112, 1. 125, 9. 27.  
ἀπιέναι. ἀπιών 106, 19. 108, 21. ἀπιέον 48, 19.  
ἀπιστεῖν 107, 27. 110, 8. 24. 111, 4 sqq. 121, 4. 6 (ἀπιστητέον coni. Cobet 9, 4).  
ἀπιστία 103, 1. 7.

ἀπλήστως 117, 11.  
 ἀπλοῦς 42, 11. 13. 58, 5. 117, 20.  
 ἀπλουστέραις 18, 1. ἀπλου-  
 στάτας 22, 4.  
 ἀπλῶς 6, 18. 7, 13. 11, 2. 21, 10.  
 35, 11. 42, 2. 24. 95, 12. 118,  
 16 al. οἱ ἀπλῶς ἀκούοντες  
 106, 3.  
 ἀποβαίνειν 52, 22. 102, 25.  
 103, 19. τὰ ἀποβαίνοντα 38, 7.  
 ἀποβλέπειν 55, 18.  
 ἀποδεικνύσθαι 20, 26. 40, 13.  
 41, 2. 124, 6.  
 ἀποδεικτικός. ἡ ἀποδεικτικὴ  
 ἐπιστήμη 19, 16.  
 ἀπόδειξις 8, 5. 24, 20. 34, 16.  
 111, 1. 16. 114, 25. 118, 11. 25.  
 121, 8. 124, 19 sqq.  
 ἀποδέχεσθαι 97, 8.  
 ἀποδημεῖν 53, 19. 107, 14.  
 114, 29.  
 ἀποδημία 115, 8.  
 ἀποδιδόναι 35, 4. 49, 14. 57, 9.  
 59, 3 al. pass. 10, 8. 95, 17.  
 ἀποδοτέον 58, 10.  
 ἀποδοχή 118, 29. 125, 29.  
 ἀποθησαυρίζειν 103, 2.  
 ἀποθνήσκειν 99, 20 al.  
 ἀποκαθαίρειν 15, 7.  
 ἀποκαθίστασθαι 16, 5.  
 ἀπόκαρμα 108, 7. 124, 1.  
 ἀποκνεῖν 114, 5.  
 ἀποκρίνεσθαι 51, 12.  
 ἀπόκρισις 4, 10.  
 ἀπόκρυφος 116, 17.  
 ἀπολαμβάνειν τὴν φύσιν  
 50, 9. οὐ κατὰ μέρος ἀπολα-  
 βούσα 6, 17.  
 ἀπολαύειν. ἀπολαυστέον 9, 12.  
 cf. ἀπολλύναι.  
 ἀπολείπειν 16, 1. ἀπολειπό-  
 μεθα 110, 21.  
 ἀπολλύναι. ἀπολλύμενα 116,  
 13. ἀπόλλυσιν corruptum in  
 ἀπόλυσιν 86, 13.  
 ἀπολογισμός 94, 22.

ἀπολύειν 119, 26. τῶν δεσμῶν  
 ἀπολύεσθαι 11, 26.  
 (ἀπόλυτος) 128, 20.  
 ἀπόμαξις. κατὰ μίμησιν καὶ  
 ἀπόμαξιν τῶν κτλ. 105, 26.  
 ἀπομάσσειν 107, 17. 116, 2.  
 ἀπονοστεῖν 114, 3.  
 ἀπονύχισμα 108, 7. 124, 1.  
 ἀποπαιδαγωγεῖν 105, 19.  
 ἀπόρητος 8, 8. 105, 1. 106,  
 7. 16. 111, 23.  
 ἀπορρύπτεισθαι 114, 11.  
 ἀποσοβητικός 116, 5.  
 ἀποσπᾶν. οὐκ ἀπέσπασται τὰ  
 τοῦ λόγου τοῦ κατὰ φιλοσο-  
 φίαν μέρη 94, 1 sq.  
 ἀπόστασις 122, 11.  
 ἀπόστημα 122, 5.  
 ἀποστρέφειν 107, 7. 113,  
 9. 16.  
 ἀποτελεῖν 42, 6. ἀποτελεῖ-  
 σθαι 42, 18.  
 ἀποτίθεσθαι 107, 9. 114, 10.  
 122, 12.  
 ἀποτροπή (προτροπή coni.  
 Kiessl.) v. ad p. 104, 26.  
 ἀποφάνειν 123, 11.  
 ἀποχωρεῖν 104, 3.  
 ἀπροόρατος 123, 10.  
 ἀπροσδόκητος 12, 5.  
 ἄπτεισθαι 8, 20. 41, 2. 71, 3.  
 106, 8.  
 ἀπωθεῖσθαι 103, 6.  
 ἄρα 37, 9. 41, 26. 42, 22. 43, 5.  
 19 al. πέφηεν ἄρα 16, 7.  
 ἀραρότως 60, 22.  
 ἀργός 102, 2.  
 ἀρέσκειν. τὸ Πυθαγορικὸν  
 ἀρέσκον 119, 14 sq.  
 ἀρετὴ 5, 27. 6, 3. 16. 8, 12. 17.  
 38, 19. 39, 10. 41, 13. 23 sqq.  
 43, 5 al. ἡ κοινῶς κατὰ πᾶ-  
 σαν αἵρεσιν νοουμένη ἀρετὴ  
 3, 9. ἡ θεία ἀρετὴ 11, 4.  
 (ἀρίδηλος. ἀριδηλότερα) 129,  
 23.

ἀριθμός 38, 13. 39, 4. 57, 25.  
 κατὰ ἀρ. ὠρισμένον 23, 10.  
 ἀριστερός 114, 10.  
 ἀρκεῖν 100, 22. ἀρκεῖν 125, 16.  
 ἀρμόζειν 82, 6. 112, 3. 119, 18.  
 ἀρτᾶσθαι 120, 7.  
 ἀρχαιοπρεπής 85, 28.  
 ἀρχαῖος. οἱ ἀρχαιότεροι 47, 25.  
 ἀρχαιοτρόπος 126, 3.  
 ἀρχεῖν, ἀρχεσθαι 6, 14. 7, 12.  
 8, 10. 16, 18. 28, 6. 39, 14 sq.  
 49, 1. 84, 4. 91, 22 etc. τὸ μὲν  
 ἀρχεῖ, τὸ δὲ ἀρχεται 27, 13 sq.  
 41, 16 sq.  
 ἀρχή 3, 2. 14, 10. 20, 4. 8. 22,  
 2. 8 sq. 23, 7. 9. 27. 24, 3. 7.  
 27, 8. 28, 19 etc. ἀρχαὶ τῶν  
 πράξεων εἰσιν οἱ ἄνθρωποι  
 12, 12.  
 ἀρχηγικός. ἀρχηγικωτάτην  
 109, 13.  
 ἀρχηγός 18, 13. 28, 14. τὸ ἀρ-  
 χηγὸν θεῖον γένος τῶν ἀν-  
 θρώπων 15, 11.  
 ἀρχικός. ἀρχικώτερος 38, 15.  
 41, 27. 29.  
 ἀσθένεια 47, 20. 110, 3.  
 17.  
 ἀσθενής. (διανοίας) 124, 15.  
 ἀσκεῖν 83, 26. 94, 5. 95, 23.  
 ἀσκητέον 88, 3. 104, 24. ἀσκη-  
 θεῖσα 96, 19. τὸ ἀσκούμενον  
 96, 24.  
 ἀσπάζεσθαι. ἀσπαστέον 35,  
 26.  
 ἄστατος 9, 4. 109, 8.  
 (ἀστρολογία) 127, 8.  
 ἄστρον 17, 12. 51, 14.  
 ἄσυλος 8, 20.  
 ἀσυμμέτρως (Cod. συμμέτρως)  
 86, 13.  
 ἀσφαλής 101, 26. 103, 5.  
 ἀσφαλίζεισθαι. ἡσφαλισμένα  
 110, 28.  
 ἄσχετος 107, 29. 121, 9.  
 ἀσχόλημα 119, 28.

ἀσχολία 120, 1.  
 ἄσχυλος 102, 26.  
 ἀσώματος 118, 20. 119, 1. 120,  
 5. 122, 25. 125, 6.  
 ἄτακτος 88, 1.  
 ἄτε 22, 8. 110, 13. 123, 9.  
 ἀτελής. ἀτελεστέους 106, 7.  
 ἀτενίζειν 24, 2. 60, 22.  
 ἀτεχνῶς 45, 3.  
 ἀτιμάζειν 111, 24.  
 ἀτραπός 107, 1. 111, 19.  
 ἄττα (Cod. ἄττα) 10, 18. ἄλλ'  
 ἄττα (Cod. ἄλλάττα) 99, 8 sq.  
 ἄτρωτος 100, 19.  
 αὐ 18, 5. 34, 17. 99, 5 al. πᾶ-  
 λιν αὐ 97, 29.  
 αὐγὴ 54, 26. θεωρεῖν ὑπ' αὐ-  
 γᾶς 47, 6.  
 αὐθις 98, 2.  
 αὐλή 57, 26.  
 αὐλος 112, 6. 115, 6. 118, 21.  
 119, 25.  
 αὐξεῖν 96, 9. 125, 25.  
 αὐτάρκης 5, 27. αὐταρκεστέ-  
 ραν 22, 13.  
 αὐτίκα 96, 3. 5. οἷον αὐτίκα  
 50, 5.  
 αὐτόθεν 83, 22.  
 αὐτοπραγία κατὰ νοῦν 115, 3.  
 αὐτός. παρὰ αὐτοῖς (i. e. τοῖς  
 Πυθαγορικοῖς) 27, 12. 106, 16.  
 ἀφαιρεῖσθαι 35, 15 sqq. 36,  
 20 sq. 104, 8. 122, 3.  
 ἀφανής 17, 19. 119, 13.  
 ἀφανίζειν 108, 9. 123, 28.  
 124, 17. 125, 24.  
 ἀφειδής 98, 21.  
 ἀφετήρ 125, 23.  
 ἀφή 113, 18.  
 ἀφθονία 9, 7.  
 ἀφθονος 98, 1.  
 ἀφθόνως 117, 10.  
 ἀφιέναι 111, 20. 117, 16. ἀφεῖ-  
 ναι 117, 14. ἀφίεσθαι 40, 21.  
 60, 16. 82, 8.  
 (ἀφιλόσοφος) 127, 26.



ἀφιστάναι 8, 3. 11, 2. 17, 24.  
23, 11. 99, 17. 119, 12. 24.

ἄφοβος 102, 9.

ἀφομοιοῦν 94, 6.

ἀφορᾶν. ἀφορώσαις 35, 20.

ἀφόρητος 86, 12.

ἀφορίζειν 21, 25.

ἀφορμή 4, 16. 28.

ἀφροσύνη 45, 11 sq.

ἄφρων 59, 5. 113, 7.

ἄφυστα 60, 13.

ἄχλυσ 115, 18.

ἄχραντος 108, 24.

(ἀχρηστία) 127, 21.

ἄψευδεια 94, 8.

ἄψυχος. ἄψυχότερα 124, 3.

βαδίζειν 107, 2. 111, 19.

βάδισις 58, 24.

βάθος 105, 23.

βάρησις 110, 16.

βάρος 124, 27.

βαρύς. πάντων . . τῶν ἐπὶ γῆς

βαρύτερον χρυσός 124, 26.

βασανίζειν 48, 4. 54, 27.

βάσανος 122, 21.

βασιλεύς 103, 27. (τῶν θεῶν)  
14, 26.

βάσκανος 123, 5.

βέβαιος 47, 9. 55, 23. 25. 96, 6.  
97, 10. 121, 2.

βεβαιοῦσθαι. βεβαιωθέντα  
118, 11.

βῆμα 108, 11. 125, 1.

βιάζεσθαι 103, 25.

βίαιος. τὸ βίαιον 13, 17.

βίος 4, 27. 5, 3. 19. 27. 6, 3.  
12 al. θνητοῦ βίου 16, 4. ὁ  
πολιτικός καὶ πρακτικός β.  
37, 2.

βίος. εἰ ἡ νόσος τοῦ σώμα-  
τος οὐ βιωτὸν ἡμῖν τὸν βί-  
ον ἀπεργάζεται 86, 10 sq.

βιοῦν 93, 28.

βιωτικός 106, 20. 108, 22. 109, 5.

βιωτός 86, 10.

βλαβερός 9, 6. 11, 19. βλαβε-  
ρώτατα 95, 2.

βλάβη 97, 6. 100, 9. 101, 14.

βλάπτειν 14, 9.

βλέπειν 47, 21. 55, 26. 57, 7.

βλέπειν ὁξύ 47, 13.

βλέφαρον 50, 21.

βοήθεια 50, 4. 22.

βοηθεῖν 50, 1. 56, 7.

βοσκηματώδης 115, 29.

βούλεσθαι 18, 18. 22, 15. 29,  
11. 34, 4. 43, 29 etc. c. infin.

futur. 83, 27.

βουλεύομαι 123, 16. 18.

βούλημα τῆς φύσεως 4, 9. 49, 2.

54, 6. (Πυθαγορικοῦ) 7, 23.  
105, 15.

βούλησις 111, 25.

βραχύς. κατὰ βραχύ 7, 8. ὥς  
ἐπὶ βραχύτερον 14, 15.

βραχύτης 47, 20.

γαμβροντιδεῖς (?) 122, 6.

γαμετή 9, 3.

γαμψώνυχος 107, 21. 117, 7. 22.

γὰρ δὴ 35, 22.

γε. ἀλλ' ἐπεὶ γε ταύταις καὶ  
δεῖται γε καὶ τοῦ διακονή-  
σοντος σώματος καὶ ἀναπίμ-  
πλαται γε καὶ τῆς τύχης 35,  
1 sqq. κατὰ γε 7, 23. 8, 1.  
49, 24. πρὸς γε μὴν 14, 18.  
διότι γε μὴν 19, 18. τό γε  
μὴν θεωρεῖται 21, 11. τό γε  
μὴν κατὰ φύσιν 50, 17.

γελαστικός 121, 19. 24.

γελοῖος 52, 25. 106, 11.

γέλως 47, 11. 107, 29. 121, 9. 15.

γέμειν 47, 17.

γενεσιουργός. (φύσιν) 14, 2.

γένεσις 13, 24. 15, 9. 50, 5 sqq.  
51, 19 sqq. 65, 20. 70, 11 al.

γεννητός (cod. γεννητός) 110, 14.

γενναῖος 7, 2. 5.

γενναίως 3, 8. 11, 13. 77, 28.  
95, 9. 27.

γενναν 50, 7. 51, 7. (γεννώ-  
μενοι) 129, 2.

γέννησις. (τῆς πρώτης) 18, 14.

γένος 7, 16. 16, 9. 20, 6. 22, 3.  
23, 8. 20 al. τὸ ἀρχηγὸν θεῖον

γένος τῶν ἀνθρώπων 15,  
11 sq.

γεύεσθαι 45, 22.

γέφυρα 8, 5. 105, 23.

γεωργικός. (τέχνης) 50, 8.

γῆ 10, 6. 50, 7. 109, 26. 124, 26 al.

γῆρας 52, 1. 99, 1. 23.

γίγνεται vel γίνεσθαι (pas-  
sim in Excerpt. Aristot.) 4, 12.

6, 4. 7. 7, 26. 18, 10. 13. 19,  
24. 20, 1. 14 etc. τὸ γιγνώ-

μενον 43, 16 al. τὰ γιγνόμενα  
49, 3 al. τὰ γεγεννημένα 51, 1.

γιγνώσκειν 38, 21. 39, 6. 41, 7.  
43, 27. 44, 4. 46, 10. 21. 47,

4 sq. 52, 7. 56, 20 al.

γλίχεται 40, 7.

γλύφειν. γλυπτός 120, 14.

γλυφή 120, 12.

γλῶσσα 107, 4. 112, 11. 113, 5.

γνήσιος 10, 16.

γνησίως 15, 7. 98, 15. 105, 24.

γνώμη 3, 11. 8, 15. 10, 14. 12,  
1. 8. 13, 20. 29, 15 al.

γνωμικός 10, 11.

γνωρίζειν 39, 7. 44, 19. 27.  
55, 7.

γνωρίζω 4, 8. 8, 14. 17, 9.  
46, 18. 58, 14. 119, 6. γνωρι-

μώτερος 38, 3. 41, 6.

γνωρίμως 5, 23. 17, 17.

γνωρίσμα 112, 19.

γνωριστικός 44, 16.

γνώσις 15, 9. 20, 5. 34, 24. 44,  
19. 70, 12. 109, 18 al. (τῶν

θεῶν) 11, 14. 109, 29. 110, 22.  
112, 9 al. (τῆς θείας ἀρετῆς)

11, 4.

γνωστικός 43, 3.

γνωστός 102, 12. τὸ γνωστόν  
46, 11. 19 sq. 52, 9.

γονεύς 122, 2.

γοῦν 121, 19 al.

γράφειν 49, 15.

γραώδης 106, 11.

γυμναστής 54, 15.

γυμναστικός. (τέχνη) 38, 17.  
54, 13.

γύναιον 54, 1.

γυνή 124, 24.

δαδίων 107, 17. 116, 1.

δαιμόνιος 15, 10.

δαιμονίως 13, 6.

δαίμων 12, 17. 18. 15, 2. 6.

δακτύλιος 107, 24. 25. 119, 14.  
17. 20. 120, 3. 11 sq.

δάκτυλος 117, 20. 122, 4.

δᾶν (h. e. δὴ ἄν) v. ad 93, 3.

δαπανᾶν 40, 6.

δαψιλής 125, 22.

δέ. ad p. 54, 1. 57, 14.

δεῖγμα 8, 15. 10, 18.

δεικνύναι 46, 9. δεικνύων 88, 6.

δειλία 100, 7.

δεῖν c. inf. 7, 12. 10, 24. 13, 19.  
15, 6. 16, 11 etc. εἶδει 50, 26.

δεῖσθαι 35, 2. 46, 25. 50, 10 al.

δεινός 53, 15. 112, 29. δεινο-  
τάτων 114, 3.

δεῖξις 15, 2.

δεκτός 117, 27. (cf. χεῖρ).

δένδρον 47, 14.

δεξιός 114, 9. (πούς) 107, 10.

114, 6. ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν  
117, 26 (cf. χεῖρ). item δεξιὰ

108, 2. 122, 15.

δεόντως 21, 13. 30, 9. 37, 6.  
48, 23.

δεσμός 11, 26. 65, 20. 70, 10.  
109, 28. 119, 16. 18. 29. 120,

10. 12.

δεύτερος 14, 11. 27, 25. 98, 3.  
109, 16.

δέχεσθαι 107, 23. 117, 10. 119, 4.

δηλονότι 33, 28. (127, 22).

δῆλος. δῆλον ὅτι saepissime.

δηλον ὥς 18, 10. 42, 17 al.  
 δηλα ὥς ἐστὶ δεινὰ 32, 23. τὸ  
 μὴ δηλον 46, 10.  
 δηλοῦν 46, 18. 56, 6. 101, 15.  
 (δημαγωγός) 130, 3.  
 δημιουργεῖν 56, 3. pass. 117,  
 13. 22.  
 δημιουργία 18, 13.  
 δημιουργικός (τέχναις)  
 54, 23.  
 δημιουργός 54, 19. 55, 24.  
 56, 4. 118, 25.  
 δημώδης 7, 18 sq. 105, 2 sq.  
 106, 1. 111, 19. 26 sq.  
 δήπου 50, 6. 86, 9. 11. οὐ δή-  
 που 35, 11. 54, 1.  
 δήπουθεν 28, 20.  
 διά. δι' ἐνιαυτοῦ 10, 6. διά  
 μακροῦ 96, 24. παιδίον οὐδ'  
 ἂν εἰς ἡμῶν ὑπομείνειεν εἶ-  
 ναι διὰ τέλους τὸν βίον 45, 25.  
 διαβάθρα 125, 4.  
 διαβιοῦν. διαβιώναι 86, 16.  
 διαβιωσόμεθα 21, 1.  
 διαβολή 13, 14.  
 διάγειν 37, 11. 45, 10. 77, 27.  
 διαγιγνώσκειν 53, 2. 94, 22.  
 105, 7.  
 διαδάκνειν 123, 17.  
 διαδεῖν. ad 48, 7 (cl. 68, 7).  
 διαζῆν 72, 7.  
 διάθεσις 121, 17.  
 διαίρειν 23, 10. 24, 17. 28, 19.  
 διαίρεσθαι 3, 5. 27, 23.  
 διαίρεσις 27, 10. 12. 22. 30, 12.  
 34, 3. (Πυθαγορικάς) 24, 14.  
 διαιρετικός 23, 19.  
 δίαίτα 100, 15. 113, 25.  
 διαίτᾱσθαι 100, 13.  
 διακεῖσθαι 59, 23. 86, 13.  
 κακῶς δ. 9, 8. εὖ δ. 41, 22 sqq.  
 διακονεῖν 35, 2.  
 διακοσμεῖν 29, 12.  
 διακρίνειν 11, 19. 24, 6. 44,  
 10. 56, 23. 94, 25.  
 διάκρισις 121, 24.

διαλάμπειν 36, 8.  
 διαλέγεσθαι 36, 27.  
 διάλεξις 106, 9.  
 διαλογίζεσθαι 22, 7.  
 διαμελετᾶν 95, 7.  
 διαμένειν 9, 10. 85, 27. 100, 29.  
 διαναρτᾶσθαι. διανηρτῆ-  
 σθαι codex in Menexeni loco  
 p. 72, 4, sed recte ἀνήρτηται  
 91, 26 et ἀνηρτῆσθαι 99, 16.  
 διανοεῖσθαι 53, 6. 58, 4. 6.  
 τὸ διανοούμενον τῆς ψυχῆς  
 42, 21.  
 διανόημα 109, 5. 22.  
 διανόησις 34, 23. 35, 5.  
 διάνοια saepissime 5, 18. 22.  
 18, 1. 34, 27. 41, 1. 30. 42, 21.  
 49, 3. 5 etc.  
 διανομή 98, 14.  
 διαπονεῖν 40, 17.  
 διαπράττεσθαι 110, 1.  
 διαπτύσσειν 106, 10.  
 διαρρηδην 59, 21.  
 διασιλλάινειν 123, 17.  
 διασπᾶν 123, 4.  
 διασφᾶζειν 15, 24.  
 διάτασις 125, 16.  
 διατάττειν 28, 5.  
 διατείνειν 3, 4. τὸ κοινὸν καὶ  
 διατεῖνον ἐπὶ πάντα τῆς σο-  
 φίας ἀγαθόν 21, 14 sq. δια-  
 τετάσθαι 48, 7.  
 διατελεῖν 36, 19. 60, 16. 103,  
 12. 115, 15. 117, 3. 119, 2.  
 διατεταμένως 92, 11.  
 διαφαίνεσθαι 21, 15.  
 διαφέρειν 36, 7. 40, 25. 44, 14.  
 46, 4. 51, 2. 52, 19. 101, 12.  
 τὸ διαφέρον τῆς σοφίας πρὸς  
 ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα πράγ-  
 ματα 17, 15 sq.  
 διαφερόντως 4, 2. 20. 13, 19.  
 21, 2. 30, 20. 65, 21. 98, 18.  
 110, 23.  
 διαφθείρεσθαι 98, 20. 116,  
 14.

διαφορά 17, 19. 38, 10. 121,  
 25.  
 διάφορος 4, 17. 42, 10. τὸ διά-  
 φορον 82, 5.  
 διαψεύδεσθαι 46, 6.  
 δίδαγμα 122, 18.  
 διδασκαλία 3, 15. 24, 18.  
 διδάσκειν 54, 21. 96, 27. pass.  
 11, 22.  
 διδασχὴ 16, 13.  
 διδόναι 9, 9. 47, 25. 97, 28.  
 117, 19 sqq. al. (λόγον) 22, 10.  
 pass. 12, 15. 15, 1.  
 διεγείρειν 10, 25.  
 διεξέρχεσθαι διὰ πάντων  
 24, 10. 126, 4.  
 διεξιέναι 7, 10.  
 διέξοδος 35, 21.  
 διέρχεσθαι 11, 23.  
 διήκειν 6, 1. (ἐπὶ πάντα τὰ  
 ὄντα) 22, 1.  
 διηνεκῶς 119, 5.  
 διιστάναι 52, 18. τὰ πορρω-  
 τέρω ἀφιστάμενα καὶ διυστά-  
 μενα 23, 12.  
 δικαιοπραγεῖν 101, 9. 114, 20.  
 (128, 14). δικαιοπραγητέον  
 117, 28.  
 δίκαιος 36, 4. 39, 22. 55, 3 etc.  
 τὰ δίκαια 38, 1 al.  
 δικαιοσύνη 27, 4. 28, 8. 88, 2.  
 114, 23. 118, 1. 125, 27 al.  
 δικάως 39, 21. 53, 9.  
 δίκη 101, 6. 104, 1 sqq. adv. δί-  
 κην μεταφνεύοντος 125, 26.  
 διό 36, 18 al.  
 διόπερ 56, 25. 61, 3. 99, 15.  
 123, 23.  
 διοργάνωσις 117, 12.  
 (διόρθωσις) 129, 24.  
 διορίζεσθαι 44, 11.  
 διότι 39, 10. 40, 13. 41, 3 al.  
 διότι γε μὴν 19, 18.  
 διττός 56, 24. τὸ διττὸν τῆς  
 ἀνθρωπίνης φύσεως 13, 23.  
 διττῶς 56, 15. 57, 2.

διψῆν 58, 19.  
 διώκειν 44, 26. 46, 11.  
 διωκτικός 124, 27.  
 διωρισμένως 24, 5.  
 δόγμα 119, 6. 123, 17. (θείων)  
 107, 28. 110, 9. 111, 5. 121, 5. 7.  
 (Πυθαγορικῶν) 111, 12. 120, 7.  
 (Πυθαγορείων) 114, 18.  
 δογματίζειν 118, 10.  
 δοκεῖν 40, 19. 47, 14. 48, 15 al.  
 τὰ δοκοῦντα εἶναι χρήσιμα  
 sim. 53, 26 al.  
 δοκιμάζεσθαι 122, 19.  
 δόξα 4, 26. 7, 25. 40, 8. 44, 5.  
 47, 16. 96, 2. 7. 17. 99, 15 al.  
 δοξάζειν 44, 5. 9. pass. 124, 7.  
 δόξασμα 111, 22.  
 δουλεύειν 34, 1.  
 δοῦλος 34, 24. 54, 2.  
 δούλωσις 102, 19.  
 δρᾶν 42, 23.  
 δύναμις 5, 14. 9, 9. 12, 13. 15.  
 18, 4. 19, 15. 20, 2. 28, 6. 36, 1.  
 39, 25. 43, 1. 44, 14. 16. 45, 1  
 etc. εἰς δύναμιν 35, 18. κατὰ  
 δύναμιν (opp. κατ' ἐνέργειαν)  
 56, 15 sq.  
 δύνασθαι 3, 13. 9, 14. 11, 25.  
 22, 9. 23, 24. 28, 14. 30, 6.  
 44, 19 etc.  
 δυναστεία 99, 11.  
 δυνατός 19, 13. 22, 14. 37, 22.  
 41, 3. 8. 44, 3 al. δυνατοὶ λα-  
 βεῖν ἔσμεν 38, 2. 20. 39, 10.  
 κατὰ τὸ δυνατόν 121, 22.  
 δυσθήρατος 116, 18.  
 δύσκλεια 99, 26.  
 δυστυχεῖν 101, 27.  
 δυστυχία 103, 6.  
 δυσχερῶς 117, 16.  
 δωρεά 53, 14.  
 δωρεῖσθαι. δωρούμενος 98, 8.  
 διδόντα καὶ δωρούμενον 98, 2.  
 ἑάν. vid. ἄν, ἥν. ἑάν τε...  
 ἑάν τε... ἑάν τε... ἑάν τε



95, 14 sq. *ἐάν τε ... ἐάν τε*  
*... ἐάν τε* 97, 17 sq.  
*ἐάν* 111, 26.  
*ἐαυτοῦ*. *αὐτοὶ ἐαυτοῖς ἔσμεν*  
*ἐν τύχης τάξει* 12, 17 sq. *εὐδαί-*  
*μονας αὐτοὶ ἐαυτοὺς παρα-*  
*σκευάζομεν* 12, 19. cf. 37, 10.  
 60, 20. *ἡ πρωτοουργὸς καὶ ἀφ'*  
*ἐαυτῆς καὶ ἐν ἐαυτῇ πάντα*  
*ἔχουσα τελεωτάτη ζωὴ* 14,  
 12 sq. cf. 18, 2 sq. *ἡ ζωὴ τῆς*  
*ψυχῆς ἡ καθ' ἐαυτήν* 15, 16.  
*χωρὶς δὴ πονθέν ἐστιν αὐτὸς*  
*ἕκαστος, τὸ ἐαυτοῦ, ἃ ἐστι*  
*τῶν αὐτοῦ* 28, 19 sqq. *κρεῖτ-*  
*τον πανταχοῦ τὸ δι' αὐτὸ τοῦ*  
*δι' ἄλλου* 34, 25 sq. *τὰ δι'*  
*αὐτὰ ἀγαπώμενα* (opp. *τὰ δι'*  
*ἑτέρου*) 52, 20 sqq. cf. 53, 18.  
*αὐτῶ* (= *σαντῶ*) 113, 24.  
*ἐγγίγνεσθαι* 101, 17.  
*(ἐγγράφεσθαι)* 127, 16.  
*ἐγγύς* 13, 3. *ἐγγύτατα* 72, 6.  
*οἱ ἐγγιστα γένους* 122, 1.  
*ἐγείρειν*. *ἐγρηγορέναι* 57, 2.  
 5. 20. 59, 4 al. *διαφέρει οὐ-*  
*δενὶ τῶν ἄλλων τὸ καθεύδειν*  
*καὶ τὸ ἐγρηγορέναι πλὴν τῶ*  
*τὴν ψυχὴν τότε μὲν πολλάκις*  
*ἀληθεύειν, καθεύδοντος δὲ*  
*αἰεὶ διεψεῦσθαι* 46, 4 sqq.  
*ἐγκαιρος*. *ἐγκαιρότατα* 7, 24.  
*ἐγκαταμιγνύναι* 105, 16.  
*ἐγκέφαλος* 108, 6. 123, 14.  
*ἐγκοπή* 119, 10.  
*ἐγκράτεια* 95, 8. 122, 20.  
*ἐγκρατής*. *-έστατον* 98, 17.  
*ἐδραῖος* 118, 25.  
*ἐθέλειν* 40, 24.  
*ἐθίζειν* 100, 4. 108, 24. 112, 13.  
 117, 10. *ἐθίζεσθαι* 95, 3. *ἐλω-*  
*θυία λέξει* 106, 2.  
*ἐθος* 111, 26.  
*εἰδέναι* 39, 8. 53, 1. 94, 17. 20.  
 24 al. *οὔτε ἴσασιν οὔτε λογί-*  
*ζονται* 28, 17.

*εἰδησις* 11, 23. (*τῆς σοφίας*)  
 17, 20.  
*εἶδος* 16, 7. 9. 17, 25. 19, 20.  
 23, 20 al. *ἡ τῶν εἰδῶν θεω-*  
*ρία* 63, 1 sq. *θνητόν τι ζωῆς*  
*εἶδος* 14, 2. *προτρεπτικὸν εἶ-*  
*δος* 105, 7. *τὸ ἄλογον τῆς*  
*ψυχῆς εἶδος* 123, 20 sq.  
*εἰδωλόν* 46, 7.  
*εἴκειν* 100, 11.  
*εἰκῇ* 34, 5 sq. *τὸ εἰκῇ φερό-*  
*μενον* 13, 17. cf. ad 35, 27.  
*εἰκῶν* 119, 9.  
*εἰλικρινῶς* 41, 14.  
*εἶναι*. *τὰ μάλιστα ὄντα* 59, 14.  
*οἱ περὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς*  
*ὄντες* 54, 20. *τὸ ὄν, ἢ ὄν*  
*20, 3. ἡ τῶν ὄντων φρόνησις*  
*21, 5. τὰ τοῦ ὄντος γένη* 23, 8.  
*ἔστιν ὅτε* cf. *ὅτε*.  
*εἴνεκα* 98, 27.  
*εἰπεῖν* 44, 20 al. *ὥς ἔπος εἰ-*  
*πεῖν* 7, 3. 24, 11. *ὥς ἀπλῶς*  
*εἰπεῖν* 6, 18 al. *ὥς ἐν εἰπεῖν*  
*60, 9 sq. ἐροῦμεν* 58, 25. 28 al.  
*εἴρηκεν* 52, 7. *εἰρήσθω* 39, 11.  
*ῥητέον* 8, 17.  
*εἴπερ* 19, 15. 38, 15. 40, 2. 44, 5.  
 118, 6. *εἴπερ γε* 38, 20.  
*εἴργεσθαι* 97, 2.  
*εἰς saepe*. *ἐς* 95, 22. 99, 7.  
*εἰς* 33, 27. 29 al. *ἐν μὲν — ἐν*  
*δέ* 56, 20 sq. *ἐν μὲν — ἑτέροι*  
*δέ* 109, 25. *ἐν* (opp. *πολυσχι-*  
*δές*) 118, 4. *μία μὲν — δυν-*  
*τέρα* δέ 14, 24. *ἐν τι* 6, 17.  
*ἀνάγειν ἐαυτὸν ἀπὸ τοῦ πλή-*  
*θους ἐπὶ τὸ ἐν καὶ κατὰγειν*  
*ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸ πλῆθος*  
*23, 14 sqq. ἡδιστον ... πάν-*  
*των ἐστὶν ὥς ἐν πρὸς ἐν ἢ*  
*φρόνησις* 60, 5 sq. *ὥς ἐν εἰ-*  
*πεῖν* 60, 9 sq. *καθ' ἕνα ζῆν*  
*100, 10. τῆς κατὰ ἕνα διαί-*  
*της* 100, 15.  
*εἰσαγωγῇ* 3, 3.

*εἰσάπαξ* 85, 26.  
*εἰσηγεῖσθαι* 110, 23.  
*εἰσιέναι*. *εἰσιτέον* 106, 21.  
 (ubi *εἰσιτητέον* cod.) 109, 10.  
*εἰσφέρεισθαι προθυμίαν* 95,  
 28.  
*εἶτα ... αὐθις* 98, 2.  
*εἴτε ... εἴτε ... εἴτε ... εἴτε* 39, 4.  
*εἴτε ... εἴτε ... εἴτε* 41, 12 sq.  
*εἴτε ... ἢ* 60, 2 sq. 96, 15 sq.  
*ἐκότερος* 57, 18 al. *τῶν δ' ἐναν-*  
*τίων ἐκότερον τὸ μὲν φευκ-*  
*τόν ἐστι τὸ δὲ αἰρετόν* 45,  
 12 sq. *ὅταν ... λέγεται τι ταύ-*  
*τόν ἐκότερον δυοῖν ὄντων*  
 57, 7.  
*ἐκδέχεσθαι* 116, 27.  
*ἐκδοτος* 9, 2.  
*ἐκεῖ* 53, 5. 55, 4.  
*ἐκεῖνος* (i. e. *Πυθαγόρας*)  
 24, 18.  
*ἐκθηριοῦσθαι* 35, 16.  
*ἐκκαθαίρειν* 83, 23. 123, 2.  
*ἐκκλίνειν* 107, 1. 111, 18.  
*ἐκλανθάνεσθαι* 124, 19.  
*ἐκλέγειν* 106, 10.  
*ἐκλείπειν* 104, 12.  
*ἐκτίθεσθαι* 105, 7. (128, 5).  
*ἐκτός* 14, 12.  
*ἐκφανής* 106, 13.  
*ἐκφανῶς* 121, 16.  
*ἐλάττων* 7, 9 al.  
*(ἐλέγγεσθαι)* 127, 19.  
*ἐλεύθερος*. *τῶν διανοήσεων*  
*ἐλεύθεροι ... ὅσαι δι' αὐτὰς*  
*αἰρεταί, δούλαις δὲ ἐοικυῖαι*  
*αἱ δι' ἄλλα τὴν γνῶσιν ἀπε-*  
*ρείδουσαι* 34, 23 sqq. *κρεῖττον*  
*... τὸ ἐλεύθερον τοῦ μὴ*  
*τοιούτου* 34, 25 sq. *ἐλεύθερος*  
*βίος* 53, 7.  
*ἐλευθεροῦν* 36, 18.  
*ἐλκεῖν* 119, 15.  
*ἐλλιπής* 118, 2.  
*(ἐλμινς)* 129, 3.  
*ἐλπὶς* 102, 15.

*ἐμβάλλειν* 108, 2. 122, 15.  
*ἐμμένειν* 121, 21.  
*ἐμμετρος* 8, 11. 10, 16.  
*ἐμπαλιν* 36, 1.  
*ἐμπειρία*. *ἐξ ἐμπειρίας* 55, 11.  
*ἐμπειρος* 11, 18. *ἐμπ. περὶ φύ-*  
*σεως* 54, 16. *ἐμπ. τῆς φύσεως*  
 54, 17.  
*ἐμπίπτειν* 50, 6.  
*ἐμποδίζεσθαι* 115, 16.  
*ἐμποιεῖν* 7, 7. 96, 20. 100, 1.  
 120, 2. (129, 17).  
*ἐμπυος* 9, 10 (v. l. *ὑπόπυος*).  
*ἐμφαίνειν* 94, 1. 120, 13.  
*ἐμφανής* 15, 2.  
*ἐμφαντικός* 110, 10.  
*(ἐμφιλόσοφος ἐπιστήμη)* 127,  
 24.  
*ἐμφοβος* 102, 11. 103, 16.  
*ἐμψυχος* 108, 15. 125, 27.  
*ἐναθλεῖν* 95, 9.  
*ἐναντίος* 5, 8. 45, 12. *τὰ ἐναν-*  
*τία* 38, 6. 39, 20. 45, 13 al.  
*ἐναντίως* 109, 2.  
*ἐναντίωσις* 14, 8.  
*ἐναργής* 3, 7. 4, 4. 5, 24. 8, 11.  
 10, 11. 17, 10. 86, 3. *τὰ ἐναργῆ*  
*δείγματα τῶν ὄντων* 8, 15.  
*ἐναργῶς* 5, 20. 45, 5. 115, 4.  
*ἐναρμόνιος* 10, 16.  
*ἐναυσμα* 116, 21.  
*ἐνδεια* 110, 17.  
*ἐνδεῖν*. *ἐνδεδέσθαι* 100, 18.  
*ἐνδέχεσθαι* 55, 22.  
*ἐνδίδοσθαι* 20, 8. 59, 15.  
*ἐνεδρεύειν* 96, 16.  
*ἐνεῖναι* 36, 20. *ἐνεστι* 86, 16.  
 94, 16.  
*ἐνεκα* 99, 7. 104, 24. *passim in*  
*Excerpt. Arist. τὸ οὐ ἐνεκα*  
*49, 14. 51, 17 sq. τὸ ἐνεκα*  
*του* 49, 12. 20 sqq. etc.  
*ἐνεκεν* 49, 27.  
*ἐνέργεια* 5, 2. 13. 14, 8. 17, 5.  
 18, 5. 21, 11. 22, 1. 34, 17 sq.  
 35, 19. 42, 10. 58, 15 sq. al.

κατ' ἐνέργειαν (opp. κατὰ δύ-  
ναμιν) 56, 16. (129, 14).  
ἐνεργεῖν 41, 11. 57, 20. 58, 13.  
112, 21.  
ἐνέργημα 21, 12.  
ἐνεργής. ἐνεργέστερα 116, 23.  
(ἐνθουσιαστικός. ἐνθουσια-  
στικώτατε) 129, 9.  
ἐνιαυτός 119, 11. δι' ἐνιαυ-  
τοῦ 10, 6.  
ἐνιδρύεσθαι. εἰς αὐτὸ ἐνι-  
δρυθέντες 15, 12.  
ἐνιέναι. ἐνήσειν 105, 10.  
ἐνιοι 49, 8. 50, 5 sqq. al. ἐνιοι  
τῶν παραφρονούντων 45, 10.  
ἐννοια 36, 15 al. αἱ περὶ φι-  
λοσοφίας ἐννοιαί 4, 24. 61,  
5 sq. ἐξωτερικαὶ ἐννοιαί 8, 3.  
105, 20. αἱ κοιναὶ ἐννοιαί  
8, 13. 17, 14. 45, 4. 18. 48, 22.  
ἐνοειδής 14, 8.  
ἐνστασις 117, 14.  
ἐντάττειν 105, 13.  
ἐνταῦθα 14, 3. 17, 4. 21, 25 al.  
τῶν ἐνταῦθα ζώων 51, 4.  
(ἐνταυθοῦ) 129, 20.  
ἐντελής. ἐντελεστέραν 105, 10.  
ἐντεῦθεν 23, 24. 48, 20. 56, 14.  
84, 4.  
ἐντιμος. ἐντιμοτέραν 117, 26.  
ἐντρεχῶς 24, 16.  
ἐντυγχάνειν 106, 4. 11. ἐν-  
τευξομένοις 105, 11.  
ἐντυποῦσθαι. ἐνετυπώσατο  
(Cod. ἀνετυπώσατο) 19, 18.  
ἐνυλος 112, 5.  
ἐνυπάρχειν 19, 21. 119, 2.  
ἐνύπνιον 46, 7.  
ἐνωσις 116, 14. 123, 4. 125, 22.  
ἐξαιρεῖσθαι 44, 11.  
ἐξαιρέτος 110, 20.  
ἐξαιρέτως 114, 28.  
ἐξαλλαγή 119, 9.  
ἐξανιστάναι 122, 22. ἐξανι-  
στάμενος 122, 26.  
ἐξάπινα 102, 11.

ἐξαπιναῖος 99, 1. 103, 17.  
ἐξαπινάιος 97, 6.  
ἐξαρχεῖν 101, 21.  
ἐξάρχειν 17, 14.  
ἐξαφανίζειν 123, 2.  
ἐξεργάζεσθαι 95, 13.  
ἐξηγεῖσθαι 6, 6. 23, 27.  
ἐξηγήσεις 105, 8. 106, 10.  
ἐξηλλαγμένως 24, 17.  
ἐξῆς 18, 22. 109, 9 al.  
ἐξιέναι 11, 26.  
ἐξις 39, 21. 88, 3. ὡς ἐξις (?)  
πρὸς ἐξιν κρίνεσθαι 43, 3.  
(ἐξισάζειν) 128, 30.  
ἐξιστάναι. ἐξεστηκὼς τοῦ  
φρονεῖν καὶ μαινόμενος 45, 8.  
ἐξιχνεύειν. ἐξιχνευτέα 116, 19.  
ἐξιορίζειν 34, 8.  
ἐξιορμᾶν 99, 10.  
ἐξουσία 53, 9.  
ἐξω 112, 13.  
ἐξωθεν 101, 8. 103, 8.  
ἐξωτερικός 8, 3. 105, 12. 20.  
106, 14.  
ἐοικέναι 5, 6. 13, 15. 34, 24.  
35, 27. 48, 3. 7. 12. 20. 50, 3 al.  
ὡς εἰκός 105, 19. ὡς τὸ εἰκός  
8, 2. ὡς εἰοικε 45, 11. 15. 46, 15.  
ἐπάγειν 23, 23. ἐπάγεσθαι  
96, 14. 103, 8.  
ἐπαινέεισθαι 7, 16.  
ἐπαινέτης 96, 14.  
ἐπανάγειν 100, 2.  
ἐπανατίθεσθαι 107, 8.  
ἐπάνθημα 121, 16.  
ἐπέπερ 43, 20.  
ἐπεισοδιώδης 14, 11 (cf. Add.).  
ἐπειτα. πρώτῃ μὲν... ἔπειτα  
15, 9.  
ἐπεξέρχεσθαι. ἐπεξελθεῖν  
τῷ προκειμένῳ 88, 6.  
ἐπέρχεσθαι 30, 13. 61, 7. 102,  
20.  
ἐπεσθαι 24, 18. 30, 6. 35, 1.  
41, 21. 107, 4. 112, 11. καὶ  
ἔπεται δὲ αὐτήν 90, 16.

ἐπέχειν 121, 10.  
ἐπί. ἐπὶ τούτοις 12, 8. ἴσως  
γὰρ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰ τῶν  
ἄλλων 57, 27. τὸ .. ἐφ' ᾧ (ἐφ'  
ὁ Cod.) καὶ ὡς 58, 2. ἔστιν ἐπὶ  
τῷ βοηθεῖν 50, 1. θηρεύεται  
τὴν δόξαν ἐπὶ ἀπάτῃ 96, 17.  
ἐπὶ δυσκλείᾳ 99, 26. ἐπὶ τῆς  
οὐσίας 46, 22. ἐπὶ φρονήσεως  
46, 24. ἐπὶ τῷ τέλει 7, 10.  
ἐπιβάλλειν 124, 4. ἡ ὄψις τοῖς  
ὁρατοῖς ἐπιβάλλει 22, 4 sq.  
ἐπιβάλλεσθαι 115, 4. 14 sqq.  
122, 24. 124, 20.  
ἐπιβλητικός 18, 2.  
ἐπιβολή 22, 4. 118, 29.  
ἐπιβουλεύεσθαι 103, 6.  
ἐπιβουλή 103, 11.  
ἐπιγιγνώσκειν. ἐπέγνωσται  
115, 13.  
ἐπιγλύφειν 107, 25. 120, 3.  
ἐπίγνωσις 115, 28. 121, 3.  
ἐπιδεικνύναι 5, 1. 12. 12, 21.  
13, 23. 17, 5. 38, 3. ἐπιδείκνυ-  
ται 18, 22.  
ἐπιδέχεσθαι 118, 24. 119, 6.  
124, 12.  
ἐπιδρομή. ἐξ ἐπιδρομῆς 106, 4.  
ἐπιεικῆς (opp. φανῦλος) 38, 9.  
ἐπιέναι. ἐπιόντες 54, 6. 61, 1.  
ἐπιθύμημα 99, 25.  
ἐπιθυμητός 95, 18.  
ἐπικίνδυνος 37, 5.  
ἐπικουρεῖν 98, 10. 100, 27.  
ἐπικουρεῖσθαι 101, 27.  
ἐπικούρημα 102, 23.  
ἐπιλαμβάνεσθαι 113, 16.  
ἐπίληπτος 113, 10.  
ἐπιλογίζεσθαι 20, 10.  
ἐπιλογισμός 113, 23.  
ἐπίλοιπος 30, 9.  
ἐπιλυπεῖσθαι 123, 7.  
ἐπίλυσις 105, 13. 106, 16.  
ἐπιμέλεια 5, 13. 28, 3. 38, 19.  
40, 10 al.  
ἐπιμελεῖσθαι 27, 21. 28, 2. 12.

29, 14. 102, 27. ἐπιμελητέον  
10, 8.  
ἐπιμένειν 125, 17.  
ἐπιμιξία 101, 28.  
ἐπίμονος 119, 5.  
ἐπιμόνως 121, 21.  
ἐπιξενοῦσθαι 119, 11.  
ἐπίπεδον 38, 13.  
ἐπιρρωννύναι 24, 19.  
ἐπισκέπειν 106, 8.  
ἐπισκέπτεσθαι. ἐπεσκεμμέ-  
νος 94, 23.  
ἐπίσκεψις 115, 24.  
ἐπισκοπεῖν 22, 3. 23, 12. ἐπι-  
σκοπεῖσθαι 20, 7. 125, 8.  
ἐπισκοτεῖσθαι 13, 6.  
ἐπισπᾶσθαι 117, 16.  
ἐπίστασθαι 28, 9. 56, 19. 57,  
10. 94, 15.  
ἐπιστήμη 7, 1. 19, 15. 16. 22, 7.  
23, 18 sqq. 24, 1. 27, 2. 28, 14.  
37, 7. 12. 38, 2. 6. 17. 39, 10. 19  
etc. (τῶν ἀνθρωπίνων) 11, 16.  
τοῦτο δρᾷ κατ' ἐπιστήμην  
ἀπλῶς, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν  
μᾶλλον ἐπιστήμην 42, 23 sq.  
ἐπιστημονικός 3, 14. 16, 12.  
111, 16. 114, 25. 118, 11. 120,  
24. 121, 2. 8. 123, 20. ἐπιστη-  
μονικωτάταις 24, 20.  
ἐπιστημονικῶς 17, 4. 17. 20, 5.  
ἐπιστήμων 9, 15. 110, 27.  
ἐπιστρέφειν 112, 13. ἐπιστρέ-  
φεσθαι 107, 14. 112, 16. 113,  
10. 115, 1. 14.  
ἐπιστροφὴ 112, 15. (129, 24).  
ἐπισφαλής 9, 8.  
ἐπισφραγίζεσθαι 114, 1.  
ἐπιτακτικός 37, 21.  
ἐπιτάττειν 37, 14. 18.  
ἐπιτελεῖν 18, 3. 50, 3. ἐπιτε-  
λεῖσθαι 51, 20.  
ἐπιτήδειος 6, 18. 95, 5.  
ἐπιτηδειότης 116, 6.  
ἐπιτηδεύειν 95, 8. 97, 3. (ἐπι-  
τηδεύασθαι) 128, 6.



- ἐπιτήδευμα 7, 5. 17. 10, 23.  
20, 11. 104, 25. 116, 20.  
ἐπιτήδευσις 11, 1. 85, 29. 94,  
19. 115, 27.  
ἐπιτιθέναι 23, 6.  
ἐπιτροπία 104, 3.  
ἐπιτυγχάνειν 10, 9.  
ἐπιτυχῆς 36, 1.  
ἐπιφέρεσθαι 102, 19.  
ἐπίφλεγμα 121, 17.  
ἐπιφοιτᾶν 119, 11.  
ἐπιχαίρειν 123, 8.  
ἐπιχαννοῦσθαι. ἐπιχαννοῦ  
121, 13.  
ἐπιχειρεῖν 21, 7. 28, 16. 33,  
28. 122, 17.  
(ἐπιχείρημα) 129, 16.  
ἐπιχείρησις 118, 20.  
ἐπιχρῆσθαι 96, 4.  
ἐπομένως 4, 12. 72, 10.  
ἐπονομάζειν 14, 3.  
ἐραστής 15, 7.  
ἐργάζεσθαι 114, 4.  
ἐργασία 40, 26.  
ἐργάσιμος 102, 3.  
ἐργμός (ἐίργμός Plat.) 68, 8. 11.  
ἐργον 21, 10. 28, 17. 39, 25.  
42, 5. 15 sqq. etc. λόγῳ τε καὶ  
ἔργῳ 11, 21.  
ἐρίζειν 112, 28.  
ἐρμηνεῖα 106, 2.  
ἐρυθίνος 108, 8 (cf. adn. et  
Add.). 124, 10.  
ἐρυθριᾶν 124, 14.  
ἐρχεσθαι 60, 14 al.  
ἔρως 10, 25. 35, 22.  
ἐρωτᾶν 52, 28. ἐρωτᾶσθαι 51,  
8. 11.  
ἐρώτησις 51, 13.  
ἐσθίειν 108, 6. 14. 123, 14. 125,  
12. 24.  
ἐσοπτρίζεσθαι 107, 26. 120, 3.  
(ἐσοπτρον) 129, 19.  
ἐσχάτως 43, 27.  
ἐσωτερικός 16, 11.  
ἐταίρα 9, 4.  
ἑτερος 43, 10. 18. 28. 45, 17.  
52, 9. 17 sqq. al. ἄλλαι μὲν . . .  
ἑτεραι δὲ 37, 14. ἑτέρα ἑτέ-  
ρων 43, 10. θάτερον 42, 28.  
57, 8 al. ὅταν δυοῖν ὄντοιν  
θάτερον διὰ θάτερον αἰρετὸν  
ἢ 42, 26. ἐπὶ θάτερα 86, 16.  
θατέρον (?) in loco Plat. 75, 20.  
ἔτι τοίνυν 37, 11. 22. 41, 15.  
94, 14. 20 al. ἔτι δέ 38, 1. 6.  
39, 16. 40, 20 al.  
ἔτοιμος 110, 5.  
ἐτυμολογία 124, 11.  
εὐαισθησία 9, 16. 18.  
εὐανστέρετος 118, 18.  
εὐανγία 120, 24.  
εὐγλωσσία 95, 14. 97, 17.  
(εὐγνωστος) 127, 17.  
εὐδαιμονεῖν 21, 4. 22, 15. 24,  
9. 30, 11. 46, 27. 59, 26. 83, 28 al.  
εὐδαιμονία 4, 21. 11, 15. 18, 18.  
23, 26. 24, 4. 36, 6. 43, 13 sq.  
54, 20. 59, 20 sqq. al.  
εὐδαιμόνως 41, 12. 46, 23.  
εὐδαίμων 12, 19. 47, 22 al. εὐ-  
δαιμονέστερος 77, 26.  
εὐδόκιμος 5, 2.  
εὐδοξία 97, 5.  
εὐεργετεῖν 97, 28.  
εὐζωία 36, 24.  
εὐθύς 54, 27. adv. 7, 5. 47, 22 al.  
εὐθύς ἀρχόμενος 16, 18.  
εὐκαταφρόνητος 88, 10.  
124, 2.  
εὐκλεία 91, 23. 96, 20. 97, 13.  
εὐκτός 9, 16.  
εὐλαβεῖσθαι 99, 3. 103, 12.  
εὐληπτος 17, 18.  
εὐλογία 99, 27.  
εὐλόγιστος. τὸ εὐλόγιστον  
36, 4.  
εὐλόγως 96, 9.  
εὐλύτος 109, 28. 110, 4.  
εὐλύτως 11, 23.  
εὐμαθής 17, 17.  
εὐμετάβλητος 121, 11.

- (εὐμετάπτωτος) 129, 11.  
εὐμηχάνως 24, 19.  
εὐνόητος 106, 3.  
εὐνομεῖσθαι 102, 20.  
εὐνομία 101, 2. 11 sqq. 102,  
1. 5 al.  
εὐολίσθητος 118, 18.  
εὐπαρακολούθητος 106, 4.  
εὐπιστος 102, 15.  
εὐποιητικός 98, 6.  
εὐπραγία 111, 25.  
εὐπροσδόκητος 102, 16.  
εὐρίσκειν 7, 11. 24, 2. 47, 6. 54,  
12. 61, 2 al. pass. 54, 23. 100, 12.  
εὐσέβεια 108, 20.  
εὐσταθής 118, 25.  
εὐτονεῖν 124, 9.  
εὐτονος. εὐτονωτάτης 119, 7.  
εὐτυχεῖν 101, 25. 27.  
εὐτυχία 103, 5. 121, 13.  
εὐφέγγεια 116, 9.  
εὐφραίνεσθαι 60, 23.  
εὐφροσύνη 59, 16.  
εὐχρεσθαι 46, 27.  
εὐχή 14, 25.  
εὐώνυμος 107, 11. 114, 7.  
ἐφέλκεσθαι 108, 25.  
ἐφεξῆς 13, 13. 111, 29.  
ἐφίεσθαι 20, 4. 21, 2. 22, 14.  
23, 17.  
ἐφιστάναί. ἐπιστάς 125, 15.  
ἐφοδιάζειν 110, 11. ἐφοδια-  
ζομένη 116, 22.  
ἐφοδος 3, 14. 20. 4, 9. 24. 5,  
10. 25. 18, 20. 19, 11. 20, 15.  
22, 11. 24, 12. 27, 11. 34, 5.  
48, 23. 70, 9. 72, 8 al.  
ἐφόσον 9, 12.  
ἐχεμυθεῖσθαι 106, 17.  
ἐχεμυθία 106, 6.  
ἐχεσθαι 27, 17. 29, 15. 107, 29.  
109, 5. 111, 25. 121, 9.  
ἔως 23, 12 al.  
  
ζεῖν 113, 13.  
ζῆλος 99, 11.  
ζηλοῦν 100, 3. τὰ ζηλούμενα  
47, 16.  
ζημία 99, 1 sq. 100, 14. (128, 15).  
ζῆν 8, 17. 9, 11. 21, 3. 28, 10.  
35, 21. 36, 22. 39, 22. 55, 26  
etc. τὸ . . . ζῆν τῷ αἰσθάνε-  
σθαι διακρίνεται τοῦ μὴ ζῆν  
κτλ. 44, 9 sqq. τὸ τελέως εὖ  
ζῆν 60, 9.  
ζητεῖν 40, 10. 52, 16. 26. ζη-  
τητέα 116, 19.  
ζυγόν 107, 13. 114, 20.  
ζώειν (?) 45, 10.  
ζωή 4, 2. 28. 11, 21. 12, 9. 13,  
7. 10. 14, 2. 5 sqq. 15, 10. 16.  
16, 4 etc.  
ζῶον 36, 12. 49, 6. 50, 8. 27. 51,  
5 etc. ἀπλοῦν τι ζῶόν ἐστιν  
ὁ ἄνθρωπος. 42, 13. τὰ ἄλλα ζῶα  
36, 7. 41, 28. 120, 11 al. τὰ  
λοιπὰ ζῶα 121, 25. sed 48, 16  
si τὰ ἄλλα intellegi debent  
ζῶα scribendum videtur τὰ  
ἄλογα. τὸ παραπεφυκὸς ἡμῖν  
ἀπὸ τῆς γενέσεως ἀλλότριον  
ζῶον 14, 1.  
ζωπυρεῖν 116, 22.  
ζωώδης 115, 20. 29.  
ζωωδία 116, 8. 10. 117, 1.  
  
ἦ. ἦτοι μόνον . . . ἦ μάλιστα 57,  
26 sq. 58, 3 sq. 59, 12. ἦτοι  
. . . ἦ . . . ἦ . . . ἦ 59, 27 sq. al. ἦ  
γάρ τοι . . . ἦ 60, 8 sq.  
ἦγεῖσθαι 35, 1. 94, 10. 96, 12.  
100, 6. 103, 27 al. ἦγητέον  
105, 14.  
ἦγεμονικός 41, 28. 123, 15. 19.  
ἦγεμονικωτέρας 37, 15. ἦγε-  
μονικωτάτη 17, 6. 95, 25.  
ἦγεμών 15, 6. 23. 27, 6. 94, 20 al.  
ἦδεσθαι 60, 24. ἑτερόν ἐστι  
τὸ ἠδόμενον πίνειν καὶ τὸ  
ἠδέως πίνειν 58, 17 sqq.  
ἠδέως 56, 14. 58, 18. 23. 59, 1.  
12. 97, 8 al.

- ἤδη 36, 12. 52, 26. 58, 5 al. ἤδη  
πως 93, 27.  
ἡδονή 5, 19. 40, 23. 42, 28. 45, 9.  
46, 2. 59, 3. 5. 10 al.  
ἡδύς 9, 14. 42, 28. 58, 25. 28. 59,  
1. 2. 26 al. ἡδίων 37, 26. 60, 15.  
ἡδιστος 46, 1. 58, 17. 60, 5 al.  
ἡθος 94, 25. 97, 3. 10. 109, 8.  
ἡλίθιος 47, 18.  
ἡλίκος 3, 16.  
ἡλιος 17, 12. 46, 12. 51, 15. 107,  
16. 115, 19. 21. 125, 13. 16.  
ἡμεροειδής 123, 1.  
ἡπαρ 123, 21.  
ἡπερ 34, 8.  
ἡρεμαῖος 113, 6.  
ἡρεμεῖν 117, 2.  
ἡσσον 99, 9 al.  
ἡχεῖν 113, 17.  
ἡχώ 107, 5. 112, 18.  
  
θαῦκος 107, 17. 116, 1. 10.  
θάλαττα 50, 26.  
θάλαπες 113, 14.  
θάνατος 95, 7. 99, 4. 113, 4 al.  
θαρρεῖν 36, 19. θαρσητέον 9, 3.  
θάτερον cf. ἕτερος.  
θανυμάσιος. θανυμάσιον οἶον  
17, 8. θανυμασιώτερα 11, 12.  
θανυμασιώτατον 11, 22.  
θανυμασίως 125, 21.  
θανυμαστός 107, 27. 110, 8.  
121, 4.  
θανυμαστῶς 13, 4. 114, 22.  
θέα 35, 25. 53, 19. 24.  
(θεαρέστως) 129, 18.  
θεᾶσθαι 51, 8. 13. 54, 3. 60,  
21. 23.  
θεατής 55, 14.  
θεῖν. θεόντας 40, 18. 54, 2.  
θεῖον (sulphur) 116, 4.  
θεῖος 11, 3 sq. 14, 18 etc. τὸν  
ἐν ἡμῖν θεῖον ἄνθρωπον (cf.  
Plat.) 31, 26. τὸ θεῖον 9, 14.  
19, 19. 35, 20. 55, 26 sq. al. ἡ  
θεία αἰτία 24, 8. θειότερος  
27, 19. 77, 25. θειοτάτων 18, 4.  
τὸ θειότατον 15, 4.  
θείως 47, 25.  
θεμιτός 35, 24.  
θεοειδής. θεοειδεστέρον 117, 4.  
θεολογία 115, 27.  
θεολογικός 16, 15. 19, 14.  
23, 6.  
θεός 11, 14. 16 et saepe. θεοῦ  
τινος (poet.) 48, 12.  
θεοσεβεία 94, 5.  
θεραπεία 109, 15. 18. 29. 112, 7.  
θεραπεύειν 109, 27. θεοσε-  
βεία οὐκ ἂν παραγένοιτο, εἰ  
μὴ τις ἀφομοιώσειε τῷ θε-  
ραπνευμένῳ τὸ θεραπεῦον  
94, 5 sq.  
θεωρεῖν 18, 2. 19, 13. 20, 24.  
21, 5. 12. 22, 3. 6. 27, 7. 35, 6.  
37, 18. 43, 21. 52, 7. 53, 7. 22.  
60, 24 al. θεωρεῖν ὑπ' αὐγὰς  
47, 6. θεωρεῖν ἢ θεωρεῖσθαι  
58, 21. ἐθεωρήθη 123, 22.  
θεωρητέον 35, 23.  
θεώρημα 9, 12. 114, 25.  
θεωρηματικός. (ἐπιστήμης)  
124, 6.  
θεωρητικός 20, 23. 23, 22 al.  
(φρόνησις) 4, 15. 54, 11. (σο-  
φία) 11, 5. 19, 13. 20, 3. 36, 10.  
(φιλοσοφία) 4, 1. 11, 13 sq. 21, 8.  
(ἐπιστήμη) 43, 18. 56, 2. 10.  
(νοῦς) 21, 12. (ἐνέργεια) 58,  
16. (μαθήματα) 119, 25.  
θεωρητικῶς 48, 24.  
θεωρία 12, 2. 17, 7. 23, 22. 35,  
8. 10. 42, 25. 53, 21. 25. 60, 21  
(ubi θέας Plato) al.  
θεωρός 20, 1. 51, 9.  
θήγεσθαι. λόγον τεθηγμένον  
112, 27.  
θηρᾶσθαι 99, 15.  
θηρεύεσθαι 96, 17.  
θηρευτικός 27, 3.  
θηρίον 95, 2.  
θηριώδης 94, 29.

- θυήσκειν. τεθνάναι 9, 11. (ἐν  
τοῖς τεθνεῶσι 129, 2).  
θυητός 14, 2. 99, 27 al. ὁ θυη-  
τὸς αἰών (poet.) 48, 18.  
θυρησκεία. θεία 109, 1. θεῶν  
111, 27. 112, 9.  
θυρίξ 122, 8.  
θύειν 106, 24. 107, 18. 109, 24.  
116, 11.  
θυμικός 113, 7.  
θυμός 112, 26. 113, 1. 4. 11 sqq.  
θύρα 106, 22. 109, 11.  
θυσία 108, 1. 121, 26. 122, 12.  
  
ιατρικός 42, 19. (τέχνη) 38, 17.  
49, 18.  
ιατρός 54, 13. 15.  
ιδία. καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ 101, 13.  
ιδιάξειν 4, 1.  
ιδίος 3, 20. 6, 6. 8, 6. 20, 20 al.  
κατ' ἰδίαν 88, 5. 108, 17.  
ιδίωμα 121, 23.  
ιδίως 3, 18. 120, 17.  
ιερὸν 10, 3. 106, 19. 21. 108, 21.  
109, 10.  
ιερὸς 5, 15. 84, 2. 109, 7.  
ικανός 23, 14. 36, 5. 52, 10.  
ικανῶς 40, 13. 43, 26. 54, 27.  
110, 9. 116, 18.  
ίος 8, 19.  
ἴσος (in cod. ἴσος) 14, 4. 110,  
22 al. ἴσον adv. 123, 20.  
ισότης 114, 21.  
ιστάναι. ἐστῶτα 118, 10. ἴστα-  
σθαι 23, 7. 52, 25.  
ισχυρός 100, 18. κατὰ τὸ ἰσχυ-  
ρὸν 96, 21.  
ἰσχύς 36, 13. 47, 10. 97, 18.  
100, 27. (130, 11).  
ἴσως 52, 10. 55, 17. 57, 27. 60,  
11. 100, 21 al.  
ἰχνεύειν 30, 7.  
ἰχνος 108, 9. 123, 2. 28. 124, 17.  
  
καθαίρειν 115, 26.  
καθαίρεισθαι 113, 22.  
  
καθάπερ 8, 20 al. καθάπερ  
... καὶ 9, 10. 10, 8 sq. κα-  
θάπερ ἂν εἰ 55, 27. τὸ κατὰ  
φύσιν βελτίονος ἔνεκεν αἰ  
συνίσταται ἢ καθάπερ τὸ διὰ  
τέχνης 49, 27.  
καθαρός 10, 3. 24, 2. 35, 19 al.  
καθαρώτερον 3, 6. καθαρώ-  
τατον 20, 7.  
καθαρότης 16, 3.  
κάθαρσις 67, 17. 70, 12.  
καθαρτικός 116, 2.  
καθέδρα 58, 24.  
καθέζεσθαι 107, 20. 116, 26.  
καθέλκεσθαι 115, 14.  
καθεύδειν 45, 25. 46, 2 sqq.  
57, 1. 3. 20. 59, 4. cf. ἐγείρειν.  
καθήκειν. τῶν κατὰ μέρος  
καθηκόντων 36, 3 sq.  
καθησθαι 58, 21.  
καθειροῦσθαι 107, 19. 116, 12.  
καθίστάναι 103, 11. 104, 12.  
113, 15. καθίστασθαι 101, 1.  
102, 12. 103, 23. 25. 124, 29.  
καθό 105, 12. 15.  
καθολικός. καθολικωτέραν  
22, 12.  
καθόλου 20, 10. 22, 5.  
καθορᾶν 13, 9. 23, 24. 47, 17.  
κατοφόμεθα 15, 12. 111, 8.  
κατιδεῖν 21, 10 al.  
καθόσον 44, 6. 45, 21 al.  
καίεσθαι 9, 10.  
καίπερ c. partic. 48, 14.  
καιρός 119, 12.  
καίτοι 57, 17. 110, 19 al.  
κακία 9, 5. 10, 2. 13, 18. 98,  
3. 7. 100, 9 al.  
κακοδαιμονία 54, 21.  
κακός 5, 5. 12, 14. 13, 9. 14.  
15, 8. 30, 7. 38, 8. 39, 20 etc.  
κάκιστον 97, 20. 101, 14. κά-  
κιον 99, 23. (κακώτερα 127, 21).  
κακονχεῖν 119, 17.  
κακῶς 9, 8 al. (127, 18).  
καλεῖν 46, 17. 98, 14 al.



- κάλλος 47, 10 sq.  
 καλλωπίζεσθαι 96, 18.  
 καλός 7, 2 sq. 10. 10, 22. 25. 12, 20. 20, 8. 22, 10 al. κάλλιστος 55, 5. κάλλιστα adv. 28, 15. 42, 6.  
 καλῶς 8, 18. 46, 26. 47, 8. 50, 16. 18. 52, 6. 58, 3 al.  
 κάμνειν 45, 14.  
 καὶ (= καὶ ἄν) cum coniunct. 34, 27. 46, 1. 28. 52, 22. 54, 8. 56, 18. 60, 6. 101, 8. καὶ ἐλ cum indic. 55, 17. (= καὶ ἄν) 44, 4. 58, 12. 60, 3.  
 κανὼν 54, 25. 55, 15. figurate 89, 17.  
 καρδία 108, 5. 123, 3. 21.  
 καρπός 10, 6. 10.  
 καρτερεῖν 95, 7.  
 κατὰ. κατὰ μέρος 6, 16. 36, 3. 43, 6. κατὰ γένος 7, 16. κατὰ γένη 22, 3. κατὰ τρόπον 10, 1. κατ' ἀνάγκην 12, 6. κατὰ σμικρόν 96, 13. κατὰ τὸ ἰσχυρόν 96, 21. κατὰ βραχύ 7, 8. κατὰ φύσιν saep. in Excerpt. Arist. καθ' ἓνα ζῆν 100, 10. τῆς κατὰ ἓνα διαίτης 100, 15.  
 καταβάλλειν 49, 20.  
 κατάγειν 23, 15.  
 καταγέλαστος 47, 1.  
 καταγίγνεσθαι 119, 26.  
 καταγωνίζεσθαι 95, 1.  
 καταδεής. καταδεεστέρον 27, 20.  
 κατάδηλος 83, 22. 106, 14.  
 καταδουλοῦσθαι 35, 25.  
 κατακιρνᾶν 116, 8.  
 κατακόρως 118, 15.  
 καταλαμβάνειν 120, 1.  
 καταλείπεσθαι 53, 6.  
 κατάληψις 35, 12. 115, 12. 17. 120, 22. 121, 3.  
 καταλύειν 104, 7.  
 καταμανθάνειν 11, 21. 12, 4.  
 καταναλίσκειν 95, 28.  
 κατανοεῖν 50, 21.  
 καταπαύειν 126, 5.  
 καταπλήξ 124, 13.  
 καταπτύειν 108, 7. 124, 2. 7. 125, 4.  
 καταργεῖν. καταργητέον 35, 18.  
 κατάρχειν 5, 8.  
 κατασκευάζειν 59, 21.  
 κατάστασις 14, 19.  
 καταστροφή 102, 19.  
 κατάφορος 124, 25.  
 καταφρονεῖν 95, 7. 124, 6.  
 καταφρόνησις 100, 1.  
 καταχρησθαι 97, 19. 23.  
 καταψεύδεσθαι 96, 10.  
 κατεργάζεσθαι 95, 16. 97, 3. 16.  
 κατέχεσθαι 110, 2.  
 κατηγορεύεσθαι c. gen. 57, 17. (κατοπτρίζεσθαι c. acc.) 129, 20.  
 κατορθοῦν 114, 4.  
 κάτωθεν 8, 6. 105, 23.  
 κείσθαι. νόμος κάλλιστος ὁ μάλιστα κατὰ φύσιν κείμενος 55, 5 sq.  
 κελεύειν 41, 31. 123, 24.  
 κηλὶς 10, 3.  
 κινδυνεύειν 40, 5.  
 κίνδυνος 95, 3.  
 κινεῖν 3, 8.  
 κίνησις 57, 5. 58, 24. 112, 28.  
 κλέος 96, 7.  
 κλίμαξ 8, 5. 105, 23.  
 κοινῇ 6, 1. 22, 1. 30, 8. 101, 13. 123, 10.  
 κοινός 4, 5. 6, 5. 15. 7, 12. 17. 22. 20, 21. 21, 14. 22, 2. 27, 18 etc. αἱ κοινὰ ἔννοιαι 8, 13. 17, 14. 45, 4. 18. 48, 22. κοινότεραν 22, 12.  
 κοινοῦσθαι 103, 2.  
 κοινωνεῖν 48, 14. κοινωνητέον 117, 23.  
 κοινωνία 9, 2.

- κοινωνικός 117, 8. 20. 123, 6. 13.  
 κοινῶς 3, 9. 7, 15. 10, 12. 108, 16.  
 κόλασις 48, 1.  
 κολούρωσις 122, 3.  
 κομιδὴ 50, 26.  
 κομίζειν 53, 4. κομιζόμεθα 53, 14.  
 κομψός 54, 13.  
 κόνις 124, 21.  
 κορυφαῖος. τῶν κορυφαίων ἐν φιλοσοφίᾳ ἀνδρῶν 72, 9 sq.  
 κοσμεῖσθαι 5, 17. κοσμητέον 10, 3.  
 κοσμῶς 109, 25.  
 κόσμος 5, 21. 18, 14. 52, 9. 99, 14 al.  
 κρατεῖν 107, 4. 112, 11. 113, 5. 121, 9. κρατεῖται 11, 25.  
 κράτος 101, 4 sq. τὸ ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ κράτος 100, 6. 22.  
 κρατύνειν 96, 24. 100, 26. κρατύνεσθαι 103, 7. 120, 8.  
 κρεάγρᾳ 117, 15.  
 κρίνειν 18, 3. 27, 7. 37, 16. 41, 21. 54, 26. 55, 3 al. κρίνεσθαι 43, 3.  
 κρίσις 36, 5. 39, 26.  
 κριτήριον 20, 4. (129, 30).  
 κρύπτεσθαι. τὸ κρυπτόμενον ἐν ἀφανεί 17, 18.  
 κτᾶσθαι 20, 24. 21, 4. 8. 24, 1. 28, 4. 13. 33, 29. 37, 7. 38, 18. 41, 4. 47, 3. 56, 12. 21 al.  
 (κτηνώδης) 129, 13.  
 κτησίς 3, 23. 9, 7. 11, 4. 34, 1. 37, 25. 40, 2. 14. 46, 23.  
 (κτητικός) 127, 25.  
 κύαμος 108, 13. 125, 9.  
 κυβερνᾶσθαι 101, 25.  
 κυβερνήτης 42, 19.  
 κυκλοῦσθαι. εἰς καὶ ὀλίγα ἢ (τὰ χρήματα) ἐξαρκεῖ ὅμως κυκλούμενα 101, 21.  
 κυλίνδριον 13, 15.  
 κύριος 35, 4. 39, 15 al. κυριώ-  
 τερος 23, 23. 44, 24. κυριώτατος 5, 26. 7, 25. 14, 5. 15, 5. 16, 14. 39, 26. 41, 24. 42, 8. 22. 25. 43, 2. 59, 8. 105, 16 al.  
 κυριώτατα adv. 58, 12.  
 κυρίως 37, 15. 42, 12. 49, 19. 52, 23. 56, 24. 57, 3.  
 κωλύειν 41, 31. 50, 23. 58, 18.  
 κωλύεται 11, 25.  
 κωλυσιεργός 119, 27.  
 κωλυτικός 116, 7.  
 λαλεῖν 107, 12. 114, 13.  
 λαμβάνειν 19, 15. 20, 2. 22, 14. 38, 3 etc. ληφθέντων 54, 26. (εἴληπται 130, 4).  
 λαμπρός. λαμπροτάτη 120, 24.  
 λανθάνειν 17, 13. 104, 14.  
 λάχανον 125, 19.  
 λέβης 113, 13.  
 λέγειν 12, 16. 37, 3 etc. λέγεσθαι 42, 6. 29. 43, 6 al. λεκτέον 42, 7. 52, 22.  
 λεῖος 54, 27.  
 λείπεσθαι 36, 13. 99, 27(?).  
 λεληθότως 8, 2. 105, 19.  
 λέξις 106, 2.  
 λεωφόρος 107, 1. 111, 18.  
 λῆξις 71, 3.  
 λῆρος 48, 21. 106, 12. (128, 33).  
 λίθος 125, 20.  
 λογίζεσθαι 28, 18. 41, 10. 58, 5. 83, 24. 103, 26. (128, 34).  
 λογικός 121, 24. 123, 13. λογικῆς φιλοσοφίας 19, 22.  
 λογισμός 55, 8. 113, 12. 18. λογισμῷ λαβεῖν 22, 14.  
 λογιστικός. διὰ τοῦ καθαροῦ τοῦ λογιστικοῦ 123, 22. (τὸ λογιστικὸν ἡμῶν 128, 8).  
 λόγος. οἱ παλαιοὶ λόγοι 5, 15. 84, 1. κατὰ λόγον 21, 2. 42, 14 al. τῆς ψυχῆς... τὸ μὲν ἦν ἔχον λόγον τὸ δ' οὐκ ἔχον 34, 13 sqq.  
 λοιπός 47, 16 al. τὸ λοιπὸν

6, 14. 8, 10 al. λοιπόν adv.  
16, 11. 24, 14. 122, 24.  
λυπεῖσθαι 58, 25. 27.  
λύπη 61, 1.  
λυπηρός 58, 25.  
λύσις 70, 11 al.  
λυχνοειδής 120, 22.  
λύχνος 107, 26. 120, 19.  
  
μάθημα 6, 19. 10, 4. 22. 20, 10.  
110, 27 sqq. al.  
μάθησις 6, 15. 16, 16. 58, 24 al.  
μαθητεύειν. οἱ μαθητεύσαν-  
τες τῷ Πυθαγόρᾳ 106, 1.  
μαίνεσθαι 9, 9. 45, 9.  
μάκρ. μακάρων νῆσοι 53, 4.  
9 sq. 15.  
μακάριος 5, 27. 15, 10. 47, 22.  
μακαριότατος 15, 14. 72, 6.  
48, 9. 60, 17. 70, 15.  
μακρός 47, 19 al. διὰ μακροῦ  
96, 24.  
μαλθακός 113, 24.  
μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν μᾶλλον  
ἐπιστήμην 42, 24. τῷ φρο-  
νούντι ἢ τῷ ἄφρονι μᾶλλον  
59, 4 sq. τὰ μάλιστα ὄντα  
59, 14. τὰ μάλιστα καὶ κυ-  
ριώτατα καὶ τιμιώτατα 41, 24.  
μανθάνειν 20, 11. 52, 5 al.  
μαντική θεία 125, 11.  
μαρτυρεῖν 43, 26. 45, 17.  
μάρτυς 112, 29.  
μάτην 50, 21. 91, 15.  
μάχαιρα 9, 9. μαχαίρη (sic)  
107, 6. 112, 24.  
μάχεσθαι 54, 2. θυμῷ μά-  
χεσθαι χαλεπὸν (Heraclit.)  
113, 1.  
μεγαλόψυχος. τὸ μεγαλόψυ-  
χον 9, 14.  
μέγας. μεγάλων μυστηρίων  
10, 5. τὰ μείζονα 7, 9. μεγάλα  
ὀφελεῖν 101, 17. cf. 109, 3.  
μέγιστος 40, 3. 41, 3 al.  
μέγεθος 37, 25. 40, 12. 47, 10.

μεγεθύνειν 116, 23.  
μεθεκτικός 116, 3.  
μεθιέναι. ἐκτὸς μεθίησι (opp.  
προσείληφε) 14, 12.  
μεθιστάναί. μεταστῆναι 16, 2.  
100, 17.  
μέθοδος 16, 8. 94, 3. (μέση)  
7, 19.  
μεθύειν 45, 24.  
μελάνουρος 107, 3. 111, 29.  
μελετᾶν. μελετητέον 35, 21.  
μελέτη 10, 24. cf. 13, 11. 100, 1.  
115, 5.  
μέλλειν 12, 6. 43, 24. c. fut.  
inf. 24, 9. 37, 10. 53, 20 al.  
μέλος 48, 9.  
μεμπτός 53, 11.  
μέμφεσθαι 96, 10.  
μένειν ἐν τῷ νῶ 35, 17.  
μέντοι 43, 12. 45, 8. 49, 22.  
120, 22 al.  
μερίζειν (?) 113, 14.  
μεριμνᾶν 102, 9.  
μεριστός 20, 26. 42, 10.  
μέρος 6, 2. 42, 2. 43, 11. 48, 6. 13.  
50, 20. 59, 19. 94, 2 al. ὥσανεί-  
τινος τῶν ἐπὶ μέρους ζώων  
120, 14. κατὰ μέρος 6, 16. 36, 3.  
μέσος 105, 3 al. μέση τινὶ με-  
θόδῳ 7, 18. ζωῇ... τέλος καὶ  
μέσον ὁμοῦ συνέχονσα 24, 7.  
τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς 110,  
16.  
μεσιός 106, 12.  
μεταβαίνειν 5, 22. 86, 3. με-  
ταβησόμεθα 8, 3.  
μεταβάλλειν 5, 18. 57, 4.  
μετάβασις τῆς διανοίας 5, 22.  
μεταβιβάζειν τὴν διάνοιαν  
125, 17.  
μεταβολή 118, 23. 120, 28. 121,  
14.  
μεταδιδόναι 117, 14. 28.  
μεταδιώκειν 19, 17. 98, 22.  
111, 21.  
μεταδοτικός 117, 8.

μεταθεῖν 18, 17. 20, 5.  
μεταλαγχάνειν 71, 5. 95, 12.  
μεταλαμβάνειν 18, 18. 97, 14.  
98, 17. 122, 20. μεταληπτέον  
117, 24.  
μεταλλαγή 102, 12.  
μεταλλάττειν... τὴν ἀνθρω-  
πίνην φύσιν εἰς τὴν τῶν θεῶν  
καθαρότητα 16, 2.  
μετάνοια 115, 16. 18.  
μετάξυ 106, 19. 108, 22.  
μετάστασις 15, 15. 115, 8.  
μεταφύτεύειν 125, 12 sqq.  
μετεῖναι 36, 11.  
(μετεμψύχωσις) 129, 34.  
μετέρχεσθαι 107, 15. 111, 14.  
115, 1.  
μετέχειν 7, 3. 111, 9.  
μετιέναι 121, 5. μετίωμεν 86,  
16. μετιθι 119, 23. 125, 3.  
μετονομάζειν 115, 18.  
μετουσία 110, 5.  
μετρεῖσθαι 117, 6.  
μετρητός 117, 2.  
μέτριος 5, 17.  
μετρίότης 114, 21.  
μετρίως 109, 25.  
μέχρι 120, 8. 121, 17.  
μηδέπω 8, 12.  
μηθέν 107, 27.  
μηκέτι 124, 8.  
μῆκος 38, 13.  
μηκύνεσθαι. τῷ βίῳ μηχανο-  
μένῳ 99, 23.  
μῆν. οὐ μὴν ἀλλὰ 49, 23. καὶ  
μῆν 41, 11 sq. 24. ἢ μῆν 40, 6.  
οὐδὲ μῆν 43, 8. τό γε μὴν θεω-  
ρεῖσθαι (praecedit τὸ μὲν γὰρ  
κλήσασθαι) 21, 11. ἀλλὰ μῆν  
11, 5. 44, 9. 49, 8. 26. 58, 15 al.  
μῆνη 107, 18. 116, 12.  
μηνύειν 96, 10. μηνύεται 121,  
16.  
μήτε. μήτε... μήτε... μήτε  
...μηδὲ μῆν 111, 10 sq. cf.  
62, 23. μήτε... τε 40, 15 sqq.

μήτηρ 46, 14.  
μηχανᾶσθαι. ἐμηχανήθη 105,  
25.  
μιαίνειν 116, 4.  
μιασμός 116, 5.  
μίσγνυσθαι 6, 1. 14, 25.  
μικρός 36, 9 al. (μυστήρια) 10, 5.  
μικρότης 110, 15.  
μιμεῖσθαι 49, 28. 50, 12. 54, 1.  
55, 19. μιμητέον 117, 21.  
μίμημα 55, 14. 22. φύσεως αἰ-  
τέχνη... μιμήματα 34, 8 sq.  
μίμησις 55, 13. 105, 26. 121, 22.  
μιμνήσκειν. μέμνησο 115, 22.  
μίσγειν 116, 7.  
μισθός 40, 15. 53, 11.  
μνήμη 103, 17. 123, 2.  
μόγισ 122, 21.  
μοῖρα 11, 24. 36, 28. 109, 20.  
μόλις 50, 4. 60, 12.  
μολόχη 108, 14. 125, 12. 23.  
μολύνειν 116, 6.  
μολυσμός 116, 7.  
μοναρχεῖν 104, 12.  
μοναρχία 104, 5.  
μοναχῶς 118, 6.  
μόνιμος 56, 1. 121, 1. 11. (129,  
10).  
μονίμως 59, 15.  
μόνος. μόνον adv. 6, 6. 19, 24.  
34, 21. 46, 25. 28 etc.  
μόνως 94, 12.  
μόριον 10, 7. 42, 4. 23. 43, 12.  
μορφή 120, 9.  
μοχθηρία 51, 4.  
μοχθηρός 9, 9. 11.  
μύειν 56, 18.  
μῦθος. ἱεροὶ μῦθοι 5, 15. 84, 2.  
μυρίοι. μυρία 56, 10.  
μυστήριον 10, 5. 106, 7.  
(μυστικός) 127, 5.  
μωρός 103, 28.  
  
νεανικός. τὰς νεανικωτάτας  
ἡδονάς 45, 9.  
νεῖκος 113, 6.



νεκρός 48, 6.  
 νεκταρ 9, 13.  
 νέμειν 98, 6.  
 νέος 96, 3 al. οἱ νεώτεροι (cf. Sch.) 118, 14 sq.  
 νηνεμία. χρὴ οὖν ἐν νηνεμία καθιστάναι τὴν ψυχὴν 113, 15.  
 νοεῖν 17, 24, 123, 19, 25 al. νοεῖσθαι 3, 10, 21, 6, 124, 16. (129, 33) al. τὰ νοούμενα 18, 12 al.  
 νοερός 13, 7, 14, 8, 16, 15, 18, 11, 20, 27, 112, 4.  
 νόημα 19, 25, 120, 26.  
 νόησις 18, 2, 34, 17, 19, 59, 14.  
 νοητικός 120, 24, 124, 7.  
 νοητός 18, 4, 34, 18, 115, 6, 118, 21, 119, 25, 120, 16, 122, 24, 124, 20.  
 νομίζειν 40, 13, 100, 22, 105, 9 al. νομιστέον 8, 19.  
 νόμιμος 97, 19.  
 νομοθετεῖσθαι. νενομοθετημένην 106, 6.  
 νομοθέτης 54, 17, 55, 21.  
 νόμος 39, 15, 55, 18, 25 etc. νόμος κάλλιστος ὁ μάλιστα κατὰ φύσιν κείμενος 55, 5.  
 νοσεῖν (129, 3). νοσῶν τῷ φρονεῖν 45, 19.  
 νόσημα 86, 9.  
 νοσοκομία 120, 1.  
 νόσος 9, 6, 49, 19, 86, 10, 12, 99, 1 al.  
 νοῦς. ὁ ἐν ἡμῖν πρακτικὸς νοῦς 9, 17. ἡ κατὰ νοῦν σοφία 3, 22 sq. ἡ κατὰ νοῦν ζωὴ 4, 2, 14, 16 sq. ὁ κατὰ νοῦν βίος 4, 19, 56, 13 al.  
 νυκτοειδής 122, 26.  
 ξυνοικεῖν 30, 8.  
 ξύνοικος in loco Plat. 31, 8.  
 ὁ ἡ τό. de τοὺς δέ (om. τοὺς μέν) cfr. ad 54, 2, 57, 14.  
 ὄγκος 110, 15.

ὄδε. τόδε τι 43, 28.  
 ὀδός 60, 19, 106, 21, 107, 1, 22, 109, 9, 111, 18, 118, 4 sqq. 27.  
 ὀδῶ προῖεναι 7, 12.  
 ὀθεν 47, 8, 60, 14.  
 οἷεσθαι 40, 2, 42, 3, 43, 23 etc. ὡς ἐγῶμαι 95, 6.  
 οἰκεῖν 53, 10, 71, 2. ἡ οἰκουμένη 41, 1.  
 οἰκεῖος 7, 26, 12, 13, 22, 9, 39, 21, 41, 23, 85, 26, 103, 8, 104, 17, 105, 17. οἰκειότερον 27, 20. οἰκειότατον 27, 16. οἰκειότατα 13, 4.  
 οἰκειότης 122, 14.  
 οἰκειοῦν 86, 7, 105, 21. οἰκειωσόμεθα 8, 4.  
 οἰκείως 35, 14.  
 οἰκέτης 99, 4.  
 οἰκία 43, 11 sq. 49, 4, 107, 14, 23, 114, 29, 119, 4.  
 οἰκοδόμημα 55, 17.  
 οἰκοδομικός. (τέχνη) 43, 11, 49, 19.  
 οἰκοδόμος 55, 14.  
 οἰκονομεῖσθαι 48, 15.  
 οἶκος 104, 20.  
 οἶονεῖ 9, 17.  
 οἶος. τῶν ἀφαιρεθῆναι οἶων τε 36, 21. θανατάσιον οἶον ἀγαθὸν παρέχεται 17, 8. τὸ μὲν χρῆται τὸ δ' ἐστὶ τοιοῦτον οἶον ᾧ (?) χρῆται 27, 14 sq.  
 οἶον ἀντίκα 50, 5. τοιοῦτός ἐστιν οἶος (?) ἐκείνος πάσχειν ἢ ποιεῖν 57, 22 sq.  
 οἶόσπερ. οἶαπερ 5, 7.  
 οἷχεσθαι. εἰς ἀπειρον οἷχεται 52, 25.  
 ὄκνος 114, 3.  
 ὄλεθρος 14, 10.  
 ὀλίγος 96, 25, 28, 97, 5 sq. al.  
 ὀλιγοσιτία 9, 5.  
 ὀλιγοχροσίως 97, 1.  
 ὄλος 4, 27, 5, 13, 20, 13, 27, 22, 2, 37, 17, 90, 15 al.

ὀλοσχερῶς 7, 21, 105, 5.  
 ὀλως 11, 20, 35, 26, 56, 12.  
 ὀμαλῶς 96, 4, 123, 11.  
 ὀμιλεῖν 114, 2. ὀμιλητέον 94, 21.  
 ὀμιλία 125, 10.  
 ὄμμα 50, 22. (130, 1). πᾶν τὸ τῆς προσοχῆς ὄμμα 35, 22. τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα 120, 25.  
 ὀμματουργός 111, 7.  
 ὀμογενής 125, 18 sq.  
 ὀμοιοπαθής 123, 9.  
 ὀμοιος 5, 28, 11, 16, 12, 3, 44, 5 sq. 104, 10 al. εἰ γὰρ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον φίλον τέ ἐστι καὶ προσήγορον 109, 12.  
 ὀμοιότης 15, 24, 94, 7, 97, 10, 112, 21.  
 ὀμοιοῦσθαι 30, 4, 35, 17.  
 ὀμοίωμα 3, 7, 10, 11.  
 ὀμοίως 38, 22, 39, 23, 41, 1, 46, 21, 55, 1 al. ὥσπερ ... ὁμοίως ἴσως κτλ. 55, 17.  
 ὀμοίωσις 10, 16.  
 ὀμολογεῖν 39, 13, 54, 14.  
 ὀμολογία 20, 25.  
 ὀμολογουμένως 29, 11.  
 ὀμονοητικός 28, 13.  
 ὀμόνοια 28, 14.  
 ὀμοῦ 5, 12, 16, 14, 20, 27, 24, 7.  
 ὅμως 40, 18, 48, 15, 56, 10 al. (ὀνειδίζειν) 129, 5.  
 ὄνομα 19, 21, 124, 11. τῶν τὰ ὀνόματα τιθεμένων 117, 25.  
 ὀνομάζειν 117, 26, 121, 15.  
 ὀνομαζομένων 38, 14.  
 ὄντως 36, 14, 22, 70, 12 sqq. al.  
 ὁ ὄντως ἀνθρώπος 4, 3, 18, 21.  
 ὄνυξ 117, 15, 122, 8, 11.  
 ὄνυχίζεσθαι 108, 1, 121, 26.  
 ὀξύς 107, 7, 113, 8.  
 ὀξύς. βλέπειν ὀξύ 47, 13. τὸ ὀξὺ τῆς ψυχῆς ὅπερ θυμὸν καλοῦμεν 113, 11 sq. ὀξύτάτην 17, 11.  
 ὀπη... τῆς οἰκουμένης 40, 26.

ὀπισθεν 73, 9. cf. Plat.  
 ὀποῖος 15, 11, 50, 6 al.  
 ὀπότε 83, 20.  
 ὀπιζομένοις vox corrupta (Archyt.) 19, 7.  
 ὀπως 10, 9, 47, 3, 50, 22 al.  
 ὀρᾶν 8, 18 sq. 34, 18, 43, 25, 47, 12, 14 etc. ἰδεῖν 46, 12, 15.  
 ὀρᾶσθαι 18, 12. ἰδοι... ἄν τις 41, 6, 50, 19 al.  
 ὄρασις 34, 17.  
 ὄρατικός. τοῦ ὄρατικοῦ ἐνέργεια ὀρᾶν τὰ ὄρατά 34, 18.  
 ὄρατός 22, 5, 34, 18, 56, 6.  
 ὄργανον 19, 24, 20, 1, 37, 4, 40, 26, 41, 18 sq. 54, 24, 55, 4, 8, 16, 123, 16, 21, 25.  
 ὀρέγειν 122, 16 sq. ὀρέγεσθαι 37, 7, 97, 16, 25, 99, 8.  
 ὀρεκτός 4, 6.  
 ὀρθός 55, 25, 95, 25, 104, 17, 121, 12. (127, 20).  
 ὀρθότης 37, 16.  
 ὀρθῶς 28, 9, 11, 37, 10, 50, 14, 16, 58, 1, 6 al.  
 ὀρίζεῖν 114, 15. ὀρίζεσθαι 23, 10, 38, 5, 7, 121, 19. ὀριστεῖον (i. αἰρετέον) 60, 7.  
 ὀριστικός 23, 21.  
 ὀρμᾶν 7, 4, 16, 12, 100, 5, cf. ad 56, 2. ὀρμᾶσθαι 20, 14, 116, 27, 125, 24. ὀρμητέον 9, 1.  
 ὀρμεῖν. ὀρμεῖ 56, 2 (cod. ὀρμᾶ).  
 ὀρμή 36, 12. ad 20, 8.  
 ὄρος 39, 17, 55, 1.  
 ὄς. δι' ἣν μὲν — δι' ἣν δέ 9, 18. τὸ ὄν, ἢ ὄν 20, 3. cf. 57, 17 al.  
 ὄσος 3, 16, 5, 1, 7, 3, 11, 24, 15, 10, 16, 13, 20, 8 sqq. 34, 23, 39, 18 etc. ὅσον ἐπ' αὐτοῖς 118, 23.  
 ὄσπερ. ἥπερ 115, 13. ἥπερ 124, 25. ἥνπερ 16, 6. ὥπερ 14, 1, 23, 22, 34, 14, 41, 20, 124, 18, 27 al.  
 ὅστις 6, 16, 13, 11, 28, 15, 37,

18. 42, 1 etc. ὅ τι μάλιστα  
59, 9 al. ὅστισοῦν 7, 14.  
ὅταν 41, 24. 57, 24. 26 al.  
ὅτε. οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχὶ ἑαυτοῖς  
ὁμοίων διατελούντων (= ἀεὶ  
ἑαυτοῖς ὁμ. διατ.) 119, 1.  
ὅτι... καὶ διότι 41, 3.  
ὅτιπερ 44, 20.  
οὐδαμῇ 100, 17.  
οὐδαμῶς 36, 15.  
οὐδεὶς 17, 13. 40, 23. 43, 6 al.  
οὐδέποτε 28, 13.  
οὐθέν 34, 6. 113, 14.  
οὐθέτερος 121, 14.  
οὐκέτι 10, 15. 24, 5.  
οὐκοῦν 41, 2. 29. 43, 1. 14 etc.  
οὖν. κατὰ δὴ ταύτην οὖν τὴν  
μέθοδον 94, 3.  
οὐράνιος 60, 18. 112, 4. 115,  
24.  
οὐρανός 51, 9. 13. 115, 21. τὴν  
περὶ τὸν οὐρανὸν θεωρίαν  
12, 2.  
οὐρεῖν 107, 16. 115, 19.  
οὕς 122, 4. ἡ ἀκοή τοῦ ψόφου  
αἰσθάνεται διὰ τῶν ᾠτῶν  
44, 17.  
οὐσία 8, 12. 11, 3. 15, 5. 16, 14.  
38, 12. 42, 11. 14. 45, 8. 46, 22.  
109, 14. 112, 20.  
οὔτε... οὔτε... ἀλλ' οὐδέ 7,  
19 sq. οὔτε... οὔτε... οὐδέ  
71, 22 sq.  
οὔτος. τοῦτο μὲν... τοῦτο  
δὲ... τοῦτο δ' αὖ 17, 21 sqq.  
ἐν ταύτῃ 7, 21. ἐν τούτῳ  
23, 27.  
οὔτως 14, 16. 23, 11. 28, 6. 30,  
12 al. οὔτω 18, 22. 20, 12.  
23, 14. 24, 9. 30, 1 etc. οὐ-  
τωσί(ν) 21, 10. 49, 3.  
οὐχί 36, 27. 118, 7. 119, 1. cf.  
ad 54, 17.  
ὄφελος 45, 20. 52, 27. 53, 5.  
106, 14. 114, 24. (129, 6).  
ὄφθαλμός 8, 18. 18, 11.

ὄχυροῦν. ὄχυνόμενα 111, 1.  
ὄψ' ἀρξαμένῳ 96, 29.  
ὄψις 17, 10. 18, 4. 22, 4. 43, 25.  
44, 14. 22. 45, 1 etc.  
πάγκακος 97, 24.  
πάθος 35, 19. 86, 8. 99, 17.  
110, 2. 113, 18 al.  
(παιδαγωγός) 128, 7.  
παιδεία 3, 2. 5, 4. 8. 10. 6, 15.  
7, 2. 10, 6. 28, 12 etc.  
παιδεύεσθαι 5, 11.  
παίδευμα 122, 18.  
παιδίον 45, 24.  
πάλαι 36, 21. 44, 20.  
παλαιός. παλ. λόγοι 5, 15. 84, 1.  
οἱ παλαιότατοι 105, 27.  
πάλιν 20, 3. 21, 25. 35, 11 al.  
παναληθής. παναληθέστατον  
23, 18.  
παντάπασι 7, 19. 52, 18. 95, 10.  
105, 3. 114, 11 al.  
πανταχόθεν 41, 1.  
πανταχοῦ 34, 25.  
παντελῶς 36, 11. 50, 4. 52, 26.  
56, 8.  
πάντη 110, 20.  
παντοῖος 111, 1.  
πάνυ 24, 15. 48, 2.  
παραβάλλειν 55, 17. παρα-  
βέβληται 116, 9.  
παραβολή 10, 15.  
παραγγέλλειν 14, 6. 95, 1.  
109, 30. 110, 25. 111, 3. 20.  
112, 3. 114, 9 al.  
παραγγέλμα 118, 26. 121, 20.  
(127, 7).  
παραγίγνεσθαι 28, 16. 41, 10.  
15. 44, 3. 94, 5. 13. 19. 28. 97,  
11. 114, 5. 122, 8.  
παράδειγμα 30, 5.  
παραδεικνύναι 105, 7. παρα-  
δεικτέον(?) 37, 23.  
παράδηλοῦν 17, 15. cfr.  
Iambl. ap. Stob. Ecl. vol. II  
p. 19, 9 Wachsm.

παραδιδόναι 98, 15. παρα-  
δοτέον 10, 5.  
παραινεῖν 111, 6. 116, 4. 123, 6.  
παραίνεσις 97, 15.  
παραισθάνεσθαι 9, 19.  
παρατεῖσθαι 114, 3.  
παρακαλεῖν 3, 13. 11, 6. 13, 7.  
14, 20. 16, 17 etc.  
παρακελεύεσθαι 86, 6. 109,  
6. 113, 11. 114, 21.  
παράκλησις 3, 19. 4, 1. 5, 28.  
12, 2. 9. 14, 24. 20, 14. 36,  
26 al.  
παρακλητικός 108, 20. 112,  
25. 114, 13.  
παραλαμβάνειν 10, 17. παρ-  
ελήφθη 124, 22.  
παραλείπειν 106, 17. τὰ πα-  
ραλείπομενα τῆς φύσεως 50,  
1 sq.  
παραλλάττειν 3, 18.  
παραλογίζεσθαι 9, 19.  
παραμελεῖσθαι 122, 13.  
παραμονή 9, 2.  
παραμυθεῖσθαι 4, 5.  
παραπλήσιος 12, 22. 27, 22.  
35, 15.  
παραπλησίως 50, 8.  
παραποδισμός 110, 18.  
παρασκευάζειν 6, 17. 10, 2.  
12, 19. 36, 6 al. παρασκευασ-  
μένος 72, 6.  
παρασκευαστικός 27, 3.  
παρασκευή 6, 16.  
παρατηρεῖν 125, 14.  
παρατήρησις 125, 25.  
παρατίθεσθαι 10, 12. παρα-  
θετέον 10, 19.  
παρατρέφειν 107, 21. 117, 7.  
παραφρονεῖν. ἐνιοι τῶν πα-  
ραφρονούντων 45, 10.  
παραφύειν. τὸ παραπεφυκὸς  
ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως ἀλλό-  
τριον ζῶον 13, 24 sq.  
παραχρημα 101, 14.  
παραψυχή 102, 23.

παρεῖναι 15, 10. 17, 24. 41,  
2 etc.  
παρενοχλεῖν 32, 19.  
παρέπεσθαι 115, 16.  
πάρεργον. ὁδοῦ πάρεργον  
106, 21. 109, 9 sq.  
παρέργως 114, 24. 125, 3.  
παρέρχεσθαι 40, 18. 51, 10.  
παρέχειν 3, 15. 11, 17. 14, 10.  
16, 13. 18, 16. 50, 23 al. παρ-  
έχεσθαι 4, 14. 17, 9. 54, 11.  
παριέναι. παριών 106, 23.  
109, 12.  
παριστάναι 13, 19.  
παρομαρτεῖν 124, 9.  
παρορᾶν 28, 15. (immo πε-  
ριορᾶν) 116, 13.  
παρορμᾶν 7, 13. 21, 7. παρορ-  
μᾶσθαι 11, 13.  
παρόρμησις 7, 22. 24, 18.  
παρουσία 44, 10. 58, 28.  
πᾶς. ἐκ παντὸς τρόπου 37,  
19 sq. cf. τρόπος.  
πάσχειν 92, 11. 98, 23. 102, 11.  
112, 29. (opp. ποιεῖν) 57, 8.  
22. (opp. πράττειν) 9, 18.  
πατήρ 46, 14.  
πατράδελφος 122, 6.  
παῦλα 15, 8.  
πείθεσθαι 40, 15. 99, 19.  
πειρᾶσθαι 106, 4.  
πέλας 123, 8.  
πένης 98, 4.  
πενία 9, 4.  
πενταετής. πενταετοῦς σιω-  
πῆς 122, 20.  
περαίνεσθαι 51, 20 (cf. adn.).  
περί. περὶ πᾶν τὸ ὄν... ἐφίε-  
σθαι 20, 3. 7. τῆς εὐδαίμονος  
ζωῆς πέρι 90, 15.  
περιάγειν... ἐπὶ τὴν θείαν  
οὐσίαν 11, 3 sqq. περιάγει...  
ὥσπερ ἐκ σκότου εἰς φῶς  
114, 15. περιάγεσθαι πρὸς  
τὴν αὐλὸν καὶ καθαρὰν ζωὴν  
112, 6. cf. περιαγωγή.



περιαγωγή ἐπὶ τὸ ὄν 70, 11.  
 περιαιρεῖν 83, 22.  
 περιγίγνεσθαι 101, 3. 8.  
 περιέχειν 22, 6. 36, 14. 37, 21.  
 περιλέναι. περιούσα 12, 4 (cf. adn.).  
 περισταίνει. περισταίη 104, 5.  
 περικεῖσθαι 99, 5. 14. 119, 16. 21.  
 περιλαμβάνειν 17, 25. 106, 11.  
 περίοδος. μετὰ θεῶν περίοδον 16, 6.  
 περιπατεῖν 44, 1.  
 (περιπετής) 128, 14.  
 περιπλέκειν 119, 9.  
 περιποιεῖν 11, 20. 99, 26.  
 περιπορεύεσθαι 71, 2.  
 περισπούδαστος 3, 17. 65, 20. 82, 8.  
 περιτίθεσθαι 114, 9.  
 περιφορά 12, 4.  
 περιφύειν. κατέχεσθαι... τῆς περιπεφυκνίας ἔξωθεν ἡμῖν γενέσεως 110, 3 sq.  
 πη. ἄλλη πη 21, 3.  
 πηγὴ 123, 24.  
 πιέζειν 113, 18.  
 πιθανῶς 5, 23.  
 πίμπλασθαι. πλησθεῖσα 71, 4.  
 πίνειν 58, 18 sqq.  
 πιστεύεσθαι 96, 7. πιστευτέον (ubi ἀπιστητέον Cobet) 9, 4.  
 πίστις 96, 20. 101, 17. 28.  
 πιστοῦσθαι 24, 20.  
 πλατύνειν 24, 2.  
 πλεῖν. οὐδὲ δεῖ χρημάτων μὲν ἔνεκα πλεῖν ἐφ' Ἡρακλέους στήλας κτλ. 40, 4.  
 πλεονάζειν. τὸ πλεονάζον 118, 2.  
 πλεονασμός 110, 17.  
 πλεονέκτημα 12, 15. 37, 12.  
 πλεονεξία 100, 5 sq. 22. 103, 28.  
 πληθοποιεῖν 125, 25.

πληθος 23, 14 sqq. 101, 2. 104, 2. 6. 9.  
 πληθώρα 119, 29.  
 πλημμελεῖν 32, 12.  
 πλημμελῶς ἔχειν 86, 15.  
 πλην 43, 17. 46, 5. 48, 10 al. c. gen. 114, 27 al.  
 πλήρης 105, 9. 112, 26. πληρέστατα adv. 120, 18.  
 πληροῦσθαι 85, 26. ἀπὸ (?) τῶν μάλιστα ὄντων πληρομένην 59, 14.  
 πλησιάζειν 108, 10. 124, 23. 28.  
 πλησίον 23, 11. 97, 28. 124, 29.  
 πλοῖον 49, 4. 50, 25.  
 πλούσιος 97, 7. 98, 4.  
 πλοῦτος 9, 5. 99, 8.  
 πνεῖν 107, 5. 112, 18.  
 ποδόνιπτρον 107, 11. 114, 7.  
 ποθεῖν 98, 25.  
 ποιεῖν. τὸ ποιούμενον τέλος αἰετῆς ἐστὶ τῆς ποιούσης ἐπιστήμης 43, 7 sq. (opp. πάσχειν) 57, 8. 23. ποιεῖσθαι προτροπὴν, παράκλησιν sim. saepissime; περὶ πολλοῦ 94, 8. 111, 23 al.  
 ποιήσεις. ἀδύνατον ποιήσιν εἶναι τὸ τέλος 43, 20.  
 ποιητής. οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν 53, 13.  
 ποιητικός 42, 29. 43, 10. 15. 56, 4. τὸ ποιητικόν 57, 16.  
 ποιητ. ἀρετὴ 21, 9.  
 ποικιλία 110, 15.  
 ποικίλος 119, 8. ποικιλῶνται 118, 19.  
 ποιότης 118, 16.  
 πολέμιος 101, 1.  
 πόλεμος 102, 18. 103, 8.  
 πόλις 55, 18. 104, 19.  
 πολιτεία 55, 19.  
 πολιτεύεσθαι 37, 10.  
 πολιτικός 37, 2. 55, 1. (128, 20).  
 πολιτ. ἀρετὴ 3, 22.  
 πολλάκις 48, 4. 112, 28. 114, 2 al.

πολλοστός. ἀπὸ τῶν δευτέρων καὶ τρίτων καὶ πολλοστῶν 55, 10 sq.  
 πολυσχιδής 118, 5. 28.  
 πολύτροπος 125, 21.  
 πολυφαγία 9, 6.  
 πολύχους 125, 21.  
 πολυχρόνιος 47, 19.  
 πόμα 58, 19.  
 πονεῖν 37, 26. 40, 6. 23. cf. ad 27, 2.  
 πονηρός 97, 24. 99, 25. πονηροτάτη 100, 7.  
 πόνος 10, 23. 95, 26. 102, 15. 113, 21. πόνω πᾶν χρεῖμα ἀλώσιμον 113, 25. πόνον ὑπομένειν (πονεῖν Rose) 27, 2.  
 πορεία 24, 3. 112, 4.  
 πορεύεσθαι 54, 3.  
 πορίζειν 102, 18.  
 πόρω. πορρωτέρω 23, 11. πορρωτάτω 17, 24.  
 ποσαχῶς 6, 7.  
 πόσος. πόσῳ δὴ πλεον 95, 25.  
 ποταμός 125, 20.  
 πον. πάντως πον 17, 28. δῆλόν πον 18, 10.  
 πούς 107, 10. 114, 6.  
 πράγμα 11, 18. 49, 9 etc. πράγματα (opp. ἔργα) 102, 2. 6. 27.  
 πραγματεία 6, 7. (127, 19).  
 πρακτικός. ὁ ἐν ἡμῖν πρακτικός νοῦς 9, 17. (βίον) 37, 2. (ἀρετὴ) 3, 21. 21, 9. (127, 13). (φιλοσοφίαν) 21, 7 sq. (φρόνησιν) 114, 8 al.  
 πράξις 7, 2. 12, 12. 28, 16. 34, 27. 35, 4. 9. 23 etc.  
 πράττειν 9, 19. 28, 2. 17 etc. εὖ πράττειν 34, 4. πράττειν πράξις 55, 18. πρακτεόν 97, 14.  
 πρέπειν 19, 18. 105, 8.  
 πρεσβεύεσθαι 7, 17. 125, 5.  
 πρέσβυς. πρεσβυτέρῳ ζωῇ 14, 6.  
 πρεσβυτάτην σοφίαν 16, 16.  
 πρίν c. inf. 7, 7. 16, 7 al.

προάγειν 4, 7. 14, 16.  
 προαιρεῖσθαι 29, 14. 93, 24.  
 προαίρεσις 86, 5.  
 προαιρετικός 12, 8.  
 πρόδηλος 17, 12. 45, 6.  
 προειπεῖν 96, 19. τὰ προειρημένα 99, 9. 103, 19.  
 προευτρεπίζειν 7, 6.  
 προέχειν 5, 1. 88, 1. 8.  
 προηγεῖσθαι 109, 15. 17.  
 προηγούμενως 27, 25. 125, 8.  
 προθυμεῖσθαι c. infin. futur. 23, 8.  
 προθυμία 3, 8. 6, 19. 8, 14. 10, 25. 95, 28.  
 προθύμως 18, 17. 20, 12. 41, 5. 95, 3.  
 προλέναι 3, 6. 5, 24. 7, 9. 12. 18, 20. 23, 14. 52, 25.  
 προῖέναι. προεμένους 40, 17.  
 προῖσταναι 15, 23. 104, 16.  
 προῖστασθαι 114, 17.  
 προκεῖσθαι 82, 5. 105, 21. τὸ προκείμενον 4, 4. 45, 5. 88, 6. 125, 4.  
 προκρίνειν 121, 24. προκρινόμενης 7, 15.  
 προλαμβάνειν 17, 14. ταῦτα... μηδέπω προειληφότες τὴν οὐσίαν τῆς ἀρετῆς 8, 12.  
 προλέγειν 115, 3. προλέγεσθαι 105, 26. 120, 4.  
 προνοεῖσθαι 117, 4.  
 προπαρέχειν 107, 10.  
 πρὸς. τοῦ τὴν φύσιν ἀπλοῦ καὶ μὴ πρὸς τὴν οὐσίαν ἔχοντος 42, 11. (πάντα πρὸς τι ποιεῖν 128, 11).  
 προσάγειν 105, 20. 122, 13.  
 προσαγορεύειν 13, 12.  
 προσαρμόττειν 48, 7.  
 προσαρτᾶσθαι 117, 18.  
 προσβάλλειν 80, 3. προσβ. τὴν ὄψιν 56, 19. 57, 11 sq.  
 προσγίγνεσθαι 96, 9. 97, 5. 98, 3.

προσδεῖν. προσδεδέσθαι (Cod. προσδέχεσθαι) 120, 10.  
 προσδεῖσθαι 50, 7. 54, 22.  
 προσδεσμεύειν 48, 5.  
 προσδέχεσθαι 102, 13.  
 προσδοκᾶν 12, 5.  
 προσεδρεῖα 40, 23.  
 προσέτι 98, 8.  
 προσέχειν 105, 25.  
 προσεχής. προσεχέστατον 123, 25.  
 προσήγορος 109, 13.  
 προσήκειν 20, 12. 53, 18. 61, 4. 71, 5 al.  
 προσηκόντως 37, 8.  
 πρόσθεν 103, 9. 113, 14.  
 προσθήκη 109, 21. (128, 30).  
 πρόσκαιρος 110, 14.  
 προσκείσθαι 110, 25. 125, 14.  
 προσκολλᾶσθαι 48, 8. cf. 68, 8 (Plat.).  
 προσκυνεῖν 106, 19. 24. 107, 5. 108, 21. 109, 24. 112, 18. προσκυνητέον 106, 22. 109, 10.  
 προσλαμβάνειν 14, 14. 21, 11. (127, 14). προσλαμβάνου 108, 8. 124, 10.  
 προσοικειοῦν 108, 19. προσοικειοῦσθαι 118, 29. 122, 5. 25.  
 προσοχή 35, 21. συνεχής καὶ εὐτονωτάτη 119, 7.  
 πρόσοψις 120, 15.  
 προσπίπτειν 50, 23.  
 προσποιεῖσθαι 54, 21.  
 προστάττειν 104, 18.  
 προστιθέναι 53, 23. cf. adn.  
 προστρέχειν 120, 20.  
 προσφέρειν 109, 4. προσφερόμενον 58, 19.  
 πρόσφορος. πρόσφορώτατα adv. 101, 25.  
 προσφύειν 117, 21.  
 προσφυῶς ἔχειν 119, 18.  
 προσχρησθαι 24, 15.  
 πρόσωπον 121, 17.

πρότερος. γνωριμώτερα τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων 38, 3 sq. cf. 38, 11.  
 προτίθεται 15, 13.  
 προτιμᾶν 114, 21. 28. 124, 5. 125, 6. προτιμωμένων 125, 5.  
 προτιμητέον 53, 26.  
 προτρέπειν 5, 10. 6, 19 pas sim. προτραπῆναι 7, 4.  
 προτρεπτικός 3, 7. 11. 6, 6. 10. 7, 18 etc.  
 προτροπή 3, 14. 21. 4, 7 sqq. 5, 4 sqq. 6, 1. 4 etc.  
 προχειρίζεσθαι. προχειρισώμεθα 16, 12.  
 πρόχειρος 36, 28.  
 προχωρεῖν 49, 2.  
 προχώρησις 118, 21.  
 πρωί. πρωιαιότατα 95, 19.  
 πρώτιστος. πρ. θεοῖς 112, 7 sq.  
 πρώτος 8, 11. 18, 14 al. πρῶτον μὲν . . . ὕστερον δέ 51, 21 sq. ellipt. νῦν τοσοῦτον ἱκανὸν τὴν πρώτην ἡμῖν 52, 10.  
 πρωτοεργός 14, 12.  
 πρώτως 4, 6.  
 πτοεῖν 103, 16.  
 πυνθάνεσθαι 4, 11. 96, 26.  
 πῦρ 113, 7. 13. 114, 2. 116, 4.  
 πνικαῖα 99, 4.  
 πως. ὡδέ πως 8, 16. 20, 16. 22, 17.  
 ῥάδιος 38, 3. 41, 4. 58, 6. ῥᾶον 60, 15. τὰ ῥᾶ πάντες ἡδίων πονοῦμεν 37, 26. ῥάστη 40, 14.  
 ῥαδίως 11, 26. 54, 12. 108, 2. 117, 13. 122, 15 sq.  
 ῥαθυμία 113, 24. 119, 9.  
 ῥαθυμος 119, 5.  
 ῥαστώνη 40, 20.  
 ῥέπειν 14, 9.  
 ῥῆμα 19, 21. ῥήματ(α) (Cod. χρήματ') 106, 13.

(δήτωρ) 130, 2.  
 ῥίζα 125, 23.  
 ῥίζωμα. τὸ κυριώτατον ῥίζωμα τῶν Πυθαγορικῶν δογμάτων 120, 6.  
 ῥοπή 82, 9.  
 ῥύσις 120, 28.  
 ῥάρκινος 104, 10.  
 ῥάρεξ 119, 28.  
 σαφής 46, 20. 97, 12. σαφιστατή 44, 14.  
 σαφῶς 23, 5. 46, 18.  
 σβέννυσθαι 113, 6.  
 σεβαστικός 110, 9.  
 σέβειν 112, 23. σέβεσθαι 10, 1. 46, 13. 123, 23.  
 σελήνη 51, 14.  
 σεμνός 88, 10.  
 σημαίνειν 109, 25. 123, 3. 124, 18. σημαίνεσθαι 19, 23. 113, 21.  
 σημαντικός 125, 23.  
 σημασία 19, 21.  
 σημείον 40, 19.  
 (σήπεσθαι) 129, 2.  
 σθένος. παντὶ σθένει 86, 6.  
 (σκαῖός) 129, 5.  
 σκαλεύειν 107, 6. 112, 24.  
 σκέπτεσθαι 111, 8. σκεπτέον 52, 10. 97, 25.  
 σκιαγραφία 47, 8.  
 σκοπεῖν 60, 12.  
 σκοπία 23, 24.  
 (σκοπός) 127, 17.  
 σκότος (ὁ) 114, 16. (τὸ) 122, 26.  
 σκοτώδης 46, 10.  
 (σκόληξ) 129, 2.  
 σμικρός. κατὰ σμικρόν 96, 13.  
 σοφία 3, 16. 23, 9. 12. 16, 17. 17, 5 sqq. 18, 11. 19, 19. 14. 20, 3. 24 etc. Ἀρχύτας . . ἐν τῷ Περι σοφίας 16, 17 sq.  
 (σοφιστής) 130, 2.  
 σοφός 35, 12. 97, 7 al. σοφώτατος 19, 12. 23, 18. (130, 17).

οἱ σοφοὶ τῶν ποιητῶν 53, 13.  
 οἱ σοφοί (cf. Sch.) 90, 7 Plat.  
 σπάνιος 103, 3.  
 σπέρμα 50, 6.  
 σποδός 108, 9. 124, 17. 21.  
 σπουδάζειν 47, 18. 98, 21.  
 σπουδὴν σπουδάζειν 47, 2 sq.  
 σπουδαστέον 23, 27. 70, 14.  
 σπουδαῖος 36, 17. 55, 21. 59, 23. 114, 8. (128, 25). σπουδαιότατος 39, 14. 61, 3.  
 σπουδαστός 9, 16.  
 σπουδή 18, 17. 47, 2. 48, 10. 54, 3. 112, 23. 119, 23.  
 στάθμη 54, 24.  
 στασιάζειν 86, 15.  
 στάσις 103, 9.  
 στέγειν 59, 15.  
 στερεός. στερεὰ 38, 13.  
 στερίσκεσθαι 56, 9. 96, 12. 103, 24. 113, 13.  
 στήλη. Ἡρακλέους στήλαι 40, 5.  
 στίχος 105, 11.  
 στοιχεῖον 38, 14. 23. 39, 8.  
 στοχάζεσθαι 28, 1.  
 (στρατηγός) 130, 3.  
 στρῶμα 108, 3. 122, 22.  
 συγγενής 5, 11. 86, 1. 111, 29. 122, 9. 123, 9. 125, 28.  
 συγγίνεσθαι 124, 28.  
 συγγνώμη 46, 26. 99, 21.  
 (σύγγραμμα) 130, 17.  
 συγγραφή 106, 9.  
 συγκαθαιρεῖν 107, 9. 113, 19.  
 συγκεῖσθαι. καὶ χωρὶς καὶ συγκεείμενον 43, 4.  
 συγκεραννύναι. συνεκέρασεν 20, 21.  
 συγκεφαλαιοῦσθαι 24, 12. 48, 23.  
 συγκληροῦσθαι 15, 1.  
 σύγκρισις 110, 12.  
 συγχεῖν 123, 27 (συνέχειν Cod.).  
 συγχρονεῖν. οἱ παλαιότατοι καὶ αὐτῷ συγχρονήσαντες καὶ



μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγόρᾳ 105, 27 sqq.  
 συγχρονίζειν. συγχρονισθὲν μὲν γὰρ ἕκαστον τούτων καὶ αὐτίκα τε ἀρξάμενον καὶ συναυξηθὲν εἰς τέλος 96, 5 sq. cf. ad p. 105, 27.  
 σύγχυσις 124, 18.  
 συγχωρεῖν 36, 14.  
 σύζευξις 48, 2.  
 συλᾶν 104, 9.  
 συλλαβή 38, 14. 39, 7.  
 συλλαμβάνειν 24, 7.  
 συλλέγειν 97, 29.  
 συλλήβδην 7, 14.  
 συλλογίζεσθαι 4, 12. 53, 5. 59, 20.  
 συμβαίνειν 12, 6. 22, 10. 43, 28. 45, 17. 49, 22. 58, 20. 25. 59, 1. 98, 12. 101, 9. 103, 10. κατὰ συμβεβηκός 42, 6. 49, 18.  
 συμβάλλεσθαι 61, 2. 99, 12. 103, 22. 109, 3. 124, 11.  
 συμβολικός 6, 4. (127, 6).  
 σύμβολον 6, 5. 104, 27. 105, 6. 106, 8 etc. ἐν τῷ Περὶ συμβόλων 112, 2.  
 συμβουλεύειν 116, 12. 117, 8. 118, 26. 119, 4. 120, 20. 125, 9.  
 συμμαρτυρεῖν 113, 8.  
 συμμαχεῖν 100, 26.  
 σύμμετρος. τὰ σύμμετρα 6, 13.  
 συμμιγνύναι 7, 24. 37, 1. 109, 7.  
 σύμμικτος 3, 21. 20, 15. 20.  
 σύμμιξις 21, 6.  
 συμπάθεια 116, 15. 125, 16.  
 συμπάθης 123, 12.  
 σύμπας 95, 15. 97, 25. 101, 18.  
 συμπεραίνεσθαι 124, 22.  
 συμπληρωτικός 114, 23.  
 σύμπνοια 116, 15. 123, 4. 125, 22.  
 συμφέρειν. τὸ συμφέρον 35, 1. 38, 1. 55, 3. 104, 6. 8.  
 συμφορά 99, 5. 121, 13.

συμφύειν. συμπεφυκέναι 13, 3. κακῶν παῦλα τῶν συμπεφυκότων ἡμῶν ἀπὸ τῆς γενέσεως 15, 8. συμπεφυκός 42, 17.  
 σύμφυτος 124, 8.  
 συμφωνία 20, 21. (129, 22).  
 σύμφωνος 112, 22. (129, 19).  
 συναγειν 23, 20. 24, 21. 98, 1.  
 συναγωγή 98, 3.  
 συναίτιος 52, 22. 53, 2.  
 συνακολουθεῖν 14, 5. 112, 17.  
 συναμφότερος. τὰ συναμφότερα 24, 6.  
 συναναγκασμός 111, 1.  
 συνανατιθέναι 113, 19.  
 συνάπτειν 24, 4. 35, 22. 108, 24. συνάπτεσθαι 36, 24. 112, 5.  
 συναριθμεῖσθαι 23, 13.  
 συναρμόζειν 94, 27.  
 συναρτᾶσθαι. συνηρτημένων 27, 16. συνηρτηται 93, 22. τῶν τῷ σώματι συνηρτημένων φύσεων 15, 17 sq.  
 συναύξεσθαι. συναυξηθῆναι 96, 6. συναυξηθῆναι 97, 2.  
 συνδιατελεῖν 95, 20.  
 συνεγγίζειν 93, 27 (cf. adn.). 124, 29.  
 συνεῖναι 96, 23. 102, 5.  
 συνελίσσειν 108, 3. 122, 22.  
 συνεπαίρειν 107, 8.  
 συνέπεσθαι 14, 11. 19, 93, 23.  
 συνεπιλαμβάνειν (?) 25, 3.  
 συνεπισπᾶν 122, 27.  
 συνέρχεσθαι 100, 11.  
 συνετός 106, 3.  
 συνέχειν 24, 8. cf. ad 123, 27. τὸ συνοικίζον καὶ τὸ συνέχον 98, 11.  
 συνεχής 94, 2. 119, 7. 120, 28.  
 συνεχῶς 51, 20. 60, 24.  
 συνήθεια 98, 26. 99, 25.  
 συνήθης 46, 16.  
 σύνθετος 23, 13. 42, 9.  
 συνιστάναι 23, 13. 34, 9. 22. 47, 15. 23. 52, 8. συνίστασθαι

39, 3. 49, 27. 96, 29. 111, 10. 120, 25.  
 συνοικίζειν. τὸ συνοικίζον 98, 11.  
 σύνοικος 35, 13. form. ξύν. in loco Plat. 31, 8.  
 σύνολος. τὸ σύνολον 123, 26.  
 συνοπαδός 14, 5.  
 συνταπεινοῦσθαι 121, 13.  
 συντάττειν 8, 7. (128, 27). συντακτεόν 36, 3. συντάττεται 41, 19.  
 συντείνειν 111, 17. (συντείνεσθαι) 129, 25.  
 συντόνως 40, 16.  
 συντρέπεσθαι 125, 13.  
 συντρέφεσθαι 97, 1. 98, 26.  
 συντροφός 109, 9.  
 συσκέπτεσθαι. συνεσκεμμένα 123, 19.  
 σύστασις 11, 20.  
 συστέλλειν 14, 15.  
 σύστημα 19, 20.  
 συστοιχία 23, 25.  
 συστορνύναι. συνστόρνυε (sic) 108, 4. 122, 23.  
 σφαιρικός 115, 28.  
 σχεδόν 54, 14. 55, 10. 56, 8. 120, 7.  
 σχῆμα 108, 11. 125, 1.  
 σχίζειν 107, 22. 118, 4. 10.  
 σχολάζειν 40, 21.  
 σῶζεσθαι 60, 14. 100, 28. 101, 6.  
 σῶμα 5, 20. 15, 17. 16, 1. 27, 13. 24. 28, 2 sqq. etc.  
 σωματικός 110, 13. 115, 11 sqq. 118, 14. 28. 119, 24. 120, 9. 27. 122, 27. 124, 18. 25. 27.  
 σωματοποιεῖν 116, 13.  
 σωματότης 117, 1. 120, 13.  
 σωτηρία 14, 10. 42, 20. 50, 10.  
 σωφροσύνη 88, 2.  
 σώφρων 5, 17. 9, 3.  
 τάξις 3, 5. 12, 18. 14, 4. 15, 22. 18, 14. 109, 18 sqq.

ταπεινοῦσθαι 124, 14.  
 ταπεινόφρων 115, 23.  
 ταράττειν 112, 29.  
 τάττειν 7, 22. τάττεσθαι 38, 5. 8. 42, 14. 88, 1.  
 ταχύς. θάττον 44, 4. ταχίστου 116, 3. τάχιστα adv. 117, 13. 16.  
 (ταχυτής) 130, 12.  
 τείνειν. ἔφοδοι εἰς προτροπήν τείνουσαι 3, 14. καταπαύομεν τοὺς εἰς παράκλησιν τείνοντας λόγους 126, 5 sq.  
 τεκμαίρεσθαι 110, 12.  
 τεκμήριον 40, 22. 116, 16.  
 τέκνον 122, 2.  
 τεκνοποιία 108, 10. 124, 24.  
 τεκτονικός. (τέχνη) 54, 24.  
 τέλειος 11, 15. 58, 15. 67, 16. τέλος 27, 4. 88, 7. τελειότερος 3, 22. 22, 12. τελειότατος 20, 27. 21, 16. τελειότατος 7, 6. 18, 5. 24, 16. 36, 25. 98, 17. 114, 22. τελειώτατος 7, 10. 14, 13. 24, 4.  
 τελειότης 14, 18. 30, 4. 59, 15. 86, 14.  
 τελειοῦν 112, 16. τελειοῦται 41, 11. τελεώσασθαι 104, 23.  
 τελεοῦσθαι 112, 14.  
 τελεῖως 97, 12. τελέως 4, 21. 30, 12. 58, 9. 60, 9. 97, 22. 24. 104, 23.  
 (τελείωσις) 128, 5.  
 τελετή. οἱ τὰς τελετὰς λέγοντες 47, 23.  
 τελευταῖος 24, 5. 51, 25. 104, 26.  
 τέλος 4, 17. 5, 10. 15, 13. 21, 10 etc. τὸ ποιούμενον τέλος 43, 7. παιδίον οὐδ' ἂν εἰς ἡμῶν ὑπομείνειν εἶναι διὰ τέλους τὸν βίον 45, 24 sq. ἐπὶ τῷ τέλει 7, 10. 8, 6. ἐπὶ τέλει 15, 15.  
 τέμενος 8, 20.

- τέμνεσθαι 122, 7.  
 τερατολογεῖσθαι 111, 12.  
 τέρψις 111, 24.  
 τετράπους 99, 4.  
 τέχνη 38, 16. 20. 49, 4 sqq. etc.  
 διὰ τέχνης 49, 6. 28. διὰ τέχ-  
 νην 49, 9. κατὰ τέχνην 49, 21.  
 τέχνημα 100, 12.  
 τεχνολογεῖσθαι 8, 4. 105, 22.  
 120, 18.  
 τηρεῖν 108, 23.  
 τιθέναι 38, 18. 40, 26. 42, 3.  
 49, 19. 50, 15. 104, 26. τί-  
 θεσθαι 55, 18. 59, 27. 105, 18.  
 106, 5. 109, 16. 20 al. εὖ θη-  
 σόμεθα 37, 9. οἱ τὰ ὀνόματα  
 τιθέμενοι 117, 25. θετέον  
 42, 8.  
 τιμᾶν 44, 28. 46, 13. 96, 12.  
 112, 23.  
 τιμή 12, 20. 47, 16. 125, 28.  
 τίμιος 18, 19. 35, 12. 44, 23.  
 54, 8. 83, 22. 88, 10. 109, 19.  
 τιμιώτερος 35, 6. 124, 3. τι-  
 μιώτατος 17, 11. 41, 25. 51,  
 2. 4. 94, 4. 101, 10. (128, 18).  
 δι' αὐτὰς δὲ τίμοι αἱ θεω-  
 ραί 35, 7 sq.  
 τιμωρία 47, 24. 48, 1.  
 τις. τῶν δοκούντων τι λέγειν  
 118, 19. πρὸς τι 42, 11. (128,  
 11).  
 τοίνυν 16, 17. 17, 19. 21, 6 sqq.  
 22, 16. 37, 11 etc.  
 τοῖχος 47, 14.  
 τοπαράπαν 40, 11. 51, 1. 106,  
 22. 109, 11.  
 τόπος 40, 26.  
 τόρνος 54, 25.  
 τρέπεσθαι 103, 29. 107, 16.  
 115, 19. 26.  
 τρέφειν 107, 18. 116, 11. τρέ-  
 φόμενον 36, 23.  
 τρίτος 27, 25. 55, 11. 105, 2.  
 τριχῆ 3, 5. 27, 23.  
 τριώβολον 108, 12. 125, 2.
- τρόπος 4, 16. 7, 18. 30, 10 etc.  
 πάντα τρόπον 47, 1. τὸν θεὸν  
 σεβόμεθα κατὰ τρόπον 10, 1.  
 τρόπον τινά adv. 8, 8. ἐκ παν-  
 τὸς τρόπου 37, 20. ἐξ ἅπαν-  
 τος τρόπου 30, 10. 86, 8. 88, 2.  
 τροφή 9, 7. 50, 12. 117, 2. 5.  
 119, 28.  
 τροχάζειν 44, 2.  
 τρώγειν 108, 5. 123, 3.  
 τυγχάνειν. ἀνάγων εἰς τὴν  
 τῆς ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν οὐχ  
 ἀπλῶς τῆς τυχούσης 11, 1 sq.  
 θεωρίαις οὐ ταῖς τυχούσαις  
 35, 11. ὥ οὐκ ἦν τι τυχὸν καὶ  
 οὐ μεγάλην ἔχον ἀξίαν 36, 8.  
 ἄλγημα οὐ τὸ τυχὸν 122, 3 etc.  
 τύπος 10, 14. 107, 25. 108, 4.  
 120, 3. 122, 23. 126, 2.  
 τύραννος 103, 23 sqq.  
 τύχη 9, 3. 12, 18. 35, 3. 36, 17.  
 49, 11 sqq. etc. ὅσα... μήτε  
 διὰ τέχνην μήτε διὰ φύσιν  
 μήτ' ἐξ ἀνάγκης γίγνεται, τὰ  
 πολλὰ τούτων διὰ τύχην γί-  
 νεσθαί φαμεν 49, 9 sqq.  
 τυχηρός 36, 16. (128, 26).
- ὔβρις 9, 1.  
 ὑγεία 9, 6. 28, 12. 42, 19. 28.  
 49, 18. 57, 15.  
 ὑγιαίνειν 28, 10. 45, 15.  
 ὑγιεινός 42, 29. 44, 2. 57, 15.  
 ὑγιής 115, 17.  
 ὑγιῶς 118, 6.  
 ὕδωρ 54, 25.  
 ὑλικός 120, 10 sq.  
 ὑπάγεσθαι ἀνθρώπους 96, 18.  
 ὑπακούειν 100, 7.  
 ὑπάρχειν 4, 20. 8, 9. 13, 4.  
 20, 1. 21, 12. 37, 15. 24, 41, 9.  
 43, 29 etc.  
 (ὑπείκειν) 128, 25.  
 ὑπεκχωρεῖν 121, 23.  
 ὑπέρ (= ἀντί) 121, 15.  
 ὑπερβαίνειν 107, 13. 114, 20.

- ὑπερβάλλειν 119, 28. ὑπερ-  
 βάλλεσθαι 101, 3.  
 ὑπερβαλλόντως (Cod. ὑπερ-  
 βαλόντως) 45, 1. 46, 13.  
 ὑπερβολή 124, 14.  
 ὑπερεπικλίνω 117, 17.  
 ὑπερέχειν 17, 13. 18, 1. 88, 9.  
 109, 26. 111, 27.  
 ὑπέρογκος. ὑπέρογκον φρο-  
 νούντες 77, 18.  
 ὑπερορᾶν 95, 10. 111, 22.  
 ὑπεροχή 57, 13. 110, 10.  
 ὑπερτίθεσθαι 6, 8.  
 ὑπερφυῆς 100, 20.  
 (ὑπεύθυνος) 128, 15.  
 ὑψηρεσία. ἐπὶ τὴν τῆς ψυ-  
 χῆς ὑψηρεσίαν 28, 4 (cf. adn.).  
 ὑψηρετεῖν 103, 5. ὑψηρετεῖ-  
 σθαι 34, 12. 37, 14.  
 ὕπνος 46, 3. 102, 8. 103, 15.  
 122, 26. 123, 1.  
 ὑπνωδία 110, 16.  
 ὑπό. θεωρεῖν ὑπ' αὐγᾶς 47, 6.  
 ὑποβάλλειν 35, 1.  
 ὑποδεής. ὑποδεεστέραν 37, 25.  
 ὑποδείκνυσθαι 4, 16.  
 ὑπόδησις (immo ὑπόδεσις)  
 107, 10. 114, 6.  
 ὑποδοχή 103, 15.  
 ὑποδύνειν. τῷ νόμῳ μὴ ὑπο-  
 δύνοντα (?) 100, 23.  
 ὑπόθεσις 4, 25. (καθ' ὑπόθε-  
 σιν) 130, 1.  
 ὑποθήκη 6, 1. 72, 11. 93, 27.  
 ὑποκατασκευή 7, 7.  
 ὑποκεῖσθαι 35, 14. 37, 3. 5.  
 41, 17. 110, 14. 118, 24. 123, 10.  
 ὑποκριτής 53, 23.  
 ὑπολαμβάνειν. ὑποληπτέον  
 9, 5.  
 ὑπολογίζεσθαι 121, 14.  
 ὑπομένειν 45, 24. 47, 1. 95, 4.  
 121, 3. πόνον ὑπομένειν (πο-  
 νεῖν Rose) 47, 2.  
 ὑπομιμνήσκειν 18, 21. 45, 5.  
 84, 3. 110, 11. 121, 12.
- ὑπόμνησις 4, 5. 15. 5, 16. 17, 9.  
 ὑπόπνος. cf. ἔμπνος.  
 ὑπόστασις 14, 11. 120, 10.  
 ὑποτάττειν 36, 16.  
 ὑποτίθεσθαι med. 46, 1.  
 ὑποτρέφειν 116, 13.  
 ὑπουργία 27, 17.  
 ὑποχείριος 36, 17.  
 ὕστερίζειν 51, 23.  
 ὕστερος 38, 4. 11. 39, 1. 50, 11 al.  
 ὕστατον 51, 19. 25. cf. πρό-  
 τερος.  
 ὑφήγησις 93, 28.  
 ὑφιέναι. μήτε μελέτην ὑφιέ-  
 ναι μηδεμίαν 10, 24.  
 ὑφίστασθαι πόρους 95, 27.  
 ὕψος 8, 6. 105, 23.
- φαίνειν. πέφηεν ἄρα cum  
 particip. 16, 7. φαίνεσθαι 5,  
 20. 8, 11. 45, 2. 6. 16. 47, 21 al.  
 φάναι 20, 19. 22, 1 sqq. 23,  
 18 al. φατέον 43, 19. 57, 3 al.  
 φανερός 39, 25. 46, 11. 126, 1 al.  
 φανερώς 39, 4.  
 φαντασία 120, 21.  
 φάντασμα 46, 3.  
 φάσκειν 51, 9. 93, 20.  
 φαῦλος 38, 9. 50, 18. 59, 23.  
 (opp. σπουδαῖος) 114, 10.  
 φείδεσθαι 10, 23. 98, 25.  
 99, 22.  
 φέρειν 4, 21. 72, 5 al. εἰς ταῦτό  
 φέρει 34, 5. 114, 29. φέρε-  
 σθαι (?) καρπὸν 10, 10. τὸ  
 ... εἰκὴ φερόμενον 13, 17.  
 φερεπονία 119, 8.  
 φεύγειν 14, 7. 30, 7. 40, 1. 45,  
 12. 46, 8 sq. 56, 11. φευκτός  
 45, 13 sq. 86, 9.  
 φημίζειν 113, 26.  
 φθαρτικός 125, 10.  
 φθαρτός 110, 14. (129, 11).  
 φθόγγος 19, 24.  
 φθόγος 96, 8. 22.  
 φθορά 51, 4. 118, 23.



φιλάλληλος 123, 12.  
 φιλάνθρωπος 123, 5.  
 φιλεῖν 45, 2.  
 φιλία 98, 25. 113, 6. (ὁμονοη-  
 τικήν) 28, 13.  
 φιλοθεάμων 94, 13.  
 φιλομάθεια 46, 9.  
 φιλονεικία cf. ad 30, 25 (in  
 Addendis).  
 φιλοπονεῖν 119, 5.  
 φιλόπονος 95, 19.  
 φίλος 109, 13. φίλτερον 113, 5.  
 φιλοσοφεῖν 4, 22. 7, 13. 30, 10.  
 34, 2. 41, 15. 48, 24. 55, 6.  
 59, 22 al. φιλοσοφητέον 30, 10.  
 34, 3. 37, 9. 19, 41. 14, 48. 19 al.  
 οἱ φιλοσοφοῦντες 40, 16.  
 φιλοσοφία passim. (Πνθαγο-  
 ρική) 110, 26. 119, 23. (Ἰτα-  
 λική) 125, 6. (Ἰωνική) 125, 7.  
 ἐστὶν ἡ... φιλοσοφία... κτῆ-  
 σίς τε καὶ χρήσις σοφίας 40,  
 2 sq. ἡγεμονικωτάτη πασῶν  
 τῶν τεχνῶν φιλ. 95, 26.  
 φιλόσοφος 3, 19. 4, 28. 55, 12.  
 60, 2. 94, 14 al. (φιλόσοφον  
 βίον) 129, 5.  
 φιλοτιμία 99, 11.  
 φιλοχρηματεῖν 98, 26.  
 φιλοχωρεῖν ἐπ' αὐτῇ (i. e.  
 φιλοσοφία) 40, 21. de φιλο-  
 χωρεῖν (ἐπὶ) τινι v. Cobet  
 Obs. ad Dion. Hal. Ant. Rom.  
 p. 162 et Iacoby ad singulos  
 Dionysii locos.  
 φιλοψυχεῖν 98, 23.  
 φιλοψυχία 99, 19.  
 φλαῦρος 103, 4.  
 φλυαρία 47, 17. 48, 20. (128, 33.  
 130, 12).  
 φοβεῖν 98, 27.  
 φορά 110, 16. 124, 27. cfr. μέ-  
 σος.  
 φορεῖν 107, 24. 119, 14 sqq.  
 φορτίον 107, 8. 113, 19. 21.  
 φράζεσθαι 106, 5. 18.

φρήν 123, 18. 24.  
 φρονεῖν 39, 24. 41, 7. 43, 20  
 etc. οἱ εὖ φρονοῦντες 3, 17 al.  
 νοσῶν τῷ φρονοῦντι 45, 19.  
 ἐξεστηκώς τοῦ φρονεῖν καὶ  
 μαινόμενος 45, 8.  
 φρόνησις 9, 17. 19, 17. 21, 5.  
 27, 4. 33, 29. 35, 9. 36, 9. 38, 16.  
 39, 1 etc.  
 φρόνιμος 39, 18. 24. 58, 12. καὶ  
 τό γε τελέως ζῆν τότε καὶ  
 τούτοις ἀποδοτέον, τοῖς φρο-  
 νοῦσι καὶ τοῖς φρονίμοις 58,  
 9 sq.  
 φροντίζειν 28, 10. καὶ μᾶλ-  
 λον τοῦ ἐνεκά τινος τὸ εἰκῇ  
 ἐξορίσασα πεφρόντικεν (ἡ φύ-  
 σις) 34, 7 sq.  
 φροντίζει 102, 4. 6. 13. 103, 14.  
 109, 5.  
 φυγή 12, 14.  
 φύειν. τῷ τοιούτῳ φύντι 101,  
 1. πέφυκε cum infin. saepis-  
 sime. οἱ εὖ πεφυκότες 11,  
 12 sq.  
 φυλακή 50, 7. 104, 4.  
 φυλάττεσθαι 11, 19. 99, 3.  
 125, 9.  
 φυσικός 116, 6. 117, 12. 120,  
 23.  
 φυσιολογία 12, 1. 115, 27.  
 φύσις. βούλημα τῆς φύσεως  
 4, 9. 49, 1 sq. 54, 6. πᾶσα φύ-  
 σις ὥσπερ ἔχουσα λόγον οὐ-  
 θέν μὲν εἰκῇ ποιεῖ κτλ. 34, 6.  
 φύσει τε καὶ κατὰ φύσιν,  
 κατὰ φύσιν, παρὰ φύσιν etc.  
 passim in Excerpt. Arist.  
 φυτόν 35, 15. 49, 7. 125, 14. 19.  
 φῶς 46, 12. 54, 25. 107, 12. 114,  
 12 sqq. 115, 21. 25. 120, 21.  
 124, 7.  
 φωτοποιός 111, 7.  
 χαίρειν 41, 12. 46, 16. 58,  
 16 sqq. 59, 12. 28. 60, 1. χαι-

ρειν εἰπεῖν 48, 19. τὸ χαι-  
 ρον (?) 4, 19. χαίρουσι τὴν  
 ἀπὸ ζωῆς ἡδονὴν 59, 2 sq. cf.  
 45, 10. 59, 17.  
 χαλεπός 48, 14. 60, 11. 102,  
 23 al. χαλεπωτέρων 38, 21.  
 χαλεπότης 37, 24.  
 χαλκός 113, 17.  
 χαμαιπέτεια 116, 10.  
 χαριέντως 48, 15.  
 χαρίζεσθαι 113, 3.  
 χάρις. τοῦ... βελτίστου τὰ  
 ἄλλα συνέστηκε χάριν 34,  
 21 sq. βοηθείας χάριν 50, 22.  
 οὐ χάριν 51, 7. 52, 4.  
 χεῖρ 117, 18. 122, 4. οἱ τὰ ὀνό-  
 ματα τιθέμενοι τὴν δεξιὰν  
 τῶν χειρῶν ἐντιμωτέραν ὀνό-  
 μασαν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ δέ-  
 χεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ  
 δεκτὴν ὑπάρχειν ἐν τῷ μετα-  
 διδόναι 117, 25 sqq.  
 χειροῦσθαι 95, 2. 96, 12.  
 χελιδών 107, 23. 119, 4. 10.  
 χθόνιος 107, 3. 112, 1.  
 χοῖνιξ 107, 20. 116, 26. 117, 1. 6.  
 (χοίρειος) 129, 13.  
 χραίνειν 35, 24.  
 χρεία 4, 16. 27, 17. 41, 20. 53, 5.  
 99, 17.  
 χρεῖ 22, 14. 28, 3. 77, 27 al.  
 χρείζειν. χρείζειν (cod. χρεῖν)  
 113, 2 (Heraclit.).  
 χρεῖμα 28, 4. 10. 40, 4. 9. 53, 22.  
 97, 27. 29. 98, 4 sq. al.  
 χρευματισμός 99, 10.  
 χρεῖσθαι 10, 14. 15, 6. 27, 14 sq.  
 28, 9. 11 etc. χρηστέον 7, 19.  
 35, 20. 94, 15.  
 χρήσιμος 35, 7. 25. 41, 9. 52, 17.  
 28. 53, 16. 26. 54, 8. 94, 29 al.  
 χρησιμώτατος 17, 6. 99, 18.  
 χρεῖσις 3, 23. 27, 8. 37, 5. 40,  
 3. 24. 59, 6. 8. 94, 18 al. ἡ τε-  
 λέα δικαιοσύνη καὶ φρόνησις  
 τὴν κατ' ἀξίαν χρῆσιν ποι-

οῦνται ἐκάστω ('h. e. χρῶν-  
 ται ἐκάστω' Kiessl., at v.  
 adn.) 27, 4 sq.  
 (χρηστικός) 127, 25 sq.  
 χρόνος 40, 18. 24. 58, 13. 85, 27 al.  
 χρυσός 8, 19. 108, 10. 124, 23.  
 πάντων τῶν ἐπὶ γῆς βαρύ-  
 τατον χρυσός 124, 26.  
 χρός 100, 19.  
 χύτρα 108, 9. 124, 17.  
 χώρα 10, 8 al.  
 χωρεῖν 95, 3. 111, 6. 115, 7.  
 118, 14. 125, 4.  
 χωρίζειν 86, 4. 115, 4. 119, 21.  
 χωρίζεσθαι 7, 23. 105, 14. 112,  
 5. χωριστεῖον 120, 15.  
 χωρίς 28, 19. 61, 1. 94, 28 al.  
 καὶ χωρίς καὶ συγκείμενον  
 43, 4. δεσμῶν χωρίς 109, 28.  
 χωριστός 111, 21.  
 ψευδής 46, 3.  
 ψεῦδος 46, 7. 118, 5.  
 ψιλός 35, 6. 124, 11.  
 ψιλῶς 124, 8.  
 ψόφος 44, 17.  
 ψυχῇ 4, 26. 5, 25 passim. ψυ-  
 χῆς ὠνέεται (Heraclit.) 113, 2.  
 τὸ διανοοῦμενον τῆς ψυχῆς  
 42, 21.  
 ψυχικός. ψυχικώτερα 124, 4.  
 ὧδέ πως 8, 16. 20, 16. 22, 17.  
 ὦν εἶσθαι. ὠνέεται (Heraclit.)  
 113, 2.  
 ὦρα. καθ' ἑκάστον ὦρας μό-  
 ριον 10, 7.  
 ὦς. ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν 6, 18. 95,  
 12. ὥς τὸ εἰκός 8, 2. ὥς εἰκός  
 105, 19. ὥς ἔπος εἰπεῖν 7, 3.  
 24, 11. ὥς ἔξις (?) πρὸς ἔξιν  
 κρίνεσθαι 43, 3. ὥς ἐν εἰπεῖν  
 60, 9 sq. ὥς πρὸς τὸν ἀνθρώ-  
 πινον βίον 54, 8. τὰ ὥς πρὸς  
 ἡμᾶς πρῶτα 8, 10 sq. ὥς ἐπὶ  
 βραχύτατον 14, 15. ὥς ἐπὶ



- πλεῖστον 14, 16. ὡς ἐν πρὸς  
 ἐν 60, 5. τὸ ὡς 58, 2. ὡς ἄν  
 37, 15. ὡς c. genit. partic.  
 37, 20. παραδεικτέον ὡς ...  
 καὶ ὅτι 37, 23 sq. ὡς ... ὅτι  
 in eodem enuntiato 57, 17 sq.  
 ὡσανεὶ 116, 22. 119, 11. 120,  
 14. 125, 18.  
 ὡσανύτως 12, 4. 17, 28. 18, 15.  
 τὰ ... ἀεὶ κατὰ ταύτῃ καὶ  
 ὡσανύτως ἔχοντα 115, 6 sq. 118,  
 22. 120, 16 sq.  
 ὡφέλεια 4, 14. 37, 25. 40, 12.  
 52, 26. 54, 10. (129, 17).  
 ὡφέλειν 101, 18.  
 ὡφέλιμος 11, 18. 37, 22. 53,  
 16 sqq. 57, 18. 97, 27. ὡφελι-  
 μώτατος 39, 12. 100, 4. (128,  
 18).  
 ὡφελίμως 37, 11.



COLUMBIA UNIVERSITY

This book is due on the date indicated below, or at the expiration of a definite period after the date of borrowing, as provided by the rules of the Library or by special arrangement with the Librarian in charge.

[illegible]

**C28(638)M50**



0032148321

183Ia6

05

03401545

183.1A6  
U5

MAR 13 1942



